İĞRENÇ ADAMLARLA KISA GÖRÜŞMELER

DAVID FOSTER
WALLACE

Çeviren: Sabri Gürses

SİREN

DAVID FOSTER WALLACE

David Foster Wallace, yeni kuşak Amerikan edebiyatının en özgün ve benzersiz yazarlarından biridir. Kendine özgü stili, ağırlıklı olarak kullandığı ve hiperaktif zihninin kıvılcımlarını yansıtan dipnotları, dolambaçlı ifadelerin ve karmaşık konuların altından duru, muzip ve dürüst manevralarla kalkmasıyla dikkat çekmiştir. Wallace, kendi içinde adeta matematiksel bir kurgusu olan roman, kısa öykü ve denemelerinin yanı sıra *magnum opus*u kabul edilen *Infinite Jest* romanıyla çağımızın ve tüm zamanların en önemli edebiyatçılarından biri sayılır.

Felsefe ve edebiyat öğrenimi gören Wallace, ilk romanı *Broom of the System* yayımlandığında 24 yaşındadır. Çeşitli üniversitelerde yaratıcı yazarlık dersleri vermiş, deneme ve öyküleri *Might* ve *GQ*'dan *Playboy* ve *Paris Review*'a uzanan geniş bir yelpazede çeşitli dergilerde yer almıştır. Yaşamı boyunca içine kapanık ve depresif olduğu söylenen, çeşitli antidepresanların yanı sıra elektro konvülsif tedavi yoluyla da "iyileştirilmeye" çalışılan Wallace, 2008 yılında ömrü boyunca direndiği depresyona yenilmiş ve Kaliforniya'daki evinde kendini asarak hayata veda etmiştir. Yarım bıraktığı ve ölümü ardından yayımlanan romanı *The Pale King*, 2011 yılının Nisan ayında okurla buluşmuş ve büyük heyecan yaratmıştır.

İğrenç Adamlarla Kısa Görüşmeler, birbirleriyle bağıntılı öyküler yardımıyla insanlık durumunun Polaroid bir resmini çekiyor. Kendi içine doğru kıvrılan bir tünel benzeri kurgusu ile *İğrenç Adamlarla Kısa Görüşmeler*, "öteki" diye adlandırdıklarımızın aslında ne denli bizden, bizlerden olduğuna işaret eden, ayna niteliğinde ve düşündürücü bir yapıt.

Eserlerinden bazıları: *The Broom of the System, Infinite Jest, The Pale King, Girl with Curious Hair; Oblivion, Consider the Lobster; A Supposedly Fun Thing I'll Never Do Again, This is Water* (*Bu Su*; 2009 yılında yayımlanmıştır.)

Sabri Gürses

Yayımlanmış çevirilerinden bazıları: *Öksüz Brooklyn*, Jonathan Lethem; *Soğuk*, John Smolens; *Semenderlerle Savaş*, Karel Çapek; *Petersburg*, Andrey Belıy; *Glossolalia*, Andrey Behy (2009 Rus Edebiyat Enstitüsü, onur ödülü); *Dubrovski*, Aleksandr Puşkin; *Faust*, İvan Turgenyev; *Paralaks*, Slavoj Zizek; *İkiz*, Fyodor Dostoyevski; *Oblomov*, İvan Aleksandroviç Gonçarov (2010 Dünya Kitap Yılın Çeviri Kitabı ödülü.)

SIREN
YAYINLARI

Brief Interviews With Hideous Men

© David Foster Wallace, 1999

Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Anatolialit aracılığıyla Siren Yayınları'na aittir. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar haricinde yayıncının özel izni olmaksızın çoğaltılamaz.

Siren Yayınları - Aykırı Metinler

Sertifika No: 16232

ISBN: 978-605-5903-28-2

Üçüncü Baskı: Mart 2013

Yayın Yönetmeni: Sanem Sirer

Yayın Danışmanı: Erol Aydın

Çeviren: Sabri Gürses

Kapak Tasarım: Nazlım Dumlu

İç Tasarım: Adem Şenel

Baskı: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, No: 12/197-203
Topkapı, İstanbul. Tel: 212 567 80 03

Asmalı Mescit Mah. Ensiz Sokak No. 9/312
Beyoğlu-İSTANBUL
t *(212) 243 45 65* **f** *(212) 251 05 32*
www.sirenyayinlari.com
info@sirenyayinlari.com
sireninsesi.blogspot.com

DAVID FOSTER WALLACE

İĞRENÇ ADAMLARLA KISA GÖRÜŞMELER

Çeviren: Sabri Gürses

SIREN YAYINLARI

SUNUŞ

Ayna mekanizması nasıl işler? Wallace'ın *İğrenç Adamlarla Kısa Görüşmeler*'i, aynalar hakkında düşünmeyi gerektiren bir kitap.

Metinde, yazarın anlatıya kılcal damarlar misali bağladığı dipnotların bütünlüğünü bozmamak adına kendi notlarımızı en sona yerleştirdik. Metnin, bir deniz kabuğu gibi, kendi tınısına sahip olmasını, böylelikle Wallace'ın tasarladığı şeklinden ödün verilmemesini yeğledik. Metnin sonunda göreceğiniz notlar, okuma tecrübesine müdahale etmek amaçlı değil, metindeki birtakım nüanslara dikkat çekme ve bu büyük yazarın evreninde her okurun kendi izleyeceği yörünge için bazı koordinatlar verme çabasından ibaret.

İlk romanı *Broom of The System*'ı yayınevlerine gönderdiğinde çeşitli red cevaplarıyla karşılaşmış Wallace. Okurunu zaman zaman zorladığı, hedefine dosdoğru bir rotayla değil de daireler çizerek ilerlediği söylenebilir. Zadie Smith, David Foster Wallace için "varını yoğunu okura veren bir yazar" diyor; kim bilir, belki de varını, yoğunu ve daha fazlasını ortaya koymuştur. Yakınları, Wallace'ın hayata veda ettiği dönem öncesinde depresyon tedavisine yönelik aldığı birtakım antidepresanlar ve gördüğü şok tedavisi yüzünden perişan halde olduğunu belirtmişler. Wallace'ın dünya sancısının izlerine, *İğrenç Adamlarla Kısa Görüşmeler*'in hemen her sayfasında rastlamak mümkün.

İyi edebiyatın ebedi ve kutsal olduğunu belirten Wallace, şöyle diyor: "Yetenekle ilgisi yok bunun. Yetenek araçtır sadece. Yazmayan bir kaleme değil de yazanına sahip olmak gibi. Bunu başardığım iddiasında olduğumdan değil; metnin arkasındaki bilinç, sanatın kalbindeki amaç belirler iyi ile idare-eder olan arasındaki farkı. Sevmekle ilgili biraz. Benliğinizin sevilmek isteyen değil de, sevmek isteyen yanıyla okura seslenme disiplinine sahip olmanızı gerektiriyor." – David Foster Wallace (1962-2008.)

İĞRENÇ ADAMLARLA KISA GÖRÜŞMELER

SANAYİ SONRASI YAŞAMIN RADİKAL BİR ŞEKİLDE KISALTILMIŞ TARİHİ

Tanıştırıldıkları zaman, kendini beğendirme umuduyla, bir espri yaptı. Kız, kendini beğendirme umuduyla, bol bol güldü. Sonra ikisi de eve arabalarıyla yalnız döndüler, dosdoğru ileri bakarak, suratlarında aynı çarpıklıkla.

Onları tanıştıran adam ikisini de pek sevmezdi ama sever gibi davranır, her zaman iyi ilişkiler kurması gerektiğine inanırdı. Kimse bilemez, sonuçta, şimdi biri biliyordu biri daha biri daha.

ÖLÜM SON DEĞİL

Elli altı yaşında, Amerikalı, Nobel ödülü sahibi ve Amerikan edebiyat çevrelerinde "şairlerin şairi" ya da bazen sadece "Şair" diye bilinen şair taşların üzerinde yatıyordu; üstü çıplaktı, hafif kiloluydu, yarı yatık bir şezlongda, güneşin altında, okuyordu, yarı miskin, biraz kiloluydu ama fazla değil. İki kere Ulusal Kitap Ödülü kazanmıştı, bir Ulusal Kitap Eleştirmenleri Cemiyeti Ödülü, bir Lamont Ödülü; Ulusal Sanat Fonu'ndan iki kere burs almış; bir Prix de Rome, bir Lannan Vakfı Üyeliği, bir MacDowell Madalyası, Amerikan Sanat ve Edebiyat Akademisi ve Enstitüsü'nden bir Mildred ve Harold Strauss Yaşam Ödülü, bir PEN fahri başkanlığı sahibi; Amerika'da iki farklı kuşağın kendi kuşaklarının sesi olarak yücelttiği şairdi o, şimdi elli altı yaşında, kuru bir XL Speedo mayoyla evinin havuzunun yanındaki taşların üzerinde, kademeli olarak yatırılabilir kanvas şezlongda uzanıyor. Prestijli John D. ve Catherine T. MacArthur Vakfı'ndan "Deha Ödülü" alan ilk on Amerikalıdan biri, hayattayken Nobel Edebiyat Ödülü alan üç Amerikalıdan biri, 1 metre 74 santim, 82 kilo, kahverengi saçlı/kahverengi gözlü, çeşitli Saç Ekme Sistemlerinin transplantlarını tutarsız bir şekilde kabul/red ettiği için alnı açılmış olan şair, evinin böbrek şekilli havuzunun kenarında siyah bir Speedo mayoyla oturuyor ya da yatıyordu - ya da en doğrusu sadece "uzanmıştı" havuzun taş kıyısına,* şimdi taşların mozaiklerine göre 35° açıyla dört çentik yatık olan portatif

* Nobel Edebiyat Ödülü'nün 94 yıllık seçkin tarihinde, gıpta edilen Nobel Edebiyat Ödülü'nü alan ilk ve tek Amerika doğumlu şairdi aynı zamanda.

şezlongdaydı, 15 Mayıs 1995 günü, sabah saat 10.20'de, Amerikan edebiyatının antolojilere alınan şairleri arasında dördüncü sıradaki isim, şemsiyenin yakınında ama şemsiyenin gölgesine tam girmeden, *Newsweek* dergisini okuduğu sırada,* karnındaki hafif şişliği dergiye açı vermek için destek gibi kullanıyor, tokyoları da ayağında, tek eli başının arkasında, diğer eli yana sarkmış ve pahalı fayansların İspanyol işi boz ve toprak rengi filigranında geziniyor, bazen bir parmağını ıslatıyor sayfayı çevirmek için, mercekleri ışığın yoğunluğuna bağlı olarak kademeli şekilde kararmak üzere kimyasal işlemden geçirilmiş reçeteli bir güneş gözlüğü takmış, sallanan elinin bileğinde orta kalite ve fiyatta bir kol saati var, ayaklarında kauçuk taklidi tokyolar, bacakları topuklarından birbirine çapraz ve dizleri biraz ayrık duruyor, gök bulutsuz ve sabah güneşi yukarıya, sağa doğru yükseldikçe aydınlanıyor, bir parmağını tükürük ya da terle değil şezlongun hemen sol üst kısmına gövdesinden düşen gölgenin tam kıyısında duran ve gölgede serin kalması için ittirilmesi gereken ince buzlu çay bardağının üzerindeki nemle ıslatıyor, ıslak parmağını aylak aylak sayfaya doğru uzatmadan önce bardağın kenarında gezdiriyor, 19 Eylül 1994 tarihli *Newsweek* dergisinin sayfalarını yavaş yavaş çeviriyor, Amerika sağlık reformu ve USAir'in 427 numaralı trajik uçuşu hakkında bir şeyler okuyor, *Sıcak Bölge* ve *Yaklaşan Veba* adlı popüler araştırma inceleme kitaplarıyla ilgili bir özet ve olumlu bir tanıtım yazısı okuduğu, bazen peş peşe birkaç sayfa çeviriyor, bazı makalelerle özetlere göz gezdiriyor, elli yedinci doğum gününe dört ay kalmış olan ünlü bir Amerikan şairi o, *Newsweek* dergisinin baş rakibi

* Fakat John Simon Guggenheim Vakfı'ndan burs almamıştı: Meslek hayatının başlangıcında üç kez reddedildiğinden Guggenheim burs komitesinde kişisel ve/veya politik bir şeyler döndüğüne inanıyordu ve tamamen aç kalmadığı sürece o bezdirici, üç kopyalık Guggenheim burs başvuru formunu doldurmak için yine yüksek lisans öğrencisi bir asistan tutup "nesnel" değerlendirme denilen o yorucu ve rezil maskaralığa maruz kalmamaya yemin etmişti.

Time'ın bir keresinde saçma bir şekilde "şu anda yaşayan ve edebi olarak hakiki anlamda ölümsüzlüğe en yakın kişi" dediği şair, bacakları neredeyse tüysüz, açık şemsiyenin elips biçimli gölgesi hafifçe daralıyor, tokyolarının taklit kauçuğu topuklarının iki yanından ezilmiş, alnı boncuk boncuk terlemiş, koyu ve yoğun bir şekilde bronzlaşmış, baldırlarının iç kısmı neredeyse tüysüz, penisi dar mayonun içinde sıkıca kendine doğru kıvrılmış, keçi sakalı titizce taranmış, demir masada bir kül tablası duruyor, buzlu çayını içmiyor, boğazını temizliyor bazen, tek ayağının üst kısmını diğer ayağının başparmağıyla tokyosunu çıkarmaksızın iki ayağına da bakmadan aylakça kaşımak için ara ara pastel renkli şezlongda hafifçe kıpırdıyor, tüm dikkatini dergiye vermiş gibi görünüyor, mavi havuz sağında ve evin kalın camlı, sürgülü arka kapısı solda, kör noktasında kalıyor, onunla havuz arasında beyaz işlemeli yuvarlak demir masa ve masanın ortasında gölgesi artık havuza ulaşmayan büyük plaj şemsiyesi var; tartışmasız ölçüde başarılı bir şair, evinin arkasındaki havuzun kenarındaki taşların üzerinde, şezlonguna oturmuş dergisini okuyor. Evin havuzunun ve taşlık alanın üç yanında ağaçlar ve çalılık var. Üç yıl önce dikilmiş olan ağaçlar ve çalılık yoğun bir şekilde iç içe geçerek birbirine dolanmış ve kızılağaçtan bir çit ya da taştan bir duvarla aynı işlevi görüyor. Baharın tam ortası ve ağaçlarla çalılığı yaprak bürümüş, yoğun biçimde yeşil ve durgunlar, karmaşık gölgeleri var, gök de baştan sona mavi ve durgun, o yüzden havuzu ve taşlığı ve şairi ve şezlongu ve masayı ve ağaçları ve evin arka cephesini içine alan tablo fazlasıyla durgun ve sakin ve neredeyse hiç ses yok, havuzun pompa ve giderinin tatlı şırıltısı ve şairin ara sıra boğazını temizlemesinin ya da *Newsweek* dergisinin sayfalarını çevirmesinin sesi tek duyulan -ne bir kuş, ne uzaklarda bir çim biçme makinesi ya da çalı budama veya ot biçme aletleri, ne tepeden geçen bir jet ne de şairin evinin iki yanındaki evlerin havuzlarından gelen boğuk sesler- havuzun

solumasından ve şairin ara sıra temizlediği boğazından başka ses yok, bütünüyle durgun, sakin ve korunaklı, ağaçlarla çalılığın yapraklarını kıpırdatacak bir esintinin belirtisi bile yok, çiçeklerin kıpırtısız yeşilini örten sessiz yaşam canlı ve kaçınılmaz ve ne görünüşü ne çağrıştırdıklarıyla dünyadaki hiçbir şeye benzemiyor.*

---

* Bu, tümüyle doğru değil.

DAİMA YUKARIDA

Doğum günün kutlu olsun. On üç yaşın önemli. Belki de herkesle kutlayacağm ilk günün bu senin. On üç yaş, insanların başına önemli şeyler geldiğini anlamaları için bir fırsat.

Yarım yıldır bir şeyler oluyor sana. Sol koltuk altında yedi kıl var artık. Sağında on iki. İnce ve siyah kıllardan oluşan kalın tehlike sarmalları. Gevrek, hayvan kılları. Artık organının çevresinde sayarken hesabını şaşıracağın kadar çok sayıda, sert ve kıvrık kıl var. Dahası. Sesin tiz ve gıcırtılı, hiç belli etmeden oktav değiştiriyor. Yüzün, yıkamadığın zamanlar parlıyor artık. Ve bu bahar iki hafta süren derin ve korkutucu bir ağrı ile içinden bir şeyler boşaldı: artık takımlar dolu ve hassas, korunması gereken bir mülk. Kalçalarında kıpkırmızı izler bırakan dar haya bağlarıyla bastırılmış ve sarılmış. Yeni bir kırılganlık haline adım attın.

Ve düşler. Aylar boyu daha önce hiç görmediğin türden düşler gördün: yapış yapış, hareketli ve dalgın; kendini bırakmış kıvrımlar, delice çalışan pistonlar, ısı ve büyük bir düşüşle dopdolu. Ve gözkapaklarının titreyişi sonrasında birdenbire püsküren, hiç bilmediğin derinliklerden gelen ve seni tepeden tırnağa utandıran bir duygu patlamasına, derin ve tatlı bir acının kasılmalarına uyandın; jaluzilerinin arasından sızan sokak ışıkları yatak odasının siyah tavanına keskin yıldızlar gibi savruluyor ve üzerindeki koyu beyaz reçel, bacaklarının arasına yayılıyor, yapışıyor, üzerinde soğuyor, sertleşiyor ve

dağılıyor; sonunda sabah duş aldığın sırada geriye sadece düğüm düğüm olmuş ve birbirine yapışmış sarı hayvan kılları kaldığını görüyorsun ve o ıslak arapsaçı senin içinde yapılan bir şeyden kaynaklanabileceğine hiç mi hiç inanamadığın ferah ve tatlı bir koku saçıyor.

Bu koku, her şeyden çok bu yüzme havuzunun kokusuna benziyor: çamaşır suyu tatlılığıyla karışık tuz, kimyasal taçyaprakları olan bir çiçek. Havuzun güçlü, ferah, mavi bir kokusu var; ama biliyorsun ki koku şimdi, sen içindeyken öncekinden daha baskın; yüzmekten yorgun düşmüş halde havuzun sığ yanında dinlendiğin ve kalça yüksekliğindeki su değişen şeylerin etrafında şıpırdadığı sırada.

Tucson'ın batı kısmındaki bu eski halka açık havuzun üst kısmında kalay renginde tel örgü bir çit var, kilitli bisikletlerin karman çorman ışıltısıyla süslenmiş. Çitin ardında beyaz çizgiler ve göz alıcı arabalarla dolu sıcak, simsiyah bir park yeri. Kurumuş çimen ve yabani otlarla dolu boş bir arazi; yaşlı hindibaların tepeleri esen rüzgarda patlayıp kar gibi dağılıyor. Ve bütün bunların ötesinde ağır ağır ilerleyen yuvarlak Eylül güneşiyle kızaran dağlar; inişli çıkışlı doruklarının keskin açıları, koyu kızıl ve yorgun bir ışık altında kararıp belirginleşiyor. Birbirine bağlanan sivri dorukları inişli çıkışlı bir çizgi oluşturuyor, ölmekte olan günün EKG'si.

Bulutlar göğün kıyısında renkleniyor. Su, mavi mavi şeritler halinde parlıyor, saat beş gibi ılık ve havuzun kokusu, tıpkı o diğer koku gibi, kimyasal bir pusla birleşiyor içinde; ışığı kendi niyetince büken bir belirsizlik, neyin başladığı ve neyin bittiği arasındaki farkı yumuşatıyor.

Kutlama bu akşam. Bu öğleden sonra, doğum gününde, seni havuza getirmelerini istedin. Tek başına gelmek istemiştin, ama doğum günleri aileyle geçirilir, ailen seninle birlikte olmak isti-

yor. Hoş bir davranış bu, neden tek başına gelmek istediğini anlatamazsın, zaten aslında belki de gerçekten tek başına gelmek istememiştin, o yüzden onlar da burada. Güneşleniyorlar. Annen de baban da. Şezlongları bütün öğleden sonra bir saatin ibreleri gibi döndü ve yumurtamsı bir tabaka gibi ısınan çöl göğünde güneşin izlediği yolu izledi. Kız kardeşin senin yakınında bir yerde, sığ kısımda kendi sınıfından incecik kızlarla Marco Polo[1] oynuyor. Kör olma sırası onda, onun Marco'su Polo'lanıyor. Gözlerini kapatmış, farklı yerlerden gelen çığlıklara dönüp duruyor, boneli ve cırtlak sesli kızlardan oluşan bir dairenin göbeğinde dört dönüyor. Bonesinde plastik çiçekler var. Göremediği sese doğru atılırken pörsümüş, eski, pembe taçyapraklar sallanıyor.

Havuzun diğer ucunda dalış tankı ve atlama kulesi yer alıyor. Üst kısmın arkasında KAF TERYA ve iki yanda da karanlık duş ve dolapların oraya giden beton kapıların üstüne çakılmış gri madeni hoparlörler var, havuza radyodan müzik yayını salıyorlar. Cızırtı kuruluğunda ve teneke inceliğinde bir sesle.

Ailen seni seviyor. Akıllı ve uslusun, büyüklerine saygılısın - ama damarına basmasınlar. Genel olarak iyisin. Küçük kız kardeşini kolluyorsun. Onun yanındasın. O sıfırken sen altı yaşındaydın ve onu çok yumuşak, sarı bir battaniye içinde eve getirdikleri sırada kabakulak olmuştun. Kabakulak kapmasın diye ayaklarından öperek selamladın onu. Annenle baban bunun iyiye işaret olduğunu söylediler, gidişatı belirleyeceğini. Şimdi haklı olduklarını hissediyorlar. Seninle her konuda gurur duyuyorlar, hoşnutlar senden ve duydukları gurur ile hoşnutlukları içinde sıcak bir mesafeye çekilmişler. İyi anlaşıyorsunuz.

Doğum günün kutlu olsun. Büyük bir gün bu, tüm bu koca güneybatı göğü kadar büyük. Aklında ölçüp biçtin. İşte atlama tahtası. Birazdan eve dönmek isterler. Tırman ve bitir artık bu işi.

O temiz maviden kurtul. Neredeyse ağarmışsın; gevşemiş, yumuşamış ve tazelenmişsin; parmak uçların buruş buruş. Havuzun fazla temiz kokusunun pusu gözlerinde, ışığı hafif renklere kırıyor. Elinin kenarıyla kafana vur. Bir taraf sönük bir yankı yapıyor. Kafanı yana eğ ve sıçra - kulağın aniden ısınsın, tatlı tatlı ısınsın ve beyin sıcaklığındaki su, kulağının nautilus denen dış kısmında soğusun. Tenekemsiliği artan müziği daha yüksek sesle duyuyorsun şimdi, bağrışlar daha yakında, suda hareketlilik artıyor.

Havuz bu geç vakitlerde hiç olmadığı kadar kalabalık. Sıska çocuklar, kıllı ve hayvansı erkekler var. Vücutları oransız erkek çocuklar boyun, bacak ve fırlak eklemlerden ibaretler, kaburgaları sayılıyor, biraz kuşa benziyorlar. Senin gibi. Yaşlı adamlar var; sığ kısımda çırpı bacaklarıyla dikkatle ilerliyor, elleriyle suyu yokluyorlar; tek tek, her zerresini.

Ve kız-kadınlar, kadınlar, müzik aleti ya da meyve gibi kıvrımlı, tenleri yanıp kahverengi olmuş, bikini üstleri o gizemli ağırlıkların çekişine karşı koyan incecik renkli iplerin hassas düğümleriyle bağlanmış, bikini altları seninkine hiç benzemeyen kalçaların tatlı çıkıntıları üzerinden uzanıyor, abartılı süsler ve kurdeleler bu yumuşak kıvrımları değerli şeyler gibi saran ve içine alan koruyucu bir ortama dönüşüyor ışığın altında. Az buçuk anlıyorsun.

Havuz, bir hareket sistemi. Şimdi burada şunlar var: kucaklamalar, su sıçratma kavgaları, köşe kapmaca, yakartop, elim sende, yüksekten atlamalar, Marco Polo (kız kardeşin hâlâ Ebe ve ağlamak üzere, epeydir Ebe o, oyun acımasızlık sınırlarında geziniyor, onu kurtarmak ya da utandırmak senin işin değil.) Pamuklu havlulara sarınmış iki temiz, küçük, bembeyaz erkek çocuk havuzun kıyısında koşarken havuz görevlisi megafonundan bağırıp onları oldukları yerde çiviliyor. Görevli, bir ağaç kadar

kahverengi, karnında dikey bir çizgi halinde sarı tüyler uzamış, kafasında cangıl kaşifi şapkası var, burnu kremle beyaz bir üçgen. Onun o küçük gözetleme kulesinin bir ayağına kızın teki kolunu dolamış. Adam sıkkın.

Şimdi çık ve başlarını yukarı kaldırmadan güneşlenip bir şeyler okuyan büyüklerin yanından geç. Havlunu boş ver. Havlu için durmak, konuşmak demektir ve konuşmak da düşünmektir. Korkuya yol açan şeyin düşünmek olduğunu anladın. Yanlarından öylece geç, havuzun derin kısmına doğru. Havuzun üzerinde kirli beyaz renkte büyük bir demir kule var. Kulenin tepesinden bir tahta, dil gibi uzanıyor. Havuzun beton zemini bembeyaz ayaklarının altında sert ve sıcak. Ayak izlerin gitgide ince ve soluk hale geliyor. Yerdeki sıcak taşta küçülüp kayboluyorlar.

Havuzun çevresinde sıra sıra plastik sosisler var, buraya özgü bir şey bu, havuzun geri kalanındaki sersemletici kafa ve kol balesinden uzak. Havuz enerji kadar mavi, küçük ve derin ve tam kare şeklinde, kulvarlarla ve KAF TERYA ile ve sert, sıcak zeminle ve kuleden ve tahtadan düşen eğri akşam gölgesiyle kuşatılmış. Havuz sessiz ve durgun, atlamalar arasında düzleşerek sağalıyor.

Bir ritmi var. Nefes almak gibi. Makine gibi. Tahtaya çıkma sırası kulenin merdiveninden geriye doğru uzanıyor. Sıra kıvrılarak ilerliyor, merdivene gelince düzleşiyor. İnsanlar tek tek merdivene varıp tırmanıyor. Tek tek, kalp atışlarının aralığıyla, yukarıdaki tahtanın ucuna varıyorlar. Ve tahtaya çıkınca önce duraksıyorlar, her biri tam olarak aynı biçimde duraksıyor, minicik bir kalp atışı süresince. Sonra bacakları taşıyor onları uca, orada hepsi aynı sıçramayı yaparak kollarını dairesel, bütünsel bir şeyi betimler gibi büküyorlar; tahtanın kıyısına bütün ağırlıklarıyla basıyor ve onun kendilerini yukarı ve uzağa atmasını sağlıyorlar.

Bir paraşüt sistemi bu, tatlı bir akşamüstü pusunda kekeme hareketlerle ilerleyen sıralar. Havuzun soğuk mavi düzlüğüne çarptıkları anı kenardan seyredebiliyorsun. Her atlama kendi kendine köpüklenen ve savrulan, her şeyi yepyeni kılan bir beyazlık yaratıyor. Sonra beyazlığın ortasında mavi beliriyor ve puding gibi yayılıyor, her şeyi silip yeniliyor. Havuz kendi kendini iyileştiriyor. Sen oradan geçerken üç kez yaptı bunu.

Sıradasın. Çevrene bak. Sıkıntılı görün. Sıradakiler pek konuşmuyor. Herkes kendi havasında gibi. Çoğu merdivene bakıyor ve sıkıntılı görünüyor. Hemen hepiniz kollarınızı kavuşturmuşsunuz, sırtınızı ve omzunuzu kaplayan öbek öbek, tertemiz, mavi klor lekelerine doğru esen kuru akşamüstü rüzgarında üşüyorsunuz. Gerçekten herkesin bu kadar sıkılmış olması olanaksız gibi. Yanında kulenin gölgesinin kıyısı var, tahtanın görüntüsünün arkaya kıvrılmış dili. Gölge sistemi devasa, uzun, yana yatık ve kulenin zeminiyle akşamüstünün dik açısında birleşiyor.

Atlamak için sıraya girmiş olan hemen herkes merdivene bakıyor. Büyük erkek çocuklar yukarı çıkan büyük kız çocukların kıçlarını seyrediyor. Kıçlar yumuşak ve ince kumaşa, dar ve gergin naylona sarınmış. İyi kıçlar merdivenden yukarı bir sıvının içindeki sarkaçlar, hassas ve kırılması imkansız şifreler misali tırmanıyor. Kızların bacakları sana geyikleri hatırlatıyor. Sıkılmış görün.

Daha öteye bak. Karşıya bak. Çok iyi görüyorsun. Annen şezlongda, okuyor, gözlerini kısmış, yanaklarını yakmak için yüzünü yukarı kaldırmış. Senin nerede olduğunu görmek için bakmadı. Parlak bir kutunun içinden tatlı bir şeyler içiyor. Baban koca karnının üzerinde ve sırtı bir balinanın kamburunu çağrıştırıyor, omuzları hayvansı sarmallarla kıvrım kıvrım, derisi yağlanmış ve aşırı güneşten kızıl-kahve bir renge bürünmüş. Havlun sandalyeden sarkmış ve bir köşesi hareketlendi şimdi

- annen kutudan içtiği şeyi seven bir balarısını eliyle kovarken havluya çarptı. Arı hemen geri geldi; tatlı bir sarhoşlukla kutunun üzerinde kıpırtısız asılı kalmış gibi. Havlunun üzerinde Ayı Yogi'nin kocaman suratı var.

Bir ara arkandaki kuyruk önündekinden daha uzun hale gelmiş. Şimdi önünde ince merdivenin üzerindeki üç kişi dışında kimse yok. Hemen önündeki kadın en alt basamaklardan yukarıya bakıyor; siyah naylondan tek parça, dar bir mayo giymiş. Tırmanıyor. Yukarıda bir gümbürtü kopuyor, sonra büyük bir atlama sesi, ardından köpük ve havuz eski halini alıyor. Şimdi merdivende iki kişi var. Havuz kurallarına göre merdivende sadece bir kişi olabilir, ama görevli bu yüzden bağırmıyor hiç. Görevli gerçek kuralları bağırarak ya da bağırmayarak belirliyor.

Önündeki bu kadın üzerindeki gibi dar bir mayo giymemeli. En az annen kadar yaşlı ve onun kadar iri. Çok büyük ve çok beyaz, mayosunu tıka basa doldurmuş. Kalçalarının arkası mayonun içinde sıkışmış, peynir gibi görünüyor. Bacaklarının beyaz derisinin altındaki parça parça damarların donuk mavisinde küçük dalgalanmalar var, sanki bacaklarında bir şey kırılmış, yaralanmış gibi görünüyor. Bacakları sıkılsa acıyacak sanki, donuk ve kırık mavi, kıvrım kıvrım Arapça satırlarla kaplı gibi. Onun bacaklarına baktıkça kendi bacakların acıyormuş gibi hissediyorsun.

Basamaklar çok ince. Bunu beklemiyordun. İnce, yuvarlak demir basamaklar ıslak ve kaygan güvenlik keçesiyle kaplanmış. Gölgedeki ıslak demirin kokusundan metal tadı alıyorsun. Her basamak ayaklarının altını eziyor ve onları çökertiyor. Çentikler batıyor ve acıtıyor. Ağırlaşmış hissediyorsun. İri kadın kim bilir nasıl hissetti. Merdivenin iki yanındaki korkuluk da çok ince. Tutunamayabilirsin. Kadının da tutunmasını umman lazım. Ve

elbette uzaktan sanki basamaklar daha azmış gibi görünüyordu. Aptal değilsin.

Yarı yola vardın, açık havada yukarıdasın, iri kadın hemen üzerinde, kaslı ve dazlak bir adam da merdivende ayaklarının altında. Tahta hâlâ yukarılarda, buradan görünmüyor. Ama sallanıyor ve ağır bir takırtı çıkartıyor, sonra ince basamakların arasından bir iki metre ötede bir an için düşen bir erkek çocuk görüyorsun, tek dizi göğsüne doğru bükülmüş, cuppa diye düşüyor.

Görüş alanında köpük dev bir ünlemin noktası gibi beliriyor, sonra büyük bir fışkırtıyla etrafa savruluyor. Ardından havuzun yine yeni bir maviyle sağalmasının sessiz sesi geliyor. Birkaç ince basamak daha. Sıkı tutun. Radyonun sesi yükseliyor orada, giysi dolaplarının beton girişindeki bir hoparlör tam kulak seviyesinde. Giysi dolaplarının içinde serin bir küf kokusu var. Demir çubukları sıkıca tut, dönüp aşağıya, arkana bak, yeme içme mekanları göreceksin aşağıda. Ta aşağıya kadar görebiliyorsun: satıcının şapkasının temiz beyaz tepesi, dondurma kutuları, duman saçan pirinç buzdolapları, meşrubatla dolu tüpler, yılan gibi kıvrılmış gazoz hortumu, güneşte ısınmış ve tuzlu patlamış mısır dolu kutular. Artık en tepedesin, bütün her yeri görebilirsin.

Rüzgar var. Yukarı çıktıkça artıyor rüzgar. Rüzgar keskin; gölgelerin arasında ıslak tenin üşüyor, merdivenin üzerinde göl-gedeyken tenin çok beyaz görünüyor. Rüzgar kulaklarında ince ince ıslık çalıyor. Dört basamak sonra kulenin tepesine varıyorsun. Merdivende ağırlığın iyice arttı. Yer seni çekiyor.

Merdivenin tepesinin hemen yukarısını görüyorsun şimdi. Tahtayı görüyorsun. Kadın orada. Topuklarındaki iki sıra kırmızı, yara görünümlü nasırı görüyorsun artık. Tahtanın başında duruyor, gözlerin ayak bileklerine takılıp kaldı. Şimdi kulenin

gölgesinden çıktın. Altındaki yapılı adam, kadının atlarken görüneceği basamakların arasındaki dar boşluğa bakıyor.

Kadın sadece bir an, öylesine duruyor. Ağırdan almıyor kesinlikle. Üşüyorsun bakarken. Bir anda tahtanın ucunda; yukarı-aşağı, sanki onu istemiyormuş gibi bükülüyor tahta. Sonra boyun eğiyor, sallanıyor ve onu şiddetle yukarı ve öteye fırlatıyor, kadının kolları o daireyi çizmek üzere açılıyor ve o kadar. Bir göz kırpışı sırasında kayboluyor. Bir süre sonra aşağıdaki suya çarpma sesini duyuyorsun.

Dinle. Kadının dalışı ardından sesinin gelmesine dek geçen sürede kaybolması pek hoş değil. Kuyuya atılan bir taş gibi. Ama kadın böyle düşünmemiştir sanıyorsun. O da düşünmeyi dışlayan ritme katılmıştı. Şimdi sen de kendini o ritme kattın. Ritim kör gibi. Karıncalar gibi. Makine gibi.

Buna dair düşünmek gerektiğine karar veriyorsun. Sonuçta, ürkütücü bir şeyi düşünmeden yapmak fena olmayabilir, ama ürkütücü olan şey düşünmemenin kendisi olunca öyle değil. Düşünmemenin yanlış olduğu anlaşılınca değil. Bir noktada yanlışlıklar birbirinin ardından, körlemesine geldiler: sıkılmış gibi yapmak, yükseklik, ince basamaklar, acıyan ayaklar, kat kat basamakların arasında açılan ve sadece biraz zaman alan bir kayboluşta yeniden kaynayan boşluk. Merdivendeki o hiç beklenmedik rüzgar. Tahtanın gölgeden ışığa geçmesi ve ucundan ötesini görememen. Her şeyin farklı olduğu anlaşılınca düşünmek lazım. Bu, gerekli olmalı.

Altındaki merdiven tümüyle dolu. Herkes birkaç basamak aralıkla yığılmış. Merdiven, kulenin eğik gölgesinin karanlığına doğru kalın bir çizgi halinde uzayan sıra ile tıka basa dolu. Sıradakiler kollarını kavuşturmuş. Merdivende duranların ayakları acıyor ve hepsi yukarı bakıyor. Bu, salt ileri giden bir makine.

Kulenin diline ilerle. Tahta uzunmuş. Durduğun zaman kadar uzun. Zaman yavaşlıyor. Kalbin her saniyeyle, aşağıdaki havuzun sistemindeki her hareketle giderek hızlandıkça zaman etrafında yoğunlaşıyor.

Tahta uzun. Durduğun yerden hiçliğe doğru uzayıp gidiyor sanki. Uzunluğuyla görmene engel olduğu bir yere gönderecek seni, hiç düşünmeden kendini bırakmak yanlış görünüyor.

Başka bir açıdan bakıldığında, aynı tahta sadece kaba ve beyaz plastik malzemeden ibaret, uzun ince düz bir şey. Beyaz yüzey çok sert ve pütürlü ve soluk, seyrek bir kırmızıyla çizgi çizgi, ama yine de kırmızı, pembe değil - su damlalarının kalıntıları keskin dağların üzerinde batan güneşin ışığını yakalıyor. Tahtanın sert, beyaz yüzeyi ıslak. Ve soğuk. Ayakların ince basamaklarda acıdı ve hissetme kabiliyetleri arttı. Ağırlığını hissediyorlar. Tahtanın hemen üzerinden başlayıp uzanan korkuluklar var. Az önceki merdiven korkuluğu gibi değil. Kalın ve basıklar, o yüzden onlara tutunmak için neredeyse eğilmen gerekiyor. Sırf göstermelik, kimse tutunmuyor onlara. Tutunmak zaman alıyor ve makinenin ritmini bozuyor.

Uzun, soğuk, sert, beyaz plastik ya da fiberglas bir tahta bu; boktan şekerlere özgü o üzücü, pembemsi renk damar damar uzanıyor üstünde.

Ama beyaz tahtanın ucunda, kıyıda, seni yukarı atması için bütün ağırlığınla abanacağın yerde, iki karanlık alan var. Aydınlıkta iki düz gölge. Belli belirsiz iki siyah oval. Tahtanın ucunda iki kirli nokta.

Senden önce atlayan insanlardan kalmış hep. Orada dururken ayakların ezik büzük, sert ve ıslak yüzeyde inciniyor ve o iki koyu lekenin insanların derilerinden geriye kaldığını görüyorsun. Gerçek ağırlığı olan insanların ortadan kaybolma şiddetiyle

ayaklarından soyulan deriler bunlar. Senin sayamayacağın kadar çok insan, iz bırakmadan kaybolmuş. Ortadan kaybolmuşlarının ağırlığı ile sürtünüş, yumuşak ve hassas ayaklarından küçük parçalar bırakıyor geriye; deri zerreleri, kırıkları ve parçaları tahtanın ucunda, güneş altında küçücük ve yayvan bir halde dururken kirlenip kararıyor, bronzlaşıyor. Kümelenip yayvan oluyor, birbirlerine karışıyorlar. İki daire halinde kararıyorlar.

Dışında, zaman hiç geçmiyor. Hayret verici. Aşağıdaki akşamüstü balesi ağır çekim, mavi bir jölenin içine yayılan sessiz bir piyes. Eğer isteseydin gerçekten sonsuza dek orada kalabilirdin; zamanda kıpırtısız yüzecek denli hızla kendi içinde titreşerek, tatlı bir şeyin üzerindeki arı gibi.

Ama tahtayı temizlemeleri lazım. Bunu bir an düşünen biri bile tahtanın ucundan insan derilerini, eskiden burada olanın iki siyah hatırasını, buradan bakıldığında göz gibi duran, kör ve şaşı gözler gibi duran benekleri temizlemeleri gerektiğini anlar.

Durduğun yer dingin ve sessiz. Rüzgar, radyo, bağırtı, su sesi yok burada. Zaman ve gerçek ses yok, sadece kafanın içinde çığlık atan kanın var.

Burada, yukarıda, her şey görüntü ve koku. Kokular mahrem, yeni yeni belirgin. Klorun o özel çiçek kokusunu alıyorsun ama ondan yukarıya, otları bürüyen kar beyazı tohum kokusu gibi başka şeyler yayılıyor. Koyu sarı patlamış mısırın kokusunu alıyorsun. Sıcak hindistancevizi gibi tatlı güneş yağı. Ya sosisliler ya da mısır koçanları. Kağıt bardaklar içindeki Pepsi'nin belli belirsiz ve acımasız rahiyası. Ve tonlarca deriden boşalan tonlarca suyun o özel kokusu, yeni doldurulmuş bir küvetten yükselen buhar gibi yükseliyor. Hayvan ısısı. Yukarıdan bakıldığında bu, her şeyden daha gerçek.

Bak ona. Karmaşanın tümünü görebilirsin, mavi ve beyaz ve esmer ve beyaz, koyulaşan kızılla pul pul olan suya bulanmış. İnsanların manzara dediği şey bu işte. Ve aşağıdan baktığında, yukarıdan o kadar yüksek görünmeyeceğini sanmıştın. Şimdi yukarıdayken ne kadar yüksek olduğunu görüyorsun. Aşağıdakilerin anlayamayacağını biliyordun.

Yapılı dazlak adam arkandan sesleniyor, ayak bileklerine çevirmiş gözlerini, Hey ufaklık. Bak soruyorlar. Bütün günü orada geçirmeyi falan mı planlıyorsun, ne oluyor. Hey ufaklık iyi misin.

Bu esnada zaman geçmiş. Kalbinle öldüremezsin zamanı. Her şey zaman alır. Oldukları yerde durabilmeleri için arıların çok hızlı hareket etmeleri gerekir.

Hey ufaklık diyor adam Hey ufaklık iyi misin.

Metal çiçekler tomurcuklanıyor dilinde. Artık düşünmeye zaman yok. Artık zaman var diye senin zamanın yok.

Hey.

Şimdi ağır ağır, her şeyin ötesinde dışarıda, çarpmayla yayılan su halkaları misali bakıyorlar sana. Merdivenden aşağı yayılmasını seyret. Keskin gözlü kız kardeşin ve sıska, beyaz arkadaşları, seni işaret ediyorlar. Annen önceden durduğun sığ yere bakıyor, sonra elini gözlerine siper ediyor. Balina titreyip kıpırdanıyor. Görevli yukarı bakıyor, bacağına dolanmış kız da yukarı bakıyor, adam megafonuna uzanıyor.

Sonsuza dek aşağıda, bir zamanlar olduğun yerde sert zemin, çerezler, madeni ve tenekemsi müzik; kuyruk yoğunlaşmış, geriye çıkış yok ve su da, elbette, sadece sen içindeyken yumuşak. Aşağı bak. Şimdi kıpırdıyor güneşte, teninin tatlı tuzunun buğusuyla kızıl kızıl parlayan ışık benekleriyle uzanıyor. Kare havuz soğuk, mavi bir çarşaf. Soğuk, sadece bir tür sertlik. Bir tür körlük. Savunmasız kaldın. Doğum günün kutlu olsun. Bunu bir daha durup düşündün mü. Evet ve hayır. Hey ufaklık.

İki siyah leke, şiddet ve sonrasında kaybol zamanın kuyusunda. Yükseklik önemli değil. Aşağıya indiğinde her şey değişir. Çarptığın zaman, ağırlığınla.

Peki, hangisi yalan? Sert mi, yumuşak mı? Sessizlik mi, zaman mı?

Yalan ya biri ya öteki denmesi. Dingin, havada asılı duran bir arı düşünebildiğinden daha hızlı hareket eder. Yukarıdan baktığı zaman, tat çılgına çevirir onu.

Tahta başıyla onaylayacak ve sen atlayacaksın ve deriden gözler, sonsuz denen sivri taşın arkasından boşalan ışıkla ve bulutlarla yama yama olmuş göğe kapanacak. Sonsuza değin. Bas deriye ve kaybol.

Merhaba.

İĞRENÇ ADAMLARLA KISA GÖRÜŞMELER

K.G. No: 14 08-96

ST. DAVIDS, PENNSYLVANIA

"Seks hayatımın içine etti. Neden yaptığımı bilmiyorum. Politik biri falan değilim. Önce Amerika[2] diyenlerden, gazete okuyanlardan, Buchanan seçilecek mi diye kafa yoranlardan değilim. Kızın tekiyle iş tutmuşum, kimse kim. Tam boşalacağım sırada. Tam o zaman oluyor. Demokrat falan değilim. Oy bile vermem. Bir keresinde iyice korktum da radyo programlarından birini aradım, radyodaki doktorlardan birini, isim vermeden, herif küfürlü ya da müstehcen sözleri istemsiz ve kontrolsüzce bağırma teşhisi koydu bana, bilimsel adı coprolalia'ymış. Fakat tam boşalırken bağırmaya başlamamda küfürlü bir şey yok, müstehcen falan da değil, üstelik hep aynı şey, hep çok tuhaf ama küfür değil. Sadece tuhaf işte. Tabii kontrolsüz. Meni nasıl fışkırıyorsa bu da öyle fışkırıyor, aynı onun gibi. Nereden geldiğine dair hiçbir fikrim yok, durduramıyorum üstelik."

S.

"'Zafer Demokratik Özgürlük Kuvvetlerinin Olacak!' Ama yüksek sesle. Hani bağırırkenki gibi. Kontrolsüzce. Ağzımdan çıkanı kulaklarımla duymadan önce aklımdan geçmiyor bile. 'Zafer Demokratik Özgürlük Kuvvetlerinin Olacak!' Ama daha yüksek sesle: '*ZAFER–*"

S.

"Tabii hepsinin ödü bokuna karışıyor. Doğal, değil mi? Ben de yerin dibine geçiyorum. Diyecek söz bulamıyorum. Sen ne derdin, "Zafer Demokratik Özgürlük Kuvvetlerinin Olacak!" diye bağırsaydın tam boşaldığın sırada?"

S.

"Bu kadar tuhaf bir şey olmasa utanmam tabii. Yani ne olup bittiğini biraz olsun anlasam. Anlıyor musun?"

S...

"Tanrım, yerin yedi kat dibine geçtim şimdi."

S.

"Ama zaten sadece bir defa oluyor. İçine etti derken kastettiğim de bu işte. Kızlar nasıl dehşete kapılıyorlar görüyorum, ben de utançtan aramıyorum onları tekrar. Açıklamaya çalışsam bile. Zaten beni en çok utandıranlar da hiç aldırmamış gibi, sorun yokmuş gibi, anlıyormuş gibi yapıp önemli değil falan diyenler, çünkü çok tuhaf, saçma sapan bir şey 'Zafer Demokratik Özgürlük Kuvvetlerinin Olacak!' diye bağırmak boşalırken, o yüzden deli gibi korktuklarını ama lütfedercesine anlamış gibi yaptıklarını görmek kolay ve zaten gerçekten, sonunda gerçekten öfkelendiklerim, aramıyorum ve görüşmüyorum diye utanmadıklarım da onlar, yani, "Sanırım seni yine de sevebilirim" diyenler."

K.G. No: 15 08-96

MASSACHUSETTS ISLAHEVİ - BRIDGEWATER GÖZLEM & DEĞERLENDİRME BİRİMİ

BRIDGEWATER, MASSACHUSETTS

"Böyle bir eğilim var ve zorlama minimum olduğu, ciddi bir zarar da verilmediği sürece özünde zararsız, sanırım siz de ka-

bul edersiniz. Zaten zorlanması gerekenlerin sayısının çok az olduğunu da bilmenizde yarar var."

S.

"Psikolojik bir bakış açısından kökenleri apaçık belli. Başka terapistler de kabul edecektir, burada ya da farklı bir yerde olsun. Yani olay net."

S.

"Evet, babamın doğasında iyi bir adam olma eğilimi bulunmadığı, ama buna rağmen yine de ısrarla iyi bir adam olmaya çabaladığı söylenebilir. Sinirle falan alakalı."

S.

"Demek istediğim, sonuçta onlara işkence yaptığım, yaktığım falan yok."

S.

"Babamın öfkeye eğilimi olması, özellikle de [anlaşılmıyor ya da bozulmuş] kendi sinirinden ve evde şiddet göstermeye olan eğiliminden korkarak defalarca acile gitmesi, belli bir zaman içinde bir birikime yol açtı ve sonunda, bir süre sonra ve başarısız terapi süreçleri ardından bizimle birlikteyken ne zaman kendini kaybedecek olsa bileklerini arkadan kelepçelemeye başladı. Evin içinde. Aile arasında. İnsanın sinirini zorlayan o küçük aile içi hadiselerde, falan. Bu kendi kendini dizginleme zaman içinde öyle bir hale geldi ki içimizden birine ne kadar öfkelense, o kadar zorla dizginlemeye başladı kendini. Genellikle günün sonunda zavallı adam salonun ortasında eli kolu bağlı halde debeleniyor, o lanet olası taşak kılıklı tıkacı ağzına tıkmamız için öfkeyle bağırıyor olurdu. Orada olma ayrıcalığını tatmamış biri için bu geçmiş bitmiş hadise nasıl bir önem arz ederse artık. Isırılmadan ağzına tıkacı sokmaya çabalamak. Ama elbette, bu sayede benim eğilimlerimi açıklayıp kökenlerine kadar uzanabilir ve her şeyin sizin için güzelce, sağlam ve sevimli bir şekilde derlenip toparlanmasını sağlarız, değil mi."

K.G. No: 11 06-96

VIENNA, VIRGINIA

"Tamam, peki, evet, ama dur biraz, tamam mı? Beni anlaman gerek. Tamam mı? Bak. Huysuz olduğumu biliyorum. Bazen biraz içe kapanık olduğumu da biliyorum. Benimle beraber olmanın kolay olmadığını biliyorum, tamam mı? Tamam mı? Ama ne zaman huysuz olsam, içe kapanık olsam, benim seni terk ettiğimi ya da sepetlemeye hazırlandığımı düşünüyorsun - dayanamıyorum buna. Sürekli korkman. Yoruyor beni. Hangi ruh hali içinde olursam olayım saklamam gerekliymiş gibi geliyor, çünkü sen hemen seninle ilgili olduğunu ve seni sepetleyip terk etmeye hazırlandığımı düşünüyorsun. Bana güvenmiyorsun. Güvenmiyorsun. Yaşadıklarımıza bakarak bana kayıtsız şartsız güvenmen gerektiğini falan söylemiyorum. Ama sen de hiç güvenmiyorsun bana. Ne yaparsam yapayım bana karşı güvenin sıfır. Değil mi? Seni terk etmeyeceğime söz veriyorum dedim ve sen de bu beraberliği uzun soluklu gördüğüme inandığını söyledin, ama inanmadın. Değil mi? Bunu olsun kabul et, edebilir misin? Bana güvenmiyorsun. Hep kaygan zemindeyim. Görmüyor musun? İkide bir sana güven vermekle uğraşamam ki."

S.

"Hayır, güven verme değil tabii ki *bu*. *Bu*, sadece sana göstermeye çabalamak - tamam, bak, her şeyde inişler ve çıkışlar yaşanır, tamam mı? Insanlar birbirlerine bazen daha ilgili davranır. Böyledir bu. Ama sen inişlere katlanamıyorsun. İnmek yasak sanki. Ama biliyorum, kısmen benim hatam aslında, değil mi? Biliyorum, güvende olduğunu hissettiremedim kimi zaman sana. Ama bunu değiştiremem, tamam mı? Şimdi başka. Ve ne zaman konuşacak halim olmasa ya da biraz düşünceli veya içe kapanık bir hal alsam hemen seni sepetleyeceğimi sanıyorsun.

Bu da kalbimi kırıyor. Tamam mı? Kalbimi kırıyor. Belki seni biraz daha az sevseydim ya da sana bu kadar özen göstermeseydim kaldırabilirdim. Ama yapamam. Yani evet, bavullar bunun için, seni terk ediyorum."

S.

"Ve ben - tam da böyle karşılamandan korkuyordum. Biliyordum. Bunun sürekli korku içinde olmanı, bana hiç güvenmemeni ve kendini güvende hissetmemeni haklı çıkardığına inanacağını biliyordum. "Bak, yapmayacağım dediğin halde terk ediyorsun beni," halini alacağını biliyordum bunun. Biliyordum ama yine de açıklamaya çalışıyorum, tamam mı? Senin büyük olasılıkla anlamayacağını da biliyorum, ama -dur- şunu bir dinle de kafana sokmaya çalış, tamam mı? Hazır mısın? Benim gidiyor olmam bana dair duyduğun bütün korkuların onaylanması demek *değil*. Öyle *değil*. Ama onlar *yüzünden*. Tamam mı? Bunu anlamıyor musun? Korkunu kaldıramıyorum. Mücadele etmeye çalıştığım şey, senin güvensizliğin ve korkun. Ama artık katlanamıyorum. İçim tükendi. Eğer seni daha az sevseydim kaldırabilirdim. Seni sürekli korku içinde yaşattığımı ve güvende hissettiremediğimi bilmek mahvediyor beni. Anlıyor musun?"

S.

"Senin bakış açından durum *ironik*, tamam. Tamam. Benden resmen nefret ettiğini de görebiliyorum artık. Senin bu yüzden benden nefret etmeni kabullenebileceğim noktaya gelmek için çok uğraştım, yüzünde bütün korku ve kuşkuların onaylanmış gibi bir bakışın belirmesine de hazırım, tamam mı? Yemin ederim şu anda suratını gören herkes anlardı neden gittiğimi."

S.

"Özür dilerim. Bütün suçu sana yıkmak istemedim. Üzgünüm. Sorun sende değil, tamam mı? Yani, bu kadar haftanın ar-

dından bana güvenemiyorsan, biraz sıradan bir iniş çıkışa katlanamayıp her seferinde seni terk etmeye hazır olduğumu düşünüyorsan, sorun bende olmalı. Ne olduğunu bilmiyorum, ama öyle olmalı. Tamam, geçmişimiz de çok parlak sayılmaz, biliyorum, ama sana yemin ederim söylediğim her şeyde ciddiydim, yüzde yüz denedim. Yemin ederim denedim. Çok özür dilerim. Seni incitmemek için neler vermezdim. Seni seviyorum. Hep seveceğim. Umarım inanırsın, ama seni inandırmaya çalışmayacağım artık. Sadece inan ki denedim. Seninle ilgili bir sorun olduğunu da düşünme. Yapma kendine bunu. Sorun biziz, bizim yüzümüzden gidiyorum ben, tamam mı? Bunu görebiliyor musun? Sorunun senin hep korktuğun şey olmadığını görebiliyor musun? Ha? Yanılmış *olabileceğini*, bir *ihtimal* bile olsa görebiliyor musun? Bana bu kadarını olsun veremez misin, ne dersin? Yani, bu benim için de hiç hoş değil, tamam mı? Seni böyle terk etmek, aklımdaki son görüntü olarak yüzünü bu halde hatırlamak. Benim de iyice perişan olduğumu görebiliyor musun? Görebiliyor musun? Bu işte yalnız olmadığını görebiliyor musun?"

K.G. No: 3 11-94

TRENTON, NEW JERSEY (KULAK MİSAFİRLİĞİ)

R-: "Yani ben yine son inen oldum, her zamanki gibi işte."

A-: "Evet, bekle, koltuğunda gevşe, son inen sen ol, herkes hemen her seferinde durur durmaz koridora yığılmak zorunda diye çantaların elinde, sırılsıklam tere bulanmış bir halde orada beş dakika dikiliyorsun ayakta, sırf–"

R-: "Bekle biraz, sonunda körükten çıkıyor ve şu çıkış kapılarının oradaki karşılama alanına geliyorum, her zamanki gibi taksiye bineceğim diye düşünerek–"

A-: "Aslında üzücü oluyor bu ani müşteri ziyaretleri, çıkış kapısındaki yolcu karşılama alanında herkesin bekleyeni olduğunu ve çığlıklar eşliğinde kucaklandıklarını ve limuzin şoförlerinin ellerinde senin ismin yazılı olmayan kağıtlar–"

R: "Bir saniyeliğine kapa çeneni de şunu dinle, çünkü bir baktım ki dışarı çıktığım zaman kimseler kalmamış."

A-: "O vakte kadar oradakilerin çoğu dağılmış oluyor yani, onu diyorsun."

R-: "Bir tek kenarda bir kız var, kordonun öteki yanında kalmış, yolcu körüğünün içine bakıyor, sonra dışarı çıktığım sırada ona baktığımı görünce gözlerimiz buluşuyor falan işte, ondan başka kimse yok orada ve n'apıyor, kalkıp ağlayarak dizlerinin üzerine çöküyor, iki gözü iki çeşme döşemeyi dövüyor ve hep ucuz malzeme aldıkları için düşük kalite zamk birden atıyor ve döşeme hemen yerinden sökülerek onların çeyrek milyonluk masraflarını üç katına çıkarıyor ki eminim sana bunu söylememe gerek bile yok ve o öyle iki büklüm olmuş halde malzemeyi tırnaklar ve bağırıp çağırırken eğilmiş, hani birazdan göğüslerini göreceksin. İki gözü iki çeşme, iyice kendinden geçmiş durumda."

A-: "Dayton'a yaptığınız bu boktan, ani müşteri ziyareti için neşeli bir karşılama, buyrun, sizi karşılamaktan mem-"

R-: "Hayır ama hikaye tahmin edeceğin gibi yanına gidip de iyi misin, bir sorun mu var falan dediğim ve emin ol o daracık küçük tişörtün, paltosunun altına giydiği streç tişörtün, Aerobik kıyafeti gibi olanlardan hani işte, onun altında acayip güzel göğüsler olduğuna yakından şahit olduktan sonra başlıyor, o böyle yerlere kapanmış, kendini yumruklar gibi iki büklüm olmuş, sevdiği bir herif falan varmış onu anlatıyor ve herif bunu çok sevdiğini söylemiş ama tanışıp da ateşli bir aşka düştükleri sırada biriyle nişanlıymış meğer ama sonra oradan oraya sürüklenip durmuşlar ve ben de durmuş bu karıyı dinliyorum ama so-

nunda diyor, sonunda herif kararını vermiş ve sonunda bu dolgun göğüslü karıya körkütük aşık olduğunu ve Tulsa'daki, herif orada yaşıyormuş, Tulsa'daki kıza gidip olan biteni anlatacağını ve Tulsa'yla işini bitirip göğüsleriyle histeri krizi geçiren ve hayatta her şeyden çok bu herifi seven ve onunla "ruhlarının" kaynaştığına inanan ve tüm o diğer teraneler işte, bir sürü pisliğin peşinde koşturduktan sonra sonunda güvenip sevebileceğine ve palavralarla kalplerle falan "ruhlarını" kaynaştıracaklarına inanan bu kıza kendini teslim edip bağlanacağını söylemiş herif-"

A-: "Ve falan filan feşmekan."

R-: "Falan filan diyerek herif Tulsa'ya uçuyor eski kızla nişanı bozmak ve sonra da geri gelip onu Kleenex ve göğüsleriyle Dayton'da havaalanı kapısında iki gözü iki çeşme hüngür hüngür ağlayarak bekleyen bu kıza dönmek için."

A-: "Ah, sanki anlamadık ne *olacağını*."

R-: "Siktir ya, herif elini kalbine koymuş işte ve döneceğine yemin etmiş, bilmem kaç uçuş numaralı uçakla döneceğini, saatini falan söylemiş ve kız da göğüslerini kapıp onu karşılamaya geleceğini söylemiş, bütün arkadaşlarına artık cidden aşık olduğunu ve herifin ilişkisini bitirip hemen ona koşacağını anlatmış ve döndüğü zaman kalsın diye ortalığı temizlemiş ve saçlarını yaptırmış, spreylerle falan kocaman yapmış saçını, üzerine parfüm sıkmış, hem de her yerine anlarsın ya, yani bildiğin hikaye, hazırlığı yapmış ve en güzel pembe kotunu giymiş, söylemiş miydim, pembe kotla yüksek topuklular vardı üzerinde hani şu dünyanın bütün dillerinde sik beni sik beni diye bağıran–"

A-: "He *he*."

R-: "Tam da bu sırada, hani şu USAir çıkış kapısının oradaki küçük kahvecideyiz, hani iki dolarlık bok gibi kahve alıp sandalye mandalye vermedikleri için elinde numune dosyası ve çantan-

la masaların başına dikilmek zorunda kaldığın ve çantanı falan yerdeki halıya bile değil harçları çoktan dökülmeye başlamış ucuz taşların üzerine koymak zorunda kaldığın o boktan kahvecilerden birinde ve ona kağıt mendil verip duruyorum ve bir yandan da arabayı nasıl elektrik süpürgesiyle süpürdüğünü ve hatta dikiz aynasında asılı duran parfümü bile değiştirdiğini ve bu sözde güven verici herifin boktan anası üzerine yemin ederek geleceğini söylediği uçuşa yetişmek üzere havaalanına koşturduğunu dinliyorum."

A-: "Herif harbiden götün tekiymiş."

R-: "Kes sesini, kız havaalanına koştururken herifin onu aradığını, hem de tam parfümün son damlasını orasına burasına sıkıp saçını dört bir yandan spreylerken aradığını söyledi, telefonu açmış ve karşısına bu herif çıkmış ve hatta parazit olduğunu ve havadayken aradığını, romantik bir şekilde onu uçuş sırasında aramak istediğini, uçaktayken hani o önündeki koltuğun arkasından çıkarıp kartını içine takarak kullandığın o uçuş telefonundan aramasının romantik olduğunu söylemiş ve telefonla–"

A-: "O şeylerle konuşmanın dakikada altı dolar olması tam bir soygun, bir de üzerinden geçtiğin eyaletin vergileri falan binince iki katına çıkıyor, hele haritadaki kesişmeler yüzünden–"

R-: "Ama asıl olay bu değil, yani eğer dinlemek istiyorsan asıl olay bu kızın oraya erken gidip çıkıştaki karşılama kapısında aşk ve bağlılık teranelerinden uçmuş bir halde ve hafif hafif gözleri dolarak güven içinde beklemeye başlaması ve neşeyle orada dikilip zavallı bir budala gibi güven saçarak dururken sonunda uçağın inmesi, herkesin sürü halinde büyük bir telaşla yolcu körüğünden çıkıp gelmesi ama adamın ilk sürünün içinde olmaması ve ikinci sürüde de olmaması ve çıkanlar sanki bir bok varmış gibi dışarıda deli deli küçük sürülerle dışarı savrulduğu sırada–"

A-: "Tanrım o körüklerde harcadığım vaktin haddi hesabı yok desem şim-"

R-: "İşte diyor ki, zavallı bir budala gibi inancı bir an bir damla olsun tükenmeden bütün o kucaklaşmaların arasında herkesin birileriyle buluşup bagaj teslim bölümüne gittiği sırada o plastik kordonun öteki yanına, kestane renkli örme kordonun öteki yanına bakıp durmuş ve her seferinde bu herifin bir sonraki grupla birlikte çıkıp gelmesini beklemiş, sonraki, sonraki diye diye bekleyip durmuş."

A-: "Zavallı küçük aptal."

R-: "İşte sonra her zamanki gibi en son ben çıktım, hepsi birbirine benzeyen bavullarını, beni nedense hep sinir eden o bavullarını çekerek yürüyen uçuş ekibinden başka kimse yoktu arkamda ve işte beni de sonuncu olarak görünce–"

A-: "Yani demek senin yüzünden bağırıp kendini yerlere atmamış, sadece en son sen çıktın ve sen de bu dallama değilsin diye yapıyormuş öyle. Piç herif o telefonu uydurmuş bile olabilir, saç kurutma makinesini çalıştırırsan tam da öyle bir parazit yapar–"

R-: "Diyorum ya böylesini görmemişsindir hiç, hani kalbi kırılmış falan filan deyip geçersin ya, işte burada bu laf cuk oturuyordu, eliyle kafasını dövüp duruyor, nasıl böyle aptallık ettim diye diye ve güçlükle, acayip nefesler alıyor, sallanıyor, masayı dövüp duruyor, yere düşmesin diye kahveyi alıyorsun masadan ikide bir ve erkeklerin pislik olduğunu haykırıp duruyor, onlara güvenmemek gerektiğini söylemişti arkadaşlarım bana diyor, ama sonunda tanışmıştım güvenip kendimi teslim edebileceğim biriyle, kendimi bırakıp doğru şeyi yapabileceğim biri, meğer onlar haklıymış, kız budalanın tekiymiş, erkekler pislikmiş."

A-: "Erkekler genellikle pisliktir, haklısın, he he."

R-: "Ben de öyle, orada duruyorum elimde kahveyle, hem de saat çok geç ve kafeinsiz bile değil, kulak veriyorum ona, ilgi gösteriyorum, söylemem lazım, kalbim de boş değil sanki bu kal-

bi kırık kıza karşı. Yemin ederim sana, bu koca memeli kızdaki kadar büyük bir kalp kırıklığı görmemişsindir, sonra ona haklı olduğunu, herifin tam bir pislik olduğunu ve onu hak etmediğini söylemeye başlıyorum, haklı olduğunu, erkeklerin çoğunun pislik olduğuna yürekten hak verdiğimi falan."

A-: "He he. Peki sonra ne oldu?"

R-: "He he."

A-: "He he *he*."

R-: "Soruyor musun?"

A-: "Seni piç kurusu. Dallama."

R-: "Yani bilirsin bu işleri, geldi mi kaçmaz."

A-: "Seni dallama."

R-: "Kaçmaz."

K.G. No: 30 03-97
DRURY, UTAH

"İtiraf etmeliyim ki bu, onunla evlenmemin önemli bir nedeniydi, çocuk yapmış olmasına rağmen güzel bir vücudu vardı, ben de bundan daha iyi bir fırsat yakalayamayacağımı düşündüm. İnce, düzgün, bacakları güzel - çocuk yapmıştı ama buna rağmen şişmiş, damarlanmış, pörsümüş falan değildi. Herhalde biraz sığ geliyor kulağa, ama doğrusu bu. Eli yüzü düzgün bir kadınla evleneceğim ama çocuğumuz olunca doğum yüzünden vücudu bozulacak fakat yine de sırf hayatım boyunca onunla sevişmek için imza attım diye onunla sevişmek zorunda kalacağım; en büyük korkum buydu benim. Herhalde tatsız geliyor kulağa, ama hani bir tür testten geçmiş gibiydi - çocuk vücudunu bozmamıştı, o yüzden iyi bir yatırım sayılırdı, imzayı atıp, çocuk sahibi olup yine de sevişebilirdik. Çok mu sığ geliyor kulağa? Ne

düşünüyorsunuz? Yoksa bu tür şeylerde asıl gerçekler hep sığ mı olur, herkesin gerçek nedenleri yani? Ne dersiniz? Nasıl geliyor kulağa?"

K.G. No: 31 03-97

ROSWELL, GEORGIA

"Gerçekten nasıl muhteşem olunur bilmek ister misin? Muhteşem Sevgili bir kadını gerçekte nasıl memnun eder? O sıradan, lokum tipi arkadaşların hep bildiklerini söylerler, bu konularda otorite olduklarını falan. Canım, sigara değil bu, nefesi içinde tutman lazım. Bu adamların çoğunun bir kadını gerçekten nasıl memnun edecekleri hakkında en ufak fikirleri yoktur. Gerçekten. Doğrusunu istersen, çoğu da aldırmaz zaten. Karşılaşacağın ilk tip budur, Joe Altılık Kutu Bira yanında-da-çerez tipi, bildiğin domuz işte. Bu herif zaten yaşam konusunda da pek bilinçli sayılmaz, hele olay sevişmeye geldiğinde bencilliğin doruklarında gezer. Elde edebileceği her şeyi ister ve aldığı sürece de başka şeyle ilgilenmez. Yuvarlanıp üzerine çıkar kadının ve boşaldığı anda yana devrilip horlamaya başlar. Orada dur bakalım. Eminim bu senin eski kafalı, basmakalıp ve daha yaşlıca erkek alıbaplarından biridir, yirmi yıldır evli olan ve karısının boşalıp boşalmadığını bile bilmeyen biri. Sormayı bile düşünmez. *Kendi* boşalır, onu ilgilendiren tek şey budur."

S.

"Benim bahsettiklerim bunlar değil ama. Hayvan bunlar resmen, üzerine yuvarlan ve yatağa devril, hepi topu o kadar işte. Orada, ucuna yakın bir yerde tut onu ve öyle sıradan bir sigara gibi çok içine çekme. İyice içinde tutman gerek. Bu benim, ben yetiştirdim, dört yanı Mylar naylon film ve ışıkla kaplı bir odam var, tatlım, burada kaça sattıklarına inanamazsın bunu.

Bu herifler hayvan sadece, bu taraklarda bezleri yoktur. Neyse, bahsedeceğimiz ikinci tipleme, Muhteşem Sevgili olduklarına inanan adamlar. Ve bu adamların Muhteşem olduklarını sanmaları kendileri adına gerçekten önemlidir. Mesai harcarlar buna, Muhteşem olduklarını ve bir kadını nasıl memnun edeceklerini bildiklerini düşünürler. O duyarlı, erkek lokum tipleri bunlardır işte. Bu mevzulara hiç kafa yormayan varoş heriflerin tam tersi gibi görünürler. Bu böyle, ama çok da abartmamak lazım. Bu adamların senin bildiğin o domuzlardan daha iyi olduklarını sanma sakın. Muhteşem olduklarına inanmaları onlara o domuzlardan bir nebze bile fazlasını katmaz, aslında içten içe en az onlar kadar bencildirler yatakta. Bu tipler küçükhanımı sekste delirtecek türden Muhteşem Sevgililer olduklarını zannederek tatmin olurlar. Tek dertleri kadına haz vermektir. Bu tipin bütün olayı budur."

S.

"Ah, işte, onun yingyang'ıyla saatlerce uğraşmalar, boşalınayıp saatlerce kendilerini tutmalar, G-noktasını, Haz Duruşunu bilmeler falan. Barnes & Noble'a koşa koşa gidip kadın cinselliği konusunda en son çıkan kitapları alarak neler olup bittiğine dair bilgilerini taze tutarlar falan işte. Şimdi bakıyorum da senin de bir iki kez bir lokumla karşılaştığın besbelli; onun feromonlu tıraş losyonu, çilek yağı, el masajları, sarılma ve dokunmaları, kulak memesi hakkında her şeyi bilmesi, hangi kızarıklık ne anlama gelir ve yüzün ışıması ve dizin arka kısmı ile G'nin hemen arkasında buldukları o yeni, küçük, aşırı hassas nokta nedir; bu tip adamlar hepsini bilir ve sana da nasıl yapılacağını bildiklerini belli edeceklerine emin olabilirsin - bak, ver şunu bana. Göstereyim. Evet, şimdi, tatlım *bu* tip herifin kadın geldi mi gelmedi mi, kaç kez geldi, onun yaşadığı en iyisi miydi - falan filan, bunları bilmek isteyeceği kesindir. Anlıyor musun? Dumanı üflediğinde bir şey göremez halde olman lazım. O zaman tümünü

içine çekebildin demektir. Bunu daha önce yaptığını söylemiştin sanki. Senin bildiğin, o sıradan çerezlik otlardan değil bu. Bu herifler kadın ne zaman boşalsa bir çentik atarlar sicillerine. Olayı böyle görürler. Yarısını dışarı üflemek için fazla iyi bu ot, sanki Porsche almışsın da sadece kiliseye giderken kullanıyormuşsun gibi. Hayır, bu herifler Çentikçidir. Senin bildiğin o domuzlar, yattıkları herkes için bir çentik atarlar, onların çentiği budur, aldırmazlar. Ama Muhteşem Sevgili tipindeki herif, her gelen için bir çentik atar. İkisi birden Çentikçidir aslında. Aynı türden heriflerdir içten içe. Tripleri farklıdır, ama yine de sadece kendi triplerini yaşarlar; kadınlar ikisiyle de aynı şekilde kullanılmış hissederler kendilerini. Tabii azıcık akılları varsa. Tatlım, biraz daha söner gibi olduğunda onu sigara gibi ezme yerde. Parmağının ucunu azıcık ıslat ve hafifçe vurarak söndürüp sakla, koyacak bir şey var yanımda. Bende küçük ve özel bir şey var bunun için, ama genelde o küçük film kutuları kullanılır, bu yüzden kimse atmaz onları. Düşün bakalım, çöpte o kutulardan hiç gördün mü diye."

S.

"Hayır, ama bunların o Muhteşem Sevgililerden biri olup olmadıklarını klasik semptomlarına bakarak anlayabilirsin, yani yatakta bir hanımın yingyang'ını uzun uzun yalayıp onu on yedi kez falan dolu dolu boşalttıktan sonra *kadın* dönüp *onun* o değerli küçük aletiyle oynamaya başladığında izin verip vermediğine bakarak. Bakalım, nasıl, ah, bebeğim, hayır, dur, ben seni emeyim, tekrar geldiğini görmek istiyorum bebeğim, oh, bebeğim, sen yat şöyle, bırak da ben aşk hünerimi çalıştırayım, hadi. Ya da bütün o özel Kore masajı saçmalığını falan biliyordur ve kadının sırtına derin doku masajları yapar ya da özel böğürtlen yağı falan sürer ve ayaklarını, ellerini ovar -canım, itiraf etmek lazım ki eğer şöyle iyi bir el masajı yaptırmadıysan daha önce hiç yaşamamışsın demektir, emin ol- ama küçükhanımın dönüp de

omzunu olsun ovmasına izin *verecek* mi bakalım? Tabii ki hayır. Çünkü bu tip heriflerin bütün tribi haz veren kişi olmaktır ve gerisi fasa fisodur. Baksana, bu farklı, bunun vidalı ve hava geçirmez bir kapakçığı var, o yüzden cebindeyken kokmaz, feci kokar çünkü bu zımbırtılar, bak, sonra şu küçük kapaklı şeyin içine yerleşiyor ki şüphe uyandırmaz, her şey konabilir oraya. Lokum tiplerin hıyarlıkları budur işte. Ortalıkta kadınlara Tanrı tarafından gönderilmiş birer lütuf gibi gezinen bu adamlardan tiksinmemin sebebi bu. Çünkü en azından çerezci tipler yarı yarıya da olsa dürüsttürler, kadını tokınaklayıp sonra da yana devrilmek isterler, hepsi bu. Buna karşılık erkek lokumlar baştan sona duyarlı olduklarına ve bir hanımı sırf klitoris emmeyi ve şay-atsu tekniğini bildikleri için mutlu edebileceklerine inanırlar. Onları yatakta izlesen bir Porsche'nin çevresine beyaz önlükleri içinde üşüşmüş, uzmanlıklarını konuşturan götlek tamircilerden birini seyreder gibi olursun. Muhteşem Sevgili falan sanırlar kendilerini. Yatakta cömert olduklarına inanırlar. Cömertlik konusunda *bencildirler* oysa. Domuzlardan farkları yoktur, sadece daha sinsidirler. Bak birazdan susayacaksın, birazdan Evian istersin sen. Bu bok acayip kurutuyor insanın ağzını. Ben şu içteki kısımda hep birkaç şişe Evian taşıyorum yanımda, gördün mü? Özel yaptırdım. Haydi, al bir şişe, ihtiyacın olacak. Al, al."

S.

"Canım, önemli değil, takıl sen, yarım dakika sonra yine isteyeceksin. Ben de bu işi daha önce yaptın sanmıştım. Umarım Utahlı bir Mormonu baştan çıkarmamışımdır, değil mi? Naylon Mylar, folyodan daha iyi, ışığı daha çok yansıtıyor, o yüzden bütün ışık doğruca bitkiye gidiyor. Artık özel tohumlar yapmışlar, bitki şu uzunluğu aşmıyor, ama ölümcül bir şey, fena yapar adamı. Özellikle Atlanta bu heriflerle dolu. Anlamadıkları şey, aklı azıcık başında bir hanım için kendi tiplerinin o bir ortaya çıkıp bir kaybolan domuzlardan daha beter olduğu. Kim ister orada

öylece yatıp Porsche gibi kurcalanmayı? Verici, seksi ya da yatakta iyi olduğunu hissedememeyi? Hımm? Hımm? İşte o senin lokum tipi herifler böylelikle hep kaybeder oyunu. Yataktaki tek Muhteşem Sevgili onlar olsun isterler. Kadınların da duyguları olduğunu unuturlar. Porsche sahibi bir Yuppie karşısında öylece yattığı sırada açgözlü ve cimri hissetmeyi kim ister, hem de herif Tantrik Bulutlar ve Yağmur Yemiş Yarım Lotus ile hava atıp içinden kadının kaç kez geldiğini sayarken? Islak kalması için biraz gezdirınen lazım ağzının içinde, Evian bu işe yarar, bilmem anladın mı? Burada dikkat etmen gereken şey basit, eğer herif sana oral seks yaparken elini karnının alt kısmına bastırıp geldiğinden emin olmak istiyorsa, o zaman anlarsın. Garantiye almak istiyordur. Bu orospu çocuğu öyle müthiş bir sevgili falan değil, işin şovunda sadece. Sana beş kuruş değer vermiyor. Benim fikriini bilmek ister misin? Bir kadını hoşnut etmek için nasıl gerçekten muhteşem olunacağını bilmek ister misin; bin kişide bir kişinin bile doğru dürüst anlamadığı şeyi bilmek ister misin?

S...

"İster misin?"

S.

"Bunun sırrı hem küçükhanıma haz vermek hem de haz alabilmektir, her iki tarafa da eşit muameleyle. Ya da en azından *kadının* öyle sanmasını sağlamalısın. Asıl konunun *o* olduğunu unutma. Git ve yalvartıncaya kadar yala yut yingyang'ını, elbette, devam et, ama onun da senin aletinle oynamasına izin ver, hiç kıvıramıyor olsa bile, bozma, bırak yapıyorum sansın. Sonra eğer sırt ovmaktan anladığı omurgana küçük karate darbeleri indirmekse eğer, bırak yapsın, karate darbesi falan nedir bilmiyormuşsun gibi davran. İşte eğer biri gerçekten Muhteşem Sevgili olmak istiyorsa, tek bir saniye için olsun *kadını* düşünmesi yeter."

S.

"Benim üzerimde olmaz canım, yok. Yani genellikle olur ama ben çoktan otlandım onlardan ne yazık ki. Muhteşem olmak isteyen bu heriflerin asıl budalalıkları kadının, dosdoğru söylemek lazım bunu, moron olduğuna inanmalarıdır. Sanki kadınların tek istediği oraya öylece yatıp boşalmakmış gibi. Asıl sır şu: onun da aynı senin gibi hissettiğini varsay. Onun da kendisini yatakta bir erkeğin aklını başından alabilecek Muhteşem Sevgili olarak görmek istediğini düşün. Serbest bırak onu. Hayatta bir kez olsun arka planda gör kendini. Bu lokum tipli heriflere kalsa küçükhanının aklını başından alınca iş bitecek. *Dallamalık* bu."

S.

"Ama bir tane yetmez ki sana canım, emin ol. Birkaç blok ötede küçük bir market vardı eğer -hey, dikkat-"

S.

"Hayır, devam et ve bırak da kadın *senin* o boktan aklını başından aldığına inansın. Gerçekten istedikleri bu. Eğer onu hiç unutmayacağına inanırsa, işte o zaman gerçekten ve cidden elde etmişsindir kadını. Başka türlü asla. Anlıyor musun?"

K.G. No: 36 05-97

BÜYÜKŞEHİR AİLE İÇİ ŞİDDET DESTEK, DANIŞMA VE YARDIM MERKEZİ EK BİNASI

AURORA, ILLINOIS

"Bu yüzden yardım almaya karar verdim. Asıl sorunun onunla bir alakası olmadığını kabullendim. Sonsuza dek kurban rolü oynamayı sürdüreceğini, beni de canavar olarak göreceğini anladım. Onu değiştirecek gücüm yoktu. Nasıl diyeyim, benim çözebileceğim bir sorunun parçası değildi o. Ben de karar ver-

dim. Yardımı *kendim* için alacağım. Şimdi yaptığım en iyi şeyin bu olduğunu biliyorum, hem de en zoru. Kolay olmadı, ama artık özgüvenim biraz daha artmış durumda. O utanç sarmalından kurtuldum artık. Bağışlamayı öğrendim. Kendimi *seviyorum.*"

S.

"Kim?"

BAZI SINIRLARIN GEÇİRGENLİĞİNE DAİR BİR ÖRNEK DAHA (XI)

Bütün o diğer düşlerde olduğu gibi, tanıdığım ama nasıl tanıdığımı bilmediğim biriyle birlikteyim ve şimdi bu kişi aniden bana kör olduğumu söylüyor. Tam anlamıyla kör, göremeyen vb. Ya da bu kişinin yanındayken kör olduğumu anlıyorum aniden. Bunu anladığım zaman gerçekleşenler biraz üzücü. Aşırı üzüyor beni kör olmam. Bu kişi de bir şekilde ne kadar üzüldüğümü anlıyor ve ağlamanın gözlerimi acıtacağını, körlüğü daha da kötü hale getireceğini söylüyor, ama kendimi tutamıyorum. Oturup deli gibi ağlamaya başlıyorum. Yatakta ağlarken uyanıyorum ve öyle çok ağlıyorum ki gerçekten hiçbir şey göremiyorum ya da seçemiyorum. Bu, daha da çok ağlamama yol açıyor. Kız arkadaşım telaşla uyanıyor ve ne oldu diye soruyor, o zaman bir iki dakika içinde kendimi toparlayıp düş gördüğümü, sonra uyandığını ve aslında kör olmadığımı, boş yere ağladığımı anlıyorum, ardından kız arkadaşıma gördüğüm düşü anlatıp yorumunu dinliyorum. Bütün gün işteyken nasıl gördüğümün ve gözlerimin bilincinde oluyorum. Renkleri ve insan yüzlerini görebilmenin, tam olarak nerede olduğumu bilebilmenin ne kadar güzel ve insan gözünün mekanizmasının ve görme becerisinin ne kadar hassas olduğu ve bunun nasıl kolayca kaybedilebileceği, ortalıkta bastonlarıyla ve tuhaf bakışlı suratlarıyla dolaşan körleri görmeme ve birkaç saniyeliğine ilgimi çekmelerine rağmen benimle ya da gözlerimle bir alakaları olabileceğini hiç düşünmediğim, metro-

daki o kör insanlardan biri olmadığım ve görebilmemin şanslı bir tesadüften ibaret olduğu hiç aklımdan çıkmıyor. Gün boyu işteyken bu olay ne zaman aklıma gelse yine içim parçalanıyor, ağlamaklı oluyorum. Ağlamamamın tek nedeni çalışma kabininin alçak duvarları ve başkalarının beni görüp meraklanabilecek olması ve düşten sonra tüm gün böyle geçiyor, aşırı yorucu; kız arkadaşımın deyişiyle duygusal açıdan insanı bitiren bir şey bu. İşten erken çıkıp eve gidiyorum. Yorgun, uykulu olduğumu ve gözlerimi zar zor açık tutabildiğimi söylüyorum ve eve varır varmaz öğleden sonra saat 4.00'te dosdoğru yatağa giriyor, çok geçmeden uyuyakalıyorum.

DEPRESİF KİŞİ

Depresif kişi korkunç ve sonu gelmez bir duygusal acı çekiyordu ve bu acıyı paylaşmanın ya da dile getirmenin olanaksızlığı acının bir bileşeni, temel dehşetine katkıda bulunan bir etkendi.

Bu yüzden, çevresindekilere duygusal acıyı anlatmakta ya da aşırılığını ifade etmekte çaresiz kalan depresif kişi, bunun yerine geçmiş ve geçmekte olan, bir şekilde acıyla, acının etiyolojisi ve sebebiyle bağlantılı olan durumları anlatıyor ve en azından başkalarına acının bağlamı, onun -bir bakıma- şekli ve dokusu hakkında bir şeyler ifade edebilmeyi umuyordu. Sözgelimi, o çocukken boşanmış olan anne babası, oynadıkları hastalıklı oyunlarda bir piyon gibi kullanmışlardı kadını. Depresif kişi çocukken ortodonti tedavisine ihtiyaç duymuştu ve anne de baba da -boşanma anlaşmasının maddi hükümlerindeki belirsizlikler açısından biraz da haklı olarak, diye belirtirdi depresif kişi ne zaman anne babasının ortodonti masrafları konusundaki acı verici çekişmesinden bahsetmeye başlasa- parayı ötekinin vermesi gerektiğini söylemişti. Ebeveynlerinin her birinin diğerinin küçük hesapları ve parayı ödemeyi bencilce reddetmesi karşısında duyduğu kin yüklü öfke kıza da yansımış, her ikisinden de diğerinin ne kadar sevgisiz ve bencil olduğunu tekrar tekrar dinlemek zorunda kalmıştı. İki tarafın da durumu iyiydi ve her ikisi de depresif kişiye ayrı ayrı kendisinin -iş o raddeye gelirse elbette- ihtiyaç duyulan ortodonti tedavisinin bütün masraflarını, hatta daha fazlasını ödemeye hazır olduğunu, ama konunun,

temelde, bir para ya da diş tedavisi konusu değil "ilke" konusu olduğunu söylemişti. Depresif kişi ileri yaşlarında ne zaman güvendiği bir dostuna ortodonti masraflarıyla ilgili mücadelenin yaşandığı koşulları ve o mücadeleden kendisine miras olarak kalan duygusal acıyı anlatmaya başlasa, annenin de babanın da, aslında, olayı öyle (yani bir "ilke" konusu olarak) görmüş olabileceğini, ama ne yazık ki birbirleri karşısında puan kazanmanın kızın maksillofasiyal sağlığından daha önemli olduğu gibi bir duygusal mesaj alınca hissedeceklerini ya da kızlarının ihtiyacını dikkate almadıklarını ve bu yüzden de, bunu, eğer belli bir perspektiften bakılacak olursa, bir tür ebeveyn ihmaline ya da terk edilişe, hatta doğrudan istismara -burada depresif kişi neredeyse her seferinde terapistinin de bu değerlendirmeye katıldığını söylerdi- kadının ileri yaşlarında her gün çektiği ve umutsuzca kendini içine düşmüş hissettiği o dipsiz, kronik çaresizlikle açık bir şekilde bağlantılı olan bir istismara yol açan bir "ilke" olarak görmediklerini belirtmeyi ihmal etmezdi. Bu, örneklerden biriydi sadece. Depresif kişi ona destek olan arkadaşlarına geçmişteki bu tür acı ve zarar verici olayları telefonda ne zaman anlatmaya kalksa ortalama dört kere aralıklı olarak özür diler, ayrıca konuşmaya kronik depresyonun dayanılmaz acısını dile getiremediğini -büyük olasılıkla, diye belirtmeye özen gösterirdi- ve karşısındakini sıkan ve uzaklaştıran türden insanlardan biri gibi görünmesine yol açan hikayeler anlatmak zorunda kalmasının ne kadar acı verici ve korkunç olduğunu söylemeye çalışarak başlardı. Bezdirici, kendine karşı acımayla dolu veya narsist bir şekilde "acı dolu çocukluklarını" ve "acı dolu hayatlarını" saplantı haline getirmiş, kendi sıkıntılarıyla debelenen ve onlara destek verip yakınlık göstermeye çalışan arkadaşlarına bütün bunları yorucu biçimde uzun uzadıya anlatmakta ısrar eden insanlar gibi.

Depresif kişinin destek almak ve içini dökerek dinmeyen ruhsal acısının ve terk edilmişlik duygularının bağlamsal şeklini

hiç değilse paylaşmak için başvurduğu arkadaşlar yarım düzine kadardı ve belli bir rotasyondan geçerlerdi. Depresif kişinin terapisti -hem yüksek lisansı, hem de tıp diploması vardı ve herhangi bir endojen depresif yetişkinin iyileşmeye giden yolculuğu sırasında destek alacağı bir gözlem topluluğuna düzenli olarak başvurmasını ve bunu korumasını önemli bulan bir terapi ekolünün kendinden menkul yorumcusuydu- bu kadın arkadaşlara Destek Sistemi adını takmıştı. Bu Destek Sisteminin rotasyon halinde olan yarım düzine kadar üyesi ya depresif kişinin çocukluğundan eski tanıdıklar ya da okul hayatında veya yetişmesinin çeşitli aşamalarında aynı odalarda kaldığı kızlar ve şimdi bir sürü farklı şehirde yaşayan, genellikle yıllardır şahsen görmediği ve ekseriyetle akşamları geç vakitlerde, ona o günkü sıkıntısını gerçekçi bir perspektiften değerlendirmesine, ertesi günün duygusal acısıyla mücadele etme gücü bulmasına yardımcı olacak paylaşımı ve desteği sunacak, birkaç beylik söz söyleyecek görece sorunsuz kadınlardı. Depresif kişi onlara telefon ettiği zaman konuşmaya hep canlarını sıkıyor, sıkıcı veya kendi kendine acıyan ya da itici biri olarak algılanıyor ya da onları hareketli, canlı, büyük ölçüde acıdan yoksun ve uzak yaşamlarından alıkoyuyor diye özür dileyerek başlardı.

Depresif kişi Destek Sisteminin üyeleriyle iletişim kurarken ailesinin ortodontiyle ilgili sonu gelmez mücadelesi gibi olayları kesintisiz yetişkinlik depresyonunun *sebebi* olarak anmamaya özen gösteriyordu. "Başkasını Suçlama Oyunu" çok kolaydı, diyordu; acınası ve iticiydi. Ayrıca bütün o yıllar boyunca lanet olası ailesinin, anne ve babasının onun üzerinden, sanki onun anlamlı duygu ve ihtiyaçları bir savaş alanı ya da çatışma arenasından, birbirlerine karşı kullanabileceklerine inandıkları silahlardan başka bir şey değilmiş gibi depresif kişinin (depresif kişinin çocuk halinin) duygu ve ihtiyaçlarını cephane olarak kullanarak yönelttikleri suçlama ve karşı suçlamaları dinlemek,

"Başkasını Suçlama Oyunundan" bıkmasına yetmişti. Birbirlerine duydukları nefrete, depresif kişiye çocukken gösterdiklerinden daha fazla ilgi, tutku ve duygusal yakınlık gösterdiklerini hissettiğini depresif kişi bazen, bugün bile itiraf ederdi.

Depresif kişinin terapistinin geldiği ekol, aktarım ilişkisinin sağaltıcı bir kaynak olduğunu reddediyordu ve bu yüzden de kasıtlı olarak yüzleşmeden, "böyle olmalı" önermelerinden ve bütün o normatif, yargılayıcı, "otorite" temelli kuramlardan kaçınarak yargı-açısından- daha tarafsız bir biyodeneysel modeli ve analoji ile anlatının yaratıcı kullanımını yeğliyordu (bu amaçla el kuklalarının, polistren malzeme ve oyuncakların, rol yapmanın, insan heykelin, aynalamanın, dram terapisinin ve uygun vakalarda, baştan sona titiz bir şekilde senaryosu ve resimli taslağı hazırlanan Çocukluk Rekonstrüksiyonlarının kullanılması da mümkündü, ama zorunlu değildi.) Depresif kişinin akut duygusal rahatsızlığını dindirmek ve normal bir yetişkin hayatı denebilecek bir şeyden tat alması yolunda (depresif kişinin) yaptığı yolculuğun devamını sağlamakta yardımcı olabilecek şu ilaçları vermişti: Paxil, Zoloft, Prozac, Tofranil, Welbutrin, Elavil, (bölgedeki bir Ruh Hastalıkları kliniğindeki iki haftalık gönüllü yatan hasta tedavi süreci sırasında uygulanan) tek taraflı elektroşok terapisiyle birlikte Metrazol, lityum tuzu eşliğinde veya onsuz Parnate, Xanax eşliğinde veya onsuz Nardil. Bunların hiçbiri, depresif kişinin uyanık geçen her saatini yeryüzünde tarifsiz bir cehenneme döndüren acı ve yalnızlık hislerini azaltmıyordu ve ilaçların çoğunun depresif kişinin tahammül edemediği yan etkileri vardı. Depresif kişi o sırada sadece Dikkat Eksikliği Bozukluğu semptomları için çok küçük günlük dozlarda Prozac ve toksik denecek ölçüde işlevsiz ve yıpratıcı iş ortamında geçen saatleri cehenneme çeviren panik ataklar için Ativan adlı bağımlılık yapmayan hafif bir sakinleştirici alıyordu. Terapisti depresif kişiye kibarca ama ısrarla kendisinin (yani

terapistin) onun (yani depresif kişinin) endojen depresyonu için en iyi ilacın, koşulsuz ilgi ve destek için başvurabileceği ve bir şeyler paylaşabileceğini hissettiği bir Destek Sisteminin oluşturulması ve bunun düzenli kullanımı olduğunu söylüyordu. Destek Sisteminin kesin düzeni ve bir ya da iki en özel, en güvenilir "çekirdek" üyesi zaman içinde belli bir değişim ve rotasyondan geçiyordu ve terapist, depresif kişiyi bunu kesinlikle normal ve sıradan görmeye yöneltiyordu. Bir birey, ihtiyaçlarını hangi arkadaşlıkların ne ölçüde karşılayacağını ancak risk alarak ve gereken zayıflıkları sergileyerek keşfedebilir, destekleyici ilişkileri böylelikle derinleştirebilirdi.

Depresif kişi terapiste güvendiğini hissediyordu ve kadına karşı elinden geldiğince açık ve dürüst olmak için yoğun çaba harcıyordu. Geceleri açtığı şehirlerarası telefonlarda ileri yaşlarda duyduğu müzmin, tarifsiz acının suçunu, ailesinin travmatik boşanmasına ya da iki yüzlü bir şekilde onu (yani depresif kişiyi) daha fazla umursadıklarını iddia ederlerken aslında utanmazca kullanmalarına atmanın mızmız ve acınası bir şey olduğunu belirttiğini itiraf etmişti terapiste. Ailesi, sonuçta -terapistin de depresif kişinin görmesine yardımcı olduğu gibi- o sırada mevcut duygusal kaynaklarıyla elden ne geliyorsa yapmıştı. Ve o da, sonuçta, diye ekliyordu depresif kişi hep, hafifçe gülerek, gerekli ortodonti tedavisini görmüştü. Destek Sistemini oluşturan eski tanıdıklar ve oda arkadaşları genellikle depresif kişiye kendisine karşı biraz daha yumuşak davranmasını istediklerini söylüyorlar, depresif kişi de bunun üzerine genellikle kendini tutamayıp ağlamaya başlıyor ve olmadık zamanlarda arayarak sürekli kendisinden bahsedip duran ve insanın kurtulmak için acemice telefon kapatma girişimlerinde bulunmasını gerektiren o bezdirici tiplerden biri olduğunu çok iyi bildiğini söylüyordu. Depresif kişi arkadaşlarına hiç neşe vermeyen bir yük olduğunun fazlasıyla farkında olduğunu söylüyor ve şehirlerarası telefon konuşma-

ları sırasında arkadaşının dopdolu, neşeli, canlı hayatının talepleri makul bir şekilde öne çıkmadan ve onun (yani arkadaşının) telefonu kapatmasına yol açmadan önce arayıp bir şeyler paylaştığı, kısa bir süre de olsa yardım ve destek aldığı birine sahip olmaktan duyduğu büyük minnettarlığı dile getirmeyi ihmal etmiyordu.

Destek Sisteminin destekçi üyelerini geceleri şehirlerarası ararken ve duygusal ıstırabının en azından genel bağlamını dile getirmeye yönelik beceriksiz çabalarla onları bezdirirken duyduğu utanç ve yetersizlik gibi acı verici hisler, depresif kişiyle terapistinin beraber geçirdikleri vaktin büyük kısmında üzerinde çalıştıkları bir konuydu. Depresif kişi, bir şeyler paylaştığı anlayışlı arkadaşlarından herhangi biri çok özür dilediğini ama elinde olmayan nedenlerle kesinlikle telefonu kapatmak *zorunda* olduğunu söylediğinde ve sonunda yakasını depresif kişinin ihtiyaç dolu parmaklarından sıyırarak telefonun başından kalkıp uzak şehirdeki anlamlı, canlı yaşamına döndüğü zamanlarda neredeyse hep orada oturup telefonun sinyalini dinleyerek kendini aramadan önce olduğundan daha da yalnız, yersiz ve itici hissettiğini itiraf ediyordu. Arkadaşlık ve destek için başkalarından yardım istemekten doğan bu toksik utanç hisleri terapistin depresif kişiyi ayrıntılı olarak ele alabilsinler diye üzerinde durup incelemeye zorladığı hislerdi. Depresif kişi, terapiste ne zaman kendisi (yani depresif kişi) Destek Sisteminin uzun mesafedeki bir üyesine başvursa, hemen her seferinde arkadaşının yüzünü telefonun başında sıkıntı, acıma, bıkkınlık ve soyut suçluluk hisleri toplamını içeren bir ifadeyle hayal ettiğini ve hemen her seferinde arkadaşının gitgide uzayan sessizliklerinde ve/veya sabırsızca cesaretlendirme klişeleri tekrarında kendisinin (yani depresif kişinin) insanların birinin askıntı ve yük olduğunu hissettikleri zaman duydukları sıkıntı ve hayal kırıklığını saptayabildiğini söylüyordu. Gece geç vakit telefon

çaldığı zaman arkadaşının nasıl yüzünü buruşturduğunu ya da konuşma sırasında sabırsızca saate baktığını veya o sırada oda-da onunla birlikte olan diğer kişilere (yani "arkadaşla" birlikte odada olan diğer insanlara) çaresizce esir edildiğini belli eden sessiz el kol hareketleri ve mimikler yaptığını ve bu hareket ve mimiklerin depresif kişi konuşup durdukça gitgide daha aşırı ve çaresiz bir hal aldığını gözlerinin önüne çok net getirebildiğini itiraf ediyordu. Depresif kişinin terapistinin en çok göze çarpan bilinçdışı alışkanlığı ya da tiki, depresif kişiyi dikkatle dinlerken parmak uçlarını kucağında bitiştirmek ve parmaklarını çeşit-li kapalı şekiller -örn. küp, küre, piramit, silindir- oluşturacak şekilde aylak aylak hareket ettirmek, sonra da onları inceliyor-muş ya da değerlendiriyormuş gibi yapmaktı. Depresif kişi bu alışkanlıktan hoşlanmıyordu, ama bunun aslında dikkatini tera-pistin parmaklarına ve tırnaklarına çekmesi ve onları kendisi-ninkilerle karşılaştırmaya yol açması yüzünden olduğunu itiraf eden de kendisiydi.

Depresif kişi hem terapiste hem de Destek Sistemine çok açık bir şekilde üçüncü yatılı okulunda bir keresinde oda arkadaşını kendisinin tanımadığı bir erkek arkadaşla telefonda konuşurken seyrettiğini söylemişti. Onun (yani oda arkadaşının) bu konuş-madan rahatsızlığını ve sıkıntısını belli edercesine yüzünü bu-ruşturduğunu ve el kol hareketleri yaptığını, ayrıca bu kendine güvenen, popüler ve çekici oda arkadaşının sonunda depresif kişiye abartılı bir şekilde kapıyı çalan birinin pandomimini yap-tığını ve odanın kapısını açıp dışarı çıkarak oda arkadaşına tele-fonu kapatması için bir bahane sağlayacak şekilde kapıya sertçe vurması gerektiğini anlayana değin bunu çaresiz bir yüz ifade-siyle sürdürdüğünü hatırlayabildiğini anlatmıştı. Okuldayken, depresif kişi erkek arkadaşın telefon olayı ve yalancı pandomim gösterisinden hiç bahsetmemişti oda arkadaşına - depresif kişi-nin ne yakınlık ne de bağ kurduğu, kendisinden tiksinmesine yol

açacak kadar tatsız ve ezik bir hınç duyduğu ve o bitmek bilmez ikinci yılın ikinci sömestri sona erdikten sonra temasa geçmek için en ufak bir çaba göstermediği bir oda arkadaşıydı bu. Yine de (depresif kişi) Destek Sistemindeki birçok arkadaşıyla bu olayın acı verici hatırasını paylaşmış ve aynı zamanda telefonun diğer ucundaki o isimsiz, bilinmeyen, duygusal anlamda risk alan ve kendinden emin oda arkadaşına yaklaşıp bağ kurmaya kalkışan, istenmeyen bir yük olduğunun farkında olmayan, telefonun diğer ucunda sessiz pandomimi yapılan, verdiği sıkıntı ve rahatsızlıktan haberdar bile olmayan acınası erkek arkadaşın yerinde olsaydı ne dipsiz bir şekilde korkunç ve acınası hissedeceğini ve telefonu kapatmaya bahane bulmak için odadaki başka birinden sessizce yardım istemek zorunda kalınacak biri konumunda kendisinin (yani depresif kişinin) olmasından hemen her şeyden çok korktuğunu da belirtmişti. Bu yüzden depresif kişi telefonda konuştuğu her arkadaşına her seferinde onun (yani arkadaşın) sıkıldığı ya da bunaldığı veya daha ilginç ve acil şeyler yapması gerektiği *saniyede* bunu ifade etmesini, Tanrı aşkına fazlasıyla açık ve dürüst olup depresif kişiyle kendisinin (yani arkadaşın) kesinlikle hoşnut olmadığı tek bir saniye geçirmemesini söylüyordu. Depresif kişi, tabii, böyle bir güven ihtiyacının başkalarına nasıl acınası görünebileceğini, nasıl kolayca telefonu kapatmaya yönelik bir açık davet değil de aslında arkadaşın telefonu *hiç* kapatmaması, kesinlikle telefonu *hiç* kapatmaması için ihtiyaç dolu, kendi kendine acımayla yüklü ve tiksinti verecek kadar yönlendirici bir yakarış olarak anlaşılabileceğini çok iyi bildiğini söylüyordu terapiste. Terapist*, depresif kişi ne zaman bir ifade

* Terapistin birleşen parmaklarının aldığı çokbiçimli şekiller, depresif kişiye göre, neredeyse her seferinde, geometrik açıdan çeşitli kafes biçimlerini andırıyordu. Bu da depresif kişinin terapistle, simgesel anlamı birlikte geçen vakitlerini harcamaya değmeyecek kadar açık ve aptalca göründüğü için paylaşmadığı bir şeydi. Terapistin tırnakları çok uzun, biçimli ve bakımlıydı; buna karşılık depresif kişinin tırnakları kompülsif biçimde dibine değin kemirilmiş ve pür-

ya da eylemin nasıl görüneceği konusundaki kaygısını paylaşsa, depresif kişiyi başkalarına nasıl "göründüğü" ya da "geldiğiyle" ilgili bu inançların neler hissetmesine yol açtığını deşmesi konusunda desteklerdi.

Küçültücü hissettiriyordu; depresif kişi küçülmüş hissediyordu kendini. Aslında yapacak başka şeyleri, sürdürecek yaşamları, içinde canlı, sağlıklı, verimli, samimi, sevgi dolu eş ilişkileri yürüttükleri yaşamları olan çocukluk arkadaşlarını gece vakti şehirlerarası aramanın küçültücü hissettirdiğini söylüyordu onu; birini sıktığı için sürekli özür dilemek ya da sırf arkadaş olduğunuz için onlara ikide bir teşekkür etmek zorunda hissetmek küçültücü ve acınası bir duyguydu. Depresif kişinin ailesi sonuçta ortodonti masraflarını paylaşmıştı; avukatları bu uzlaşmayı sağlamak için profesyonel bir arabulucu tutmuştu. Arabuluculuk depresif kişinin yatılı okullarını, Sağlıklı Beslenme odaklı yaz kamplarını, obua derslerini, araba ve kaza sigortasını, ayrıca acı verici ölçüde belirgin duran ve basık burunlu bir buldog gibi görünmesine yol açan, günde yirmi iki saat takmak zorunda olduğu harici diş teliyle birlikte yatılı okul odalarının aynalarında kendine baktığında artık bu kadarına dayanamayacağını sanmasına neden olan burun kıkırdağındaki eğriliği ve dış kemikteki bozukluğu düzeltmek için yapılan estetik ameliyatların ortak ödeme takvimlerini anlaşmaya bağlamak için de gerekli olmuştu. Ayrıca depresif kişinin babası yeniden evlendiği yıl -ya nadir rastlanacak türden bir aşkla ya da depresif kişinin annesinin eziklik ve önemsizlik duygularını perçinlemek için tasarlanmış, *ölümcül bir darbe* niyetine- depresif kişinin binicilik derslerinin ve sonuncudan iki önceki yatılı okulunun Binicilik Kulübüne girebilmesi için gerekli olan o çok pahalı binici çizmeleriyle binici pantolonunun ücretini tamamen karşılamıştı.

tüklüydü. Bu yüzden tırnak diplerindeki etler bazen öne fırlar ve kendiliğinden kanamaya başlardı.

Depresif kişi gerçekten korkunç bir gece, geç vakitlerde ağlayarak babasını aramış ve bu kulübün üyelerinden birkaç tanesinin yatılı okulda onu uzaktan bile olsa kabul eden yegane kişiler olduklarını ve onların yakınlarındayken kendisini basık burunlu ve diş teli suratlı ve yetersiz ve reddedilmiş hissetmediğini, bu kişilerin ona biraz olsun yakınlık ya da anlayış gösteren ve böylece odasından çıkıp yemekhaneye gitmesi için gerekli o büyük kişisel cesareti her gün bulmasını sağlayan insanlar olduklarını söylemişti.

Anne babasının avukatlarının sonunda depresif kişinin çocukluk ihtiyaçlarını karşılamanın maliyetleri üzerinde uzlaşmayı sağlamak üzere yardım almayı kabul ettikleri uzman, Walter D. ("Walt") DeLasandro Jr. adlı çok saygın bir Arabulucuydu. Çocukken, depresif kişi Walter D. ("Walt") DeLasandro Jr.'la hiç karşılaşmamıştı, ama ona -parantez içinde yer alan gayrıresmi davetiyle birlikte- kartvizitini göstermişlerdi ve adı da o zamanlar yaşadığı sayısız olayda, verdiği hizmete karşılık saatte 130$ artı masraflar gibi ciddi bir ücret alması olgusuyla birlikte anılmıştı. Depresif kişi -bunun "Başkasını Suçlama Oyunu" gibi görünebileceğini çok iyi biliyordu- terapistinin desteğiyle kaydolma riskini aldığı ve kendini açık fikirlilikle böylesi bir deneyime bıraktığı İçteki-Çocuğa-Odaklı-Deneysel-Terapi-İnziva Hafta Sonu'nda önemli bir duygusal atılım kaydetmiş ve terapisti bunu Destek Sistemiyle paylaşması adına onu (depresif kişiyi) motive etmişti. İÇODT İnziva Hafta Sonu'nun Küçük-Grup Tiyatro-Terapi Odası'nda, kendi Küçük Grubunun üyeleri depresif kişinin ailesini ve ailesi için önemli olan başkalarını ve avukatları ve depresif kişinin çocukluğundaki diğer duygusal açıdan toksik insan kalabalığını canlandırmışlardı. Tiyatro-terapi alıştırmasının önemli bir safhasında depresif kişinin çevresini sarmış, ona iyice sokulmuş ve onu kaçamayacağı ya da kaçınamayacağı ya da azımsayamayacağı kadar sıkıştırmış ve (küçük grup olarak)

teatral tavırlarla bloke olmuş travmayı hatırlatmak ve canlandırmak için tasarlanmış, depresif kişiyi neredeyse anında acı verici duygusal anılar ve uzun zamandır bastırılmış travmalar kargaşasına sürükleyen özel replikler okumuşlardı. Depresif kişinin İçindeki Çocuğun dışarı çıkmasına yol açan ve polistren köpükten yapılma bir sopayla bir pelüş yastık yığınına defalarca vurup edepsiz sözler haykırmasını sağlayan bir şey olmuştu bu; açığa çıkan yaralarından biri de* Walter D. ("Walt") DeLasandro Jr.'ın anne babasından sırf araya girdiği ve her iki tarafın pisliğine maruz kalan kişi rolünü oynadığı için saatte 130$ artı masraflar alabilmesi ama onun (yani depresif kişinin, çocukken) özünde aynı boka maruz kalma servisini *bedava* vermesiydi. *Hiçbir karşılık almadan*. Duygusal açıdan hassas bir çocuğun bunu yapmak zorunda hissetmesi tümüyle haksız ve yersiz olmakla beraber anne babası bir de *çocukken* onu, depresif kişinin *kendisini*, Walter D. ("Walt") DeLasandro Jr. adlı Arabulucu'nun sunduğu hizmetin sarsıcı ücreti yüzünden *suçlu* hissetmeye zorlamıştı. Sanki alınan ücret, Walter D. DeLasandro Jr.'a yapılan masraflar *onun* hatasıymış gibi. Sanki kahrolası ana babasının iletişim konusunda o lanet olası, *hastalıklı* beceriksizlikleri yüzünden, tüm o hastalıklı ve işlevsellikten uzak sorunlarını dürüstçe paylaşıp halletmeyi beceememeleri yüzünden değilmiş de sadece onun perişan, küçük, basık-burunlu, tel dişli şahsı *yüzünden* ödeniyormuş gibi. Uzun zamandır saklanarak beslenmiş duygusal yaraları yeniden yaşamasına yol açan katartik bir öfke nöbetine neden olmuştu bütün bunlar. İçteki-Çocuğa-Odaklı Deneysel Terapi İnziva Hafta Sonu'ndaki Küçük-Grup Yöneticisi bu alıştırmanın ve duyduğu katartik öfkenin depresif kişinin benliğinin özünde yatan bazı öfke-sorunlarına gerçekten temas etmesini sağladığını söylemişti. Eğer öfkesi ve pelüş yastıklara sopayla vurma hadisesi depresif kişiyi duygusal açıdan böylesi-

* (yani, cerahatli yaralardan biri)

ne sarsmasa, onu bitkin düşürerek ve travmatize ederek utandırmasa, hemen o gece uçakla eve dönmek ve İÇODTİ hafta sonu ve Küçük-Grup Çalışması'nın açığa çıkarttığı bütün o duygu ve sorunlardan kaçınmak zorunda bırakmasaydı, bu olay depresif kişinin iyileşmeye giden yolculuğunda gerçek bir dönüm noktası olabilirdi.

Depresif kişinin İnziva Haftasonu'ndaki deneyimleri berabe rinde gelen ve acı mayla yüklü bir "Başkasını Suçlama Oyunu" olarak kolaylıkla nitelenebilecek olan, su yüzüne çıkmış kızgınlıklar ve bunlara bağlı suçluluk duygusu ile utancı işleyen depresif kişi ve terapistin vardığı ortak nihai karar, depresif kişinin Destek Sistemiyle bu deneyimin hislerini ve kavrayışlarını paylaşmak gibi bir duygusal riski alması, ama bunu sadece o sırada ona en yakın ve onu yargılamadan, destekçi bir tarzda yanında olduğuna inandığı iki üç elit, "çekirdek" üyeyle yapması oldu. Bu kararın en önemli koşulu da depresif kişinin bu kızgınlık ve kavrayışları paylaşma konusunda tereddüt ettiğini açıklaması ve onlara bunların (yani kızgınlıkların ve kavrayışların) kulağa çok acınası ve suçlayıcı gelebileceğinin farkında olduğunu da bildirmesi ve bu potansiyel olarak acınası "atılımı" onlarla sadece terapistinin kararlı ve kesin önerisi nedeniyle paylaştığını belirtmesiydi. Bu koşulu onaylarken terapist, depresif kişinin "acınası" sözcüğünü öngördüğü biçimde Destek Sistemiyle paylaşımında kullanmasına karşı çıktı. Terapist, depresif kişinin "acınası" yerine "hassas" sözcüğünü kullanmasını tercih edeceğini söyledi, çünkü güdüleri (yani terapistin güdüleri) depresif kişinin önerdiği "acınası" kullanımının hem kendine karşı nefret yüklü bir tınısı olduğunu hem de ihtiyaç sahibi ve biraz da yönlendirici bir hava yarattığını söylüyordu. "Acınası" sözcüğü, diyordu terapist haklı bir şekilde, depresif kişinin kendisini herhangi bir dinleyicinin cesaret edebileceğinden çok daha ağır bir şekilde yargı-

ladığını açıkça dışavuran ve dinleyicinin olası olumsuz yargılarından korunmak için kullandığı bir savunma mekanizmasıydı. Terapist, depresif kişinin "acınası" sözcüğünü kullanmasını yargılamadığını, eleştirmediğini ya da reddetmediğini, sadece bu sözcük tercihinin kendisinde uyandırdığı duyguları açıkça ve dürüstçe paylaşmaya çalıştığını özenle belirtiyordu. Bu sırada bir yıldan az ömrü kalmış olan terapist, bu noktada bir kez daha kendi (yani terapistin) inancına göre kendinden nefret, toksik suçluluk, narsisizm, kendine acıma, ihtiyaç duyma, yönlendirme ve endojen açıdan depresif yetişkinlerin tipik tanımlarında yer alan utanca dayalı diğer bir sürü davranışın yara almış İçteki Çocuk tarafından travma ve terk edilme olasılığına karşı ortaya konan psikolojik savunmalar olarak yorumlanması gerektiğini de ayrıca belirtti. Başka deyişle, gerçek işlevleri yakınlığın önüne geçmek olan ilkel ve duygusal korunma yöntemleriydi bunlar. Başkalarını belli bir mesafede tutup böylece onların (yani başkalarının) depresif kişiye çocukluğunun derin kalıntısal yaralarını, depresif kişinin ne olursa olsun bastırılmış tutmaya bilinçsizce kararlı olduğu yaraları yankılayıp yansıtabilecek herhangi bir yara açacak kadar yaklaşamamasını sağlamak üzere tasarlanmış ruhsal bir zırh. Terapist -yılın soğuk geçen aylarında, ev ofisinin geniş pencere oyuğu odayı buz gibi soğuttuğu sıralarda, konuşurken kucağında tuttuğu kavuşmuş ellerinin yaptığı şekillere ürkütücü ve ıslak görünümlü, ten rengi bir zemin oluşturan elle tabaklanmış, Kızılderili işi, güderiden bir kürklü manto giyiyordu- depresif kişiye ders vermeye ya da ona (yani depresif kişiye) terapistin kendine özgü depresif etiyoloji modelini dayatmaya çalışmadığını söyledi.

Tam da bu zamanda kendi hislerini de biraz paylaşmak terapiste sezgisel olarak uygun görünmüştü. Aslında, terapist aralarındaki sağaltıcı ilişkinin bu noktasında bunları söylemeyi uy-

gun bulduğunu dışavururken, depresif kişinin akut kronik ruh hali bozukluğunun aslında duygusal bir savunma mekanizması olarak görülebileceğini söyledi: yani, depresif kişi depresyonun akut efektif rahatsızlığıyla meşgul olduğu ve duygusal açıdan ona yoğunlaştığı sürece, kendisinin (yani depresif kişinin) hâlâ bastırılmış olarak saklamaya kararlı göründüğü kalıntısal çocukluk yaralarını hissetmekten ya da onlarla temasa geçmekten kaçınabilirdi.*

Birkaç ay sonra, depresif kişinin terapisti aniden ve beklenmedik bir şekilde -yetkililerin, kullandığı homeopatik iştah kesicinin kafeinle "kaza eseri" etkileşimine dayandırdıkları, ama terapistin geniş tıbbi tecrübeye ve kimyasal etkileşimlere dair

* Depresif kişinin terapisti, depresif kişinin savunmaya geçmesini yargılar ya da suçlar görünmekten kaçınmaya ya da depresif kişinin herhangi bir şekilde bilinçli olarak onun (yani depresif kişinin) uyanık geçen her saatini herhangi bir insanın katlanamayacağı kadar ağır bir hale sokan kronik depresyonu bilinçli olarak *seçtiğini* ya da ona *tutunmayı tercih ettiğini* ima etmemeye aşırı özen gösteriyordu. Yargıdan ya da dayatılan değerlerden bu şekilde kaçınma, terapistin on beş yılı aşkın klinik deneyimi süresince geliştirdiği terapi ekolünün iyileştirme felsefesinin, sıhhate ve kişinin kendi içinde bütünlüğe giden verimli terapi yolculuğu için gerekli besleyici profesyonelliği oluşturan o koşulsuz destekle tam dürüstlüğün bileşimine bütünleşik olduğunu savunduğu bir şeydi. Yakınlığa karşı uygulanan savunmalar, depresif kişinin terapistinin deneysel kuramına göre neredeyse her zaman bastırılmış ya da kalıntısal hayatta kalma mekanizmalarıydı; yani bunlar, bir vakit, ortam açısından uygun ve zorunlu olmuştular ve büyük olasılıkla savunmasız bir çocukluk psikesini potansiyel olarak katlanılmaz travmalara karşı korumaya hizmet etmişlerdi, ama hemen her vakada bunlar (yani savunma mekanizmaları) uygunsuz izler bırakmış ve bastırılmışlardı ve şimdi, yetişkinlikte, ortam açısından hiç uygun değildiler ve aslında şimdi, paradoksal bir şekilde, önlediklerinden çok daha fazla travma ve acıya yol açıyorlardı. Yine de, terapist daha en başından depresif kişinin bastırılmış ya da kalıntısal savunmalarını bir kenara bırakması konusunda hiçbir şey yapmayacağını, o (yani depresif kişi) kendi iç kaynakları, kendine güveni, kişisel gelişimi ve iyileşmesi doğrultusunda bunu yapmaya (yani savunmalarıyla yuvalandığı yeri terk edip özgürce ve neşeyle uçmaya) ve risk almaya hazır hissetmeden önce hiçbir şekilde baskıya, tehdide, kandırmacaya, tartışmaya, iknaya, şaşırtmacaya, hileye, söyleve, utandırmaya ya da yönlendirmeye başvurmayacağını açıkça belirtti.

bilgiye sahip olduğu düşünülürse ancak olayı yadsımak isteyen birinin bunun belli bir düzeyde kasıtlı olduğunu görmekten kaçınabileceği toksik bir bileşiminin sonucunda- bütün o güçsüzleştirici korku ve yalnızlık ve savunma mekanizmaları ve geçmiş travmalardan kalma yaralara rağmen onunla yakın bir bağ kurmuş ve kendilerini kayıp ve terk travması olasılığına açık hale getirmek pahasına onu duygusal açıdan kabul etmiş olan kişilerin ve/veya hastaların hiçbirine herhangi bir not ya da kayıt veya cesaret verici son sözler bırakmadan öldü. Depresif kişi için bu taze kayıp ve terk edilmenin travması o kadar sarsıcı ve sonucunda ortaya çıkan çaresizlik ve umutsuzluk ıstırabı o denli katlanılmaz oldu ki, ironik bir şekilde artık her gece Destek Sistemine delice ve ısrarla başvurmak, bazen bir gecede uzaktaki arkadaşlarından üçünü hatta dördünü aramak, bazen aynı gece içinde aynı arkadaşları iki kez aramak, bazen ise çok geç bir saatte, hatta bazen -depresif kişi bundan dolayı huzursuz olsa da emindi- onları uyandırmak ya da eşleriyle yaşadıkları sağlıklı, neşeli cinsel ilişkilerin ortasında rahatsız etmek zorunda kaldı. Başka deyişle, salt hayatta kalma arzusu, şok ve keder ve kayıp ve terk edilme ve acı ihanet duygularının yarattığı kargaşanın ortasında, artık depresif kişiyi acınası bir yük olmaktan kaynaklanan en derin utanç, yetersizlik ve mahcubiyet hislerini bir kenara bırakmaya ve ironiktir ki depresif kişinin terapistin tavsiyesine şiddetle direndiği iki alandan biri olmasına rağmen, Destek Sisteminin yakınlığına ve duygusal besinine var gücüyle yaslanmaya mecbur bıraktı.

Yol açtığı sarsıcı terk edilme sorunlarının da ötesinde, terapistin beklenmedik ölümü depresif kişinin ruhsal iyileşmeye doğru ilerleyen yolculuğu perspektifinden bakılırsa daha kötü bir zamanda gerçekleşemezdi; tam da depresif kişi terapi sürecinin kendisi ve samimi terapist-hasta ilişkisinin tesiriyle (depre-

sif kişinin) katlanılmaz yalnızlığı ve acısı ile temel bazı utanç-ve öfke-sorunlarını ele almaya ve süzgeçten geçirmeye başladığı sırada olmuştu olay (yani kuşkulu ölüm.) Depresif kişi Destek Sisteminin destekçi üyeleriyle terapi ilişkisinin kendisinde bile önemli travma, ıstırap ve yalnızlık duyguları çektiğinin farkına vardığını paylaştı yas sürecinde. Bu farkındalığın da terapistle birlikte araştırmak ve değerlendirmek üzere yoğun biçimde çalıştıkları bir konu olduğunu söyledi. Bir örnek vermek gerekirse, demişti depresif kişi şehirlerarası bir görüşmede; ailesinin işlevsiz para kaygısı ve bu kaygının çocukluğunda ona neye mal olduğu düşünülürse, kendisinin de, şimdi bir yetişkin olarak, bir terapiste onu sabırla dinlemesi ve dürüstçe ve ilgiyle yanıt vermesi için saatte 90$ ödemek zorunda kalmasının ironik ve küçük düşürücü olduğunu keşfedip terapi sırasında bununla mücadele etmişti; sabır ve yakınlık *satın almak* zorunluluğu küçük düşmüş ve acınası hissettiriyordu onu. (Depresif kişinin) geride bırakmaktan dolayı çok tedirgin olduğu o çocukluk acısının aynısının üzücü bir yankısıydı bu. Terapist -depresif kişinin daha sonra Destek Sistemine anlattığı üzere terapinin bedeliyle ilgili basit dilenci ayaklarıyla sızlanma olarak yorumlanabilecek şeyleri dikkatle ve yargılamadan dinledikten ve kucağında kavuşturduğu ellerinin o sırada oluşturduğu oval kafese karşılıklı baktıkları uzun ve düşünceli bir sessizlikten sonra*- yanıt

---

* Terapist -depresif kişiden oldukça yaşlıydı ama yine de depresif kişinin anneden daha gençti ve tırnaklarının durumu dışında annesine fiziksel açıdan ya da tarz olarak hiçbir şekilde benzemiyordu- bazen birlikte yaptıkları çalışma sırasında kucağında dijifonn bir kafes yapıp kafesin şekillerini değiştirmek ve geometrik açıdan değişik kafeslere bakmak suretiyle rahatsız ediyordu depresif kişiyi. Fakat zaman içinde, terapi ilişkisi yakınlık, paylaşım ve güven açısından derinleştikçe, dijifonn kafeslerin görüntüsü depresif kişiyi gitgide daha az irkiltmeye başladı ve sonunda sadece dikkatini dağıtan bir durum halini aldı. Depresif kişinin güven ve özsaygı sorunları açısından çok daha zorlayıcı olan şey terapistin genellikle oturduğu süet kaplı sandalyenin arkasındaki duvarda

olarak, salt entelektüel ya da "kafa" düzeyinde depresif kişinin söylediklerinin konusu ya da "önerme içeriğine" saygılı bir şekilde karşı çıkabilecek olsa da, kendisinin (yani terapistin) yine de terapi ilişkisinin onda (yani depresif kişide) yarattığı bütün duyguları paylaşmak konusunda depresif kişiyi canı gönülden desteklediğini, bu yüzden de bu duyguları ele alarak bunların ifadesi için güvenli ve uygun ortamlar ve bağlamlar bulma konusunda birlikte çalışmaları gerektiğini söyledi.

---

duran güneş biçimli büyük saate ara ara hızla bakması, saate çok hızla ve neredeyse gizlice bakması (terapistin bakması) oluyordu, öyle ki zaman içinde depresif kişiyi rahatsız eden terapistin saate bakması değil, terapistin saate baktığı gerçeğini *saklamaya* ya da *örtmeye* çalışır gibi görünmesi olmuştu. Depresif kişi -ilişki kurup bir şeyler paylaşmaya çalıştığı herkesin içten içe sıkılması ya da rahatsız olması ya da ondan hemen kaçmaya can atması olasılığı karşısında feci bir şekilde duyarlı olduğunu kabul ediyordu ve bir dinleyicinin zamanın farkında ya da vaktin geçmesi için hevesli olduğunu ima edebilecek en ufak hareketi ya da jesti konusunda da aşırı ihtiyatlıydı. Terapistin hızla yukarıdaki duvar saatine ya da ince bileğinin alt kısmında kaldığı için depresif kişinin göremediği zarif kol saatine baktığını her seferinde fark ediyordu- sonunda, terapi ilişkisinin ilk yılının sonunda, hıçkırıklara boğularak terapistin tam saati bilmek istediğini saklamaya çalışmasının kendisini tümüyle değersiz ve önemsiz hissettirdiğini söylemişti. Depresif kişinin iyileşmeye ve kişiliği içinde bütünlüğe doğru ilerleyen yolculuğunda (yani depresif kişinin yolculuğunda) terapistle yaptığı çalışmanın büyük kısmı onun benzersiz ve itici bir şekilde sıkıcı ya da çapraşık ya da acınası bir şekilde kendine dönük olduğuna dair hisleri ve destek almak için ilişki kurduğu kişide gerçek bir ilgi ve şefkat ve özen bulunduğuna güvenememe duygusunu hedefliyordu; ve aslında terapi ilişkisinin ilk önemli atılımı, diye anlattı depresif kişi Destek Sisteminin üyelerine terapistin ölümünden sonraki acı dolu dönemde, terapi ilişkisinin ikinci yılının sonlarında, kendi iç dünyası ve güçleriyle, onun (yani saygılı ama kendine güvenli depresif kişinin) terapistin güneş biçimli saate açıkça bakmasını ya da altta kalan kol saatini görmek için bileğini açıkça döndürmesini tercih ettiğini söyleyecek ölçüde temasa geçtiği zaman yaşandı; depresif kişinin anlamadığını sanarak -ya da depresif kişinin aşırı hassas olduğunu kabul ettiği perspektifinden bakıldığında anlamadığını sanıyormuş gibi davranarak- sahtekarca duvara öylesine göz atıyormuş gibi yapmasından veya kucağındaki görünmez kafesi olmadık bir biçimde hareket ettirmesindense açıkça bakmasını tercih ederdi.

Terapi çalışmasında depresif kişiyle terapistinin birlikte ortaya koydukları bir başka önemli sonuç da -aralarındaki güvenin ve dürüst paylaşım düzeyi-

Terapistin onun (yani depresif kişinin*) en iğneleyici ve çocukça, tutuk yakınmalarına bile verdiği sabırlı, dikkatli ve yargılayıcı olmayan yanıtlarla ilgili hatırladıkları, sanki kayıp ve terk edilmenin katlanılmaz hislerini daha da artırıyor, aynı zamanda depresif kişinin fazlasıyla itici olduklarını bildiği yeni hınç

---

nin büyüme ve derinleşmesinde önemli bir sıçrama anlamına gelen bir sonuç- terapi ilişkisinin üçüncü yılında, depresif kişinin kimi zaman terapist onunla konuştuğu sırada kendisiyle o şekilde konuşulmasını küçültücü bulduğunu itiraf etmesiyle ortaya çıktı; birlikte çalıştıkları sırada terapist depresif kişiye yönelik terapi felsefesinin ve hedeflerinin ve dileklerinin ne olduğunu bezdirici bir şekilde, çocuksu bir sesle tekrar tekrar anlatmaya başladığı zaman depresif kişi kendisine büyüklük taslanıyormuş, çocuk yerine konuyormuş ve/veya ona çocuk gibi davranılıyormuş hissine kapılıyordu; dahası, bu konuya girişken, ayrıca terapist bakışlarını kucağındaki parmak kafesinden kaldırıp depresif kişiye çevirdiği ve onun (yani terapistin) yüzü bir kez daha her zamanki dinginlik ve sınırsız sabır ifadesini, yargısız bir ilgi, dikkat ve destek iletmek üzere düşünülmüş olsa da bazen depresif kişinin perspektifinden ona daha çok duygusal kopukluk, klinik bir uzaklık gibi, depresif kişinin genellikle bütün hayatı boyunca açlığını çektiğini hissettiği yoğun *kişisel* ilgi ve yakınlık ve şefkat değil de satın aldığı basit profesyonel ilgi gibi görünen o ifadeyi takındığı zaman da bazen aşağılanmış ve hınç dolu hissettiğini (depresif kişi) belirtmeden geçmedi. Depresif kişi bunun onu öfkelendirdiğini itiraf etmişti; terapistin profesyonel şefkat nesnesi ya da acınası "Destek Sistemi"nde "arkadaş" saydıklarının merhametlerinin ve belirsiz suçluluk hislerinin yöneldiği obje haline gelmesi karşısında genellikle öfke ve hınç duyuyordu.

* Depresif kişi, kendisi (yani depresif kişi) terapi ilişkisiyle ilgili bütün bu potansiyel olarak itici duyguları açıklayıp kusarken olumsuz bir tepkinin izini bulmak için terapistin yüzünü kaygıyla izlese de, seansın bu noktasında daha da açılıp gözyaşları içinde bir şeyler paylaşabildiği için ortaya çıkan bir tür duygusal dürüstlük momentumundan yararlanıyordu, sözgelimi, bugün (yani depresif kişi ve terapistinin ufuk açıcı ölçüde dürüst ve önemli bir ilişki çalışması yaptıkları gün) depresif kişinin terapistle geçirdiği zamanın dolduğu ve karşılıklı oturma yerlerinden kalktıkları ve bir sonraki randevuda görüşmek üzere donuk bir şekilde kucaklaştıkları sırada, tam da terapistin depresif kişiye karşı görünüşte yoğun ve kişisel olarak odaklanmış dikkatini, desteğini ve ilgisini ondan uzaklaştırarak henüz dışarıda bekleyen, eski bir dergi karıştıran ve terapistin kürklü mantosunun eteklerine acınası bir şekilde bir saat boyunca yerleşip tutunmak için can atan bir sonraki acınası, sızlanan, kendine dönük, tel dişli, domuz burunlu, geniş kalçalı *bokkafalıya* yöneltmeye hazırlanmış olduğu sırada, kişisel olarak ilgi gösteren bir arkadaştan yoksun oldukları için

ve kendine acıma dalgaları getiriyor gibiydi; Destek Sistemini oluşturan arkadaşlarına, depresif kişinin bu kez neredeyse sürekli aradığı, hatta bazen gün içinde işyerinden bile aradığı, yakın arkadaşlarının şehirlerarası iş numaralarını çevirip onlardan kendi zorlayıcı, şevk verici kariyerlerinden biraz vakit ayırıp destek vermek üzere dinlemelerini, acısını paylaşıp diyalog kurmalarını ve bu keder ve kaybın içinde ilerleyip hayatta kalmak için bir yol bulmasına yardımcı olmalarını isterken güven-

---

her ay acınası bir geçici arkadaş yanılsaması uğruna lanet olası *kira* kadar para ödendiğini bilmek de küçültücü ve hatta ağır gelmişti, diye daha sonra Destek Sistemine açıkladı. Depresif kişi çok iyi biliyordu, bunu kabul etti -terapistin sözünü kesmesine engel olmak için tırnakları yenmiş elini kaldırarak- terapistin profesyonel mesafesinin aslında gerçek bir özenden yoksun olmadığını ve terapistin kişisel değil, profesyonel bir özen, destek ve bağlılık düzeyini korumasının gerektiğini ve bu destek ve özenin depresif kişi için hep Orada Olduğunu gösterdiğini; bu kadar profesyonel olmayan ve daha kişisel insan ilişkilerinin kaçınılmaz çatışmalarına, yanlış anlamalarına ya da terapistin belli bir gündeki kendi kişisel ruh hali, duygusal hazırlığı ve yakınlık yeteneğinin doğal iniş çıkışlarına bağlı olmadığı anlamına geldiğini; ayrıca onun (yani terapistin) profesyonel mesafesinin en azından terapistin soğuk ama çekici ev ofisinin ve her hafta beraber geçirdikleri üç saatin sınırları içinde depresif kişinin duygularını kişisel alıp öfkeli ya da soğuk ya da yargılayıcı ya da küçümseyici ya da reddedici olacağından ya da depresif kişiyi utandıracağından ya da küçümseyeceğinden ya da terk edeceğinden hiçbir şekilde korkmak zorunda kalmadan açıkça konuşabilmesi demek olduğunu da biliyordu bunun; aslında, ironik bir şekilde, birçok açıdan, depresif kişi her şeyin fazlasıyla farkında olduğunu söylerken, terapist aslında depresif kişinin -ya da bir bakıma depresif kişinin yalnız, acılı, ihtiyaç sahibi, acınası, bencil, harcanmış, yaralı-İçteki-Çocuk yanının- kesinlikle *ideal* kişisel arkadaşıydı: yani burada, sonuçta, hep dinlemek için Orada Olacak ve gerçekten özen ve yakınlık gösterecek ve duygusal açıdan açık, verici olup depresif kişiyi besleyip destekleyecek ve yine de ondan yakınlık ya da duygusal destek gibi ya da bir insan olarak kendi geçerli duyguları ve ihtiyaçlarına gerçekten özen göstermek hatta onları düşünmek gibi bir şey beklemeyecek olan biri (yani terapist) vardı. Depresif kişi şunu da iyi biliyordu ki, diye kabullendi, aslında terapi ilişkisinin arkadaşlık simülakrını bu kadar ideal bir şekilde tek yönlü kılan şey saatte 90$'dı: yani terapistin depresif kişiden tek beklentisi ya da talebi olarak üzerinde anlaştıkları, saatte 90$; bu talep karşılandığı sürece, ilişki içindeki her şey depresif kişi için ve ona dair oluyordu. Depresif kişi rasyonel, entelektüel ve "kafa" düzeylerinde

diği arkadaşlarına bunları söylüyordu. Bu arkadaşlarını gündüz saatlerinde işyerlerinden rahatsız ettiği için dilediği özürler ayrıntılı, çapraşık, bağırgan, şatafatlı, acımasızca kendini eleştiren bir tonda ve neredeyse biteviyeydi, tıpkı Destek Sistemine min-

---

bütün bu gerçeklerin ve bedellerin tümüyle farkındaydı, bunu söyledi terapiste; bu yüzden elbette kendisinin (yani depresif kişinin) öngörülmemiş bir duygusal paylaşım riski alarak hissettiğini açıkladığı boş, ihtiyaç sahibi, çocuksu duygular için rasyonel bir nedeni ya da bahanesi olmadığını seziyordu elbette. Ama depresif kişi terapiste her şeye rağmen daha temel, duygusal ve yine de içgüdüsel bir boyutta ya da "dürtü" düzeyinde, hayali bir arkadaş satın almanın gerçekten küçük düşürücü ve hakaret yüklü bir şey olduğunu içten içe bildiğini itiraf etti - kronik duygusal acısı, yalnızlığı ve ilişki kurma beceriksizliğinin onu ayda 1080$'a hayali bir arkadaş satın almak zorunda bırakması böylelikle bir başkasının duygusal ihtiyaçlarına yanıt verme veya kaale alma gereksinimi duymadan kendi çocuksu ve narsist fantezisini gerçekleştirerek duygusal ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlıyordu. *Depresif kişi* burada *sık sık*, erkeklerle kurmaya çalıştığı ilişkiler yüzünden geçirdiği sayısız travmaya rağmen, aslında, erkeklerle kurduğu samimi, karşılıklı olarak zenginleştirici eş-ilişkilerinin acı verici ve küçük düşürücü, genel başarısızlıklar haline gelmesinin nedeninin, kendisinin toksik ihtiyaçlarının dışına çıkma, bir başkası için Orada Olma ve duygusal olarak gerçekten kendinden *verme* konularındaki başarısızlığı olduğunu da ekledi.

Destek Sisteminin seçilmiş, elit "çekirdek" üyelerine terapistin ölümünden sonra anlattığı üzere; depresif kişi terapiste kendisinin (yani depresif kişinin) ayda 1080$'lık terapi ilişkisi masrafıyla ilgili hmçlarının aslında yapılan harcamadan çok -bunu ödeyebildiğini açıkça kabul ediyordu- sahte ve tek yönlü arkadaşlık ve narsist-fantezi-tatmini için para ödeme *fikrinin* küçültücülüğüyle ilgili olduğunu belirtmiş, sonra da boş boş gülmüş (yani depresif kişi terapiste bunu söylediği sırada boş boş gülmüş) ve karşı çıkılacak şeyin yapılan masraf değil masraf fikri ya da "*ilkesi*" olduğu sözüyle kendi soğuk, cimri, duygusal açıdan namevcut anne babasını farkında olmadan, bir şekilde yankıladığını işitip onları onayladığını belli etmişti. Asıl hissettiği, depresif kişinin daha sonra ona destek olan arkadaşlarına anlayış dolu terapiste itiraf ettiğini söylediği üzere, 90$'lık terapi ücretinin neredeyse bir fidye ya da korıma parası gibi olmasıydı; depresif kişi yıllardır bir kez olsun *görmediği* ve artık arkadaşlıkları üzerinde hak iddia edemeyeceği, geceleri teklifsizce telefon açtığı ve biraz sığ bile olsa işlevsel ve haz dolu, cahilce neşe yüklü hayatlarına hiç utanmadan girerek yaslandığı, sürekli ilişki kurup depresyonun korkunç ve kesintisiz acısını paylaştığı, uzaklarda yaşayan eski arkadaşlarını aramamış oluyordu böylelikle. Uzak şehirlerdeki bu arkadaşlarının da onunla karşılıklı bir ilişki kurup bir

nettarlık ifadeleri gibi - sırf orada onun için var olduklarından, onun tekrar güven duyabileceğine inanmasını ve birazcık da olsa dışa açılma riskini almasını sağladıklarından dolayı. Çünkü depresif kişi sanki her şeyi yeni baştan keşfediyor gibiydi; şimdi terapistin onu beklenmedik biçimde ve tek kelime etmeden terk etmesinin ardından sarsıcı ve yeni bir berraklıkla, gerçekten

şeyler paylaşmak ve yaslanmak istedikleri zaman gerçekten Orada Olmasına izin vermeyecek kadar aşırı bir duygusal açlık durumu, ihtiyaç ve kendine düşkünlükle beraber onu kaplayan bir acı, umutsuzluk ve yalnızlık içindeydi. Yani onunki (depresif kişininki) ancak gerçek bir aptalın "Destek Sistemi" denen grubunun üyelerinin saptayamayacağını, bundan tiksinti duymayacağını ve telefonu ancak aşırı soyut bir insani yardımseverlikten dolayı kapatmayacaklarını sanacağı, bu arada da gözlerini devirip yüzlerini ekşitip saate bakarak telefon görüşmesinin sona ermesini ya da onun (yani telefonun ucundaki acınası şekilde ihtiyaç sahibi depresif kişinin) kendisinden (yani sıkılan, tiksinmiş, gözlerini deviren azap içindeki "arkadaştan") başka birini aramasını ya da depresif kişiyle asla aynı odada kalmamış olmayı ya da o yatılı okula hiç gitmemiş olmayı ya da hatta depresif kişinin hiç doğmamış hatta hiç var olmamış olmasını dilemeyeceğini düşünebileceği itici bir hırs ve narsistçe her an ve her şeye ihtiyaç duyma haliydi; öyle ki bütün olay, "*doğruyu söylemek gerekirse*," eğer terapist sürekli iddia ettiği gibi aslında gerçekten "tümüyle dürüst ve sansürsüz bir paylaşım" istiyorsa katlanılmaz bir şekilde acınası ve küçültücüydü, diye daha sonra itiraf etti depresif kişi Destek Sistemine terapiste alayla tısladığını; yüzünde (yani terapi seansının ufuk açıcı ama gitgide çirkin ve aşağılayıcı bir hal almış olan üçüncü yılında depresif kişinin yüzünde) grotesk bir öfke, kendine acıma ve rezil duruma düşme ifadesiyle. Depresif kişi seansın bu ileri noktasında çok büyük bir içtenlikle ağlamaya, zırlamaya, burnunu çeke çeke hıçkırmaya başlamıştı ve kendi öfkeli yüzünün neye benzeyeceğini hayalinde gözlerinin önüne getirmesi sonucunda olmuştu bu; bunu daha sonra güvendiği arkadaşlarıyla paylaştı. Çünkü hayır, eğer terapist gerçekten doğruyu, onun çocukça savunmacı öfke ve utancının altındaki, gerçek "dürtü" düzeyindeki doğruyu istiyorsa, depresif kişi güneş biçimli saatin altında iki büklüm ve fetus benzeri bir konumdayken hıçkırarak ama gözlerini hatta burnunu bile silmeye kalkışmamak gibi bilinçli bir seçim yaparak paylaşmıştı bunu; depresif kişi *gerçekten* hissetmişti *gerçekten* haksız olanın -burada, güvenilir ve şefkatli terapistle terapideyken bile- gerçekten iletişim kurabildiğini hissedememek ve depresyonun korkunç, kesintisiz acısının kendisinin, yeryüzündeki her karanlık dakikasının ezici ve katlanılmaz gerçekliğinin yerine, depresyonunun etiyolojisi ve dokusu ve sayısız semptomuyla ilgili acı dolu olayları ve geçmişe dönük düşünceleri paylaşabilmek olduğunu - ya da sadece dinlemek ve anlamak ve

iletişim kurup bir şeyler paylaşabileceği ve sağlıklı, açık, güven dolu, karşılıklı olarak verimli, güvenilir ilişkiler kurmayı umut edebileceği kişilerin bu kadar az sayıda ve uzakta olmasının çok acı verici olduğunu anlamıştı ve bunları işyerindeki telefon kulaklığı aracılığıyla dile getiriyordu. Sözgelimi, çalışma ortamı -depresif

---

ilgi göstermekle kalmayıp gerçekten *bunu* onunla *hissedebilecek* ya da *hissedecek* (yani depresif kişinin ne hissettiğini hissedecek) biriyle ilişki ve iletişim kuramamak ve bu yüzden bunun onu gerçekten nasıl *hissettirdiğini*, depresyonun her gün kendi içinde nasıl *hissetmesine* yol açtığını paylaşamamak; histerik bir şekilde, koltuğun süet kollukların a tekrar tekrar vurarak inlemişti. Depresif kişi terapiste gerçekten açlığını çektiği ve hayalini kurduğu şeyin bunu (yani kronik depresyonun kesintisiz işkencesini) aslında *gerçekten* tam anlamıyla "*paylaşma*" yetisine sahip olmak olduğunu itiraf etmişti. Depresyonun sanki kimliğinin ve bir insan olarak benliğinin merkezine öylece yerleşip kaçınılmaz bir hal aldığını ve bunun yol açtığı mahrem duyguları ya da ona gerçekten ne hissettirdiğini bile gerçekten paylaşamadığını, sözgelimi gökteki güneşi tarif etmenin umutsuzca, ölüm kalım derecesinde bir ihtiyaç haline gelmesi fakat sadece yerdeki gölgeleri gösterebilmesi ya da sadece buna izin verilmesi gibi geldiğini söyledi. Gölgeleri göstermekten çok yorulduğunu söyleyerek hıçkırmıştı. O (yani depresif kişi) sonra da hemen o anda kesmiş ve boş boş gülerek terapistten böyle süslü bir melodram havası taşıyan ve kendine acıma yüklü bir benzetme kullandığı için özür dilemişti. Depresif kişi bütün bunları daha sonra Destek Sistemiyle de, çok ayrıntılı bir şekilde ve bazen gecede bir kereden fazla, terapistin homeopatik kafeinizmden ölmesinden sonraki yas süreci içerisinde, kendisinin (yani depresif kişinin), terapistin depresif kişinin travmatik, çığır açıcı çıkış seansı sırasında sonunda açabildiği ve kusabildiği ve tısladığı ve tükürdüğü ve sızlandığı ve zırladığı her şey karşısında fazlasıyla çetin ve tavizsiz olduğunu ve onun (yani terapistin) gözlerini depresif kişinin yüz yüze paylaşımda bulunduğu herhangi bir anti profesyonel dinleyiciden çok daha az korkuştırdığını da hatırlayarak paylaşmıştı. Depresif kişinin Destek Sisteminin o sırada en güvenilen ve destekleyici "çekirdek" üyelerinden ikisi, neredeyse kelimesi kelimesine, bunun depresif kişinin terapistinin çok özel olduğunu ve depresif kişinin onu belli ki çok fazla özlediğini gösterdiğini söyleyerek yanıt vermişti; ve depresif kişinin yas süreci sırasında en çok destek aldığı, ona yakınlık gösteren, özellikle değerli ve en seçkin ve fiziksel olarak hasta olan "çekirdek" arkadaş, hem terapistin hatırasını hem de depresif kişinin kayıptan duyduğu kederi onurlandırmanın biricik ve en çok sevgi dolu ve uygun yolunun depresif kişinin kendisi için merhum terapist kadar özel ve ilgili ve tereddütsüz biçimde zenginleştirici bir arkadaş olmaya çalışması olduğunu belirtmişti.

kişi önceden de bu konuda epey yakındığını rahatlıkla kabul ediyordu- tümüyle işlevsellikten uzak ve zehirliydi. Destekleyici olmaktan tümüyle uzak bu duygusal atmosfer, iş arkadaşlarıyla karşılıklı verimli olacak bir şekilde bağ kurma çabası fikrini grotesk bir şakaya çeviriyordu. Ve depresif kişinin duygusal yalnızlığı içinde ilişki kurup kilise gruplarında ya da beslenme ve holistik beden eğitimi derslerinde ya da nefesli çalgılar toplulukları gibi cemaatlerde ilgi dolu arkadaşlık ve ilişkiler geliştirme çabaları o kadar cesaret kırıcı olmuştu ki, terapistine elinden geleni yapması gerektiği yolundaki kibar önerisini geri çekmesi için yalvarmak zorunda kalmıştı, böyle diyordu. Ayrıca ister fiziksel olarak yakın eş ilişkileri bazında olsun, ister yakın ve destek verici arkadaşlıklarda; kendini bir kez daha duygusal açıdan "flört sahnesinin" Hobbes'cu et pazarına dalmaya ve erkeklerle herhangi bir sağlıklı, özenli, işlevsel bağlantı bulma ve kurma çabasına girmeye zorlama fikri de - paylaşımının bu noktasında depresif kişi işyerindeki kabininin içindeki terminalin başında taktığı kulaklıklı telefona boğuk bir sesle gülüyor ve kendisini -Destek Sisteminin o anda paylaşım içinde olduğu hangi üyesiyle konuşuyorsa onun kadar- yakından tanıyan bir arkadaşa, tedaviye direnç gösteren depresyonunun ve aşırı şiddetli seyreden kendine saygı ve güven sorunlarının bu fikri neden İkarus'un gökte uçması gibi masalsı hale getirdiğini ayrıntısıyla açıklamanın gereksiz olduğunu söylüyordu. Sırf örnek olsun diye, diyordu depresif kişi çalışma mekanından telefona, üniversitedeki ilk yılının ikinci sömestrinde travmatik bir olay yaşamıştı; depresif kişi üniversiteler arası bir lakros maçı sırasında popüler, kendinden emin bir erkek öğrenci topluluğunun yanında, çimlerin üzerinde tek başına otururken erkeklerden birinin gülerek, depresif kişinin uzaktan tanıdığı bir kız öğrenci hakkında bu kadınla bir tuvalet arasındaki tek farkın tuvaletin kullanıldıktan sonra kimsenin peşine acınası bir halde takılınaması olduğunu söylediğini

açık seçik duymuştu. Bunu ona destek olan arkadaşlarıyla paylaşırken, depresif kişi ansızın ve beklenmedik bir şekilde terapiste bu olayı ilk kez anlattığı eski bir seansın duygusal anılarına boğuldu: terapi sürecinin bu tuhaf açılış aşamasındayken birlikte temel duygu çalışması yapıyorlardı ve terapist depresif kişiyi kulak misafiri olduğu bu hakaretin ona (yani depresif kişiye) kendisini öncelikle daha kızgın, yalnız, korkmuş ya da üzüntülü mü hissettirdiğini tanımlamaya davet etmişti.*, **

* Depresif kişi, Destek Sistemine umutsuzca içini döküp terapistin ölümüyle ilgili hislerinin gözlenip değerlendirilmesini sağlamaya çalışırken, kendisinin de terapi sürecinin diyaloglarında "üzücü" sözcüğünü çok nadiren kullandığını fark ettiğini paylaşmak gibi bir risk almıştı. Genellikle "çaresizlik" ve "acı" gibi sözcükleri kullanmıştı ve terapist de, çoğunlukla, bu melodram havası estirdiği apaçık olan sözcük tercihlerini kabullenmişti, ama depresif kişi uzun süre terapistin büyük olasılıkla onun (yani depresif kişinin) "acı," "çaresizlik," "işkence" gibi sözcükleri seçmesinin bir yandan melodram havalı -bu yüzden de ihtiyaç sahibi ve yönlendirici- bir yandan da indirgeyici -bu yüzden de utanca dayalı ve toksik- olduğunu hissettiğinden kuşkulanmıştı. Depresif kişi sarsıcı yas süreci içinde ayrıca uzakta yaşayan arkadaşlarıyla bir kez bile dosdoğru öne çıkıp terapiste onun (yani terapistin) birlikte geçirdikleri herhangi bir anda gerçekten ne düşündüğünü ya da ne hissettiğini sormadığını, bir kez olsun, onun (yani terapistin) bir insan olarak onun (yani depresif kişinin) hakkında gerçekten ne düşündüğünü de, yani terapistin kendisini kişisel olarak sevip sevmediğini, onun aslında düzgün mü yoksa itici mi vb. olduğuna inandığını sormadığını da paylaştı. Bunlar sadece iki örnekti.

** Yas sürecinin doğal bir parçası olarak, depresif kişinin acılı ruhuna rastgele anlarda ve öngörülmesi imkansız biçimlerde hassas ayrıntılar ve duygusal anılar hücum ediyor, onu eziyor ve bunları ifade edip işlemeye çağırıyordu. Terapistin güderi mantosu sözgelimi; terapist bu Kızılderili kılığına fetiş derecesinde bağlı kalmış ve onu neredeyse her gün giymişse de, manto her seferinde tertemiz olurdu ve hep lekesizce ham ve nemli görünen, ten rengi bir zemin oluştururdu terapistin fark etmeden elleriyle yaptığı çeşitli biçimlerdeki kafes benzeri şekillere - ve depresif kişi Destek Sisteminin üyeleriyle, terapistin ölümünden sonra, bu mantonun güderisinin nasıl ya da hangi işlemle bu kadar temiz kalabildiğini hiç anlayamadığını paylaşmıştı. Depresif kişi bazen terapistin bu lekesiz, ten rengi giysiyi sadece onların birlikte olduğu randevularda giydiğini narsistçe hayal ettiğini de itiraf etmişti. Terapistin soğuk ev ofisinde, bronz saatin karşısındaki ve terapistin koltuğunun arkasındaki duvarda etkileyici bir molib meşe bilgisayar dolabı seti var-

Terapistin büyük olasılıkla kendi (yani terapistin kendi) eliyle ölmesinin ardından yaşanan yas sürecinin bu aşamasında, depresif kişinin kayıp ve terk edilme hisleri o kadar yoğun ve baskın hale gelmiş ve kalıntısal savunma mekanizmalarını öylesine yıpratmıştı ki, sözgelimi, depresif kişinin şehirlerarası telefon açtığı herhangi bir arkadaşı ne zaman sonunda onun (yani "arkadaşın") tarifsiz biçimde üzgün olduğunu ama kesinlikle telefonu kapatmak ve kendi dolu, canlı, depresyonsuz hayatının taleplerine dönmek *zorunda* olduğunu söyleyecek olsa, depresif kişi, hayatta kalmak için temel bir duygusal çabadan başka bir şeye benzemeyen ilkel bir içgüdüyle, artık gururunun tuzla buz olmuş son kalıntısını yutuyor ve hiç utanmadan arkadaşın zaman ve ilgisinden iki hatta sadece bir dakika daha yararlanmak için yalvarıyordu. Ve eğer "yakınlık gösteren arkadaş," depresif kişinin kendisine karşı daha nazik ve şefkatli olmanın yolunu bulmasını umut ettiğini söyledikten sonra kararından vazgeçmeyip zarif bir şekilde konuşmayı sona erdirirse depresif kişi artık boş boş çevir sesini dinleyerek ya da işaretparmağının kenarını çiğneyerek ya da elinin ayasını delice alnına sürterek veya saf ve ilkel çaresizlik hislerine kapılarak vakit kaybetmeden hemen Destek Sistemi Telefon Listesinde, yani o noktaya dek birkaç kez fotokopilenmiş ve depresif kişinin adres defterine ve işyeri bilgisayarının ÖNEMLİ TELEFONLAR dosyasına, ayrıca cüzdanına, çantasının fermuarlı ve güvenli iç cebine, Holistik Beden Eğitimi ve Beslenme Merkezi'ndeki dolaba ve depresif kişinin -merhum terapistin önerisiyle- sürekli yanında taşıdığı

---

dı, dolabın bir rafında, deluxe Braun kahve makinesinin her iki yanında da, merhum terapistin kocasının, kız kardeşlerinin ve oğlunun çerçeveli, küçük fotoğrafları duruyordu; ve depresif kişi Destek Sistemine sonradan terapistin sevdiği kişilerin isimlerini bir kez bile sormadığını itiraf ederken kabinindeki kulaklıklı telefonda genellikle yepyeni kayıp, çaresizlik ve kendini suçlama hisleri karşısında hıçkırıklarına boğuluyordu.

deri kaplı Duygu Günlüğünün arka kapağının iç kısmındaki el yapımı cebe yerleştirilmiş listede yer alan bir sonraki on basamaklı numarayı arıyordu.

Depresif kişi, gülen erkeklerin üniversite öğrencisi kadını bir tuvaletle kıyasladığı olayı merhum terapiste ilk kez açtığı ve anlattığı seansla ilgili duygusal açıdan hassas anılar selinin bir kısmını Destek Sisteminin her ulaşılabilir üyesiyle sırayla paylaşıyordu ve o olayı hiç unutamadığını ve erkeklerin tuvaletle kıyasladığı o kadın öğrenciyle kişisel bir ilişkisi ya da bağlantısı olmadığı halde üniversiteler arası lakros maçında dehşete kapıldığını ve o kadın öğrencinin kendisinin (yani depresif kişinin fazla irtibatı olmadığını söylediği kadın öğrencinin) hiç haberi olmadan bu tür bir alaya, gülüşmeye ve cinsiyetler arası aşağılamaya konu olması fikrinin yarattığı acıma karşısında dehşet ve yakınlık yüklü bir çaresizlik duyduğunu paylaşıyordu. Depresif kişi kendisinin (yani depresif kişinin) duygusal gelişiminin ve güvenme ve ilişki kurma ve bağlanma yeteneğinin büyük olasılıkla bu olaydan zarar gördüğüne inanır olmuştu sonraları; terapiste kendisinin, bugün bile, kanunen bir yetişkin olarak, sık sık gülen insan gruplarının genellikle o bilmeden onu (yani depresif kişiyi) alaya alıp aşağıladığı fikrine kapıldığını itiraf ettiğini paylaşarak -ama sadece mevcut Destek Sisteminin yegane en güvenilen, elit ve özel "çekirdek" üyesine anlatmıştı bunu- kendisini açık ve kırılgan kılmayı yeğlemişti. Merhum terapist, demişti en yakın uzun mesafe sırdaşına depresif kişi, üniversitedeki travmatik olayın anısının ve depresif kişinin tepkisel olarak bir alay ve aşağılanma saydığı bu olayın, bir yetişkinin bastırılmış, kalıntısal, duygusal savunma mekanizmalarının toksik ve işlevsellikten uzak biçimde işleyerek duygusal açıdan yalnız ve toplumdan, geri beslemeden, hatta kendisinden bile yoksun kalmasına yol açabileceğinin klasik bir örneği olduğunu ve bunların (yani toksik, kahntısal savunmaların) depresif yetişkinin, hem destek

arayışına girmek hem de kendisine nazik, şefkatli ve onaylayıcı davranmak için ona ait değerli iç kaynaklara ve gereçlere ulaşmasına engel olabileceklerini ve böylece, paradoksal bir şekilde, saklı savunma mekanizmalarının aslında ortadan kaldırmak istedikleri acı ve mutsuzluğa katkıda bulunduklarını belirtmişti.

Yas tutan depresif kişi bu içtenlikli, hassas, dört yıllık hatırayı Destek Sisteminin artık çok derinden güvendiği, yaslandığı ve kulaklıklı telefondan gerçekten iletişim kurabildiği "çekirdek" üyelerinden biriyle paylaşırken, (depresif kişi) ansızın travmatik ve değerli bir duygusal farkındalık yaşadı - en az dokuz ay önce İçteki-Çocuğa-Odaklı Deneysel Terapi İnziva Hafta Sonunda katartik biçimde tükenip devam edemeyecek denli bitkin düşerek eve uçakla dönmek zorunda kalmadan önce yaşadığı farkındalık kadar travmatik ve değerli bir farkındalık. Yani, depresif kişi en güvendiği ve destek aldığı uzak mesafedeki bu arkadaşına, paradoksal bir şekilde, terapistinin doğal uyaranları aşırı dozda kullanarak ölümünden sonraki acz ve terk edilme hislerinin en uç noktasında, duygusal açıdan hayatta kalması için gerekli kaynaklara ve iç saygıya ulaşmak adına sonunda merhum terapistinin iki çok zorlayıcı ve güç önerisinden ikincisine uyma riskini alabileceğine ve dürüstlüğünü ve desteğini açıkça gösteren bazı kişilere açık bir şekilde kendisine karşı tiksinti, küçümseme ya da mesafe hissedip hissetmediklerini sormaya karar verdiğini söyledi kendisinin (yani depresif kişinin.) Ve depresif kişi artık, sonunda, dört yıllık sızlanmalı ve kavgacı bir direnişin ardından, sonunda gerçekten güvendiği başka insanlara bu ufuk açıcı, dürüst ve olasılıkla sarsıcı soruyu sormaya başlayacağını söyledi ve kendi temel zayıflıklarının ve reddetmeye ve kaçınmaya yönelik savunma yeteneklerinin fazlasıyla farkında olduğundan, kendisinin (yani depresif kişinin) bu önceden görülmemiş ölçüde hassas sorgulama sürecini şimdi, yani o anda çalışma ortamının kulaklığı aracılığıyla bunu paylaştığı elit, benzersiz dene-

cek ölçüde dürüst ve anlayışlı "çekirdek" Destek Sistemi üyesiyle başlatmayı tercih ettiğini belirtti.* Depresif kişi burada bir süre duraksayıp böylesi derin bir travma potansiyeli taşıyan soruyu her zamanki acınası ve sinir bozucu girizgah ya da özür ya da araya sokuşturulmuş özeleştirel savunma mekanizmalarına başvurmadan yöneltmeye kesin olarak karar verdiğini açıkladı. Herhangi bir engele takılmadan, diye öne sürdü depresif kişi, mevcut Destek Sistemi içindeki biricik en yakın ve değerli arkadaşının, bir insan olarak kendisi hakkında ne düşündüğünü kabaca ve dürüstçe, potansiyel olarak olumsuz, yargılayıcı ve can sıkıcı yönleri yanında olumlu, onaylayan, destek olan ve besleyici yönleriyle birlikte dile getirmesini istiyordu. Depresif kişi bu konuda ciddi olduğunu özellikle belirtti: kulağa melodram yüklü gelse bile, nesnel ama ona derinden özen gösteren biri tarafından acımasızca ve dürüstçe değerlendirilmesi, tam da bu dönemde, neredeyse tam anlamıyla bir ölüm kalım mevzusu gibiydi.

Çünkü korkuyordu. Depresif kişi güvendiği ve iyileşme döneminde olan arkadaşına; neredeyse dört yıldır en yakın, en güvenilir sırdaşı, ayrıca destek ve onay kaynağı ve -Destek Sisteminin üyeleri bir yana- yeryüzündeki en yakın dostu olan terapistin ani ölümünün ardından gelen yas sürecinde, kendisi hakkında gördüğü, öğrendiği ve bulduğu şey yüzünden ağır bir şe-

* Depresif kişinin açıklık, savunmasızlık, yaralanabilirlik ve duygusal risk yüklü bir soru sormaktan fazla korkmayacağını düşündüğü bu yegane değerli ve destekleyici uzun mesafe arkadaşı, depresif kişinin çocukluğundaki yatılı okullarından birinden mezundu; Bloomfield Hills, Michigan'da oturan, aşırı cömert ve besleyici yapıda, boşanmış, iki çocuk annesi, kısa bir süre önce dolu, işlevsel, canlı bir şekilde başkalarına yönelik yetişkin yaşamının sorumluluk ve etkinliklerinin sayısını büyük ölçüde azaltan şiddetli bir nöroblastom yüzünden ikinci kemoterapisine girmiş olan ve bu yüzden artık neredeyse hep evde bulunması bir yana, aynı zamanda sınırsız denebilecek şekilde çekişmeden yoksun biçimde telefonda paylaşıma girme fırsatına ve zamana sahip, depresif kişinin Duygu Günlüğüne kendisi için her gün bir minnettarlık duası yazmayı ihmal etmediği biriydi.

kilde, beklenmedik bir korkuya kapıldığını itiraf etti. Çünkü yas süreci sırasında keşfettiği; kendisi için önemli olan her günkü Dingin Vaktini* geçirdiği ve sakinleştiği, içine odaklanıp baktığı sırada, terapist için, yani insan olarak terapist hakkında gerçekten ne hissettiğini tanımlayamadığı ya da hissedemediğiydi - ölmüş olan ve kendi canına kıydığını görmemenin budalaca bir inkar gerektirdiği bir insan ve bu yüzden de, diye depresif kişi öne sürdü, büyük olasılıkla depresif kişinin kendi yaşadıklarıyla kıyaslanabilir ya da -ama bu olasılığı aklından geçirmeyi bile sadece "kafa"da ya da salt soyut entelektüel düzeyde yapabildiğini itiraf etti depresif kişi kulaklıklı telefondan- belki de onunkini bile aşan duygusal acı, yalnızlık ve umutsuzluk çeken bir insan hakkında, diye itiraf etti uzak mesafeye. Depresif kişi bunun (yani kendi içine odaklanıp derinlemesine baktığı zaman bile, bağımsız bir insani varlığı olan terapist hakkında herhangi bir gerçek duygu saptayamadığı gerçeğinin) en korkunç sonucunun terapistin intiharından beri yaşadığı bütün o sancılı acı ve umutsuzluğun aslında tümüyle ve sadece *kendisi* için, yani *kendi* kaybı, *kendi* terk edilişi, *kendi* yası, *kendi* travması ve acısı ve ilkel anlamda duygusal olarak hayatta kalışı içinmiş gibi görünmesi olduğunu söyledi. Ve, depresif kişi daha da korkutucu bir şekilde, bu sarsıcı derecede korkutucu kavrayışlar bütününün, artık onda bir insan olarak terapist için herhangi bir şefkat, yakınlık ve başkasına yönelik yas duyguları uyandırmak yerine -ve burada depresif kişi, bunu onunla paylaşma riskini alabilsin diye özellikle orada olan güvenilir arkadaşının öğürme nöbetinin geçmesini bekledi- sarsıcı ve korkutucu bir şekilde, depresif kişide sadece *kendisiyle* ilgili daha başka duygular beslemiş ve

* (Yani, sabahki işlerini terapistin uzun zamandır önerdiği şekilde özenle düzenleyerek yirmi dakika ayırıp sessizce duygulara odaklanması ve onlarla temasa geçmesi, onları sahiplenip haklarında günce tutması ve sevecen, yargılamayan ve neredeyse klinik bir mesafeyle kendi içine bakması.)

yaratmış gibi görünüyordu. Paylaşımın bu noktasında, depresif kişi uzaktaki ağır hasta, sık sık öğüren ama yine de ona ilgi ve yakınlık gösteren arkadaşına burada onun (yani depresif kişinin) ilişki kurup açılmasında ve sadece derin ve beklenmedik bir korkuyu itiraf etmesinde toksik ya da acınası bir şekilde yönlendirici bir kendini suçlama dürtüsünün barınmadığı konusunda mütevazı bir şekilde yemin etti uzun uzun: Depresif kişi, bir bakıma "*kendi*si" için -yani "karakter" ya da "tin" ya da bir bakıma "ruh" denen şeyi için, yani temel insani yakınlık ve şefkat ve özen yeteneği için- kaygı duyduğunu anlattı nöroblastomu olan destekçi arkadaşına. İçtenlikle sorduğunu söyledi depresif kişi, dürüstçe, umutsuzca: ne tür bir insan kendisi dışında herhangi biri için hiçbir şey hissetmiyormuş gibi görünebilir? "*Hiçbir şey*" diye vurguladı. *Bir an* bile? Depresif kişi kulaklıklı telefonda ağladı ve tam da burada ve şimdi, utanmadan, yeryüzünde o anki en iyi arkadaşına ve sırdaşına kendisinin (yani adrenal medullasında hızla yayılan habis bir tümör taşıyan arkadaşının) acımasızca dürüst bir değerlendirme yapması, hiçbir şey saklamaması, dürüst ve doğru olduğuna inanmadığı takdirde güven verici ya da suçlayıcı ya da destek verici herhangi bir şey söylememesi için yalvardı. Ona güvendiğinden emin olmasını istedi. Çünkü karar vermişti artık. Kendi hayatı ne denli acıyla, umutsuzluk ve tarifsiz bir yalnızlıkla yüklü olsa da, gerçek iyileşmeye giden yolculuğunun bu noktasında, onu destekleyen topluluğun bazı güvenilir ve özenle seçilmiş üyelerinin yargısını -bütün gururunu ve savunmalarını bir yana bırakmayı ve yalvarmayı gerektirse bile, diyerek arada- talep etmesi gerekiyordu. Depresif kişi, bu yüzden, kırık dökük bir sesle, şimdi yegane ve en güvenilir arkadaşına depresif kişinin "karakter"inin ya da "tin"inin insani ilgi yeteneği olup olmadığıyla ilgili en özel yargılarım paylaşınası için *yalvardığını* söylüyordu. Geri beslemeye ihtiyacım var, diyerek ağladı depresif kişi. Geri besleme kısmen olumsuz, acı verici

ya da travmatik olsa da veya onu kesin olarak bir anda duygusal sınırlarının öte yanına itme potansiyeli barındırsa da ihtiyacı vardı buna -hatta, diye rica etti, geri besleme nesnel, dilsel betimlemenin o soğuk entelektüel ya da "kafa" düzeyinden başka bir yere yaslanmasa bile kabul edeceğine söz verdi, işyerindeki kabininin ergonomik sandalyesinin tepesinde fetüs duruşunu andırırcasına iki büklüm ve titreyiş içinde bekleyerek- ve bu yüzden de şimdi ölümcül hasta olan arkadaşını devam etmeye, ondan bir şey saklamamaya, ne varsa söylemeye davet etti: böylesine solipsist, kendi kendisiyle kafayı bozmuş, duyguları içine hapsolmuş ve asalak yapıda birini tarif etmek ve değerlendirmek için hangi sözcük ve terimler kullanılabilirdi? Acıyla fark ettiği tüm bu şeylerin kendisi hakkında ne söylediğini -kendi kendine, içine bakar ve kendiyle yüzleşirken bile- nasıl değerlendirecek ve tasvir edecekti?

ŞEYTAN MEŞGUL BİR ADAM

Üstelik yeni bir şey aldığı ya da makine hangarını veya mahzeni temizlediği zamanlarda Babam genellikle artık istemediği ve başından atmak istediği bir şeyler bulurdu ve onu çöplüğe ya da kasabadaki Goodwill'e[3] kadar kamyonetle götürmek uzun iş olduğundan telefon edip kasabanın *Tüketici Gazetesi*'ne ilan verirdi. İsteyenin gelip bedavaya alması için. Kanepe, buzdolabı ya da eski bir kayık dümeni gibi boktan şeyler. Bedavaya Gel Götür yazardı ilanda. Yine de biri telefon edip gelinceye kadar epey zaman geçerdi ve o şey Babamın park yerinde onu deli ede ede öylece dururdu ama sonunda kasabadan birileri illa ki gelip bir bakardı. Bakarken kaygı içinde olurlardı, suratları iskambil oynarmış gibi asık; eşyaların çevresinde dolanır, ayaklarıyla bir dürter ve bunu nereden almıştın, mesele ne, neden elinden çıkartmak istiyorsun derlerdi. Başlarını sallayıp yanlarında duran eşleriyle konuşur, ortalıkta dolanıp durur ve Babamı deliye çevirirlerdi çünkü onun tek istediği eski bir hurdayı beş kuruş almadan vermek ve onu park yerinden çıkartmaktı ama gelip giden herkesle çene çalmak zorunda kalıyordu. O yüzden yine bir şeylerden kurtulmak isteyince *Tüketici Gazetesi*'ne ilan vermeyi sürdürdü ama *Tüketici Gazetesi* elemanıyla telefonda konuşurken hemen o sırada uydurduğu saçma fiyatlar biçmeye başladı. Hiç denecek kadar saçma fiyatlar. Birkaç Dişi Paslanmış Eski Tırmık 5$, JCPenny Marka Yeşil ve Sarı Renkli Kanepe 10$ falan. *Tüketici Gazetesi*'nde ilan çıkar çıkmaz arardı yine

birileri hemen ilk gün. Çıkıp gelirlerdi kasabadan, hatta *Tüketici Gazetesi*'nin gittiği başka kasabalardan gelenler de olurdu. Çakıllı yola arabalarını çeker, eşyalara doğru dürüst bakmaksızın 5 ya da 10 dolarlık o şeyi başkası almadan önce kapmak için Babamı sıkıştırıp dururlardı ve eğer kanepe gibi ağır bir şeyse arabaya yüklemelerine yardım ederdim ben de, onu öyle apar topar alıp götürürlerdi. Eski bir tırmığı bedava denecek bir fiyata almak için deli olurlardı. Babama bundan nasıl bir ders çıkarmak gerekir diye sorduğumda koruktan pekmez olmayacağını[4] artık bildiğini söyledi ve haydi dedi, gidip park yerinden şarampole taşmış çakılları tırmıkla düzelt de kanalizasyon tıkanmasın.

DÜŞÜN

Kadının sutyeninin kopçaları önde. Adamın alnı da önden açılır gibi oluyor. Diz çökmek geçiyor aklından. Ama diz çöktüğü zaman kadının ne düşüneceğini biliyor. Alnını açılmış gibi hissettiren şey bir tür *vahiy*. *Kadının* göğüsleri serbest kaldı. Adamın aklına karısıyla oğlu geliyor. Kadının göğüsleri çıplak şimdi. Yataktaki yorganın kenarı tüllü, balerin elbisesi gibi. Karşısında duran, karısının üniversitedeki oda arkadaşının küçük kız kardeşi. Herkes alışveriş merkezine gitti; bir kısmı alışveriş ediyor, bir kısmı alışveriş merkezindeki sinemaya gidiyor. Yatağın kenarında göğüsleriyle birlikte duran kız kardeşin bakışları sakin ve gülüşü belli belirsiz, belli belirsiz ve puslu, televizyondan öğrenilmiş gibi. Adamın kızardığını ve alnının sanki bir şey keşfetmiş gibi düzleştiğini görüyor - kadının alışveriş merkezine neden gitmediğini, hafta sonu boyunca kendi saçmalaması, hayal gücünün ürünü olduğunu sandığı birtakım sözlerin, bakışların, gergin anların anlamını keşfediyor. Filmlerde bu tür şeyleri defalarca görürüz ama kendimize, kendi hayallerimize gelince, deli olduğumuzu sanırız. Başka bir adam olsaydı kadının sutyenine kendi eliyle uzanıp göğüslerini kendi kendine *serbest bıraktığını* söylerdi. Eğer kadın ona ne düşündüğünü sorarsa bacakları biraz titreyebilir. Kadının yüz ifadesi Victoria's Secret kataloğu, sayfa 18'den alıntı. Bu kadın, eğer rica edilirse topuklu ayakkabılarını çıkarmayacak cinsten, diye düşünüyor adam. Daha önce hiç topuklu ayakkabıyla yapmamış olsa bile ona sayfa 18'den alıntı,

anlamlı, puslu bir gülüşle bakar rica etse. Kapıyı kapatmak için döndüğü sırada bir anlığına aşağıdan görünen profilinde göğsü yarım bir küre, yukarıya doğru kayak pisti gibi bir eğimi var. Bu baygın yarım dönüş ve kapıyı itme hareketinde biraz anlamlı bir gösteriş mevcut; kadının sevdiği bir filmden bir sahneyi canlandırdığını fark ediyor adam. Hayalindeki tabloda karısının eli küçük çocuklarının omzunda neredeyse babacan bir tavırla duruyor.

Dizlerinin üzerine çökmeye karar verdiği söylenemez - sadece ağırlığının dizlerine bindiğini hissediyor. Adamın bu duruşu külotunu çıkarmak istediğini sanmasına yol açabilir kadının. Adamın yüzü, kadın ona doğru yürürken tam külotunun hizasında. Bol pantolonunun kumaşındaki dokumayı hissediyor; onun altındaki, ötesindeki, dizlerine bastıran halının dokusunu hissediyor. Kadının yüz ifadesinde baştan çıkarma arzusu ve tahrik beraber okunuyor; bilgelik aksettiren hafif bir zevk hali de binmiş üstüne, uzun zaman önce yitirilmiş yanılsamalar bütünü. Bir fotoğrafta etkileyici duracak olan, ama gerçek hayatta sahnelenince tuhaf kaçan bir ifade. Adam ellerini göğsünün önünde birleştirince anlaşılıyor dua etmek için diz çöktüğü. Artık ne yaptığı apaçık belli. Epey kızarmış. Kadın durunca göğüsleri de hafif titreyiş ve sallanışlarını kesiyorlar. Şimdi o da yatağın aynı tarafında, ama hemen önünde değil daha. Adam odanın tavanına yalvarırcasına bakıyor. Dudakları sessizce kıpırdanıyor. Kadın şaşkın bir halde duruyor. Adam kararlı bir şekilde yukarı bakarken nasıl duracağını, bakacağını bilemiyor kadın. Adamın gözleri kapalı değil. Kadının ablası, onun kocası, çocukları ve adamın karısıyla küçük çocuğu alışveriş merkezine adamın Voyager minivanıyla gitmiş. Kadın kollarını kavuşturup bir an arkasına bakıyor: kapı, bluzu ve sutyeni, adamın karısının pencerenin aralığından vuran güneş ışığıyla bezenmiş antika şifonyeri. Kadın, bir an için olsun adamın kafasından neler geç-

tiğini hayal etmeye çalışabilir. Yatağın kenarından bir baskülün ucu görünüyor, yorganın şeffaf kenarlığının altından. Bir an için bile olsa, kendini adamın yerine koymaya çalışabilir.

Kadının sorduğu soru adamı ürkütüp alnını kırıştırıyor. Kadın kollarını kavuşturmuş. Kısacık bir soru bu.

"Düşündüğün gibi değil," diyor adam. Gözlerini tavanla onlar arasındaki orta noktadan ayırmıyor. Artık kadın ayakta nasıl dikildiğinin, pencereden ne kadar aptalca görüneceğinin farkına varmış. Meme uçlarını sertleştiren şey heyecan değil. Alnında düşünceli bir kırışıklık beliriyor.

"Korkarım düşündüğün gibi değil," diyor adam.

Peki, ya kadın da onun yanına yere otursa, tam öyle, yalvarır gibi ellerini birleştirse: tam bu şekilde.

BİR ANLAMI YOK[5]

Şimdi anlatacaklarım size biraz tuhaf gelecek. Birkaç yıl önceydi ve ben 19 yaşındaydım; bizimkilerin evinden taşınmaya hazırlanıyordum, kendi evime çıkacaktım ve hazırlanırken bir gün, ansızın, ben küçük bir çocukken babamın bir keresinde çükünü burnumun dibinde salladığını hatırladım. Bu hatıra durup dururken düştü aklıma, ama o kadar ayrıntılı ve netti ki baştan sona doğru olduğuna emin oldum. Aniden böyle bir şeyin gerçekten yaşandığını, düş falan olmadığını anladım, ama tıpkı düşler gibi acayip ve esrarengiz bir hissi gerisinde bıraktı. İşte o aniden hatırladığım şey; 8–9 yaşındayım ve oturma odasında tek başınayım, okuldan gelmişim, televizyon seyrediyorum. Babam geliyor, oturma odasına giriyor ve önümde duruyor, benimle televizyonun arasında duruyor, tek kelime etmiyor, ben de tek kelime etmiyorum. Sonra, yine tek kelime etmeden, çükünü çıkarıyor ve suratıma doğru sallamaya başlıyor. Hatırladığım kadarıyla başka kimse yok evde. Sanırım kış mevsimi, çünkü oturma odasının soğuk olduğunu hatırlıyorum ve üzerime annemin battaniyesini örtmüşüm. Babamın suratıma çükünü sallaması olayının tuhaf bir yanı da bütün bunlar olup biterken tek kelime etmemiş olması (bir şey söylese hatırlardım) ve yüzü o sırada nasıldı, onu da hiç hatırlamıyorum, yüzündeki ifadeyi falan hiç hatırlamıyorum. Hatta bana bakıp bakmadığını bile hatırlamıyorum. Tek hatırladığım şey o çük. Sanki bütün dikkatim çük üzerinde toplanmıştı. Onu suratıma sallayıp duruyordu, hiçbir

şey söylemeden ya da hiçbir açıklama getirmeden, pisuvar başındaymış gibi, silkeler gibi sallıyordu, ama ayrıca tehdit eder ve biraz dayılanır gibi de yapıyordu bunu sanki, onu da hatırlıyorum, çük sanki suratıma dayadığı bir yumruktu ve tek hatırladığım kafaını sağa sola, başka yerlere çevirip durduğum, onu suratımdan uzak tutmaya çalıştığım (çükü.) Tamamen acayip, anlaşılmaz hadiselerden biriydi işte, hani olduğu sırada gerçekte olmuyormuş gibi gelen şeylerden. Babamın çükünü daha önce sadece soyunma odalarında göz ucuyla görmüştüm. Başımı ve boynumu sağa sola, dört bir yana çevirdiğimi hatırlıyorum, çük de durmadan peşimden geliyordu, o bunu yaparken benim de kafamdan acayip düşünceler geçiyordu, "kafamı tıpkı yılan gibi oynatıyorum," vs. gibi düşünceler. Çükü kalkmış falan değildi. Çükünün diğer yerlerinden daha esmer olduğunu hatırlıyorum, büyüktü, yan tarafında iri ve çirkin bir damar uzanıyordu. Ucundaki küçük delik daracık ve sinirli görünüyordu; babam çükü oynattıkça ve başımı çevirdiğim yöne doğru tehditkar bir tavırla çevirdikçe biraz açılıp kapanıyordu delik. İşte hatırladığım bu. Hatırladıktan sonra (bu hatırayı) bizimkilerin evinde dört döndüm, rüyadaymışım gibi, tümden kafayı yemiş bir halde, kimseye de bir şey söyleyemiyordum, bir şey sormuyordum. Babamın bir daha böyle bir şey yapmadığını biliyorum. Bu tam da eşyalarımı topladığım ve onları taşımak için eski koliler bulayım diye dükkanları dolaştığım sırada olmuştu. Bazen bizimkilerin evinde şok olmuş bir halde, kendimi çok acayip hissederek dolanıyordum. Aniden aklıma gelen bu hatırayı düşünüp duruyordum. Onların odasına giriyor, oturma odasına iniyordum. Oturma odasındaki eski televizyonun yerinde yeni bir eğlence sistemi vardı, ama annemin battaniyesi duruyordu hâlâ, kullanılmadığı zaman kanepenin sırtına yayılıydı. Bu, hâlâ hatırımda olan battaniyeydi. Babamın neden böyle bir şey yaptığını ve ne anlama geldiğini falan düşünüp duruyordum ve o

sırada yüzünde herhangi bir bakış ya da duygu seçiliyor muydu, onu hatırlamaya çalışıyordum.

Şimdi daha da tuhaflaşıyor olay, çünkü sonunda, babam yarım gün izin aldı ve benim toplanıp taşınmam için bir kamyonet kiraladık, ben de, sonunda, kamyonette, araba kiralama servisinden eve doğru gittiğimiz sırada konuyu açtım ve hatırladığım şeyi sordum. Konuya ağır ağır girmenin bir yolu yoktu doğrusu. Babam kamyoneti kendi ehliyetiyle kiralamıştı ve eve o sürüyordu. Kamyonetteki radyonun çalışmadığını hatırlıyorum. Kamyonetteyken, (onun açısından) durduk yere, aniden babama kısa süre önce ben küçükken karşıma geçip çükünü salladığı zamanı hatırladığımı söyledim ve ne hatırladığımı biraz kısaca anlattım, sonra da sordum, "Neyin nesiydi *bu* şimdi?" Kamyoneti kullanmakla yetinerek bir şey söylemedi, herhangi bir yanıt vermeyince ısrar ettim ve lafı yine oraya getirdim. (Belki de ilk söylediğimde duymamış olabilir gibi davrandım.) Peki, o zaman babam ne yaptı -kamyonetteydik, onların evine giden yoldan birazcık uzakta, kısa süre sonra tek başıma yaşayacaktım artık- o, ellerini direksiyondan ayırmadan ya da boynu dışında tek bir kasını bile oynatmadan bana doğru başını çevirip öyle bir *bakış* attı ki. Öyle öfkeli bir bakış değil, kulaklarına inanamıyormuş gibisinden şaşkın bir bakış da değil. Yani "Senin neyin var" anlamına gelen ya da "Siktir git" ya da sinirlendiği zamanlarda söylediklerini dile getiren bir bakış değil. Hiçbir şey söylemiyor, ama bana attığı bu *bakış* her şeyi anlatıyordu, sanki ağzımdan böyle bir bokun çıktığına inanamıyormuş gibi, buna kesinlikle inanamıyormuş ve kesinlikle tiksinmiş gibi; sanki çocukluğumda karşıma geçip durup dururken çükünü suratıma sallamamış olması bir yana, çükünü suratıma sallamış olabileceğini *hayal etmiş* olmam bir yana, böyle bir şeye *inanmışım* ve sonra da onun huzuruna çıkmışım ve bu kiralık kamyonette onu *suçlamaya* kalkmışım. Vb. vb. Kamyoneti sürerken dönüp bana attığı, ben hatırladıklarımı

anlatıp da ona dosdoğru sorduğum zamanki bu bakış - beni zıvanadan çıkaran şey bu oldu. Dönüp bana attığı bu bakışla benim adıma utandığını söylüyordu, benimle bir yakınlığı olduğu için bile utanıyordu. Düşünün bir; büyük, şık, ceketli kravatlı bir akşam yemeği ya da ziyafettesiniz babanızla birlikte ve sanki birdenbire ziyafet sofrasına çıkıyor, çömelip hemen oraya, masanın üstüne, yemekteki herkesin karşısında sıçıveriyorsunuz, yemekteki herkesin önünde - bu bakış işte tam siz bunu yaparken (sıçarken) babanızın suratında belirecek olan bakıştır. Az çok o zaman, kamyonetteyken hissettim ben de onu öldürebileceğimi. Bir saniye için kamyonet canlansın ve beni bütün olarak yutsun istedim; o kadar utanmıştım. Ama, birkaç saniye sonra hissettiğim şey onu öldürebilecek denli yoğun bir öfkeydi. Tıhaftı bu - o sırada hatırladıklarım beni öfkelendirmiyor, sadece tedirgin ediyordu, şaşkınlıktan donakalmışım gibi. Ama o gün, o kiralık kamyonette babamın tek kelime etmeye bile tenezzül etmemesi, susup eve kadar iki eli direksiyonda aracı sürmesi ve olay hakkında soru soran bana karşı suratında beliren o bakış - işte o zaman tepeden tırnağa öfkeyle dolmuştum. O zamana değin aşırı öfkelenenler için söylenen gözün dönmesi lafını mecazi sanıyordum, meğer gerçekmiş. Bütün ıvır zıvırımı kamyonete doldurduktan sonra çekip gittim ve neredeyse bir yıl boyunca ailemle irtibat kurmadım. Tek kelime bile konuşmadım onlarla. Evim aynı kasabadaydı, en fazla iki kilometre ötede, ama telefon numaramı bile yazıp bırakmadım. Yokmuşlar gibi davrandım. Acayip rahatsız olmuş, çok öfkelenmiştim. Annem niye görüşmediğimizi bir türlü anlamıyordu, ama olayı anlatmaya hiç niyetim yoktu ve babamın da ona bir şey söylemeyeceğinden adım gibi, büyük harfle yazılacak şekilde Emindim. Taşınıp irtibatı kestikten sonra birkaç ay boyunca nereye baktıysam gözüm döndü ya da döner gibi oldu. Babamın ben çocukken çükünü suratıma sallamasını pek aklıma getirmiyordum, ama bu bahsi açtığım

zaman kamyonette bana nasıl baktığını hatırlamadığım tek bir gün olmadı neredeyse. Onu öldürmek istiyordum. Aylar boyunca kimse yokken eve gitmek, ona dünyanın kaç bucak olduğunu göstermek istedim. Kız kardeşlerim de anlamıyordu bizimkilerle irtibatı niye kestiğimi; deli falan olduğumu, annemin kalbini kırdığımı söylüyorlardı ve ne zaman onlara telefon etsem böyle hiç açıklama yapmadan konuşmayı kesmenin yanlış bir şey olduğu konusunda atıp tutuyorlardı, ama o kadar öfkelenmiştim ki bu konuda tek kelime söylemeden mezara kadar gideceğimi biliyordum. Bir şey söylemekten ürktüğümden falan değil, fakat kafamda öylesine abartmıştım ki olayı, sanki, konuyu bir daha açmaya kalksam ve biri bana herhangi bir şekilde baksa, elimden bir kaza çıkacaktı. Hemen her gün hayal ediyordum; eve gidip ona dünyanın kaç bucak olduğunu gösterirken babam da bana bunu neden yapıyorsun diye soracaktı, niye yapıyorsun diyecekti, ama ben hiçbir şey söylemeyecektim; onun canına okurken suratımda tek bir bakış, tek bir duygu kırıntısı olmayacaktı.

Sonra, zaman geçtikçe, ben de yavaş yavaş olayı sindirdim. Babamın oturma odasında karşıma geçip çükünü sallaması hadisesinin gerçek olduğunu biliyordum yine, ama yavaş yavaş, sırf *ben* olayı hatırlıyorum diye, *babamın* böyle yapmış olması gerekmediğini anladım. Onun bütün hadiseyi unutmuş olabileceğini anlamaya başladım. Olay çok acayipti, açıklanması imkansızdı, belki de bu yüzden babam ona belleğinde psikolojik olarak set çekmiş ve ben kamyonette olayı (ona göre) durup dururken ortaya attığım zaman, oturma odasına girip küçücük bir çocuğa tehditkar bir tavırla çük sallamak gibi dehşetengiz ve açıklanması imkansız bir şey yaptığını hiç hatırlamamış, o yüzden de yüzüme benden tiksiniyormuş gibi bakmıştı. Babamın bunu yüzde yüz hatırlamadığına inanmıyordum, ama artık, zihninde set çekmiş olabileceğini yavaş yavaş kabullenmiştim. Her şey mümkün görünüyordu - böylesine acayip bir olaydan çıka-

rılacak ahlaki ders gibi. Bir yıl sonra yeni bir tavır benimsedim: babam kamyonette olayı hatırlattığını unutacaksa ve bir daha da bu konuyu hiç açmayacaksa dedim, ben de her şeyi unutmaya hazırım. Adım gibi, büyük harfle yazılacak şekilde Emindim konuyu bir daha hiç açmayacağımdan. Olup bitenler için bu tutumu benimsediğimde Temmuz ayının başlarıydı, ayrıca küçük kız kardeşimin doğum günü de olan 4 Temmuz'dan bir iki gün önceydi, (onlara göre) durup dururken bizimkilerin evini aradım. Kız kardeşimin doğum gününü beraber geçirip geçiremeyeceğimizi ve çok sevdiği için onu her doğum gününde götürdükleri o özel restoranda onlara katılıp katılamayacağımı sordum. Bizim kasabanın merkezindeki bu restoran bir İtalyan restoranı, biraz pahalı, koyu renkli ahşap ile dekore edilmiş, mönüsü İtalyanca. (Ailem İtalyan değil.) Benim bizimkilerle tekrar bu restoranda, bir doğum günü sırasında irtibat kurmam biraz ironikti, çünkü ben küçükken, aile geleneğimize göre "benim" özel yerim sayılırdı burası, her doğum günümde beni buraya götürürlerdi. Çocukken bir ara, nereden aklıma geldiyse, buranın Çete tarafından işletildiğine takmıştım kafayı, o sırada bu fikir beni büyülüyordu ve bizimkilere o kadar çok mızmızlanırdım ki en azından doğum günümde götürürlerdi beni - sonra, yavaş yavaş, büyüdükçe bunu aştım ve daha sonra, bir şekilde, burası birdenbire kız kardeşimin özel yeri oldu, sanki benden ona miras kalmış gibi. Masa örtüleri siyah ve kırmızı damalıdır ve bütün garsonlar Çetenin çalıştırdığı zorbalar gibi görünürler, masalarda deliklerine mum tıkıştırılmış boş şarap şişeleri olur hep, mumlar erimiş ve şişenin dört bir yanından renk renk akan balmumları çizgi çizgi, şekil şekil kurumuştur. Çocukken üzerleri kurumuş mumla kaplı şarap şişelerine tuhaf bir hayranlık duyardım ve babam bana şişelerdeki mum parçalarını koparmamamı söylerdi ikide bir. Ceket ve kravat giyip restorana gittiğimde hepsi çoktan gelmiş, bir masaya oturmuşlardı. Annemin sırf beni gördüğü için epey

coşkulu ve memnun olduğunu hatırlıyorum, onlarla görüşmeden geçirdiğim bir yılı unutmaya hazır olduğu belliydi, yeniden bir aile gibi olmaktan çok mutluydu.

"Geciktin," dedi babam. Yüzünde herhangi bir ifadeden eser yoktu.

"Biz siparişleri vermek zorunda kaldık, kusura bakma," dedi annem.

Biraz geç kaldım diye benim için de sipariş ettiklerini söyledi babam.

Oturdum ve gülümseyerek benim için ne söylediklerini sordum.

"Annen sana tavuk presto söyledi," dedi babam.

"Ama tavuktan nefret ederim," dedim. "Oldum olası. Benim tavuktan nefret ettiğimi nasıl unutabildiniz?"

Hepimiz bir an birbirimize baktık, masanın çevresindeki herkes, en küçük kız kardeşim ve uzun saçlı erkek arkadaşı bile. Birbirimize baktığımız uzun bir saniye geçti. O sırada garson herkese tavuğunu getirmeye başladı. Sonra babam gülümsedi ve şakacı bir tavırla yumruğunu göstererek "Siktir git oradan," dedi. Annem de, çok gülmekten korktuğu zamanlarda hep yaptığı gibi elini göğsünün üstüne yerleştirdi ve güldü. Garson tabağımı önüme koydu ve bakıp suratımı asar gibi yaptım, sonra hep birlikte güldük. Güzeldi.

İĞRENÇ ADAMLARLA KISA GÖRÜŞMELER

K.G. No: 40 06-97

BENTON RIDGE, OHIO

"Olay kol. Değerli bir mal gibi durmuyor, değil mi? Ama olay kolda bitiyor. Görmek ister misin? Tiksinmez misin? İyi, bak o zaman. İşte kol. Bu yüzden bana Tek Kollu Johnny derler. Ben uydurdum bunu, yok, kimse o kadar katı yürekli değil. Şimdi kibarlık edip bakmıyormuş gibi yaptığını görüyorum. Rahat ol ama, rahat rahat bak. Beni hiç ırgalamıyor. Kafamın içinde ben ona kol falan değil, Mal diyorum. Sen nasıl tarif ederdin? Haydi. Beni üzeceğini mi sanıyorsun? Ben mi tarif edeyim istiyorsun? Bu kol, daha oyunun başında, anamın karnında üzerime yapışıkken fikrini değiştirmiş. Ufacık bir yüzgeç gibi daha çok, hem küçük hem ıslak görünüyor hem de vücudumun geri kalanından daha esmer. Kuruyken bile ıslak görünüyor. Hiç hoş bir manzara değil. Genellikle gömleğimin içinde saklıyorum, vakti gelince de çıkarıp Mal niyetine kullanıyorum. Omuz kısmı normal, baksana, tıpkı diğer omuz gibi. Olay sadece kolda. Boyu ancak göğsümdeki şu küçük meme ucu hizasına değin uzanıyor, gördün mü? Vantuz gibi biraz. Güzel diyemem. Rahat hareket ediyor, rahat rahat hareket ettirebiliyorum onu. Eğer şuraya, ucuna bakarsan görürsün, şu küçük zımbırtılar parmak olacaklarmış ama şekillenmemişler. Anamın karnındayken. Öteki kola bak -

gördün mü? Bildiğin kol işte, sürekli onu kullandığım için kas yaptı sadece. Hem normal hem uzun hem de tam olması gereken renkte, herkese gösterdiğim kol o, diğer gömlek kolunu genellikle iğneliyorum, o yüzden içeride kol falan gibi bir şey var sanmıyor kimse. Ama güçlü yani. Kol işte. Gözü rahatsız ediyor ama güçlü, bazen bilek güreşine oturuyorum biraz zorlayıp gücünü görsünler diye. Yüzgeç gibi, vantuz gibi güçlü işte. Mideleri kaldırıyorsa yapıyorlar. Dokunmaya cesaret edemezlerse tamam diyorum, bana koymaz. Dokunmak ister misin?"

S.

"Önemli değil. Önemli değil."

S.

"Ne iştir diyorsan - yani birincisi karı kızdan yana sıkıntı çekmiyorsun. Ne demek istediğimi anlıyor musun? Burada, Lanes'deki dökümhanede. Otobüs durağının hemen dibinde bir meyhane var. Bingo -benim en iyi dostum- Bingo ve Kenny Kirk -Kenny Kirk de onun kuzeni, Bingo'nun, dökümhanede beni hep kollarlar bunlar çünkü ben okulu bitirdim ama sendikaya girmem biraz geç oldu- bunların ikisi de cidden iyi görünümlü, normal görünümlü tipler, Kadınlarla Araları İyi Olan Kişiler, anlıyorsun, değil mi, hep birtakım kızlar takılır bunlara. Grup gibi oluruz, böyle bir avuç insan grup halinde otururuz, arka tarafta kafa dinler, bira yuvarlarız. Bingo ve Kenny ya şununla ya bununla çıkıyor olurlar, o çıktıklarının da arkadaşları vardır. Bildik hikaye. Yani kocaman bir grup oluruz orada. Çaktın mı manzarayı? İşte ben de bir ona bir buna asılmaya başlarım, sonra ilk etapta Tek Kollu Johnny adını nasıl aldığımı falan anlatırım, koldan bahsederim. Olayın ilk etabı bu olur. Malla karı götürme olayının. Anlatırken onu henüz gömleğimden dışarıya çıkarınam ve öyle bir anlatırım ki dünyanın en iğrenç şeyi orada asılı duruyor sanırsın. Bir anda yüzleri kaykılır, Ah, Zavallım

Kendine Karşı Bu Kadar Acımasız Olma Kolundan Utanacak Ne Var Yapma Böyle haline girerler. Yani. Benim ne hoş bir delikanlı olduğumu falan söylerler ve bana ait olan bir şeyden o şekilde bahsetmeme üzülürler, o kolla doğmak benim hatam olmadığı için daha bir parçalanır içleri. İşte o aşama da küllenmeye başlayınca bir sonraki etaba geçip görmek isterler mi diye sorarım. Kolumdan çok utandığımı ama bana güven verdikleri ve gerçekten iyi insanlara benzedikleri için gösterebileceğimi söylerim; bakmaya katlanırız diyorsanız kolu gömleğimden çıkarıp göstereyim size derim. Bezdirene kadar koldan bahsedip dururum. Bazen karşımdaki Bingo'nun eski kırıklarından biri olur, Frame Eleven'ın orada, Lanes tarafında benimle takılır ve nasıl da iyi bir dinleyici olduğumu, Bingo ya da Kenny gibi hıyar olmadığımı ve kolumun hiç de anlattığım kadar kötü olmadığını filan söyler durur. Ya da onun evinde mutfakta veya başka yerde falan oluruz ve ben başlarım Burası Çok Sıcak Oldu Gömleğimi Çıkarsam Diyorum Ama Şimdi Kolu Görecek-sin Diye Utanıyorum diye. Böyle şeyler. Bir sürü etabı var işte bunun. Emin ol bir kere bile açık açık Mal demem onun için. Gel, ne zaman istersen dokun. Etaplardan biri de bir süre sonra kızı ürküttüğümü anladığım anda başlar, apaçık belli olur, çünkü koldan başka bir şey çıkmaz ağzımdan, kolum ıslakmış, kolum yüzgeç gibiymiş ama güçlüymüş ve onun gibi hoş, güzel, mükemmel bir kız görüp de tiksinecek olursa içimden ölmek gelirmiş falan filan, bütün bu lafların onları içten içe ürküttüğünü ve yavaştan eziğin teki olduğumu düşündüklerini bilirim ama benim ne kadar hassas olduğumu, koldan utanmamam gerektiğini, kolun hiç de öyle sandığım kadar kötü olamayacağını söylemiş oldukları için lafı çeviremezler. Bu etapta köşeye sıkışmış sayılırlar, çünkü benimle takılmayı bıraktıkları zaman Kol Yüzünden Oldu diyeceğimi bilirler."

S.

"Genellikle iki hafta falan sürer. Sonra da o kritik etaba geliriz, onlara kolu gösteririm. Bir yerde ikimiz baş başa kalıncaya kadar bekler, sonra vantuzu ortaya çıkarırım. Sanki onlar beni ikna etmiş, ben de onlara artık güveniyormuşum ve kolu gömleğimden çıkartıp gösterebileceğimi hissetmişim gibi bir hava takınırım. Sana gösterdiğim gibi gösteririm. Daha da rezil görünmesi için onunla yapabileceğim başka şeyler de var, şöyle yaparım mesela - gördün mü? Şuradaki şeyi görüyor musun? Dirsek kemiğim yok diye yapabiliyorum, bu sadece-"

S.

"Üzerine merhem ya da vazelin tipi bir şey sürsem daha da ıslak ve parlak görünür. Çıkartıp karşılarında salladığım zaman hiç de hoş durmuyor, bak söylüyorum. Anında midelerini bulandırıyor, görmeleri bile yetiyor anladığım kadarıyla. Ah, hatta bazısı kaçıyor, bazısı da hemen oracıkta kusuyor. Ama çoğu ne mi yapıyor? Çoğu biraz ıkınıyor, sıkınıyor ve sonra Ah Bu Bu Bunun Nesi Var Canım falan diye bakışlarını sağa sola çeviriyorlar, yüzüme bakmamaya çalışıyorlar ama ben acayip ürkek, tedirgin, güven verici bir ifade takınıyor ve bu arada bütün hünerimi kullanıp dudaklarımı biraz titretiyorum. Ee? Ee, ıh? Er ya da geç en fazla beş dakika içinde kendilerini tutamayıp ağlamaya başlarlar. Dağılıyorlar resmen, anlıyor musun? Tam köşeye sıkışıyorlar ve onun hiç de çirkin olmadığını, hiç utanmam gerekmediğini söylemişken birden bakıyorlar bu şey çirkin, çirkin, çirkin, çirkin, peki ne yapacaklar şimdi? Değilmiş gibi mi davransınlar? Hastir ordan ya, bu kızların bir sürüsü Elvis'in hayatta falan olduğunu sanıyor. Kadın zekasının en parlak örnekleri sayılmazlar. Her seferinde yiyorlar bu numarayı. Hatta onlara Ah Canım Neyin Var falan desem, niye ağladıklarını sorsam, Kol Yüzünden mi desem, o zaman onlar da Hiç Alakası Yok demek

zorundalar, böyle demek zorundalar; olayın kolla alakası yokmuş gibi yapmaya, hiç de önemi olmayan bir şey yüzünden beni üzdükleri için ne kadar utandıklarını söylemeye mecburlar. Genellikle elleriyle yüzlerini kapatıp hüngür hüngür ağlarlar. Ama asıl doruk noktası ben kalkıp kızın yanına gittiğim, oturup bu kez onu teselli etmeye başladığım zaman yaşanır. Zaman içinde bulduğum bir yöntem de yanlarına gidince onlara sarılmak ama sağlam tarafımla sarılmak. O anda Malı esirgerim. Tekrar sağlam yerine, gömleğin içine sokarım onu. Onlar hüngür hüngür ağlarken sağlam kolumla onlara sarılan ben olurum ve Tamam derim Sorun Yok Ağlama Üzülme Koldan Tiksinmediğini Görüp Sana Güvenebilmek Benim İçin Çok Çok Önemli Görmüyor Musun Benim Koldan Utanmama Engel Oldun Sana Teşekkür Ederim Teşekkür Ederim falan filan derken suratlarını dayamış olurlar boynuma ve ağlayıp dururlar. Bazen beni bile ağlatırlar. Bütün bunları anlıyor musun?"

S...

"Benim kadar am görmüş klozet yoktur, arkadaş. Yalanım yok. Git Bingo'ya sor, Kenny'ye sor istersen. Zaten buna Mal diyen de Kenny Kirk'tü. Git sor bak."

K.G. No: 42 06-97
PEORIA HEIGHTS, ILLINOIS

"Hafif cup cup sesleri. Belli belirsiz gaz sesleri. Ufak tefek, istemsiz homurtular. Pisuvarın başındaki yaşlıca bir adamın kendine has iç çekişi, mevzilenip ayaklarını yerleştirmesi, hedef alması ve sonra da geniş geniş iç geçirmesi, farkında olmadan."

"Onun ortamı buydu. Haftanın altı günü orada dururdu. Cumartesileri çifte vardiya. Suya akan sidiğin kaynaşması. Çıplak dizlerin üzerindeki görünmez gazetelerin hışırtısı. Kokular."

S.

"Eyaletteki başlıca tarihi otel buydu. İki kıyı arasındaki en seçkin lobi, en seçkin erkekler tuvaleti kesinlikle buradaydı. Mermerler İtalya'dan gelme. Tuvalet kapıları kiraz ağacından. 1969'dan beri orada duruyordu. Rokoko süslemeler ve gömme lavabolar. Şık ve yankılı. İşadamları için, önemli adamlar için, gidecek yerleri ve görecek insanları olan adamlar için kocaman, yankılı, şık bir oda. Kokular. Kokuları hiç sorma. Kimi erkeklerin kokularındaki farklar ve tümünün kokusundaki aynılık. Sesler fayans ve mermerler üzerinde artarak yükseliyor. Prostatlılar inliyor. Musluklar tıslıyor. Derinlerden damla damla sökülen balgam, porselende patlayan tükürük. Kaliteli ayakkabıların dolomi zeminde çıkarttığı sesler. Kasık gurultuları. Bomba gibi parça parça gaz patlamaları ve parçaların suya çarpma sesleri. Basınçla ezilip büzülerek. Katı, sıvı, gaz. Her tür koku. Koku, ortam olmuş artık. Bütün gün. Bütün sesler kat kat artmış, hafif hafif yankılanmaya başlamış. Adamlar içeri giriyor, adamlar dışarı çıkıyor. Sekiz tuvalet, sekiz pisuvar, on altı lavabo. Bir hesapla bakalım. Ne sanmışlar ki?"

S...

"Bunların ta ortasında duruyor işte. Sesin merkezinde. Ayakkabı boyası tezgahının eskiden durduğu yerde. Lavaboların ucuyla tuvaletlerin başladığı yer arasındaki özel alanda. Durması için tasarlanmış olan yer. Girdabın içi. Uzun aynanın çerçevesinin hemen kıyısında, lavaboların yanında - yekpare Floransa mermeri, on altı gömme lavabo, muslukların çevresinde altın kaplama yapraklar, ayna camları Hollanda malı. Aynada önemli insanlar gözlerinin kenarlarını ovuşturuyor ve sivilcelerini sıkıyorlar, lavaboya sümkürüyor ve ellerini yıkamadan çıkıp gidiyorlar. Bütün gün havlular ve küçük tuvalet çantalarıyla birlikte orada dururdu. Üç havalandırma kapağının fısıltısında balsam

kokusu. Havalandırmanın ağıdı oda boş olmadıkça hiç duyulmaz. Oda boşken o da orada durur. İşi bu, mesleği. Masörler gibi baştan aşağı beyaz giyinmiş. Bembeyaz Hanes tişörtü, beyaz pantolon ve azıcık bile lekelense çöpe attığı spor ayakkabıları. Onların çantalarını ve paltolarını alıyor, koruyor, hiç sormadan hangisinin kime ait olduğunu biliyor. Bütün o akustiğin içinde olabildiğince az konuşuyor. Adamların yanı başında belirip onlara havlu uzatıyor. Geri planda olmanın edilgenliği. Babamın mesleği buydu."

S...

"Tuvaletlerin güzel kapıları yerden otuz santim yukarda biter - neden? Bu gelenek nereden gelme? Hayvan ahırlarından mı? *Kapı* sözcüğünün bir alakası var mı *yapı*'yla? Göz mahremiyetinden başka hiçbir şey sağlamayan güzel kapılar. Üstelik içerdeki seslerin şiddetini artırıyorlar, megafon dayamışsın gibi. Her şeyi duyuyorsun. Balsam, kokuları tatlandırıp iyice kötüleştiriyor. Kapıların altındaki boşluklara peş peşe dizilmiş makosenlerin topukları. Tuvaletler öğle yemeğinden sonra doluyor. Uzun, dikdörtgen bir ayakkabı kutusu. Bir kısmı yeri tıkırdatıyor. Bir kısmı şarkı mırıldanıyor; kendi kendine konuşuyor, yalnız olmadıklarını unutuveriyorlar. Yellenme, öksürme ve yoğun şapırtı. Dışkılama, boşaltma, çıkarma, arınma, dışarı atma. Tuvalet kağıdı tutaçlarının hemen seçilen takırtısı. Ara sıra tırnak ya da kıl makaslarının şıkırtısı. Akıtma. Kaçırma. Damlatma, su dökme, sızdırma, işeme, posa atma, boşalma - bir sürü eşanlamlı: neden? Kendi kendimize böyle ballandıra ballandıra anlatmak istediğimiz ne?"

S...

"Farklı adamların tıraş losyonlarından, deodorantlarından, saç güçlendiricilerinden, bıyık yağından yayılan esansların aykırılığı. Yabancı ve yıkanmamış olanlara özgü ağır kokular. Tuva-

letlerdeki ayakkabıların bazısı çiftlerine tereddüt ede ede, nazikçe, sanki koklar gibi dokunuyor. Yumuşak klozetler üzerinde yer değiştiren kalçalardan çıkan ıslak sesler. Tuvaletin deliğindeki sudan yükselen hafif şapırtılar. Çekilen sifona rağmen hayatta kalan küçük parçalar. Pisuvarların durmadan şırıldayıp damlaması. Mumyalaşmış yemeklerden gelen çürük protein kokusu, ceketlere sinen erk kokusu, sifonun her çekilmesi ardından sidik esintisi. Sifona ayaklarıyla basan adamlar. Fayanslara sadece mendille dokunan adamlar. Tuvaletten çıkarken kuyrukluyıldız gibi peşlerinde kağıttan kuyruk sürüyenler, anüslerine sıkışmış kağıdı sürükleyenler. Anüs. *Anüs* sözcüğü. Refah içinde yaşayanların tuvalet deliğindeki suyun üzerinde duran anüsleri; esneyen, daralan, gerinen. Zorlanırken iyice buruşan kibar yüzler. Her tür yardıma ihtiyaç duyan yaşlı adamlar - yabancı bir adamın ayaklarını indirip yerleştirmek, yabancı bir adamın kıçını silmek. Sessiz, sözsüz, edilgen. Yabancı bir adamın omuzlarından toz silkmek, yabancı bir adamın üzerini süpürmek, yabancı bir adamın pantolonundan kasık kılı almak. Bozuk para için. Tabelada hepsi yazıyor. Bahşiş veren adamlar, bahşiş vermeyen adamlar. Geri planda durduğunda tümden geride kalmamalı yoksa bahşiş vakti geldiği zaman orada olduğunu unuturlar. Duruşundaki ustalık sadece geçici olarak görünür olmasında, sadece ihtiyaç karşısında var olmasında. Müdahale olmaksızın yardım. Hizmetli olmaksızın hizmet. Kimse birilerinin kendi kokusunu duyduğunu bilmek istemez. Bahşiş vermeyen milyonerler. Etrafa su sıçratıp sadece birkaç kuruş bırakan züppeler. Havlu çalan mirasyediler. Burunlarını başparmaklarıyla karıştıran kodamanlar. Yere puro izmaritleri atan hayırseverler. Lavaboya tüküren sonradan görmeler. Sifon çekmeyen ve sifon çekme işini sırf buna alıştıkları için hiç düşünmeden başkasına bırakan acayip zengin adamlar - neydi o eski özdeyiş, *Kendi evinde böyle yapar mısın*?"

"İş giysilerini kendisi çitiler, ütülerdi. Tek kelime bile etmeden. Edilgen. Bütün gün aynı yerde dikilip duran bir adam. Bazen tuvalet kapılarının altından kusan adamların ayakkabılarının topukları görünürdü. *Kusmak* sözcüğü. Basit bir sözcük. Akustiği olan bir odada çıkartan adamlar. Her gün içinde yaşadığı o ölümcül gürültü. Bir düşünsenize. Kabız adamların alçak sesle küfürleri, kolitli adamlar, bağırsak tıkanması, ağır ishal, hazımsızlık, bağırsak iltihabı, ülser, dizanteri. Ona çöpe atılacak poşetler veren kolostomili adamlar. Emir eri insanların. Duymaksızın duymak. Sadece gerekeni görmek. Erkekler tuvaletinde hem kabul hem öteleme anlamına gelen o hafif baş selamı. Kontinental kahvaltıyla iş için yenen akşam yemeklerinin dehşetli metastazlar yapan kokuları. Fırsat olunca çifte vardiya. Masada yemek, bir yuva, çocukların okulu. Ayakta durmaktan tabanları şişerdi. Çıplakken pelte gibi olurdu ayakları. Her gün üç kez duş alıp ovalayarak temizliyordu kendini ama iş bırakmıyordu peşini. Tek kelime etmedi."

"Kapı bütün her şeyi anlatıyor. *ERKEKLER*. Onu 1978 yılından beri görmedim ve hâlâ beyazlar içinde orada dikildiğini, orada olduğunu biliyorum. Onların saygınlığını korumak adına bakışlarını kaçırıyor. Peki ya kendininki? Kendi beş duyusu? O üç maymunun adı ne? Görevi sanki orada değilmiş gibi durmak. Gerçekten değilmiş gibi. Bunun da bir hilesi var. Bakıp da görmediğiniz özel bir hiçlik."

S.

"Şunu söyleyebilirim ki bunu erkekler tuvaletinde öğrenmedim."

S...

"Bir adam size ihtiyaç duyuncaya dek var olmadığınızı düşünün. Orada olmak ama olmamak. Gönüllü bir saydamlık. Geçici olarak orada, olumsal olarak. O eski deyişteki gibi: *Hizmet için yaşar*. Mesleği bu. Aile geçindiriyor. Her sabah saat altıda kalkar, hepimizi öpüp veda eder, otobüste bir parça kızarmış ekmek

yer. Ara verdiği zaman doğru dürüst bir şeyler yiyecek. Komi olsa şarküteriye uğrardı. Baskı altında olmaktan kaynaklanan baskı. Gider hesabına yazılan öğle yemeklerinin zengin geğirtileri. Aynalardaki sebum, irin ve hapşırık kalıntıları. Yirmi altı değil, yirmi yedi yıl aynı makamda. Bahşişi alırken vakur bir baş selamı. Düzenli müşterilere belli belirsiz teşekkür mırıldanmaları. Bazen de bir isim. İri, yumuşak, sıcak, şişko, nemli, beyaz anüslerin esnemesiyle dökülen bütün o katı cisimler. Düşün. Böyle bir törene eşlik ediyorsun. Önemli adamları en önemsiz hallerinde görüyorsun. Mesleği bu. Meslek insanı o."

S.

"Çünkü işi eve getirirdi. Erkekler tuvaletinde takındığı o surat. O surattan kurtulamazdı. Kafatası ona uygun bir şekil almıştı. Ya bu ifade vardı ya da ifadesiz olurdu yüzü. Refakatçi, ötesi değil. Tetikte ama aramızda değil. Yüzü. İçe kapanıktan da öte. Sanki kendisini gelecekte karşısına çıkacak bir sınava hazırlar gibi."

S...

"Beyaz bir şey giymiyorum ben. Şu kadarını söyleyeyim ki, beyaz hiçbir şey giymiyorum. Ya sessizce yapıyorum ya hiç yapmıyorum. Bahşiş veriyorum. Orada birinin olduğunu hiç unutmuyorum."

"Peki ama işçilerin bu en alçakgönüllüsünün dayanıklılığını takdir ediyor muyum? Çilekeşliğini? O eski toprak metanetini? O kadar yıl boyunca orada durmasını, tek bir gün hasta olmamasını ve hizmet etmesini? Yoksa ondan nefret mi ediyorum, bunu merak ediyorsunuz; bütün o pis kokunun ortasında durmuş bozuk para alıp havlu veren birinden tiksinip iğreniyor muyum?"

S.

"..."

S.

"Neydi o iki seçenek, tekrar eder misiniz?"

K.G. No: 2 10-94
CAPITOLA, CALIFORNIA

"Tatlım, konuşmamız lazım. Bir süredir lazımdı zaten. Yani konuşmam lazımdı, sanki. Oturabilir misin?"

S.

"Şey, aslında her şeye razıyım, ama senin için kaygılanıyorum, seni incitmektense her şeye razıyım. Bu benim için çok önemli, inan bana."

S.

"Çünkü önemsiyorum. Çünkü seni seviyorum. Cidden dürüst olmamı gerektirecek denli seviyorum seni."

S.

"Bazen incineceksin diye üzülüyorum. Böyle bir şeyi hak etmediğin için üzülüyorum. İncinmeyi hak etmiyorsun sen."

S, S.

"Çünkü, açıkçası, geçmişim pek temiz sayılmaz. Kadınlarla girdiğim bütün yakın ilişkilerde bir şekilde incitiyorum onları, nasıl oluyor anlamıyorum. Dürüst olmak gerekirse bazen insanları, kadınları kullanan şu adamlardan biriyim diye korkuyorum. Bazen üzü–hayır, lanet olsun, sana karşı dürüst olacağım çünkü senin için kaygılanıyorum ve bunu hak ediyorsun. Tatlım, benim ilişki sicilim fazlasıyla olumsuz bir rapor sunuyor. Dahası senin incineceğinden korkuyorum, seni de başkalarını üzdüğüm gibi üzeceğimden korkuyorum yani onlar da–"

S.

"Ne bileyim, bir davranış kalıbım, bir geçmişim var sanki, ilişkinin daha başındayken acelecilik edip girişken davranıyorum, işi çok zorluyorum, çok derinlemesine gidiyorum ve daha en baştan balıklamasına aşka dalmışım gibi aşırı kur yapıp duruyorum. Daha ilişkinin en başındayken Seni Seviyorum diyor, daha yolun başındayken gelecekten bahsedip duruyorum, ne ka-

dar sevdiğimi göstermek için yapmadığım şey kalmıyor, sonuçta doğal olarak karşımdakini gerçekten aşık olduğuma inandırıyorum -ama aşık oluyorum da gerçekten- ve böylece onları kendilerini yeterince sevilmiş hissedecek, Ben De Seni Seviyorum diyecek ve bana aşık olduklarını kabul etmelerini sağlayacak ölçüde rahatlatıyorum. Ama cidden -bunu ısrarla söylemem lazım çünkü Tanrı şahidimdir gerçeği bu- bunu söylediğim zaman kastediyorum, ciddiyim gerçekten."

S.

"Bunu kaç kişiye söylediğimi sorman gayet yerinde fakat senin için sorun değilse şimdi konuşmak istediğim konu bu değil, yani izin verirsen sayılara, isimlere falan takılmak yerine neden kaygılandığım hakkında dürüstçe konuşmak istiyorum seninle, çünkü buna önem veriyorum. Sana çok önem veriyorum, tatlım. Hem de çok. Biliyorum, zor, ama buna inanman benim için çok önemli. Buna inanman ve bu konuşma sırasında aklından çıkarmaman; sonunda seni üzecek olmamdan korktuğumu söylememin hiçbir şekilde sana seni seviyorum dediğimde kastetmediğimi ya da seni hafifsediğimi göstermediğini aklından çıkarmaman çok önemli benim için. Asla. Umarım buna inanırsın. Hak ediyorsun bunu. Üstelik doğru.

S...

"Ama sanki bir süre sonra ne söylersem ya da yaparsam yapayım onları bunu sanki çok - çok ciddi bir ilişkiymiş gibi görmeye itmek adına oluyor, böylece onları ciddi düşündüğüm konusunda *uyutuyorum* adeta."

S.

"Hep aynı şey oluyor, örneğin, *seni* kazandıktan ve sen de ilişkiye benim kadar kapıldıktan sonra, işte o zaman, ne bileyim, bir türlü devamını getiremiyorum ve sonunda... Neydi doğru kelime–"

S.

"Evet, tamam, evet, doğru kelime o, ama senin bunu söyleyiş tarzın daha şimdiden üzülmüş olduğunu gösteriyor. Söylemeye çalıştığını hiç de o şekilde anlamadığını görüyorum, ama diyorum ya ben üzülmemen için en içten kaygılarımı paylaşacak denli kaygılanıyorum senin için. Ve emin ol seni üzmek en son istediğim şey bu dünyada."

S.

"Geçmişe bakıp da bundan bir mana çıkarmaya çalıştığım zaman gördüğüm şu: sanki bende bir şey o ilk, yoğun dönemde aşırı yükleniyor ve beni hemen bağlanma noktasına kadar getiriyor, ama sonra yolun sonuna kadar gidemiyor ve gerçekten ciddi, geleceğe dönük, sadakat içeren bir bağ kurmayı beceremiyorum. Bay Chitwin olsa *işi bağlayamadığımı* söylerdi. Bunları anlıyor musun? Sanki pek o kadar iyi ifade edemiyormuşum gibi geliyor. Asıl acı veren şey de bu beceriksizliğin onları kesinlikle aklı başında bir şekilde gerçekten bağlılık içeren ve geleceğe dönük bir ilişkiyi en az onlar kadar istiyormuşum gibi düşünmeye her açıdan sevk edecek şekilde davrandıktan sonra çökmesi. Yani, dürüst olmak gerekirse, böyle davranıyorum ve anladığım kadarıyla bu da benim kadınlar için baş belası bir herif olduğum anlamına geliyor. Üzüyor beni. Hem de çok. Belki de ilişkide belli bir noktaya kadar ideal erkek gibi görünüyorum, hani onların bütün yelkenleri ve silahları suya indirdiği ve kendilerini aşka bıraktıkları noktaya kadar ki bu benim en başından beri istediğim ve bu kıvama sokmak için çok sıkı çalışıp uğruna kur yaptığım şey zaten, yani bunu sana da yaptığımı biliyorum tabii, işi ciddiye bindirip gelecekle ilgili hayaller ortaya atarak *bağlanmaktan* falan bahsettikten sonra ve -canım, inan bana bunu açıklamak çok zor çünkü ben bile tam anlamış değilim- işte tam o noktada, anladığım kadarıyla sanki içimde

bir şey geri vitese takıyor ve delice bir dürtüyle geri geri kaçmaya çabalıyor."

S.

"Anlayabildiğim tek şey sanırım bir şekilde korkuya kapıldığım ve geri vitese takarak kaçıp kurtulmam gerektiğini hissettiğim; ama genellikle tam olarak emin de olamıyorum, gerçekten çıkıp gitmek mi istiyorum yoksa sadece biraz korkmuş halde miyim, hatta bazen korkuyor ve çıkıp gitmek istiyorsam bile yine de karşımdakini kaybetmek istemiyorum, öyle görünüyor, bu yüzden de bir sürü karman çorman sinyal veriyorum, karşımdakiyle oynayıp acı veriyorum, aklını karıştıracak ve üzecek şeyler söyleyip yapıyorum, ama inan bana, bütün bunlar yüzünden hep perişan oluyorum, o esnada bile. Bak, işin aslı ikimize dair korku içindeyim, çünkü seninle oynamak ya da sana acı vermek kesinlikle son şey benim–"

S, S.

"Yemin ederim ki bilmiyorum. Bilmiyorum. Bir türlü anlayamadım. Sanırım oturup bundan bahsetmeye çabalamamın nedeni senin için kaygılanmam ve kendim ile geçmişte yaşadıklarım hakkında dürüst olmak istemem. Bunu da işin sonunda değil de ortasında yapmak istiyorum. Çünkü geçmişime bakılacak olursa ancak bir ilişkinin sonunda kendimle ilgili korkularımı ve beni seven kadınlara acı verdiğimi kabullenebiliyorum. Bunu yapınca acı vermiş oluyorum onlara, aniden dürüst olmaya kalkmak acı veriyor ve benim o ilişkiden çıkmamı sağlıyor, ama sonra daha en baştan bilinçaltımda içten içe baklayı en sonunda ağzımdan çıkarıp olayı öyle bitirmeyi kurdum mu acaba diye kaygılanıyorum. Belki de öyle. Emin değilim."

S...

"Yani, her neyse, işin aslı hiç emin değilim. Sadece geçmişimle ilgili dürüst olmaya, bir davranış kalıbı gibi görünen bir şeyi anlatmaya ve bu kalıbı senle devam ettirip ettirmeyeceğimi

dürüstçe görmeye çalışıyorum. Emin ol, böyle olmasını kesinlikle istemiyorum. Lütfen sana acı vermeyi hiç mi hiç istemediğime emin ol, tatlım. Bu kendini çekme olayı ve devam konusunda beceriksizlik ve Bay Chitwin'in diyeceği gibi *işi bağlama* becerisi– yapmak istediğim şey bu, bu konuda dürüst olmak istiyorum."

S...

"Zaten en başta ne kadar ısrarlı ve hızlı bir şekilde üstlerine düşer, kur yapıp peşlerinden koşar ve sırılsıklam aşık hissederdim, kendimi çekmek ve uzaklaşmak için yol ararken harcadığım çabanın yoğunluğu ve aciliyeti de baştaki dürtünün yoğunluğuyla doğru orantılı oluyor. Geçmişte yaşananlar bu türden ani geri adımların tam da onları *elde ettiğimi* hissettiğim anda atıldığını gösteriyor. *Elde etmek* ne demekse - dürüst olmak gerekirse emin değilim. Onların da ilişkiye benim kadar girdiklerini ve geleceği düşünmeye başlamış olduklarını kesin olarak hissedip bildiğim zaman sanki. Benim önceden hissettiğim gibi. Çabucak oluyor, o zaman da dehşet veriyor. Bazen sona ermeden ne olduğunu anlamıyorum bile ve dönüp baktığım, karşımdakinin nasıl bu kadar incindiğini anlamaya çalışıp deli miydi, acayip yapışkan ya da muhtaç bir tip miydi yoksa ben mi ilişkilerde berbatım diye düşünüyorum. Hem hızlı hem yavaş sanki, araba kazası gibi, aslında olayın içindesin ama dışarıdan seyrediyor gibi oluyorsun. Bunları anlıyor musun?"

S.

"Herhalde ikide bir ihtiyaç duyuyorum beni anlamayacağından çok korktuğumu söylemeye. Ya ben yeterince açıklayamayacağım ya da sen haklı olarak söylediklerimi yanlış anlayacak ve incineceksin. Akıl almaz bir dehşet içindeyim şu anda, bilmiş ol."

S.

"Tamam. Bu da işin kötü yanı. Defalarca. En az. Kırk, kırk beş kez belki. Dürüst olmak gerekirse, belki daha da çok. Daha da çok, ne yazık ki. Sanırım artık hiç emin değilim."

S...

"Üstünkörü bakarsan, ayrıntılar açısından bir sürüsü çok farklı görünüyordu; ilişkiler de, olayı sona erdiren şeyler de farklı farklıydı. Bütün hepsinde yüzeyin altında yatanın büyük ölçüde aynı olduğunu görmeye başladım, tatlım. Hep aynı temel şablon. Canım, bir bakıma bunu görmek bana biraz umut veriyor, çünkü belki de kendimi artık daha iyi anladığımı ve kendime karşı dürüst olabileceğimi gösteriyor. Bu alanda da bir tür vicdan geliştirir gibiyim. Ama bir parçam da biraz ürküyor doğrusu. Öyle yoğun bir şekilde başlamak, neredeyse aşırı yüklenmiş bir halde, sanki her şey onların gardını düşürüp devirmeye, kendimi sevdirmeye bakıyormuş gibi, ben onları nasıl seviyorsam işte, sonra da birden panik ve geri geri gitme. Kabul ediyorum, bu konuda vicdan sahibi olmak fikrinde tedirgin edici bir şeyler var, sanki manevra yapmak için çok geniş alan lazımmış gibi. Bu da dehşet verici, biliyorum, çünkü olayın başında manevra yapacak yer falan *istemiyorum*, istediğim *son* şey manevra yapacak yer kalması, tek *istediğim* olaya dalmak ve onların da benimle birlikte dalmalarını sağlamak. Bana inanmalarını ve sonsuza dek benimle birlikte olmalarını istiyorum. Yenim ederim, gerçekten hemen her seferinde istediğim şey buymuş gibi geldi bana. Bu yüzden de kendimi kötü falan görmedim ya da onlara yalan söylüyormuş gibi görmedim kendimi - sonunda bile, geri vitese takıp olaydan kaçmaya başlamışken bile, onlar hemen her seferinde yalan söylemişim gibi, sanki şimdiki gibi geri vitese geçmeme imkan yokmuş gibi yaparken bile. Ama dürüst olayım, kesinlikle bilerek yapmışım ya da yalan söylemişim gibi gelmiyor bana. Tabii olayı akla yatkın hale getirmeye çalışmıyorsam. Her şeyi akla yatkın hale getirebilen ve yaptığı en bariz kötülükleri bile göremeyen ya da hiçbir şeyi umursamamasına rağmen kendini kandıran ve böylece aslında düzgün bir adam olduğunu sanan bir tür psikopat değilsem eğer. Bütün bu olay aşırı derecede zi-

hin bulandırıcı ve bu yüzden sana açarken tereddüt içindeyim. Bunu gereken şekilde açıklayamayacağım ve sen de yanlış anlayıp bana güceneceksin, incineceksin diye korkuyordum. Ama sana önem veriyorsam eğer, gerçekten böyle davranmaya, kendi küçük kaygı ve şaşkınlıklarının sana karşı hissettiğim özeni bastırmaması gerektiğine karar verdim."

S.

"Rica ederim, tatlım. Dilerim alaycı bir yanıt değildir bu. Şu anda kafam o kadar karışık ve öylesine dehşet içindeyim ki herhalde ayırt edemeyeceğim.

S.

"Kendimle ilgili bütün bu şeylerden, bu davranış biçiminden çok daha önce bahsetmeliydim sana, biliyorum. Sen kalkıp buraya taşınmadan önce, ama emin ol benim için çok önemliydi - bana gerçekten önemsediğini, bizi, benimle olmayı önemsediğini hissettirdi ve sana karşı senin bana olduğun kadar özenli ve dürüst olmak istiyorum. Özellikle de buraya taşınman için çok ısrar ettiğim için. Okul, evin, kedinden kurtulmak zorunda kalışın -ama lütfen yanlış anlama- bütün bunları sırf benimle birlikte olmak için yapman benim için çok anlamlı; seni seviyormuş ve senin için kaygılanıyormuş gibi hissetmemin nedeni büyük ölçüde bu. Seninle oynuyorum ya da yolun bir noktasında inciteceğim diye dehşete kapılmamın nedeni de bu, çünkü inan bana, bu alandaki sicilime bakılırsa benim bunlara hiç aldırmayacak denli psikopat olmam da ihtimaller arasında. Açıkça ortaya koyarak anlamanı sağlamak istiyorum. En azından biraz anlamlı geliyor mu söylediklerim sana?"

S.

"O kadar da basit değil. En azından bana öyle görünmüyor. İnan bana, kendimi öyle hiç hata yapmayan aşırı düzgün bir adam olarak falan gördüğüm yok. Dürüst olmak gerekirse, daha

iyi biri olsaydım büyük olasılıkla seninle yatmadan önce anlatırdım bunları. Çünkü sonrasında suçluluk duydum. Yattıktan sonra. Akıl almaz derecede büyülü, baş döndürücü ve *doğru* olmasına rağmen. Herhalde suçlu hissetmemin nedeni bir an evvel yatalım diye çok çabalamış olmam. Hatta sen bu kadar çabuk gelişmesinden hoşlanmadığını, rahatsız olduğunu dürüstçe söylediğinde sana saygı duymama, seni umursamama ve duygularına saygı göstermek istememe rağmen çok etkilenmiştim; o karşı koyulmaz çekim anlarından birini yaşıyordum ve buna kapılıp işi aceleye getirdim, herhalde seni zorladım, seni benimle yatmaya zorladım. Şimdi düşünüyorum da içten içe biliyordum herhalde daha sonra nasıl suçlu ve sıkıntılı hissedeceğimi."

S.

"Yeterince iyi ifade edemiyorum. Anlatamıyorum derdimi. Tamam, bak, şimdi cidden korkuyorum işte üzülmenden. Lütfen inan bana. Geçmişim ve korkularım hakkında konuşmamızı istiyorum çünkü bu sefer böyle olsun *istemiyorum*, anlıyor musun? Aniden geri vitese geçmek ve sen kendinden bu kadar ödün vermiş ve buraya taşınmış ve ben de - artık biz de öyle iç içe yaşarken uzaklaşmaya çalışmak *istemiyorum*. Olanları anlatmamı seninle bunların yaşanmasını istemediğimin kanıtı olarak görebilmeni rica ediyorum. İyice ikircikli ya da aşırı eleştirel davranmak ya da çekilip bir anda günlerce ortadan kaybolmak ya da keşfetmenin garanti olacağı şekilde körlemesine ihanet etmek *istemiyorum* sana, daha önce birilerinin benimle ilgilenmesi için aylarca yoğun çaba harcadıktan sonra onlardan kurtulmak için kullandığım o rezil, korkakça taktikleri kullanmak *istemiyorum*. Bunun bir manası var mı? Benim dürüstçe, kendim hakkında seni uyararak sana *saygı* göstermek istediğime, biraz olsun inanıyor musun? Sana karşı sahtekar davrandığıma değil de dürüst olmaya çalıştığıma? Karşımdakinin incinip ihanete uğramış hissettiği ve benim de bok gibi kaldığım bu şablonu kır-

manın bir kez olsun dürüstlük sayesinde mümkün olabileceğine karar verdiğime? Bunu çok daha önce yapmam gerekmiş olsa bile? *Şu anda* söylediklerimi bile sahtekarlık olarak yorumlayabileceğini, seni bir şekilde ürkütüp geri adım attırarak böylece bu ilişkiden kolayca çıkmaya çabaladığımı sanacağını bilsem bile? Bunu yaptığımı *sanmıyorum*, ama tümüyle dürüst olmak gerekirse yüzde yüz emin olamam. Bu riski seninle almak mı? Anlıyor musun? Seni sevmek için elimden geldiğince çabaladığını anlıyor musun? Sevemediğim için dehşet içinde olduğumu? Belki de sürekli birilerinin peşinden koşarak onları baştan çıkartmak ve sonra kaçmak, oynaşmak ve sonunda da onlara sırtımı dönmekten başka bir şey yapamayacağımdan, kimseler karşısında dürüst olamamaya mahkum olduğumdan korkuyorum. Asla işi bağlayan biri olmayacağımdan? Psikopat olduğumdan? Sana bunu söylemek ne demek biliyor musun? Bunları söyledikten sonra suçluluk ve utanç hissedeceğimden sana bakmak bir yana, yanında olmaya dayanamayacağımı, hakkımdaki bütün bu şeyleri bildiğini bileceğim için artık sürekli ne düşünüyorsun diye korkacağımı anlıyor musun? Dürüstçe konuşarak karışık sinyaller gönderme şablonunu kırmamın da başka bir tür kaçış olması ihtimalinden korkmuyor muyum? Ya da *seni* kaçmaya mı zorluyorum, artık seni elde ettiğime göre, derinlerde bir yerde kendim kaçacak kadar sorumluluk bile almadığımdan, bir şekilde seni bu işe ben mi zorluyorum?"

S, S.

"Bunlar yerinde, tümüyle anlaşılır sorular, tatlım ve yemin ederim her birini olabildiğince dürüst bir şekilde yanıtlamayı görev bileceğim."

S...

"Yalnız önce anlatmam gerektiğini düşündüğüm bir şey daha var. Madem her şey gün gibi ortada artık, her şey açığa çık-

tı demektir. Anlatmaya korkuyorum, ama anlatacağım. Sonra senin sıran olacak. Dinle: bu olay iyi değil. Üzüleceğinden korkuyorum. Hiç de hoş gelmeyecek kulağa, korkarım ki. Bana bir iyilik yapıp biraz kendini tutabilir misin, sana söyledikten sonra birkaç dakika kadar tepki vermeyeceğine söz verir misin? Bunu sen tepki vermeden önce konuşabilir miyiz? Söz verir misin?"

K.G. No: 48 08-97

APPLETON, WISCONSIN

"Onları üçüncü buluşmada davet ediyorum eve. Burası önemli, çünkü üçüncü bir buluşma olması için bile aramızda elle tutulur türden bir yakınlık, uyum sağlayacaklarını hissettiren bir şey gerekli. Belki de *uyum sağlamak* [bu kelimeyi tırnak içinde söylediğini belirtmek üzere parmaklarını kaldırıp oynatıyor] yerinde bir ifade değil. Yani, belki de [tırnak içinde söylediğini belirtmek üzere parmaklarını kaldırıp oynatıyor] *oyuna* katılmak demek istediğim. Yani anlaşmada ve sonrasında olacaklarda bana katılmalarını kastediyorum."

S.

"Bu gizemli eğilimi nasıl sezdiğimi açıklayamam. Uyum sağlama hevesi duyacağının çok da akıl dışı olmadığını söyleyen bir his. Birisi bir keresinde bana Avustralya'da bir meslek olduğundan bahsetmişti [parmaklarını kaldırıp oynatıyor] *tavuk-seçme* diye–"

S.

"Dinleyin bir dakika. Tavuk seçme. Tavuklar horozlardan daha yüksek ticari değere sahip olduklarından, yumurtadan yeni çıkmış bir civcivin cinsiyetini belirlemek doğal olarak çok önemli. Yetiştirmek için para yatırmalı mı yatırmamalı mı gibi-

sinden konularda. Piyasada horozlar, haliyle neredeyse değersiz sayılıyor. Fakat yeni yumurtadan çıkan civcivlerin cinsiyet özellikleri tümüyle içsel bir olgu olarak kalıyor ve çıplak gözle bir civcivin horoz mu tavuk mu olduğunu söylemek zor oluyor. En azından, bana böyle söylediler. Fakat profesyonel bir tavuk seçici kolayca ayırt edebiliyor. Cinsiyeti. Yeni yumurtadan çıkmış bir kümes dolusu civcivi elden geçiriyor, hepsine tek tek bakarak inceliyor ve kümes sahibi çiftçiye hangi civcivleri alıkoyması gerektiğini, hangilerinin de horoz olduğunu söylüyor. Horozlar kendi hallerine bırakılıyor. "Tavuk, tavuk, horoz, horoz, tavuk," ve benzeri diye sürüp gidiyor bu iş. Anlaşılan Avustralya'da böyle oluyormuş. Bu meslek. Üstelik hep haklı çıkıyorlar. Doğruyu buluyorlar. Tavuk oldukları söylenenler büyüyor ve gerçekten de tavuk olarak kümes sahibinin yatırımını karşılıyor. Fakat tavuk seçicilerin yapamadığı bir şey var, o da bunu nasıl yaptıklarını açıklamak. Cinsiyeti nasıl bulduklarını. Anlaşılan genellikle babadan oğla geçiyor, aile mesleği olarak icra ediliyor. Avustralya, Yeni Zelanda. Ona yeni yumurtadan çıkmış bir civciv gösteriyorsun, örneğin küçük bir horoz, sonra da soruyorsun horoz olduğunu nasıl anladı diye, o zaman profesyonel tavuk seçici omuz silkip, "Bana horoz gibi göründü" diyor. Lafın sonuna bir de "ahbap" ekleyeceğine şüphe yok, tıpkı bizlerin "dostum" ya da "efendim" dememiz gibi.

S...

"Açıklamak için bulabildiğim en uygun benzetme bu. Esrarlı bir tür altıncı his, belki de. Her zaman yüzde yüz haklı çıktığım da yok hani. Ama görseniz şaşarsınız. Divanda oturuyor, bir şeyler içiyor, müzik dinliyor, tatlı tatlı sohbet ediyoruz. Bu üçüncü buluşmamız artık, gece geç olmuş, yemek yemişiz ve belki bir film seyretmiş ya da biraz dans etmişiz. Dans etmeyi çok severim ben. Divanda dip dibe oturmayız öyle. Genellikle ben bir uçta olurum, kız diğer uçta. Ama söz konusu yüz kırk santimlik

bir koltuk işte. Öyle upuzun bir eşya değil. Çok samimi bir hal almamışızdır daha. Gayet rahatızdır, hepsi o. Karmaşık beden dilinin bir sürü unsuru devreye girer ve bu beden dili daha önce beraber geçirilen zamanlarda gelişmiştir, ayrıntılara girerek sizi sıkmayacağım. Yani böyle. Doğru vaktin geldiğini hissettiğim zaman - divandayız, içkilerimiz hazır, belki ses sisteminde Ligeti çalıyor... Ortam yaratmadan ve net bir giriş yapmadan, "Seni bağlasam nasıl olur?" derim. Dört kelime. Hepsi o. Bazıları anında tersler beni. Ama küçük bir kısmı. Çok küçük. Hatta şaşılası denli küçük. Sorduğum anda mümkün olup olmadığını bilirim. Hemen her zaman bilirim. Tam olarak açıklamak imkansız. Hep bir sessizlik anı olur, ağır bir an. Tabii sosyal sessizliklerin farklı farklı dokuları olduğunu bilirsiniz siz, bu dokular da çok şey anlatır. Beni tersleyecek olsalar da olmasalar da [tırnak açıp kapattığını belirtmek üzere parmaklarını kaldırıp oynatıyor] *tavuk* konusunda yanılmış olsam da olmasam da, hep çöker bu sessizlik. Sessizliği ve sessizliğinin ağırlığı - o ana değin sıradan olan sohbetin örgüsündeki değişikliğe verilen kesinlikle doğal bir tepkidir bu. Ve ilk üç buluşmanın bütün romantik gerilimlerini, imalarını ve beden dilini aniden bir yol ağzına getirir. İlk ya da daha sonraki buluşmalar psikolojik açıdan fantastik bir zenginliğe sahiptir. Kuşkusuz siz de farkındasınız bunun. Herhangi bir karşılıklı kur ritüeli, iki insanın birbirini tartması, değerlendirmesi. Sonradan hep sekiz vuruşluk bir sessizlik gelir. Sorulanın [parmak oynatma] akıllarında *yer etmesine* izin verirler. Bu annemin lafıdır, bu arada. Bir şeyin [parmak oynatma] akılda *yer etmesini* sağlamak; burada gerçekleşen şeyin de neredeyse kusursuz ifadesi bu."

S.

"Turp gibi. Kız kardeşim, kocası ve onların iki küçük çocuğuyla birlikte yaşıyor. Sapasağlam. Emin olun ki red cevaplarının az sayıda olmasının çok çekici olmamdan kaynaklandığı gibi

bir yanılgı içinde değilim. Bu işler böyle yürümez. Aslında, bunu böyle cesurca ve görünürde hayasızca önermemin bir nedeni de bu. Cazibe ya da ikna gibi yollara başvurmaya kalkmam. Çünkü bu öneriye verecekleri tepkinin tümüyle kendilerine özgü etkenlere dayandığını bilirim. Bazıları oyun oynamak ister. Bir kısmı istemez. Bütün olay bu. Benim sergilediğim tek gerçek [parmak oynatıyor] *yetenek* onları ölçüp biçmek, izlemek ve böylece vakit gelince - yani üçüncü buluşmaya gelindiğinde onların, deyim yerindeyse [parmak oynatıyor] *horoz* değil de [parmak oynatıyor] *tavuk* olma olasılığını yüksek tutmaktan ibaret. Bu kuş mecazlarını benzetme olarak kullanıyorum, kişileri betimlemek için değil. Benim daha ilk buluşmada, sezgiyle, onların bu teklif için, deyim yerindeyse [p.o.] *hazır* olup olmadıklarını anlamak gibi anlaşılmaz bir yeteneğe sahip olduğumu vurgulamak için kullanıyorum. Onları bağlamam için. Ben böyle dile getiriyorum olayı. Süslemiyorum ya da bundan daha [çifte p.o.] *romantik* veya *egzotik* göstermeye çalışmıyorum. Reddedenlere gelince. Reddedenler pek düşmanca davranmazlar, nadiren öyle davranırlar ve bunu da sadece aslında gerçekten oynamak istedikleri ama bu arzuyu dışavurmakta kararsız kaldıkları için ya da duygusal açıdan böyle bir şeye hazır değillerse yaparlar, teklifi düşmanca karşılayıp kendi kendilerini böyle bir arzuya ya da eğilime sahip olmadıklarına inandırmış olurlar. Buna bazen [p.o.] *kaçınma şifrelemesi* deniyor. Fark edip anlamını çözmek çok kolay ve düşmanca tavrı kişisel almak olanaksız o zaman. Diğer yandan, haklarında yanıldığım birkaç kişi genellikle güler, bazen de meraklanıp bu yüzden sorgulayıcı bir tavır takınırlar, ama sonunda teklifi açık ve kesin bir şekilde reddederler. İşte benim tavuk sandığım horozlar bunlardır. Son hesaplarıma göre, tekliflerin sadece yüzde on beşinde geri çevrilmişim. Üçüncü buluşmada. Bu sayı aslında biraz yüksek, çünkü düşmanca, histerik ya da hakaret yüklü geri çevirmeleri içeriyor ve bunlar da zaten -en

azından bana göre- benim bir [p.o.] *horozu* yanlış değerlendirmemden kaynaklanmıyor."

S.

"Bu arada, lütfen benim kümes hayvanları ya da profesyonel kuluçka idaresi hakkında özel bir bilgiye sahip olmadığıma, sahipmiş gibi yapmadığıma dikkat edin. Sadece teklif ettiğim [p.o.] *oyundaki* olası oyuncularla ilgili sezgilerime yönelik bir açıklama getirmedeki yetersizliğimi ortaya koymak üzere benzetmelerden yararlanıyorum. Ayrıca şuna da dikkat edin, üçüncü buluşmadan önce ne dokunuyorum ne de flört ediyorum onlarla. Üçüncü buluşmada ne üstlerine atlıyorum ne de usulca yanlarına sokuluyorum teklifimi yaparken. Yüz kırk santimlik divanın kıyısından teklifimi cesurca ama tehditkar bir hava takınmadan yapıyorum. Onları asla zorlamıyorum. Lothario[6] değilim ben. Yaptığımız anlaşmanın neye dair olduğunu biliyorum ve bu anlaşma baştan çıkarma, fethetme, birleşme ya da algolagni durumlarını içermiyor. Olay aslında annem ve ikiz kız kardeşimle yaşadığım düzensiz çocukluk ilişkileri sonucunda gelişen bazı kompleksleri simgesel olarak çözmeye çalışma arzumdan ibaret. Bu [p.o] *sado-mazo* bir durum değil, ben de [p.o.] *sadist* değilim ve [p.o.] *acı* arayışındaki kişilere ilgi duymuyorum. Kız kardeşimle ben çift yumurta ikiziyiz bu arada ve yetişkin hallerimiz hiç benzemez. Hiçbir şey ortada yokken, durup dururken karşımdakini yan odaya götürüp bağlamamın mümkün olup olmadığını sorduğum sırada yapmak istediğim şey, en azından kısmen, Marchesani ve van Slyke'ın mazoşist simgecilik kuramındaki ifadeyle, bir *anlaşma senaryosu teklif etmek* [p.o. yok] şeklinde betimlenebilir. Burada belirleyici olan senaryoya olduğu kadar anlaşmaya da her açıdan önem vermem. Teklifimdeki kaba resmiyet, saldırganlık ve nezaket karışımı buradan kaynaklanıyor. Annem bir dizi küçük ama ölüm riski taşımayan felç ve beyin kaynaklı birtakım olaylar yaşayıp da artık kendi başına

kalamayacak hale gelince onu yanlarına aldılar. Bir kurumun bakımı altına girmeyi reddetti. Değerlendirmedi bile bunu. Tabii kız kardeşim hemen yardımına koştu. Kız kardeşimin iki çocuğu tek odayı paylaşırken annemin kendine ait bir odası var şimdi. Dik ve halı kaplı olmayan merdivenlerle uğraşmasın diye, odası giriş katında. Size şunu söyleyeyim, bütün bunların kati bir açıklaması var bende."

S.

"Orada, divanın üzerinde otururken, olayın gerçekleşeceğini bilmek kolay. Eğilimi doğru bir şekilde ölçtüğümü anlamak. Neredeyse atonal denebilecek kadar soyut eserlerinden herhalde haberdar olduğunuz Ligeti, bu anlaşma senaryosunu teklif etmek için ideal bir ortam sunar. Yüzde seksen beş kabul eder karşımdaki kişi. Kişinin [p.o.] *rıza göstermesi* herhangi bir biçimde [p.o] *saldırı iştahı* yaratmaz, çünkü rıza değildir önemli olan. Kesinlikle değildir. Onları bağlamam fikri hakkında ne hissettiklerini sorarım. Yoğun ve ağır bir sessizlik çöker, koltuğun üzerindeki hava gerilimle yüklenir. O gerilimde soru, nasıl demiştik, [p.o] *iyice yer edinceye* dek durur. Çoğu zaman, divandaki yerlerini aniden değiştirip bir anda dikleşirler, [p.o.] *dik otururlar* falan - bu da güç ve bağımsızlık yansıtmak için, bu teklife ne yanıt vereceklerine karar verecek güce bir tek kendilerinin sahip olduğunu göstermek için yapılan bilinçdışı bir harekettir. Zayıf ya da uysal yanlarının onları [p.o.] *boyun eğme* ya da *kölelik* yatkını adaylar sanmamı sağladığına dair duydukları endişe ve korkudan kaynaklanır. İnsanların ruhsal dinamikleri büyüleyicidir - bir kişinin ilk ve bilinçsiz kaygısının kendisinde böyle bir teklife yol açabilecek ve bir insanı böyle bir şeyin mümkün olduğunu düşünmeye sevk edebilecek olanın ne olduğunu bulmaya çalışmak olması ilginçtir. Başka deyişle, düşünceleri kendi kendilerini nasıl tanıttıklarına yönelir. Bu gergin sessizliğe eşlik eden o çok, çok karmaşık ve büyüleyici dinamiği de-

ğerlendirebilmek için bizimle odada olmanız gerekir neredeyse. Orada, kişisel gücün çıplak bir şekilde ortaya konması karşısında, duruştaki ani değişiklikle belirgin bir teslimiyet arzusu aktarılır. Kabul etme. Oyuna katılma. Başka deyişle, herhangi bir [p.o.] *güç* gösterisi, bu gergin koşullar altında karşımdakinin bir tavuk olduğuna işaret eder. [p.o] *Mazoşist oyunun* aşırı stilize biçimciliği içinde, gördüğünüz gibi, ritüel, görünürdeki güç eşitsizliğini yetkiyle donatacak ve otonom kılacak şekilde anlaşmaya bağlar ve düzenler.

S.

"Sağ olun. Bana gerçekten kulak verdiğinizi görebiliyorum. Dikkatli ve iddialı bir dinleyicisiniz. Ben de bunu pek incelikli dile getiremedim. Sözgelimi benim evime gitmemizi ve sizi bağlamamı içeren anlaşmaya dayalı bir etkinliğe girmemizi gerçek bir [p.o.] *oyun* haline sokacak olan şey, benim bir şekilde sizi eve gitmeye ikna ederek orada üzerinize atılıp zorla bağlamamdan tümüyle farklı olacaktır. Bunda oyun falan söz konusu olmaz. Oyun sizin özgürce ve bağımsızca köleliğe boyun eğmenizdir. Mazoşizm ya da [p.o.] *kölelik* oyununun -ben öneriyorum, o kabul ediyor, ben başka bir şey öneriyorum, o kabul ediyor- akide dayanan doğasının amacı, iktidar yapısını şekillendirmektir. Onu ritüele çevirmektir. [p.o.] *Oyun* köleliği kabulde gizlidir, gücün bir başkasına verilmesinde, ama [p.o.] *anlaşma* -bir bakıma, oyunun [p.o.] *kuralları*- güçten feragatın özgür bir seçime dayandığını gösterir. Başka deyişle kişinin gücünü kendinden emin bir şekilde kavradığına işaret eder - o gücü ritüelle başkasına; pantolonunuzu, kazağınızı, iç çamaşırlarınızı çıkartıp el ve ayak bileklerinizi benim antika yatak başlarıma saten iplerle bağlayacak olan kişiye -bu örnekte, bana- verecek kadar. Ben de, elbette, bu söyleşi çerçevesinde, sizi sadece örnek olarak gösteriyorum. Herhangi bir şey teklif ettiğimi sanmayın. Pek tanımıyorum bile sizi. Burada sunduğum koşullar ve açıklamalar bir yana

- davranış tarzım böyle değil. [Gülüyor.] Hayır, canım, benden korkmana gerek yok."

S.

"Ama elbette öylesin. Benim annem de, anlatıldığı kadarıyla muhteşem biriydi, ama dengesiz denebilecek bir mizacı vardı. Evdeki ve günlük hayattaki davranışları inişli çıkışlı, düzensizdi. İkiz çocuklarıyla, özellikle de benimle olan ilişkileri inişli çıkışlıydı. Bu da bende güçle ve belki de güvenle bağlantılı bazı ruhsal komplekslere yol açtı. Rızanın olağanlığı neredeyse hayret verir bana. Omuzlar yukarı kalkıp da bütün gövdenin duruşu daha dik hale gelince, baş da geriye atılınca; hani çok dik oturuyormuş ya da sanki konuşma uzamından çekiliyormuş gibi, yani hâlâ divanın üzerinde ama o uzamın sınırları elverdiğince uzaklaşmış durumda. Bu belirgin uzaklaşma, şok ve şaşkınlık aktarma amacı taşısa ve böylelikle birilerinin onu bağlaması teklifiyle karşılaşma olasılığı dahi bulunmadığını ortaya koymaya yarasa da, aslında derin bir çelişkiye işaret eder. Bir [parmak oynatma] *çatışmaya*. Bununla da daha önceden içsel, gizil, soyut, bilinçdışı fantezilerinde ya da bastırılmış arzuları arasında var olan, ama şimdi birdenbire dışsallaşmış ve belli bir ağırlık kazanmış, edimsel olarak [p.o.] *gerçek* kılınmış bir olasılığı kastediyorum. Şoku dışavurmak için kullanılan beden dilinin gerçekten de bunu yapması ama çok farklı türden bir şok aktarması bu yüzdendir. Yani sınırlarını zorlayan ve bilince sızan, ama bir dış kaynaktan, çiftleşme ritüelinde hem bir erkek hem de bir eş olan ve bu yüzden de yön değiştirmeye hep hazır somut bir ötekinden sızan, bastırılmış arzuların duygusal boşalımının yol açtığı sarsıntıdır aktarılan. Bu yüzden [p.o.] *akla yer etmek* ifadesi başlangıçta sanmış olabileceğinizden çok daha uygundur. Elbette, bu tür bir nüfuz etme, sadece [p.o.] *direnç* söz konusu olursa zaman gerektirir. Yoksa sözgelimi, kuşkusuz o eski deyişi biliyorsunuzdur, [p.o.] *kulaklarıma inanamıyorum*. Onun tesirini düşünün."

S...

"Benim kendi deneyimlerime göre deyiş, [güçlü bir p.o.] *bu olasılığın artık bilincime yerleştiğine inanamıyorum değil* daha çok [şiddetli ve gitgide rahatsız edici olan p.o.] *bu olasılığın artık benim bilincimin dışında bir noktadan geldiğine inanamıyorum* gibisinden bir anlam taşıyor. Aniden kötü bir haber almaya ya da daha önce güvenilen bir otorite figürünün ani, beklenmedik ihanetine eşlik eden şokun aynısı bu, durumu içselleştirme ve algılama öncesi birkaç saniyelik bir gecikme. Bu sarsıntılı sessizlik anı sırasında bütün psikoloji şemaları yeniden çizilir ve bu sırada özneden gelen herhangi bir hareket ya da duygulanım onun hakkında, herhangi bir basmakalıp sohbetten ya da klinik deneyden çok daha fazlasını ortaya koyar. Ortaya koyacaktır."

S.

"Tek başına [p.o.] *özneyi* değil, kadını ya da genç kadını kastettim."

S.

"Beni yanıltan nadir horozlar, yani gerçek horozlar bu beyinlerinden vurulmuşa döndükleri duraksama anlarının en kısalarını sergiler. Kibarca gülümser, hatta gülerler, sonra da teklifi çok açık ve doğrudan biçimde reddederler. Fol yok, yumurta yok [Gülüyor.] Herhangi bir ima yok burada - [p.o.] *horoz, fol.* Bu öznelerin psikoloji şemalarında kendilerini bağlatma olasılığı için yer mevcut ve bu olasılığı özgürce değerlendirip özgürce reddediyorlar. Sadece istekli değiller. Benim açımdan bir sorun teşkil etmez, horozu tavuk sandığımı öğrenmiş olurum. Ayrıca, kimseyi istemediği halde zorlamak, tedirgin etmek ya da ikna etmek de istemem. Kesinlikle yalvarmam. Mesele bu değil çünkü. Meselenin ne olduğunu biliyorum. Hem - zor kullanmak da değil mesele. Diğerleri -uzun süren, ağır, yüksek gerilimli tereddüt anı, duruş ve duygulardaki sarsıntı- rıza gösterseler de ya

da incinseler, öfkelenseler de gerçekten tavuktur, oyuncudur, bunlar benim kesinlikle yanlış tartmadıklarımdır. Kafalarını geri attıkları anda - ama gözleri de benim üzerimdedir, [p.o.] *güvenip güvenmemeye* karar vermeye çalışan birinin yoğunluğuyla sabit bir şekilde bana bakarken, [p.o.] *gözlerken* falan. Artık [p.o.] *güven* bir sürü farklı yan anlam taşımaktadır - onları sınıyor musunuz, belki ciddisiniz ama sırf öfkelendikleri ya da rahatsız oldukları zaman utandırabilmek için onları sınar gibi yapıyorsunuz ya da belki samimisiniz ama bu teklifi soyut bir şekilde, varsayımsal bir soru olarak [p.o] *Bir milyon doların olsa ne yapardm?* gibisinden ortaya attınız ve dördüncü buluşma olasılığını tartmak için kişilikleriyle ilgili bilgi almaya çalışıyorsunuz... Falan filan diye devam eder. Ya da belki de gerçekten ciddi olduğunuzu sanırlar. Hatta - size bakmalarının nedeni sizi anlamaya çalışmaktır. Sizi ölçüp biçmek, tıpkı sizin onları ölçüp biçtiğiniz gibi - zaten teklif de bunu göstermiyor mu? Bu yüzden teklifi öyle kaba, sarih bir şekilde, anlaşma olasılığı konusunda espri yapmadan, lafı dolandırmadan, hazırlık ya da süsleme olmaksızın ortaya atıyorum. Onlara bu teklifin ciddi ve somut olduğunu olabildiğince net bir şekilde aktarmak istiyorum. Kendi şuurumu onlara, reddedilmeyi hatta tiksinti uyandırmayı göze alarak açtığımı söylüyorum. Bu yüzden de yoğun bakışlarına biraz mülayim kalan kendi bakışımla yanıt veriyor ve onların kendi içsel tepkilerinin işleyişini bozacak, renklendirecek, zorlaştıracak ya da bulandıracak bir şey söylemiyorum. Hem benim hem teklifimin çok samimi olduğunu kabul etmeye zorluyorum onları kendiliğinden."

S...

"Ama lütfen bu konuda asla saldırgan ya da tehditkar davranmadığımı unutmayın. [p.o] *Mülayim bakış* derken kastettiğim buydu. Teklifi ürkütücü ya da şehvetli bir şekilde yapmıyorum, ayrıca asla aceleci, kararsız ya da kafam karışıkmış gibi görün-

müyorum. Ne saldırgan ne tehditkar. Bu çok önemli. Kuşkusuz farkındasınızdır, kendi deneyiminizden de, birinin beden dili o kişinin uzaklaştığını ya da kaçtığını belli ederse, insanın doğal bilinçdışı tepkisi hemen ona yaklaşmak ya da sokulmak, böylece baştaki uzamsal ilişkiyi korumak oluyor. Ben bilinçli olarak bu refleksten kaçınıyorum. Bu, çok önemli. Böyle bir teklif iyice yer ederken gerginlik içinde kıpırdanmak, öne eğilmek ya da dudak yalamak, kravat düzeltmek falan olmaz. Bir keresinde, bir üçüncü buluşmada, kendimi rahatsız edici bir kas seğirmesi geçirir halde, kafa derimde bütün akşam arkası kesilmeyen seğirmelerle boğuşurken buldum ve divanın üzerinde otururken bir kaşımı hızlı hızlı ve şehvetli bir şekilde kaldırıp indirdiğimi belli ettim, ani teklif sonrasının psikolojik olarak yüklü ortamında bütün olay mahvoldu. Üstelik karşımdaki kişi hiçbir şekilde horoz değildi -ya bir tavuktu ya da ben hiç tavuk tanımamıştım- fakat kaştaki tek bir istemsiz seğirme bütün olayı bozdu ve karşımdaki öylesine çatışma dolu bir tiksinti nöbetine kapıldı ki çantasını bile unutarak kaçıp gitti, onu almaya gelmediği gibi birkaç kez arayıp kalabalık bir yerlerde geri vermeyi önerdiğim halde telefon mesajlarıma yanıt vermedi. Her şeye rağmen hayal kırıklığım bana, teklif sonrası anın kartografisinin ve içsel işleyiş sürecinin ne kadar hassas olduğu konusunda çok değerli bir ders vermiş oldu. Annemin sorunu bana karşı -en büyük çocuğuna, anlamlı bir şekilde, ikizlerin büyük olanına- annelik içgüdülerinin dengesiz aşırılıklarda seyretmesiydi, [p.o.] *sıcak* ve *soğuk* denebilecek ölçüde. Bir an çok, çok, çok sıcak ve anaç oluyor, sonra bir anda bana gerçek ya da hayali bir saçmalık yüzünden öfkelenerek yakınlığından mahrum bırakıyordu. Bana karşı soğuk davranıyor, benim gibi küçük bir çocuğun bütün güven ve yakınlık çabalarını geri çeviriyor, reddediyordu; bazen beni yatak odama tek başıma gönderiyor ve ikiz kız kardeşim evin içinde sınırsız bir özgürlükle dolanıp anne sıcaklığı tada-

rak sevgi görürken, benim kesin sınırları olan bir süre boyunca dışarı çıkınama izin vermiyordu. Sonra, o süre sona erince -yani tam benim [p.o.] *mola* sona erdiği anda- Anneciğim kapıyı açıp beni sıcak bir şekilde kucaklar ve koluyla gözyaşlarını silerdi; her şeyi affettiğini, her şeyin yine yoluna girdiğini söylerdi bana. Bu güven verme ve sevgi seli de beni yine ona [p.o.] *güvenmeye*, saygı göstermeye ve duygusal olarak teslim olmaya yöneltirdi, soğuk davranmaya karar verip sanki daha önce hiç incelemediği bir laboratuvar deneğiymişim gibi baktığında yaşanacak olan bütün o yıkıma yeniden açık hale getirirdi. Korkarım, bu döngü, çocukluğumda hep kendini yineledi."

S.

"Evet, profesyonel bir klinisyen, yakın kasabadaki bir akıl hastanesinde testleri ve teşhis egzersizlerini idare eden bir psikiyatri çalışanı olması bu durumu güçleştiriyordu. Kız kardeşimle ben daha emeklemeye başlar başlamaz okula gönderildiğimiz anda kariyer olarak bunu önermişti bize. Annemin imgesi yönetiyor benim şimdiki psikolojik hayatımı, bunun farkındayım; tekrar tekrar anlaşma ritüelleri teklif edip uzlaşmama, böylece iktidarın özgürce verilip alınmasını sağlamama, teslimiyetin ritüelleştirilmesine, denetimin kaldırılmasına ve sonra da benim özgür irademe bırakılmasına yol açıyor. [Gülüyor.] Karşımdaki kişinin, daha doğrusu. Onun iradesi. Bir kişiyi dikkatle ölçüp biçerken tam olarak neyin kendi çıkarıma olduğunu bilmem ve üçüncü akşam ansızın karşımdakinden bana onu saten dizginlerle bağlamam için izin vermesini teklif etmem de yine annemden türeyen bir şey, ondan miras bana. Ritüelleri betimlemek için kullandığım rahatsız edici, ukala jargonun büyük kısmı da annemden; çocukluğumuzda, konuşma ve davranışlarımız konusunda bize örnek olan, o sevgili ama bastırılmış ve biraz iğdiş edilmiş olan babamızdan çok daha fazlasını yapmış olan

annemden geliyor. Kız kardeşimi de, beni de etkiledi. Annem *Klinik Sosyal Hizmetler alanında yüksek lisans* sahibiydi. Orta Batı'nın yukarı kesimlerinde bir kadın teşhis uzmanına verilen ilk yüksek lisanslardan birine sahipti. Kız kardeşim ev kadını ve anne, başka bir şey olmak da istemiyor, en azından bilinçli olarak. Sözgelimi, [p.o.] *divan*, oturma odamızdaki hem kanepe hem de ikili koltuklara Anneciğimizin verdiği isimdi. Benim kendi dairemdeki kanepenin bir sırtı ve kolları var ve elbette, teknik olarak bir kanepe ya da ikili koltuk aslında, ama ben bilinçsizce, ısrarla divan diyorum. Değiştiremediğim, bilinçdışı bir alışkanlık. Aslında denemekten de vazgeçtim. Bazı kompleksleri kabul etmek ve onlara teslim olmak, çocukluk döneminde kodlanmış imgelere irade gücüyle karşı koymaktan daha doğrudur. Anneciğim -elbette, sonuçta, farkındasınız, mesleği insanları tecrit etmeyi, gözlem ve testlere tabi tutmayı ve onları şekilleyerek devlet yetkililerinin akıl sağlığı saydığı şeyin doğrultusuna çekmeyi içeriyordu- dermansız bir şekilde erkenden kırdı benim irademi. Kabullendim ve kendimle barışarak simgesel olarak bununla hesaplaşacak ve onaracak karmaşık yapılar geliştirdim. Bütün olay bu işte. Ne kız kardeşimin kocasının ne de babamın kümesçilikle bir alakası olmadı. Babam, kalp krizi geçirmeden önce, bir sigorta şirketinde alt düzey idarecilerden biriydi. Ama [p.o.] *tavuk* sözcüğü, bizim oralarda -beraber oynadığım ve çeşitli ilkel sosyalleşme ritüelleri gerçekleştirdiğim çocuklar tarafından- zayıf ve korkak kişileri, başkalarının amaçları için kolayca eğilip bükülebilecek olanları tanımlamak için kullanılırdı. Bilinçdışı bir şekilde, belki de anlaşma ritüellerini betimlerken kümes metaforları kullanmamın nedeni, iktidarımı paradoksal olarak kendi rızalarıyla boyun eğmeyi kabul eden kişilere dayatmanın simgesel bir ifadesi olmasıdır. Fazla uzatmadan öteki odaya, yatağa geçeriz. Çok heyecanlanırım. Davra-

nışlarım artık değişmiştir biraz; daha emir verici, otoriter bir hal almıştır. Ama ürkütücü ve tehditkar davranmam. Bazı kişiler bunun [p.o] *gözdağı* verir gibi göründüğünü söylediler, ama emin olun gözdağı verme niyeti yoktur. Artık iletilen şey sadece anlaşmaya dayalı belli bir otoriter tavır olur, çünkü karşımdaki kişiye [p.o.] *talimatlar* vereceğimi söylerim. İtiraf edeyim, belli bir psikolojik yapıya sahip kimselere gözdağı verir gibi görünen bir uzmanlık sergilerim. En sağlam tavuklar bile onlara ne yapmak istediğimi sorarlar. Bense, diğer yandan, kasten [p.o.] *istemek* ve benzeri sözcükleri yönlendirmelerime katmam. İstek dile getirmiyor, soru sormuyor, ricada bulunmuyor, ikna etmiyorum burada, derim. Mesele bu değil. Artık yatak odamdayız, oda küçük, Edward üslubunda tasarlanmış dört direkli büyük yatağın kapladığı bir oda burası. Devasa ve yanıltıcı bir şekilde sağlam görünen yatak belli ölçüde gözdağı veriyor olabilir, yaptığımız anlaşmayı düşünürsek anlaşılır bir şeydir bu. Ben hep [p.o. yok] *Şimdi şunu yapacaksın, Şöyle şöyle yapman gerekiyor* falan diye konuşurum. Onlara nasıl duracaklarını, ne zaman döneceklerini ve bana nasıl bakacaklarını söylerim. Giysiler de çok kesin bir sırayla çıkartılır."

S.

"Evet, ama sıranın kendisi bir sıranın *olması* ve onların buna uyması kadar önemli değildir. İç çamaşırları hep en sona kalır. Ben yoğun ama özel bir heyecana kapılırım o sırada. Davranışlarım kabadır, duruma hakimimdir ama tehditkar davranmam. Saçmalığa yer bırakmam. Bazıları gergin görünür, bazıları gergin görünmeye çabalar. Kendilerini sadece [p.o.] *oyun oynadıklarına* ikna etmek için gözlerini devirenler ya da küçük ve sıradan espriler yapanlar olur. Giysilerini katlayıp yatağın ucuna yerleştirmeleri, sonra uzanıp sırtüstü yatmaları ve ben giysilerimi çıkartırken yüzlerindeki bütün duygulanım ya da ifade kalıntılarını silmeleri gerekir."

S.

"Bazen olur, bazen olmaz. Heyecan yoğundur ama özellikle jenital bir heyecan sayılmaz. Benim soyunmam öylesine bir olaydır. Ne törensel ne telaşlı. Emir saçarım. Bu arada tavukluk edenler olur, ama çok, çok az. Devam etmek isteyenler, eder. Sınırlar çok soyuttur. Dizginler siyah satendendir, postayla gönderilenlerden. Görseniz şaşakalırsınız. Her talebi, emri yerine getirdikleri sırada, olumlu pekiştirme sözcükleri sarf ederim; mesela, *Güzel* ve *Aferin bu uslu kıza*. Onlara düğümlerin *çaprazlama* olduğunu ve mücadele eder ya da karşı koyarlarsa kendiliğinden sıkılaşacağını söylerim. Aslında öyle değiller. Aslında çaprazlama diye bir şey yok. Esas can alıcı an karşımda çırılçıplak uzandıkları, el ve ayak bileklerinden yatağın dört ucuna bağlı oldukları sırada yaşanır. Onlar bilmez bunu, ama yatak direkleri süstür sadece, güçlü değiller, kendilerini kurtarmaya karar verirlerse kolayca kırabilirler. *Artık tümüyle benim emrimdesin*, derim. Onun çıplak olduğunu, yatağa bağlı olduğunu, dört yana doğru gerilmiş bir halde yattığını düşünün. Ben de çıplak olarak yatağın ucunda dururum. O zaman bilerek yüzümdeki ifadeyi değiştirir ve sorarım, *Korktun mu?* Duruma göre, bazen bunu *Korkmadın mı?* diye değiştiririm. Bu, çok önemli bir andır. Gerçeğin ortaya çıktığı andır bu. Bütün ritüel -belki *tören* demek daha doğru, daha etkili olacak, çünkü biz- -tabii tekliften sonraki bütün olay buraya dek *tam* bir tören- ve doruk noktası karşımdaki kişinin bu soruya verdiği yanıt olur. *Korktun mu?* sorusuna. İki taraflı bir kabul gerekir. O anda tümüyle benim emrimde olduğunu kabul etmesi, ayrıca bana güvendiğini de söylemesi gerekir. Bana verilen güce ihanet edeceğimden ya da onu kötüye kullanacağımdan korkmadığını söylemesi gerekir. Bu konuşma sırasında heyecan tam doruk noktasındadır, benim ondan bu güveni alınam ne kadar sürerse o kadar zaman içinde doruğa ulaşır."

S.

"Pardon?"

S.

"Söyledim ya. Ağlarım. İşte o zaman ağlarım. Orada otururken dediklerimi dinlemiyor musunuz yoksa? Yanlarına uzanır ve ağlarım, onlara oyunun psikolojik kökenlerini ve hangi ihtiyaçlarını tatmin ettiğini anlatırım. Onlara ruhumun en derin yerlerini açar ve şefkat talep ederim. Karşımdaki kişinin ciddi, çok ciddi bir şekilde etkilenmediği nadir görülür. Beni ellerinden geldiğince rahatlatırlar, çünkü elleri benim attığım düğümlerle bağlıdır."

S.

"Gerçek birleşmeyle sona erip ermemesi duruma bağlıdır. Öngöremezsiniz. Önceden söylemek mümkün olmaz."

S...

"İnsan havaya uyar bazen."

K.G. No: 51 11-97

FORT DODGE, INDIANA

"Ben hep 'Ya yapamazsam?' diye düşünürüm. Sonra da hep, 'Öf, kahretsin, böyle düşünme,' diye düşünürüm. Çünkü bir şeyi düşünmek o şeyin gerçekleşmesine yol açabilir. Bu, çok sık olmuyor belki. Ama olmasından korkuyorum. Hepimiz korkarız. Korkmadığını söyleyene inanmayın. Olabilir diye korkarlar aslında. Sonra ben hep, 'Bu kız burada olmasaydı bu konuda kaygılanmazdım bile,' diye düşünürüm. Sonra da sinirlenirim. Sanki benden bir şeyler bekliyormuş gibi gelir. Orada öyle beklentiyle yatmasa, meraklanmasa ve beni değerlendirir gibi olmasa, hiç farkına varmam sanırım. Sonra neredeyse öfkelenirim. Öyle

öfkelenirim ki, yapıp yapamayacağıma aldırmayı bırakırım. Ona gününü göstermek istermişim gibi. 'Tamam o zaman, sürtük, bunu sen istedin,' gibisinden. Sonrasında her şey yolunda gider."

K.G. No:19 10-96
NEWPORT, OREGON

"Niye mi? Niye. Yani güzel olduğundan falan değil. Ama güzelsin. Konu senin böyle cin gibi *zeki* olman. İşte. Niyesi bu. Güzel kızlar sürüsüne bereket, ama - itiraf edelim, cidden akıllı insan az bulunur. Her iki cinsten de. Biliyorsun. Bence benim için her şeyden öte senin akıllı olman önemli."

S.

"Ha. O da mümkün, sanırım, yani senin açından bakarsak. Sanırım olabilir. Ama bir düşünsene: böyle bir şey, cin gibi zeki olmayan bir kızın *aklına gelir* miydi? Aptal bir kızın aklına bundan şüphelenmek gelir miydi hiç?"

S.

"Yani sen şimdi böylelikle beni haklı çıkarıyorsun. Samimi olduğuma inanıyorsun şimdi, asılıyorum diye konuştuğuma değil. Doğru mu?"

S...

"O zaman gel buraya."

K.G. No: 46 07-97
NUTLEY, NEW JERSEY

"Benim tek - ya da Yahudi Soykırımı'nı bir düşünün. Yahudi Soykırımı iyi bir şey miydi? Hiç değil. İyi bir şey olduğunu düşünen var mıdır? Yoktur. Ama siz hiç Victor Frankl okudunuz mu?

Victor Frankl'in *İnsanın Anlam Arayışı* adlı kitabını? Harika, harika bir kitaptır. Frankl, Soykırım sırasında bir kamptaymış ve kitap orada yaşadıklarından çıkmış, insanın Karanlık Yanına dair tecrübesinden doğmuş ve kamptaki aşağılama, şiddet ve acının kimliğini silip atmasına rağmen insani benliğini koruduğundan bahsediyor. Kesinlikle harika bir kitap bu, bir düşünün şimdi, eğer Yahudi Soykırımı olmasaydı *İnsanın Anlam Arayışı* olur muydu diye."

S.

"Benim söylemeye çalıştığım, kadınlar söz konusu olduğunda da şiddet ve yozlaşma hakkında düşünmeden tepki göstermemek gerektiği. Zaten *herhangi* bir konuda insanın düşünmeden tepki göstermesi tam hata olur, benim dediğim bu. Ama bunu özellikle kadınlar için söylüyorum, onların narin ya da kolay incinen şeyler olduklarını, kolayca mahvedilebileceklerini filan söylemek gibi aşağılayıcı oluyor. Sanki onları pamuklara sarıp herkesten daha çok korumamız lazımmış gibi. Bu, düşünmeden verilmiş bir tepki, küçültücü bir şey. Ben saygınlıktan ve onurdan bahsediyorum, onlara narin küçük bebekler falan gibi davranmaktan değil. Herkes zaman zaman incinir, şiddet görür, yaralanır. Neden kadınlar ayrıcalıklı olsun?"

S.

"Söylemeye çalıştığım şu, biz kimiz de kalkmış ensest, taciz ya da şiddet veya o tür şeyler tecrübe etmenin bir insan için uzun vadede olumlu yanları olmayabileceğini söylemeye kalkıyoruz? Her seferinde böyle değil belki, ama biz kimiz de *hiç* olumlu olmadığını söylüyoruz, böyle hiç düşünmeden? Yani kimsenin tecavüz ya da tacize uğraması gerekmiyor, bunlar elbette çok korkunç ve olumsuz, yanlış. Tartışma götürmez. Kimse tersini söyleyemez. O sırada öyle. Peki, ya sonrası? Ya sonrasında olanlar, kadının zihninin yaşadıklarıyla baş etme tarzı, olayla başa

çıkmak için kendini ayarlama tarzı, olayın onun kimliğine katkıda bulunması? Benim tek dediğim, bazen durumlar insanı büyütür. Eskisinden daha fazlası haline getirir. Tam bir insan haline getirir. Victor Frankl gibi. Hani derler ya, öldürmeyen şey seni güçlendirir. Bunu söyleyen kişi bir kadının tecavüze uğramasını *savunur* muydu sanıyorsunuz? Kesinlikle hayır. Ama düşünmeden, ani tepkiler göstererek konuşmuyordu."

S...

"Kurban diye bir şey yoktur demiyorum. Benim tek söylemeye çalıştığım bazen, insanı olduğu şey kılan farklılıkların enginliği hakkında fazlasıyla dar görüşlü olabildiğimiz. Düşünmeden, ani reflekslerle davranıp doğrular, mükemmel iyilik, insanları korumak gibi konular hakkında ukala tavırlar takınıyor, durup da kimsenin *sadece* bir kurban olmadığını, hiçbir şeyin de *sadece* olumsuz ve *sadece* kötü olmadığını unutuyoruz - oysa hiçbir şey böyle değildir. Benim tek - başınıza gelen en kötü şeyler bile sonunda kişiliğinize olumlu etkenler olarak yansıyabilir. Kim olduğunuz, tam bir insan olduğunuz, sadece bir - toplu tecavüze uğradığınızı, aşağılandığınızı ve bir sıkımlık canınız kalıncaya kadar dövüldüğünüzü bir düşünün sözgelimi. Kimse bunun iyi olduğunu söylemez, ben söylemiyorum, kimse bunu yapan o hasta piç kurularının hapse girmemesi gerektiğini söylemez. Kimse olayı yaşarken kadının zevk aldığını ya da böyle olması gerektiğini de iddia etmiyor. Ama burada iki şeyi belli bir perspektife oturtalım. Birincisi, bu olaydan sonra kadın kendisi hakkında daha önce bilmediği bir şeyi öğrenmiş olacaktır."

S.

"Öğrendiği şey şudur, başına gelmesini hayal edebileceği en aşağılayıcı şey artık başına gerçekten gelmiştir. Ve o, hayatta kalmıştır. Hâlâ buradadır. Heyecan duyduğunu falan söylemi-

yorum, bundan heyecan duyduğunu söylemiyorum ben, zevkten dört köşe olduğunu ya da mutluluktan havalara uçtuğunu falan söylemiyorum, ama hâlâ burada işte ve bunu biliyor, yani artık bir şey biliyor. Gerçekten *biliyor*. Kendisi ve neyi atlatıp hayatta kalabileceği hakkındaki fikirleri çok daha geniş artık. Genişlemiş, büyümüş, derinleşmiş. Zannetmediği kadar güçlü, üstelik artık bunu biliyor, hani birilerinin söylediği zamankinden, ne bileyim, hani okul konferanslarında bir konuşmacının kalkıp herkese Kendimize Güveniyoruz Güçlüyüz Biz falan filan diye tekrarlatmasından çok daha farklı bir şekilde biliyor. Benim söylemeye çalıştığım şu, o artık aynı değil ve davranışları da aynı değil - diyelim gece yarısı otoparktaki ya da nereye bıraktıysa oradaki arabasına yürürken birileri üzerine çullanıp ona toplu-ca tecavüz eder diye yine korkuyor, ama artık farklı bir şekilde korkuyor. Tekrar olmasını, toplu tecavüz istediği falan yok, kesinlikle hayır. Ama artık bunun onu öldürmeyeceğini, katlanabileceğini, bunun onu silip götürmeyeceğini ya da onu, ne bileyim, insanlık dışı falan kılmayacağını biliyor."

S...

"Artı insanlık durumunu, çileyi, dehşeti ve aşağılanmayı daha iyi tanıyor. Yani, hangimiz çile ve korkunun yaşamın, varoluşun bir parçası olduğunu kabul etmeyiz, hangimiz insanlık durumunun farkında olduğumuza dair boş laflar edip durmayız ki. Ama artık o, bunu gerçekten *biliyor*. Bakın heyecan duyuyor falan demiyorum. Ama dünya görüşünün artık ne denli büyüdüğünü bir düşünün, zihnindeki resmin ne kadar geniş ve derin olduğunu düşünün. Acıyı artık tümüyle farklı bir şekilde algılayabilir. Eskiden olduğundan fazlasıdır artık. Benim dediğim bu. Daha çok insandır artık. Sizin bilmediğiniz bir şey biliyordur."

S.

"İşte bu düşünmeden verilen, refleks benzeri tepki, bahsettiğim şey bu, benim söylediğim her şeyi alıp, onu kendi dar dünya

görüşünüzle süzgeçten geçirmek ve sanki ben sadece, ah, o herifler ona topluca tecavüz ederek büyük bir *iyilik* yaptı demişim gibi davranmak. Benim söylediğim şey kesinlikle bu değil. Ben bunun iyi ya da doğru olduğunu ya da olması gerektiğini ya da bu olayın onu perişan etmediğini, sarsmadığını veya böyle olması gerektiğini söylemiyorum. Eğer bir kadının toplu tecavüze uğradığına ya da şiddet gördüğüne şahit olsaydım, orada olsaydım, Devam ya da Dur deme gücüm olsaydı, elbette durdururdum. Ama yapamadım. Kimse yapamadı. Acayip korkunç şeyler oluyor. Varoluş ve yaşamın kendisi insanı bir dolu iğrenç, boktan hale sokuyor. Emin olun bilerek söylüyorum, yaşadım ben de."

S.

"Zaten asıl fark buymuş gibi geliyor bana. Siz ve ben. Çünkü bu aslında politika, feminizm falan mevzusu değil. Sizin için bütün bunlar fikirlerden ibaret, fikirlerden bahsettiğimizi sanıyorsunuz. Siz yaşamamışsınız. Ben başınıza kötü bir şey gelmemiştir demiyorum, fena görünmüyorsunuz ve sizi de aşağılayanlar olmuştur muhakkak. Benim dediğim bu değil. Biz Frankl'ın *İnsanın Anlam Arayışı*'ndan bahsediyoruz - Yahudi Soykırımı tipi tamı tamına şiddet, eziyet ve dehşetten bahsediyoruz. Gerçek Karanlık Yan. Sana bakmak yetiyor bunları hiç yaşamadığını söylemeye, hayatım. Hatta bana sorarsan üzerindeki bu şeyleri giyemezdin o zaman, inan bana."

S.

"İnandığını söylüyorsun, peki, tamam insanlık durumu insanların yaşadığı bir sürü korkunç eziyetten ibaret ve sen hemen her şeye katlanabilirsin. Gerçekten inanıyorsan iyi. Buna inanıyorsun, ama ya ben buna sadece inanmakla kalmayıp *bildiğimi* söylesem ne olacak? Söylediklerim konusunda bir fark yaratır mı bu? Ya ben karımın da toplu tecavüz kurbanı olduğunu söylesem? Şimdi dediklerinden pek emin değilsin herhalde. Peki ya

sana on altı yaşındaki bir kızın yanlış bir eğlenceye yanlış bir herif ve onun yanlış arkadaşlarıyla gitmesine ve sonra da - dört herif bir kıza şiddet içerikli ne yapabilirlerse hepsini tecrübe etmesine dair küçük bir hikaye anlatırsam? Altı hafta hastanede yattı. Peki ya onun hâlâ haftada iki kere diyalize girmek zorunda olduğunu, o kadar ağır şeyler yaptıklarını söylersem?"

S.

"Peki ya bu kızın böyle bir durumu hiçbir şekilde istemediğini, haz almadığını, sevmediğini, yarım böbrekle kalmış olmaktan hoşlanmadığını ve zamanda geri dönüp de olayı durdurmanın bir yolu olsaydı bunu yapacağını söylesem ne olacak; siz ondan olayı unutmasını, kasetten siler gibi hafızasından çıkarmasını istediğiniz zaman ne söyleyecek size? Emin misiniz ne söyleyeceğinden? Aklını bu yaşadıklarıyla başa çıkacak şekilde, ne bileyim, yapılandırmak ya da bir anda dünyanın insanı *çıt* diye kırabileceğini öğrenmek zorunda kalmamak isteyeceğini mi söylerdi? Başka birinin, bu heriflerin, siz orada öylece yattığınız sırada sizi bir şey olarak gördüğünü, bir kişi falan değil bir şey olarak, şişme kadın, oyuncak bebek ya da bir delik olarak gördüğünü, bir Jack Daniels şişesini böbrekleriniz patlayıncaya kadar içine itilecek bir delik olarak gördüğünü bilmek - peki ya bunun, her yönüyle olumsuz olan bu olayın ardından, en azından bunun mümkün olduğunu anladığını söyleseydi, insanların bunu yapabildiğini?"

S.

"Sizi bir şey olarak görebildiklerini, sizi bir şey olarak görmelerinin mümkün olduğunu. Bunun ne demek olduğunu biliyor musunuz? Korkunç bir şey, fikren ne denli korkunç ve yanlış olduğunu biliyoruz ve insan hakları, insan saygınlığı gibi şeyleri de bildiğimizi sanıyoruz, birinin insanlığını yani birinin insanlığı dediğimiz şeyi ondan almanın ne denli korkunç olduğunu

bildiğimizi sanıyoruz ama bir de sizin *başınıza gelsin*, işte o zaman gerçekten *bilirsiniz* ancak. Artık öyle refleks gibi ani tepki verilecek bir fikir ya da dava olmaktan çıkar. Hele bir olsun bakalım, Karanlık Yanı gerçekten tadarsınız. Sadece karanlık *fikrini* değil, gerçek Karanlık Yanı. O zaman bilirsiniz onun gücünü. Bütün gücünü... Çünkü birini gerçekten ancak bir şey olarak görebilirseniz ona her şeyi yapabilirsiniz, bütün bahisler kapanır, insanlık, saygınlık, doğrular ve iyiler - hepsi biter. Benim tek - peki ya bunun insanlık durumunun herkesin biliyormuş gibi bahsettiği ama aslında kesinlikle hayal bile edemeyeceği, orada olmadıkça gerçekten hayal edemeyeceği bir noktasına hızlı, pahalı, kısa bir tur gibi bir şey olduğunu söylese? Yani bütün bunlar onun dünya görüşünün *genişlemesiyse*, ya benim dediğim buysa? Ne derdiniz? Tabii kendini görüşü de, kendini nasıl algıladığı da genişler böylelikle. Artık kendisinin bir şey olarak görülebileceğini biliyor. Bunun neleri değiştireceğini anlayabiliyor musunuz - alıp götüreceğini, bunun ne çok şey alıp götüreceğini? Kendiniz hakkında, sizin kendiniz saydığınız şey hakkında? Her şeyi alıp götürürdü. O zaman ne kalırdı geriye? Bunu düşündüğünüzü hayal edebiliyor musunuz? Victor Frankl da kitabında Yahudi Soykırımı sırasında kampta olan en kötü şeyi anlatıyor; özgürlüğünüzü almışlar, mahremiyetinizi, saygınlığınızı almışlar, kalabalık bir kampta çıplaksınız, herkesin önünde tuvalete gitmeniz gerekiyor çünkü artık mahremiyet diye bir şey yok, karınız ölmüş, çocuklarınız açlıktan kırılmış ve siz seyretmişsiniz bunları, yiyecek yok, ısıtma yok, battaniye yok ve size sıçan gibi davranıyorlar çünkü onların gözünde gerçekten bir sıçan sürüsüsünüz, insan değilsiniz, sonra sizi çağırıyorlar, alıp işkence ediyorlar, bilimsel işkence bu ve böylece size bedeninizi bile alabileceklerini gösteriyorlar, artık bedeniniz bile sizin değil, bir düşman o, size işkence etmek için kullandıkları bir şey, onun üzerinde laboratuvar deneyleri yapıyorlar, sadistçe bile

değil, sadistlik yapmıyorlar çünkü, onlara göre işkence ettikleri şey bir insan değil - yani sizinle bağlantılıymış gibi göründüğünü sandığınız her şey alınıp götürüldüğü ve geriye tek bir şey kaldığı zaman: nedir, nedir o kalan, kalan bir şey var mı geriye? Hâlâ hayattasınız. O zaman ne kaldı sizden geriye? Nedir o? *Sizin* anlamınız ne şimdi? Yani şu an gösteri zamanı, bu sizin kendiniz için bile ne *olduğunuzu* öğrendiğiniz an. Saygınlık, insanlık, haklar gibi şeylere sahip bir sürü kişinin hiç bilmediği bir şeyi öğrendiğiniz an. Neyin mümkün olduğunu... Hiçbir şeyin kendiliğinden kutsal olmadığını... Frankl'ın bahsettiği de bu işte. Çile, dehşet ve Karanlık Yan aracılığıyla sizden geriye ne kaldıysa ortaya çıkar o zaman ve artık *bilirsiniz.*"

S.

"Peki ya bunun şiddet, dehşet ya da acı falan olmadığını, bunun - sonrasında, zihni buna göre ayarlamaya çalışmanın, olan şeyi kendi dünyanıza uydurmanın işin en önemli kısmı olduğunu, bunun en kötü ve en ağır kısmının eğer isterse *kendini* de böyle algılayabileceğini bilmek olduğunu söyledi kız dersem ne olacak? Bir şey olarak. Kendinizi siz olarak, hatta bir insan olarak bile değil sadece bir şey olarak düşünmenin mümkün olduğunu, tıpkı o dört herif gibi düşünmenin mümkün olduğunu... Ve bunu yapmanın ne kadar kolay ve etkili olduğunu, bunu, o zorbalık devam ederken bile, kendinden kopup tavana uçar gibi olmanın ve oradan olayın gitgide kötüye gitmesini seyretmenin, o şeye yapılanların gitgide kötüye gittiğini ve o şeyin siz olmanızın hiçbir anlamı bulunmadığını, kendiliğinden hiçbir *anlam* taşımadığını düşünmenin ne kadar kolay ve etkili olduğunu, bunun birçok açıdan yoğun bir özgürlük ve güç getirdiğini, artık bütün bahislerin kapandığını ve her şeyin sizden alınıp götürüldüğünü, siz isteseniz bile kimseye hatta kendinize bile bir şey yapamayacağınızı çünkü içine bir Jack Daniels şişesi sokulacak bir şeyden öte olmadığınızı ve şişe girdikten sonra sik mi girmiş,

yumruk mu, lavabo açacağı mı yoksa şurada duran baston mu, hiç fark etmeyeceğini - böylesi nasıl olurdu? Bunu hayal edebildiğinizi mi sanıyorsunuz? Sanıyorsunuz ama yapamazsınız. Ama ya ben onun artık hayal edebildiğini söylersem? Ya bunu yapabildiğini çünkü bu olayın başından geçtiğini; sadece bir şey olmanın mümkün olduğunu artık tamamen bildiğini ama tıpkı Victor Frankl gibi o zamandan beri geçen her dakika eğer isterse başka bir şey olmayı *seçebileceğini*, bir insan olmayı *seçebileceğini* ve bunun bir *anlam* taşımasını sağlayabileceğini de bildiğini söylersem? O zaman ne derdiniz?"

S.

"Ben sakinim, benim için kaygılanmayın. Frankl'ın kendiliğinden öğrenmediği gibi, sıçan değil de kutsal haklara sahip bir insan olmanın seçilmesi gerekir; herkes öylesine kendinden emin ki, ani tepkilerle donanmış, uyurgezer gibi yaşıyorlar, seçmen gerektiğini bilmiyorlar - bütün dekor çöktüğünde, sen kendini bir şeyden fazlası sansan da, dünya seni böyle gördüğünde, herkes seni bir şey ya da sıçan gibi gördüğünde, kararın sadece sana kalmış olduğunu, bu kararı verecek olanın sadece sen olduğunu bilmezler.

Peki ya ben size evli falan olmadığımı söylersem? O zaman ne olur? O zaman kopar dananın kuyruğu, inan bana bebeğim, başlarına bu türden topyekûn bir saldırı ve şiddet olayı gelmeyen, ortalıkta kendini beğenmiş beğenmiş dolaşıp otomatik olarak bir şeyden fazlası olduklarını sananların derileri yüzülür ve dertop edilerek bir Jack Daniels şişesine konulup eziyet ve şiddetten başka bir eğlence bilmeyen, böylesi bir şeyi biraz vakit öldürmek için fırsat sayan, büyütülecek bir olay olarak görmeyen dört sarhoş herif tarafından götlerine sokulur, ama ne önemi var, bunu yaşamayanlar olaydan sonra böyle *geniş* olunabileceğini, derinlerde bir yerde bunun hep bir seçim olduğunu bilemezler, bundan sonra insanın saniye saniye kendi kendisini yapılandır-

ması gerektiğini, her saniye insan olduklarına sadece kendilerinin inandığını ve bunu da her an bırakabileceklerini, ne zaman isterlerse bir şey olabileceklerini, yiyen, sikişen, sıçan, uyumaya çalışan, düzenli diyalize giren ve daha önce hiç tanımadıkları, hatta görmedikleri ve kendilerine tecavüz etmelerini istediklerini gösterecek hiçbir şey yapmadıkları ya da bu türden topyekûn bir aşağılanma için yalvarmadıkları dört herifin onları iki büklüm ederek kıçlarından içeri kare şekilli bir şişe sokacağı ve kırılıncaya kadar iteceği, hayalarını parçalamaktan zevk duyacakları bir şey olabileceklerini akıllarına getirmezler bile. İsmini bile bilmezler, bunu sana yaparlar ve ismini bile bilmezler; bir ismin bile olmaz. Kendiliğinden bir ismin olmaz, o öylece sahip olduğun bir şey değildir, yani. Bir isme sahip olmayı bile seçmen gerektiğini, vakit geçirme hevesiyle sana sıkılıncaya dek çeşitli şeyler yaptıkları zaman çeşitli tepkiler vermeye programlanmış bir makineden daha fazla bir şey olmayı bile seçmen gerektiğini ve ondan sonra her saniye olayın sana kalmış olduğunu veya bunun benim başıma geldiğini söylersem? Fark eder mi? Kurbanlar hakkındaki fikirlerinde baştan sona refleks politikalarıyla dolu olan senin için fark yaratır mı bu? Konunun kadın olması şart mı? Sanıyorsun, belki de sanıyorsun ki bir kadın olsa daha iyi hayal edebilirdin durumu, çünkü dış özellikleri sana daha çok benziyor, bu yüzden de onu şiddet gören bir insan olarak algılamak daha kolay ama bu siki olan, memeleri olmayan biri olsa sana o kadar gerçek gelmeyecek miydi? Sanki soykırımı yaşayanlar Yahudiler değil de sadece benmişim gibi? Kim umursardı sanıyorsun o zaman? *İnsanın Anlam Arayışı*'nı yazmasa kimse Victor Frankl'ı umursar mıydı, onun insanlığına hayran kalır mıydı? Bunun bana, ona, karıma yapıldığını hatta herhangi birine yapıldığını söylemiyorum ama ya yapıldıysa? Ya ben sana yapsaydım? Hemen burada? Sana bir şişeyle tecavüz etseydim? Fark eder miydi sence? Neden? Nesin ki sen? Nereden biliyorsun? Bir bok bilmiyorsun."

DATUM CENTURIO

Leckie & Webster Yananlamsal Cinsiyet Rolleri Sözlüğü, 1.6gb'lık Hipererişimli Hızlı Metin Girişli, 11.2gb'lık Bağlamsal, Etimolojik, Tarihsel, Kullanımsal ve Cinsiyetlere Spesifik Yananlamsal Notlar içeren 600gb DVD_3 Ürünü. 5 Temel Duyu-Medyasında Bol Miktarda İllüstrasyon Desteğiyle Birlikte,* © 2096, R. Leckie DataFest Unltd. (NYPHDC/US/4Grid.)

** (uygun donanım gerektirir)*

date[3] (*da¯t*) *i.* [20.yy. kökeni İngilizce, Orta İngilizce'deki, Eski Fransızca'daki, Ortaçağ Latincesi'ndeki *data*; *dare,* yani *vermek* fiilinin dişil geçmiş zamanı.] **1.** *Gayrıresmi.* (ayrıca bkz. **soyut date**) **a.** Başarılı bir Ebeveynlik Ehliyeti başvurusunun sonucu (ALTBAŞLIK ÜRETKENLİK; ÜREME/*(f.)*; EBEVEYN/*(s.)*; ÇOCUK, SOYUT) kişinin gönüllü olarak kendi nükleotit konfigürasyonlarını ve diğer Üretkenlik Belirteçlerini yasa tarafından yetkiyle donanmış bir kuruma Üretkenliğe Dönük Jenital Arayüz olarak optimal bir dişi nörojenetik tamamlayıcı saptamak üzere teslim etmesi (ALTBAŞLIK ÜRETKENLİK; TAMAMLAYICILIK, OPTİMAL NÖROJENETİK; Ü.J.A.; NÖRO-

---

ă pat/ ā pay/ âr care/ ä father / b **b**ib / ch **ch**urch / d **d**eed / ĕ pet/ ē be / f **f**ife/ g **g**ag / h **h**at / hw **wh**ich / ĭ pit/ ī pie / îr pier / j **j**udge/ k **k**ick / l **l**id/ m **m**um / n **n**o, sudden / ng thing / ŏ pot/ ō toe/ ô paw, for/ oi noise/ ou **ou**t/ oŏ t**oo**k/ oō b**oo**t/ p **p**op / r **r**oar / s **s**auce / sh **sh**ip, dish / t **t**ight / th **th**in / *th* **th**is, bath / ŭ c**u**t/ ûr **ur**ge/ v **v**alve/ w **w**ith/ y **y**es / z **z**ebra, si**z**e / zh vi**s**ion / e **a**bout, it**e**m, edibl**e**, gall**o**p, circ**u**s/
å *Fr.* ami / œ *Fr.* f**eu**, *Alm.* schön/ ü *Fr.* t**u**, *Alm.* über / KH *Alm.* i**ch**, *İskoç.* lo**ch** / N *Fr.* bo**n**.

* = Temel sözlüğe uyuyor † = Kökeni belirsiz. ‡ = Deyim kökenli.

Beşduyusal örnek desteği için, nöral kabloyu takıp şöyle yazın:
ROM\C.A.D.PAK\5MESH*.*.

JENETİK, İSTATİSTİK.) **b. date³1.a** ile belirtilen prosedürler aracılığıyla saptanmış Ü.J.A. olan canlı bir dişi tamamlayıcı.

---

date³1.a KULLANIM/BAĞLAM NOTU: "Kahvaltıdan önce replikasyon seviyelerini kontrol eden ve kendi Mo.SyS bilgisayarında Verimli Birleşme Ü.J.A. Kodlama ya da yazılımbilimsel Deoksiribonükleik (DNA) Arakod Sistemleri gibi yerler için yüksek-baud makrolara sahip olamayacak yaştasın ama yine de buradasın işte, S.D.S.D. teleoyalayıcında vakit geçirip replikasyon seviyelerini kontrol ediyor ve gen-cv'ni azgın bir genç gibi kurcalıyor, dışarıdan bir soyut date çabası gibi görünen şeye hazırlanıyorsun." (*McInerney vd. [OmniLit TRF Matrix* aracılığıyla*]*, 2068.)

---

2. *Argo.*‡ (ayrıca bkz. **somut date**) **a.** Jenital Arayüz Simülasyonu (ALTBAŞLIK J.A.S.) amacıyla bir Sanal Dişi Sensör Donanımı'nın yaratılması ve/veya kullanılması (ALTBAŞLIK S.D.S.D.; GERÇEKLİK, SANAL için Tarihsel Not; TELEOYALAYICI; MÜNASEBET, DİJİTAL; POLİOEROTİK; NESNELEŞTİRME, TAM.) **b.** Sürücü üzerinde çok kullanımlı bir S.D.S.D., aşırı heyecanlı erkek kullanıcıların bazen özel isim ve çeşitli cinsel ve/veya kişilik karakteristiği atfettiği görülür (ALTBAŞLIK FİLE, MÜKEMMEL TASARIM; BEBEK, SİBER-; DİŞİ, SOMUT; SENDROMU, S.D.S.D.-KİŞİLEŞTİRME.)

---

date³ 2. KULLANIM/TARİHSEL NOT: R. ve F. Leckie, ed. *Monokromozomlu Ruhun Mükemmel Tasarımlı Kafesi* ve diğer otoriteler

---

date[3] için verilen standart 2 nolu tanımın yananlamsal olarak, **date**'in 20. yy. fahişeleri tarafından, jenital-finansal arayüzü kendilerini yasal kovuşturmaya maruz bırakmayacak şekilde talep etmek üzere *(i.)/(f.)* kullanılmasından kaynaklandığını savunur. Aynı otoriteler **somut date** örtmecesinin de ykl. 2020 yılındaki deyimsel/argo **donanımla-date** *(arkaik)*, yani (20'lere özgü incelikten yoksunlukla birlikte) "*bir makineyle seks*" / "*makine yardımıyla seks*" (*Webster's IX*, 2027, DVD/ROM/matbu) anlamını veren bir bileşik ulaçtan türetildiğini iddia eder. **Soyut date**'in de en geç 2030'larda doğal bir zıt anlam olarak geliştiği iddia edilir. Bazı otoriteler **soyut date**'in bir deyim olarak uzun ömrünü aynı zamanda görünüşte tesadüfi olan, genellikle Ü.J.A.'le ve **soyut çocukla** ilişkili hassas duygulara bağlar. (bkz. aşağıda; ALTBAŞLIK DUYGULAR, HASSAS.)

---

date[3] **KULLANIM/TARİHSEL NOT:** Yukarıdaki **1** ve **2** nolu tanımların ikisi de **date**[3] için tekanlamlı 20. yy. tanımının yananlamsal uzantılarıdır: "*(a) karşı cinsin (bir) üyesi(leri)yle sosyal ilişki(ler)*" *(Webster's V*, 1999, ROM/matbu.) *Nash & Leckie Erkek Cinselliğinin Kısa DVD*$_2$ *Tarihi*'ne göre 20.yy. erkekleri için, cinsiyetlerarası "sosyal ilişki" olan **date** birbirinden apayrı iki çabayı çağrıştırabilirdi: (A) yasal olarak onaylanmış cinsiyetlerarası birleşme ve Ü.J.A. ve soyut çocukla sonuçlanan, uzun vadeli nörojenetik uyuşma olasılıklarının karşılıklı araştırılması (ALTBAŞLIK İLİŞKİ için Tarihsel Not (5));

---

ya da (B) nörojenetik uyuşma ya da soyut çocuk hatta ertesi gün bir telefon görüşmesi bile beklemeden dolayımsız, heyecanlı ve yasada yeri belirlenmemiş bir jenital arayüz olayı. Çünkü —R. ve F. Leckie, ed., *Monokromozomlu Ruhun Mükemmel Tasarımlı Kafesi* — 20. yy. içinde "sosyal ilişki" anlamı taşıyan **date**[3] dişiler için büyük ölçüde (A)'nın yananlam menzili içinde kalıyordu, buna karşılık, 20.yy. erkekleri, büyük ölçüde (B) yananlamıyla bağlantılı amaçlar için, (A) yanlamına yönelik örtük ama genellikle dile getirilmemiş ve aynı sıklıkta da sahte bir ilgiye başvuruyordu (ALTBAŞLIK TİMSAHÇILIK; SPORSİKİŞ‡; MİZOGAMİ; SİKİCİLİK, KARIPARASI‡; OEDİPAL, PRE-), bunun sonucunda 20.yy. **date**'lerinin tahmini %86.5'i **date**'in tarafları arasında ağır duygusal uyumsuzluk, birçok kaynağın temel psikosemantik yanlış kodlamalara atfettiği bir uyumsuzluk haliyle sonuçlanıyordu (ALTBAŞLIK YANLIŞ KODLAMA, CİNSİYETLERARASI; İkincil ALTBAŞLIKLAR MİZOGONİ VE GÖRÜNÜR İZDÜŞÜMLERİ; KURBANLAŞTIRMA; FEMİNİZM, 21.YY. BAŞI AMERİKA'SININ ŞİDDETLİ AYRILIKÇISI; 20.YY. SONLARINDAKİ CİNSEL DEVRİMDE ACIKLI YANILGILAR.)

Video pornografinin, filme alınmış açık seçik jenital arayüz görüntülerine seyircinin simüle edilmiş olarak girmesini sağlayacak şekilde evde editlenebilmesine yol açan Dijital Manipülatif Video'nun M.S. 2006 yılında patent ve 2008 yılında ticari olarak ortaya çıkması (ALTBAŞLIK D.M.V.[2]; MICROSOFT-VCA D.M.V. VENTURES CORP.), A.B.D.C. Mahkemesi Kamu Davası #181-9049, *Schumpkin*

ă pat/ ā pay/ âr care/ ä father / b bib / ch church / d deed / ĕ pet/ ē be / f fife/ g gag / h hat / hw which / ĭ pit/ ī pie / îr pier / j judge/ k kick / l lid/ m mum / n no, sudden / ng thing / ŏ pot/ ō toe/ ô paw, for/ oi noise/ ou out/ oŏ took/ oō boot/ p pop / r roar / s sauce / sh ship, dish / t tight / th thin / *th* this, bath / ŭ cut/ ûr urge/ v valve/ w with/ y yes / z zebra, size / zh vision / e about, item, edible, gallop, circus/ å *Fr.* ami / œ *Fr.* feu, *Alm.* schön/ ü *Fr.* tu, *Alm.* über / KH *Alm.* ich, *İskoç.* loch / N *Fr.* bon.

* = Temel sözlüğe uyuyor † = Kökeni belirsiz. ‡ = Deyim kökenli.

Beşduyusal örnek desteği için, nöral kabloyu takıp şöyle yazın:
ROM\C.A.D.PAK\5MESH*.*.

vd. ile Microsoft-VCA D.M.V. Ventures Corp. (2009) sırasında, ABD'li erkek tüketicilere jenital arayüzün tümüyle kişiliksizleştirilmiş simülakrlarının tedarik edilmesinin gerçek kişiler arası **date** sonucunda ortaya çıkan %86.5'lik semioduygusal çatışmayı hafifleteceği umudu savunulmuştu; ve bu iddia daha sonra (2012) Sanal Gerçeklik Sensörü'nün yasal olarak ortaya çıkarılmasında da kullanıldı ve bunun insani eklentiler için dört uzantısı olan pahalı tam beden Joysuit'i de kısa sürede bugün yaygın olan beş-uzantılı "Polioerotik Joysuit"e (2014) ve üç-boyutlu birinci nesil Sanal Dişi Mükemmel Tasarımlı Filelerin (ALTBAŞLIK JOYSUIT, POLİOEROTİK; TELEOYALAYICI†; FİLE, MÜKEMMEL TASARIM; MODELLEME, EDEPSİZ‡; ikincil ALTBAŞLIK TASARIM, BİLGİSAYAR DESTEKLİ; DİŞİ, SANAL için Tarihsel Notlar), başlangıçtaki virüs ve aksaklıklara rağmen (ALTBAŞLIK İDAM, ELEKTRİKLE JENİTAL), kısa sürede günümüzün S.D.S.D. ve Ş.-D.J.U. teknolojisine (ALTBAŞLIK ARACI, SANAL DİŞİ SENSÖRÜ; UZANTISI, ŞOKA-DİRENÇLİ JOYSUIT-) doğru gelişen ev içi eğlence icatlarına, günümüzde **date**[3] için hem "somut" hem "soyut" şeklinde niteleyici bir anlam bölünmesinin ortaya çıkmasını sağlayan teknolojiye yol açtı.

---

date[3] **CİNSİYETE ÖZGÜ YANANLAM NOTU:** İngilizcedeki bozulma ve yabancılaşmanın araştırılması, İngilizcenin korunması ve geliştirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi komisyo-

---

ă pat/ ā pay/ âr care/ ä father / b bib / ch church / d deed / ĕ pet/ ē be / f fife/ g gag / h hat / hw which / ĭ pit/ ī pie / îr pier / j judge/ k kick / l lid/ m mum / n no, sudden / ng thing / ŏ pot/ ō toe/ ô paw, for/ oi noise/ ou out/ oŏ took/ oō boot/ p pop / r roar / s sauce / sh ship, dish / t tight / th thin / *th* this, bath / ŭ cut/ ûr urge/ v valve/ w with/ y yes / z zebra, size / zh vision / e about, item, edible, gallop, circus/ å *Fr.* ami / œ *Fr.* feu, *Alm.* schön/ ü *Fr.* tu, *Alm.* über / KH *Alm.* ich, *İskoç.* loch / N *Fr.* bon.

* = Temel sözlüğe uyuyor † = Kökeni belirsiz. ‡ = Deyim kökenli.

Beşduyusal örnek desteği için, nöral kabloyu takıp şöyle yazın:
ROM\C.A.D.PAK\5MESH*.*.

nunda rol alan kullanım otoritelerinin büyük kısmı, 21. yy. erkeklerinde, **date**[3] (ALTBAŞLIK DUYGULAR, HASSAS) için "romantik" ya da "duygusal" yananlamlarm, birçok erkek için artık "somut" ya da S.J.A.-**date yapmak**'tan (ALTBAŞLIK DİSFORİSİ, HİPERORGAZM; S.T.K.'LAR; SENDROMU, NARSİST YÜCELTİM YÜKLENMESİ; SOLİPSİZM, TEKNOCİNSEL) uzaklaşılmış olduğunu ve "soft" ya da Ü.J.A.-**date yapmak**'taysa, neredeyse tümüyle, üreme işlevine ve kişinin Üretkenlik Belirteçlerinin hem kültür hem de tamamlayıcı tarafından nörojenetik açıdan arzu edilir biçimde onaylanmış olmasıyla bağlantılı olarak yüceltime aktarılmış olduğunu saptamıştır. (ALTBAŞLIK PARADOKSLAR, TEKNOCİNSEL; KANITI, KATOLİK DOGMASININ SAPKIN BİR.)

ă pat/ ā pay/ âr care/ ä father / b bib / ch church / d deed / ĕ pet/ ē be / f fife/ g gag / h hat / hw which / ĭ pit/ ī pie / îr pier / j judge/ k kick / l lid/ m mum / n no, sudden / ng thing / ŏ pot/ ō toe/ ô paw, for/ oi noise/ ou out/ oŏ took/ oō boot/ p pop / r roar / s sauce / sh ship, dish / t tight / th thin / *th* this, bath / ŭ cut/ ûr urge/ v valve/ w with/ y yes / z zebra, size / zh vision / e about, item, edible, gallop, circus/ å *Fr.* ami / œ *Fr.* feu, *Alm.* schön/ ü *Fr.* tu, *Alm.* über / KH *Alm.* ich, *İskoç.* loch / N *Fr.* bon.

* = Temel sözlüğe uyuyor † = Kökeni belirsiz. ‡ = Deyim kökenli.

Beşduyusal örnek desteği için, nöral kabloyu takıp şöyle yazın:
ROM\C.A.D.PAK\5MESH*.*.

SEKİZLİ

YAZILI SINAV 4

İleri safhada iki uyuşturucu bağımlısı bir sokak arasında, malları, paraları ve gidecek yerleri olmaksızın karşılıklı duvarlara sırtlarını vermiş lıalde oturmuştu. Sadece birinin paltosu vardı. Hava soğuktu ve ileri safhada uyuşturucu bağımlılarından biri dişlerinin takırtısına hakim olamıyor ve terliyor, ateşler içinde titriyordu. Ölümcül derecede hasta gibi görünüyordu. Çok kötü kokuyordu. Duvarın dibinde başını dizlerinin arasına yasladı. Bu olay Cambridge Massachusetts'te, Massachusetts Bulvarı'ndaki Commonwealth Alüminyum Konserve Kutusu Dönüştürme Merkezi'nin arkasındaki bir sokakta, 12 Ocak 1993 tarihinde meydana geldi. Paltosu olan ileri derece uyuşturucu bağımlısı paltoyu çıkarıp hemen ağır hasta olan ölümcül uyuşturucu bağımlısının yanına kaydı ve ikisini birden olabildiğince kaplayacak şekilde örttü. Sonra biraz daha sokulup iyice yaslandı ve omzuna doladığı koluna kusmasına izin verdi. Böylece bütün geceyi, duvara yaslanmış halde, öylece durarak geçirdiler.

SORU: Hangisi yaşadı.

YAZILI SINAV 6

İki adam, X ve Y, yakın arkadaşlar, ama sonra Y, X'i incitecek, uzaklaştıracak ve/veya öfkelendirecek bir şey yapıyor. Ön-

ceden çok yakındılar. Aslında X'in ailesi, Y kasabaya tek başına geldiğinde onu kendi evlatlarıymış gibi sahiplenmişti. Y, ailesi ya da dostları olmadan X'in çalıştığı firmanın aynı bölümünde iş bulmuş, X ile yan yana çalışıp *compadres*[7] haline gelmiş ve çok geçmeden hemen her gece işten sonra X'in evinde X ailesiyle vakit geçirmeye başlamıştı ve bu, uzun bir süre böyle devam etti. Ama sonra Y, X'e, ya firmada X hakkında gerçeklere dayalı ama olumsuz bir Akran Değerlendirmesi yazarak ya da X ciddi bir değerlendirme hatası yapıp başını belaya soktuğunda ve Y'nin onu korumak için yalan söylemesi gerektiğinde bunu reddederek zarar verdi. Önemli olan Y'nin saygıdeğer/dürüst bir davranışta bulunmuş olması ama X'in bunu haince ve/veya incitici bir şey olarak görmesi ve X'in şimdi Y'ye çok öfkeli olması ve Y her zamanki gibi akşamları X'in ailesinin evine geldiği zaman X'in ona buz gibi davranması ya da küçük düşürücü şakalar yapması, hatta bazen karısının ve çocuklarının önünde Y'ye bağırması. Fakat bütün bunlara karşılık, Y yine de X'in ailesinin evine gelmeyi ve X'in savurduğu bütün hakaretleri sineye çekmeyi sürdürüyor, yanıt olarak kırgınlıkla başını sallıyor ama bir şey söylemiyor, X'in düşmanlığına hiçbir şekilde tepki vermiyor. Bir seferinde X açık açık Y'ye ailesinin evinden "defolup gitmesini" haykırdı ve Y'yi çocuklardan birinin önünde yarı tokatladı, tokat Y'nin gözlüklerini düşürdü ve Y de buna karşılık yanağını tutarak kırgın bir tavırla yere doğru başını salladı, gözlüklerini yerden aldı ve eğrilmiş çerçeveyi elinden geldiğince düzeltti, ama bundan sonra yine gelip ailenin üvey bir ferdi gibi X'in evinde vakit geçirmeyi, X ona yapılan her neyse intikamını almak için öfke dolu sözler savururken öylece durup beklemeyi sürdürdü. Y'nin bunu neden yaptığı (yani neden gelip X'lerde vakit geçirmeyi sürdürdüğü) belli değil. Belki Y yüreksizin ve zavallının teki ve ne gidecek bir yeri var ne de beraber vakit geçirecek kimsesi. Ya da belki de Y, hiçbir hakaret ya da aşağılamaya pabuç bırakmaya-

cak kadar güçlü olan, o sessiz ve çelik iradeli kişilerden ve X'in o anki kırgınlığının ötesinde Y'ye karşı bir zamanlar cömert ve sadık bir dost olan kimseyi görebiliyor (Y görebiliyor.) Ve orada öylece vakit geçirip inat etmeye, ziyaretlerini ısrarla sürdürüp X'in atması gereken bütün sıkıntıyı atmasını sabırla beklemeye ve karşılık vermediği, misilleme yapmadığı ya da durumu daha kötüye götürecek bir şey gelişmediği takdirde X'in herhalde öfkesini er ya da geç aşacağına karar verdi (Y karar verdi, belki.) Başka deyişle, Y'nin zavallı ve yüreksiz mi yoksa çok güçlü, anlayışlı ve bilge mi olduğu belli değil. Sadece tek bir kere, X bütün X ailesinin önünde bir sehpanın üzerine çıkıp Y'ye "[kendi] kıçını ve pılı pırtısını toplayıp [onun, yani X'in] ailesinin evinden siktirip gitmesini, bir daha da gelmemesini" söylediği zaman, X'in sözleri üzerine evden çıktı Y, ama bu olaydan sonra ertesi akşam yine işten sonra X'lerin evine gitti. Belki de Y, aslında X'in karısını ve çocuklarını çok seviyor, bu yüzden sürekli onlara gidip duruyor ve X'in acı sözlerine katlanıyor. Belki de Y bir şekilde hem zavallı *hem* güçlü... Ama Y'nin zavallı ya da zayıf olduğunu kabul etmek, gerçeklere dayanmayan bir Akran Değerlendirmesi yazmasının ya da yalan söylemesinin ya da X'in onu bir türlü affetmemesinin nedeni neyse onu reddetmesinin açıkça yürekli-lik gerektirdiği düşünülürse zor. Dahası, bütün bu olayın sonucu belirsiz - yani Y'nin edilgen ısrarının sonucu X sonunda öfkesine hakim olacak mı ve Y'yi "affedecek mi" ve yine onunla *compadre* olacak mı, yoksa Y artık daha fazla düşmanlığa katlanamayacak hale gelip X'in evinde vakit geçirmeyi kesecek mi... Yoksa bu aşırı gergin ve muğlak durum, böylesi bir belirsizlik içinde bir şekilde sürüp gidecek mi? Tokatı yarım kılan, Y'nin suratına patlattığı sırada X'in elinin yarı açık olmasıydı. Ayrıca X'in Y'ye karşı düşmanlığını açıkça göstermesi ve Y'nin edilgen tepkisinin X ailesinde bazı iç dinamikleri etkilemiş olması gibi bir yönü de var olayın; X'in karısı ve çocuklarının X'in Y'ye karşı davranı-

şından dehşete düşmeleri de, Y'nin X'e hırtlık yaptığını kabul ettikleri için X'i anlayışla karşılamaları da söz konusu olabilir. Bu da Y'nin artık orada istenmediği X tarafından açıkça ortaya konmasına rağmen her akşam gelip evlerinde vakit geçirmesi hakkında hissettiklerini etkiler; örneğin Y'nin sabırlı cesaretini takdir mi edeceklerini yoksa ürkütücü ve zavallı mı bulacaklarını ve verilen mesajı kavrayıp sanki hâlâ ailenin saygı duyulan bir parçasıymış gibi davranmaktan vazgeçmesini mi isteyeceklerini belirler. Bu mizansen, iyi bir yazılı sınav sorusu oluşturmak için fazla muğlak kaçıyor, anlaşılan.

YAZILI SINAV 7

Bir hanım çok zengin bir aileden gelme bir adamla evlenir ve bir bebekleri olur ve ikisi de bebeği çok sever, ama zaman geçtikçe birbirlerine karşı ilgilerini kaybederler; sonunda bir gün hanım adama boşanma evraklarını gönderir. Hanım da, adam da bebeğin vesayetini istemektedir, ama hanımefendi sonunda vesayeti alacak kişinin kendisi olacağına inanmaktadır çünkü boşanma hukukuna göre olaylar genellikle böyle çözülür. Fakat adam vesayeti almayı gerçekten çok istemektedir. Güçlü bir babalık dürtüsüyle mi böyle davrandığı ve gerçekten bebeği büyütmek mi istediği yoksa sadece boşanma evraklarıyla karşılaşmaktan dolayı kin güttüğü için vesayeti vermeyerek kadına gününü göstermek mi istediği, belli değildir. Ama bu önem taşımıyor, çünkü belli *olan* şey adamın zengin ve güçlü ailesinin bu olayda ona destek veriyor olması ve vesayeti onun alması gerektiğine inanması (herhalde adam onların çocuğu olduğundan istediği her şeyi elde etmesi gerektiğine inandıkları için - böyle bir aile söz konusu.) Ama aile, kadına vesayeti almak için oğullarıyla mücadele ederse doğum sonrasında bebek için açtıkları banka

hesabındaki meblağı geri alacağını söylüyor; bu hesap bebeğin hayatı boyunca maddi açıdan güven içinde olmasını sağlamak için yeterli. Vesayet yoksa para da yok diyorlar. Bu yüzden bu hanım (bu arada kendisi evlilik öncesi anlaşma imzalamış ve vesayet sorunu nasıl çözülürse çözülsün boşanma sonrasında herhangi bir tazminat ya da nafaka almıyor) vesayet savaşından vazgeçiyor ve bebek banka hesabına sahip olabilsin diye vesayeti adama ve dişli ailesine bırakıp gidiyor.

SORU: (A) Bu kadın iyi bir anne mi.*

YAZILI SINAV 6(A)

Bir daha deneyelim. YS6'daki adam yine. X'in karısının yaşlı babasında ameliyat edilmesi mümkün olmayan bir beyin tümörü olduğu tespit edilmiş. X'in karısının geniş ailesi gerçekten birbirine yakın ve kenetlenmiş bir aile ve tüm bireyleri X ile karısının ve X'in kayınpederiyle onun karısının yaşadığı kentte yaşıyorlar; teşhis konduğundan beri ailede telaş, kaygı ve acıdan ibaret bir Wagner operası sahnelenir oldu resmen ve durumdan duydukları üzüntü dolayısıyla, X'in karısı ve çocukları da yaşlı adamın tedavisi mümkün olmayan beyin tümörü yüzünden korkunç bir şekilde dağılmış durumda. Çünkü X'in karısı, babasına çok yakın olmuştu hep ve X'in çocukları Büyükbabalarını delicesine seviyorlar, arsızlık derecesinde şımartıldıkları gibi adamın yakınlık kurmak adına verdiği rüşvetleri kabul ediyorlar; şimdiyse X'in karısının babası, beyin tümörü yüzünden gitgide zayıflıyor, acı çekiyor ve yavaş yavaş ölüyor, X'in bütün ailesi ve

* **(B)**(seçmeli) Bu hanımın inanılmaz derecede yoksul bir ortamda yetiştiğini öğrenmenin **(A)** sorusuna vereceğiniz yanıtı değiştirip değiştirmeyeceğini ve nasıl değiştireceğini açıklayın.

karısının aile fertleri daha şimdiden yaşlı adam gerçekten ölmüş gibi yas tutmaya başladı ve hepsi aşırı sarsılmış, histerik ve kederli durumda.

X'in kendisi de, kayınpederde-tedavisi-mümkün-olmayan-beyin-tümörü-var diye diken üzerinde. Karısının babasıyla hiçbir zaman yakın ya da dostane bir ilişki kurmamışlardı, hatta yaşlı adam bir ara X'in karısını X'ten boşanmaya teşvik etti - evliliklerinin sıkıntılı bir noktaya girdiği dönemdi, X'in pişmanlık verici bazı değerlendirme hatalarıyla patavatsızlık etmesi ve X'in karısının patolojik derecede meraklı ve geveze kız kardeşlerinden birinin babasına bundan bahsetmesinin ardından, baba tipik ve yargılayıcı, üstünlük taslayan tavırlar takınarak bağıra çağıra ailedeki hemen herkese X'in davranışlarını iğrenç ve tümüyle *infra dignitater*[8] bulduğunu bildirmiş ve X'in karısına onu (yani X'i) terk etmesi için baskı yapmıştı. X bunları yıllardır unutmamıştı, çünkü o sıkıntılı dönemden ve yaşlı adamın üstünlük taslayan suçlamalarından sonra karısının birbirine kenetlenmiş ve sıkıca bağlı ailesiyle, o sırada karısının altı kardeşinin kendi eşlerini ve çocuklarını ve sürü sürü hala ve amcalarını ve türlü türlü kuzenlerini içeren geleneksel Aile Buluşmasını (büyük harfle yazan onlar), yani X'in her seferinde kendini sürekli şüphe ve yargı altında hissedip o klasik dışarıdan bakan yabancı ruh haline girmesine neden olan buluşmayı her yaz gerçekleştirmek için bölgedeki bir Konferans Salonu'nu kiralamak zorunda kalan ailesiyle ilişkisinde kendini daha da önemsiz, uzak ve *non-grata*[9] hissetmişti.

X'in karısının ailesi karşısındaki yabancılaşma duygusu, bu devasa ve kafası karışık topluluk artık çelik gözlü yaşlı patriarkın beyin tümörüne yönelik tatsız tedavi seçeneklerinden, sürekli kötüye gitmesinden ve birkaç aydan fazla hayatta kalma şansı olmadığından başka bir şey konuşamadığı için artmıştı, çünkü kendi aralarında dur durak bilmeden bundan başka ko-

nuda konuşmuyorlardı sanki ve X ne zaman bu kederli aile konseylerinde karısının yanında olsa kendini hep bir kenara atılmış, işe yaramaz ve incelikli bir şekilde dışlanmış gibi hissediyordu; sanki karısının birbirine bağlı ailesi bu kriz zamanında daha da kenetlenerek X'i iyice çepere itiyorlarmış gibi. Karısının, X'lerin biraz mütevazı (ve çok farklı bir ekonomik galaksideymiş gibi duran) evinden çıkıp adamın (yani yaşlı adamın) ve karısının kasabanın diğer yanındaki zengin neoromanesk evindeki hasta odasına yaptığı ziyaretlere eşlik eden X'in kayınpederiyle şahsen görüşmeleri de, özellikle acı verici oluyordu. Bütün bu yukarıdaki nedenler artı X'in karısının babasının -bu arada adam ailenin satın aldığı özel ve birinci sınıf, ayarlı hastane yatağına geçmişti ve X ne zaman yanına gitse bu özel ve ileri teknoloji ürünü yatakta Porto Rikolu bir bakıcı gözetiminde yatıyor oluyordu; her zaman sinekkaydı tıraş olmuş, saçları taranmış, giyinmiş, kravatına çifte Windsor düğümü atılmış ve metal çerçeveli gözlükleri ışıl ışıl, sanki her an yerinden fırlayıp Porto Rikolu'ya Signor Pucci takım elbisesini ve yargıç cübbesini getirtecek ve 7. Bölge Vergi Mahkemesi'ne gidip merhametsizce kotarılmış birtakım kararlar daha verecek gibi; üzüntülü aile fertlerinin hepsinin bu eski toprağın yürek parçalayıcı saygınlığının, *dum spero joie de vivre*[10] ile irade gücü göstergelerinden saydığı bir giyim ve duruştu bu - bu mecburi ziyaretler sırasındaki tavırları kasten soğuk ve mesafeli olurdu, X de, gözyaşları içinde hasta yatağının üzerine bir zihinbazın iğrenç gücüyle bükülmüş bir kaşık ya da metal bir çubuk gibi eğilerek ve öne doğru uzanarak duran karısının arkasında ne yapacağını bilmez bir halde dikilirken, doğruyu söylemek gerekirse, her zaman gizliden gizliye birinci sınıf bir hıyar olarak gördüğü ve gözlüklerinin ucuna bile bakmanın kendisine ıstırap verdiğini hissettiği bu çelik gözlü ihtiyara karşı genellikle önce yabancılık, sonra sıkıntı ve hınç ve sonra da ciddi bir kin duygusuna kapılır, ondan nefret ettiği hissine

gark olmadan edemezdi; buna karşılık, kayınpederi de X'in bu gizli, istemsiz nefretini hissetmişti ve X'in varlığından memnun olmuş ya da destek almış olmadığını ve X'in Bayan X ve göz alıcı bakıcısıyla birlikte hasta odasında bulunmasını hiç istemediğini açıkça belli ederdi. Odanın boşluğuna daha da geniş, daha da destekleyici, daha da şefkatli bir gülümseme yayarken bile adamın duygularına katılmadan edemiyor X, o yüzden de yaşlı adamın hasta odasına ne zaman karısıyla gitse şaşkın, bunalmış, öfkelenmiş oluyor ve her seferinde sonunda oraya ne diye geldiğini sorgulamaya başlıyor.

Fakat X, elbette, yaşlı adamın aydınlık yatağının kıyısına yapılan her ziyaretten sonra, tedavisi olmaksızın ölüme kararlı bir biçimde doğru ilerleyen bir insanın karşısında böylesine rahatsızlık ve hınç duyduğu için her seferinde biraz utanıyor ve kendini kaybetmiş karısını arabayla sessizlik içinde eve götürürken içten içe kınıyor kendini. Özündeki haysiyet ve merhametin nereye gittiğini düşünüyor. Hatta kayınpederinin ölümcül hastalığının teşhisi konduğundan beri, (X'in) zamanının ve enerjisinin büyük kısmını sadece kendisini ve karısının klanlaşmış ailesinin *Drang*'ına[11] uzaktan hissettiklerini düşünerek harcadığı sırada karısının babasının gözlerinin önünde acı çekiyor ve ölüyor olması ve sevgili karısı acı ve kederden neredeyse perişanken, hassas ve masum çocuklarının da korkunç bir şekilde acı çekiyor olmaları karşısında derin bir utanca gömülüyor. X, içten içe karısının ve çocuklarının onun ilgi ve desteğine açıkça ihtiyaç duymasına yol açan bu ailevi kriz sırasında duygularındaki apaçık bencilliğin kendi insanlığına dair dehşet verici bir kusurun kanıtı, kalbindeki empati ve başkalarına odaklanma bölmelerinin olması gereken yeri kaplamış bir tür iğrenç buz olduğundan kaygılanıyor ve utanç içinde kendi kendinden kuşkulanarak gitgide artan bir acı çekiyordu; üstelik utanç ve kendinden kuşku duy-

gularının kendi kendine yönelik olması yüzünden iki kat utanıyor ve kaygılanıyor, bu yüzden de karısına ve çocuklarına karşı gerçekten ilgili ve destekleyici davranamayacağını fark ediyor ve bütün bu gizli yabancılaşma, rahatsızlık, hınç, utanç ve kendini yeme durumlarını içinde saklıyor, bir tek kendisini ilgilendiren *pons asinorum*'unu[12] karısına açamayacağını, onu bununla daha da yorup/dehşete düşüremeyeceğini hissediyor ve aslında kendi kalbinin yapısı hakkında keşfetmiş olabileceği şeyden o denli rahatsız olup utanıyor ki kayınpederinin hastalığının ilk birkaç ayı boyunca yaşamındaki herkese karşı alışılmadık ölçüde uysal, çekingen ve uzak davranıyor ve içinde kopan fırtınalardan kimselere bahsetmiyor.

Fakat kayınpederin acı verici, ameliyatı imkansız, dejeneratif neoplastik oyalanışı epey uzun zaman boyunca devam ediyor -ya bu beyin kanserinin çok görülmemiş yavaş bir biçimi olduğu için, ya da kayınpeder yaşama olabildiğince uzun süre asılan o yaşlı kurtlardan biri olduğu için; yani X'in içten içe aslında ötenaziyi düşünmesine sebep olan hallerden birini, hani hastanın hayatta kalıp kötüleşmeyi ve korkunç biçimde acı çekmeyi sürdürdüğü ve kendini bir türlü kaçınılmaz olana bırakarak geberip gitmediği bir durum, hangi anlaşılmaz sebeplerle olursa olsun bu berbat oyalanma halinde ısrar etmenin onu sevenleri nasıl etkilediğine hiç aldırmadığı için veya her ikisi de- ve X'in saklı çelişkisi ve yıpratıcı utancı sonunda onu tümüyle güçten düşürüyor ve iş ortamında çekilmez biri haline getiriyor; evdeyse tümüyle katatonik durumda. Böylelikle gururunu bir yana bırakıp başını önüne eğiyor ve güvendiği dostu ve meslektaşı Y'ye giderek bütün olayı *ab initio ad mala*[13] önüne seriyor, ailesinin yaşadığı kriz sırasında kendi (X'in) içinde bulunduğu soğuk bencilliği itiraf ediyor. Grotesk biçimde mahvolup tükenmiş kayınpederinin 6500$'lık ayarlanabilir çelik alaşımlı yatağının yanında, karı-

sının sandalyesinin arkasında duruyor ve yaşlı adamın dilinin acı verici klonik spazmlarla dışarı fırladığını, yüzünün çarpıldığını ve (kayınpederinin) konuşma çabasıyla kıvrılan ağzının kenarlarında sarımtırak bir köpüğün biriktiğini görüyor. Asimetrik bir çıkıntıya sahip kafasını* 300 ilmekli İtalyan işi yastık kılıfının üzerinde çeviriyor ve gözlük çerçevelerinin arkasında bulutlu ama hâlâ acımasızca delici olan gözleri Bayan X'in acılı yüzünün kıyısından geçip X'in bu acı verici ziyaretler için daha arabadayken hazırlamak için uğraştığı ve takındığı o içten yakınlık ve destek ifadesinde duraksayarak anında tam tersi yöne dönüyor -kayınpederinin gözleri dönüyor- hep kesik kesik iç çekişler eşliğinde, sanki X'in ifadesinin sahtekarlığını ve ikiyüzlülüğünü görmüş ve altındaki antipati ve bencilliği seçerek yine ta en başından beri kızının bu kıytırık ve uygunsuz Yeminli Mali Müşavir'e bağlı kalmaya neden karar verdiğini sorgulamaya başlamış gibi bir hava takınıyor. X ayrıntılı olarak neler hissettiğini anlatıyor ve bu altını tutamayan, yaşlı ve üstünlük taslayan hıyarın hasta yatağına yaptığı ziyaretlerde sessizce tümörü cesaretlendirdiğini, zihninde onu yücelttiğini ve metastatik büyümesine sürekli devam etmesini dilediğini itiraf ediyor. Ziyaretleri, içten içe, yaşlı adamın beynindeki habisliğe yakınlık gösterme ve destek olma törenleri olarak görmeye başladığını, bu esnada da zavallı karısının X'in yaşlı adama karşı kendisi gibi yakınlık dolu bir ilgi duyduğu için oraya geldiğine inanmasına engel olmadığını söylüyor... X böylece önceki aylarda yaşadığı içsel çatışmanın, yabancılaşmanın ve kendine karşı duyduğu öfkenin her damlasını kusuyor ve bu gizli utançtan herhangi birine bahsetmenin ne kadar güç olduğunu anlaması için Y'ye yalvarıyor. X'in güveni karşısında hem onurlanması hem de bu güvene sadık kalması, kalbinde X'e dair üstünlük taslayan yargılar varsa onları bir kenara bırakması ve Tanrı aşkına kimselere bütün bu cehennemi

* (yani, kayınpeder kafasını çeviriyor.)

sınav sırasında buzlaşmış[14] ve kötü niyetli bencil kalbinin ortaya çıkarmış olabileceği en derin ve gizli duyguları anlatmaması için yakarıyor.

Bu arındırıcı görüşmenin, Y'nin X'e onu çok öfkelendiren şeyi yapmasından önce mi sonra mı gerçekleştiği*, görüşmenin daha sonra gerçekleşmesi dolayısıyla Y'nin X'in küfürlerine sabırlı bir edilgenlikle katlanmasının işe yarayıp dostluklarının onarıldığını mı gösterdiği belirsiz -bu görüşmenin bir şekilde X'in Y'nin sözde "ihanetine" öfkelenmesinin nedeni olup olmadığı, yani X'in daha sonra Y'nin belki de Bayan X'e hayatının herhalde duygusal açıdan o güne kadar yaşadığı en sarsıcı dönemindeki o gizli kendi derdine gömülme haliyle ilgili bir şeyler yumurtlamış olabileceği fikrine kapılıp kapılmadığı belli değil- bunların hiçbiri belli değil, ama bu kez bu bir sorun teşkil etmiyor çünkü temelde önemli olan bu değil, çünkü temelde önemli olan şey X'in sonunda gönül indirerek o nevrotik kalbini Y'ye açması. Y'ye bu iç çatışmayı çözmek ve gizli utancını sona erdirip ölmekte olan kaympederini hayattayken tam bir hıyar olduğu için içtenlikle affedebilmek için ne gerektiğini; olan bitenleri unutup kendini beğenmiş yaşlı hıyarın kendini haklı gören yargıları üzerinde durmamak ve adamın apaçık sevgisizliğiyle kendisinin dışlanmış ve *non-grata* haline dair duygularını görmezden gelebilmek, orada olup karısının histerik aile topluluğuna yakınlık duymak ve gerçekten yanlarında olmak adına ne yapılması gerektiğini; Bayan X'i ve küçük X'leri bu kriz zamanlarında kucaklayıp desteklemek ve kendi hissettiği gizli dışlanma ve hınç duygularını, *viva canscorum*'unu[15], kendi kendine acımayı, kendi kendini yemeyi ve utançla kavrulmayı bir yana bırakıp gerçekten *onları* düşünmek için (X'in) ne yapması gerektiğini sormuş olması asıl önemli nokta.

---

* Bkz. İptal edilen Yazılı Sınav 6.

Başarısız YS6'da da açıkça göründüğü gibi, doğası gereği az konuşan ve geri planda kalmayı tercih eden biri Y; bir başkasına öğüt vermek gibi küstahça bir şey yapması oldukça zor. Ama X, Y'yi kendisini X'in yerine koymak ve bu kötü niyetli ve tüyler ürpertici *pons asinorum*'la karşılaşsaydı kendisi (yani X olan Y) ne yapardı diye seslice düşünmek zorunda bırakıyor ve Y'nin sonunda kendisinin (yani X olan Y'nin ve bu bağlamda X'in kendisinin) bu durumda yapabileceği en iyi şeyin edilgen bir şekilde öylece durmak olduğunu, yani aile toplantılarının kıyısında ve hasta babasının yanında duran Bayan X'in yanında Boy Göstermek -bir bakıma, en azından fiziksel olarak- ve Orada Olmayı sürdürmek olduğunu ileri sürmesini sağlıyor. Y'ye göre orada vakit geçirmek ve sessizce tiksinti duyarak ikiyüzlülük, bencillik ve hoşgörüsüzlük hisleri yüzünden acı çekmek, yaşlı adama gizli bir hediye olarak ödeyeceği kefaret. Karısına eşlik etmeyi ya da yaşlı adamı ziyaret etmekten vazgeçmeyi ya da aile toplantılarının kıyısında oyalanmayı bırakmamak; başka deyişle X'in kendisini basit fiziksel eylemlere ve süreçlere indirgeyerek yüreğini ferah tutması ve kendini sorgulayarak kaygılanmayı bir kenara bırakıp sadece Ortalıkta Görünmesi*... Ve X, Tanrı aşkına bu zaten başından beri yaptığım şey, diye yanıt verince, Y tereddütle sırtını sıvazladı (X'in) ve X'in ona (≈Y) sandığından çok daha güçlü, akıllı ve anlayışlı biri gibi göründüğünü söyledi.

Bütün bunlar X'in biraz daha iyi hissetmesine yol açtı -ya Y'nin verdiği öğüt bilgece ve yüreklendirici olduğu için ya da X içinde biriken uğursuz sırları kusarak rahatladığından- ve böylelikle olaylar eskisi gibi iğrenç kayınpederin yavaş yavaş kötüye gitmesi, X'in karısının kederi, ailenin sonu gelmez histeri kriz-

* (Y'nin 'Boy Göstermek' ve 'Orada Olmak' gibi şeyleri söyleyiş tarzı X'i bu klişeleri, karısının ailesinin Ramada C.C.'deki o dayanılmaz yıllık "Toplantılarından" nasıl bahsettiğini hatırlatır bir şekilde, büyük harfle yazılmış gibi algılamasına yol açtı.)

leri ve toplantıları ve X'in de gergin ama içten gülümsemesinin arkasında kendini nefret dolu, şaşkın ve içi içini yer bir halde kalması ama bütün bu kuşku dolu duygusal girdaba sevgili karısına ve -bu yolla- kayınpederine sunduğu, kalbinin derinliklerinden gelen bir hediye olarak bakmaya çalışması ile sürdü. Altı ay boyunca X'in gözlerinin altları artık iyice kararmış olan karısının ve kız kardeşlerinden birinin Paxil adlı antidepresana başlaması ve X'in karısının iki erkek akrabasının okudukları lisenin Özel Eğitim bölümüne devam eden özürlü bir kıza tacizde bulundukları iddiasıyla tutuklanması dışında pek önemli bir şey yaşanmadı.

Olaylar bu şekilde devam etti -X artık ikide bir gururunu yenip içini dökmek ve bazen de fikir almak için Y'ye geliyordu ve hasta yatağının kenarında ve konuyla ilgili aile toplantılarındaki varlığıyla tamamen edilgen ama varlığını ortaya koyar şekilde yer alıyordu, öyle ki X'in karısının çok şakacı büyük amcaları arada kendisinin tozunu almak gerektiğini söylemeye başlamışlardı- ve sonunda, ilk teşhisten neredeyse bir yıl sonra, bir sabah erken bir vakitte, ameliyat olamayacak kadar tükenmiş, acı çeken ama aklı başında olan yaşlı kayınpederi can verdi. Ezilmiş bir tarpon balığı* gibi titreyerek son nefesini verdi adam ve tahnit edildi, cenaze için teni boyandı, mahkeme cübbeleriyle (vasiyeti doğrultusunda) giydirildi ve gelenlerin hepsinden daha yukarıda duran bir sehpanın üzerine yerleştirilen tabuta konularak törenle anıldı. Tören sırasında X'in zavallı karısının gözleri akrilik bir battaniyedeki iki dev puro yanığı gibiydi; onun yanında X oraya toplanan karalara bürünmüş akrabaları önce kuşkulandırıp sonra şaşırttı - oradaki herkesten daha uzun süre ve daha

* (X'in bacanaklarından biri demişti bunu; Big Six şirketinin genç çalışanlarından biriydi, yaşlı adamı X'ten fazla sevdiği söylenemezdi ve bu değerlendirmeyi yaparken vücuduna serotonin pompalanan karısının yanında ayakta dikiliyordu.)

yüksek sesle ağladı, üzüntüsü o kadar aşırı ve öylesine içtendi ki mezarlıktan çıktıkları sırada kayınvalidesi kendi mendilini X'in eline tutuşturdu ve arabaya bindirildiği sırada sol kolunu hafifçe sıkarak onu teselli etti. O öğleden sonra kayınpederinin en yaşlı ve en çelik bakışlı oğlu onu aradı ve kendisini Bayan X ile birlikte merhum yargıcın etkileyici evinin kütüphanesinde defin sonrası yapılacak ve matemli ailenin sadece en yakınlarının katılacağı özel ve seçkin bir toplantıya davet etti. Bu olay, Bayan X'i Paxil almaya başladığından bu yana ilk defa mutluluk gözyaşları dökmeye itti.

Seçkin buluşma -X'in hesabına göre eşinin bütün ailesinin %38'inden azını içeriyordu ve erkekler için önceden ısıtılmış balon bardaklarda Remy Martin ve yemyeşil renkleri neredeyse arsızca sırıtan Küba puroları vardı- deri koltuklar, antika divanlar, berjerler ve Willis & Geiger'in üç basamaklı kütüphane merdivenlerinin geniş bir daire halinde yerleştirildiği, X'in karısının ailesinin en yakın %37.5'inin oturup sırayla kayınpederle ilgili hatıra ve duygularını, uzun ve sıra dışı biçimde seçkin hayatı boyunca kendisiyle kurdukları bireysel ilişkileri anlattıkları bir toplantıydı. Ve X -karısının koltuğunun yanında küçük bir meşe merdivenin üzerine oturmuştur ve çember içindeki konumuna göre sondan dördüncü konuşmacı olacaktır, beşinci kadehini yudumlamaktadır ve purosu anlaşılmaz bir nedenle sürekli sönmektedir ve merdivenin en üst basamaklarının kereste dokusu yüzünden hafiften şiddetliye doğru değişen prostat sancıları çekmektedir- yürekten gelen ve bazısı oldukça etkileyici olan hikaye ve övgüler bu samimi çemberin içindekileri iyice yakınlaştırdığı sırada, ne demesi gerektiğini hiç mi hiç bilemez hale gelir.

S: (A) Apaçık.

(B) Babasının ölümcül hasta olduğu yıl boyunca, X'in iç çatışmalarını ve kendinden kuşkuya düşmesinin verdiği dehşeti fark etmiş görünmedi Bayan X. X de böylece ruh halini sır olarak saklamayı başardı ama yıl boyunca hep itiraf etmek istedi. X'in Bayan X'ten daha önce de birkaç kez sır sakladığını bilmek gerekir. Fakat, bütün bu ölüm öncesi dönemin iç karışıklığı ve karmaşası - diye itiraf etti X yaşlı pislik ortadan kalktıktan sonra; evliliklerinde ilk kez X'in karısının X hakkında bilmesini istemediği bir şeyi bilmemesi onu rahatlatmamış, güvende ya da iyi hissettirmemiş, tersine üzüntülü, uzaklaşmış, yabancı ve incinmiş hissetmesine yol açmıştı. Asıl soru şu: X artık, böyle olması ve böyle kalması için büyük çaba harcadığı halde, teselli edici ifadesine ve özenli hareketlerine rağmen hiçbir şeyden haberi olmayan karısına karşı büyük bir öfke duyarken buluyor kendini. Bu durumu değerlendirin.

YAZILI SINAV 9

Ne yazık ki bir edebiyatçısınız. Neyse ki *contes philosophiques*[16], vinyet, senaryo, alegori ya da fabl olmayan, ama aslında "kısa öykü" sınıfına da girmeyen, içeriğinden çok edebi değeriyle öne çıkan (son yıllarda çok popüler olan o kısa ve lüks, şipşak kurgu[17] öyküler gibi bile değil - estetik değerleriyle öne çıkan bu edebi metinler, gerçekten kısa olduklarında dahi şipşak kurgu öykülerin işlediği şekilde işlemezler) çok kısa edebi metinlerden oluşan bir dizi yazmaya çalışıyorsunuz. Bu dizinin kısa metinlerinin tam olarak nasıl işlemesi gerektiğini söylemek zor. Belki de onları okuyan kişinin bir şekilde "*sorgulanmasını*" sağlamaları gerekiyor -yani onun bir şey algısının aralıklarına duyargalarla, elle yoklayarak girmeli vb.... Ama *o* "şey" yakalaması delice zormuş gibi duruyor, metinler üzerinde çalışırken sizin için bile

öyle oluyor (bu arada uzunlukları ve estetik "ağırlıkları" vb. açısından almaları gerekenden çok daha fazla zaman, gerçekten grotesk miktarda zaman alan metinler bunlar- sonuçta siz de herkes gibisiniz ve elinizde herkes kadar zaman var ve onu ölçüp biçerek kullanmanız gerekiyor, özellikle de kariyeriniz söz konusu ise (evet: iş öyle bir raddeye geldi ki edebi kurgu yazarları bile kendilerini "kariyer" sahibi sayıyorlar.)) Ama elbette, anlatı metinlerinin hepi topu "metinler" olduklarını, yani daha çok dizinin bütününe oturma tarzlarının "bir şeyin" insani "anlamını" "sorgulamak" adına önem taşıdığını biliyorsunuz.

Bu yüzden iç içe geçen parçalardan oluşan sekiz bölümlü bir dizi hazırlıyorsunuz.* Sonunda tam bir fiyasko çıkıyor ortaya. Sekiz parçanın beşi hiç işe yaramıyor -yani istediğiniz gibi sorgulayamıyor ya da yoklayamıyor, ayrıca ya zorakiler ve fazlasıyla karikatür gibiler ya da rahatsız ediciler veya üçü birden- ve onları fırlatıp atmanız gerekiyor. 6. parça ancak kabul edilemeyecek şekilde uzun uzadıya ve laf kalabalığıyla örüldüğünde işe yarıyor ve belki de hiç kimse sondaki sorgulama bölümlerine ulaşamayacak diye düşünerek korkuyorsunuz; üstelik sonra da o bezdirici Son Gözden Geçirme Aşamasında yeniden yazılmış olan 6. metnin 6'nın ilk versiyonuna fazla bağlı kaldığını, o yüzden sekizlik diziye o ilk versiyonu tekrar koymanız gerektiğini fark ediyorsunuz, oysa o (yani 6. metnin ilk versiyonu) %75'i itibariyle sakat. 6. metnin ilk versiyonunu kullanmanın yol açtığı estetik felaketten kurtulmaya karar veriyorsunuz ve bunu, metnin fazla sağlam olmadığı konusunda dürüst olarak, yani bir "Yazılı Sınav" olarak işlemediğini kabul ederek ve 6. metnin yeni versiyonunun ilkinde sorgulamak veya yoklamak istediğiniz şeye dair yeni bir deneme olduğuna dair açık seçik bir beyanla

* (Daha en baştan bu diziyi bir sekizli ya da sekizdizi olarak hayal etmiştiniz, ama herhangi birine bunun nedenini açıklamanız gerekiyorsa şansınız bol olsun.)

başlatarak gerçekleştiriyorsunuz. Bu anlatılar arası beyanların "Sınavlar" denen küçük parçaların yapılandırılmasının iddiasını seyreltme gibi ek bir üstünlüğü var, ama aynı zamanda metakurgu ve kendine referansla flört etme bakımından bir talihsizlik de sözkonusu -yani "Bu Yazılı Sınav işe yaramıyor" ve "Bir daha deneyelim" gibi ifadeleri metnin kendi içinde bulmak gibi- bu da 1990'ların sonunda, Wes Craven bile kendi işlerine verdiği metakurgusal referanslarla para yapıyorken sakat, yorucu ve kısır bir iş olabilir, aynı zamanda da parçaları okuyan kişinin neyi sorgulamasını istiyorsanız o konudaki acayip *aciliyeti* kaybetme riski içerir. Bu aciliyet de sizin, kurgu yazarının, çok, nasıl desem... eh, acil olarak hissettiği ve okurun da hissetmesini istediği bir aciliyet - buradan da anlaşılıyor ki hiçbir şekilde okurun bu dizinin sorgulayıcı yapısı ve standart hareket prosedürü olan metametin üzerine hoş bir biçimsel alıştırmadan ibaret olduğunu düşünmesini istemiyorsunuz.*

---

* (Ama bütün bunlar biraz karmaşıklaşıyor, çünkü bir yanınız bu küçük Yazılı Sınavların metinsel dördüncü duvarı kırıp bir bakıma okura doğrudan seslenmesini (ya da onu "sorgulamasını") istiyor ki bu arzu bir bakıma gerçekçilik iddiasının dördüncü duvarını delmek için kullanılan eski "meta"-araç arzusuyla bağlantılı, ama bu sonuncusu gerçek bir duvarı delmekten çok yazarın kendisinin kişiler üstülük niteliğini ya da geride durma örtüsünü delmeye yarıyor. Mesela dramaturgun sahneye çıktığı ve size olup bitenlerin yapay ve bu yapaylığı yaratanın kendisi (dramaturg) olduğunu ve ama en azından okur/seyirci olan sizlere arka tarafta ipleri çektiğini anlatacak kadar da dürüst olduğunu belirttiği o eski usul, standart hareket prosedürü açısından "meta" işleri çağrıştırıyor. Kişisel olarak bunun aslında aşırı retorik ve sahte bir dürüstlük olduğunu, onu (yani "meta"-tipi yazarı) sevmeniz ve onaylamanız ve ortasında olduğunuz şeyin yapay olduğunu hatırlatmasına yol açacak kadar yetişkin olduğunuza inanmasından dolayı kendinizi hoşnut hissetmeniz için (sanki bunu zaten bilmiyormuşsunuz gibi, sanki hemen önünüzde duran şeyi göremeyen miyop bir çocukmuşsunuz ve size tekrar tekrar hatırlatılması gerekiyormuş gibi) tasarlandığını düşündüğünüz bir dürüstlük bu; bu da her şeyden çok sürekli ne kadar açık, dürüst ve yönlendirmeden uzak olduğunu söyleyerek sizi onu sevmeye yönlendirmeye çalışan bir gerçek-dünya insan tipini andırıyor; size dosdoğru yalan söyleyerek yönlendirmeye çalışan bir insandan çok daha sinir bozucu bir tiptir bu, çünkü en azından yalancı kişi kendini bir şeyleri yapmıyor diye öv-

Bütün bunlar da ciddi (ve cidden vakit alan) bir muamma yaratıyor. Başlangıçta tasarladığınız işe yarar sekizlinin sadece yarısının elde kalmış olması -ve onun da eğreti ve kusurlu bir yarım olması*- bir yana, aynı zamanda belli bir aciliyet arz eden birleşik bir sekizli bütün oluşturmak üzere birbirine bağlanaca-

---

müyormuş gibi davranarak övmez, yani sizi sorgulamaz ya da sizinle herhangi bir alışverişe girmez, hatta sizinle gerçekten *konuşmak* yerine aşırı özbilinçli ve yönlendirici bir şekilde *performans** gerçekleştirmez.

Bunların hiçbiri açıkça anlatılmadı ve çıkarılmaları gerekebilir. Bu gerçek-anlatı-dürüstlüğüne-karşı-sahte-anlatı-dürüstlüğü-hikayesine hiç girilmemesi de mümkün.

*[Kundera burada "*dans etmek*" derdi ve kendisi, içerikten çok estetik değeriyle öne çıkan eserlere imza atmış, karşılıklı dürüstlükleri hem sarsılmaz hem de kendine hizmet eder metinlerin arkasında duran edebiyatçı tipine mükemmel bir örnektir: klasik bir postmodern retorikçi.]

* Belirtmek gerek -%100 dürüstlükle- sizin özgün sekizlinin %63'ünü atmanıza neden olan şey, Olimpos'lu tanrılara has, yüksek estetik ölçütler değildi. İşe yaramayan beş metin, işe yaramadılar sadece. Örneğin biri, aşırı etkili bir Prozac-ve-Zoloft-sonrası tipi antidepresanın patentini alan zeki bir psikofarmakolog hakkındaydı, antidepresan o kadar etkiliydi ki hastalardaki huzursuzluk/zevk alamama/agorofobi/saplantılı zorlanımlı nevroz/varoluşsal umutsuzluk hallerini tümüyle silip atıyor ve onun yerine engin bir kişisel güven ve yaşama sevinciyle birlikte hastaların uyumsuzluklarını yok edip sınırsız bir biçimde renkli ve kişisel ilişkiler kurma yeteneğine ve onların evrenle ve içindeki her şeyle temel ve kapsayıcı bir birlik içinde olduklarına dair neredeyse mistik bir inanca, ayrıca bütün bu yukarıdaki duygulara dair yaygın ve coşkun bir minnettarlığa yol açıyordu; dahası yeni antidepresanın kesinlikle yan etkisi ya da kontraendikasyonları veya başka ilaçlarla tehlikeli etkileşimleri yoktu ve Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi onay sorıştırmalarından tam anlamıyla uçarcasına geçmişti; ayrıca ilaç kolaylıkla ve ucuz biçimde üretiliyordu, psikofarmakolog kendi bodrumundaki laboratuvarında karıştırıp üretebiliyordu ve lisanslı psikiyatri çalışanlarına posta yoluyla maliyetine satabiliyor, büyük ilaç şirketlerinin açgözlü fiyat artışlarından böylelikle kaçınabiliyordu; ve binlerce adsız siklotimi hastası Amerikalı için tam anlamıyla yaşam umudu olmuştu. Birçokları psikiyatrları için son derece endojen ve ısrarlı, başbelası hastalarken birdenbire olumlu bir şekilde *yaşama sevinci*, yaratıcı enerji ve bu büyük şansın sıcaklığıyla dolup taşmaya başlamışlar ve bu zeki psikofarmakoloğun ev adresini bulmuş (yani hastaların bir kısmı bulmuştu ve psikofarmakolog antidepresanı posta yoluyla gönderdiği için bu çok kolay olmuştu, herkesin tek yapması gereken gönderilen ucuz kutulardaki adrese bakmaktı) ve çıkıp evine gelmeye

ğını hayal ettiğiniz o sekiz özgün edebi metin sayesinde okur bu her kahba giren aına tek bir hususta birleşen parçalar ve sınavların sonundaki incelikten uzak S'lar ile incelikli biçimde sorgulanacak ve yoklanacaktı. Bu tuhaf ve belirgin aciliyet başka biri

---

başlamışlardı; önce tek tek, sonra küçük gruplarla, bir süre sonra da psikofarmakoloğun evi önünde bekleşen kalabalık topluluklar halinde, sırf bu büyük adamın gözlerinin içine manalı bir şekilde bakmak, elini sıkmak, ruhen coşmuş olan gönüllerinden ona bir teşekkür etmek için; ve psikofarmakoloğun evinin önünde biriken minnettar hasta kalabalıkları zaman içinde gitgide büyüdü, minnettar kalabalığın içindekilerden daha kararlı olanlar çadır ve karavanlarını kurmaya başladılar evin önünde, karavanların lağım hortumlarının kaldırımdaki yağmur oluğuna bağlanması gerekti, psikofarmakoloğun kapı ve telefon zili hiç susmuyordu, komşularının bahçelerine giriliyordu, belediyenin sayısız sağlık kuralı çiğnendi ve psikofarmakolog da eve kapanıp ihtiyaçlarını telefonla gidermeye başladı, ön pencerelerini dışarıyı göstermeyen boydan boya panjurlarla kaplattı ve onları hep kapalı tuttu, çünkü dışarıdaki kalabalık ne zaman onu evin içinde gezinirken görse büyük ve coşkun övgülerle dolu minnettar haykırışlar yükseliyordu ve yeni hastalar *kitleler halinde* akın edip psikofarmakoloğun elini iki elleriyle birden sıkmak ve ona ne büyük ve mükemmel ve özgeci bir aziz olduğunu anlatmak ve kendileri için ve aileleri için ve bütün insanlık için yaptıklarının karşılığını ona ödemek uğruna, söylemesi yeter, her şeyi yapacaklarını söylemek için çırpındıkları zaman bu küçük evin verandasının kaldıramayacağı kadar tehditkar görünümlü bir kitlesel yük boşalması oluyordu; böylece tabii psikofarmakolog kendi evinde, panjurlarını kapatmış, telefonu fişten çekmiş, kapı zilini sökmüş ve kalabalığın sesini duymamak için kulaklarına köpük kulak tıkaçlarından takmış bir halde hapis kalmış, evi terk edemez hale gelmiş ve kilerinin diplerinden lezzetsiz, konserve bir yemeğin sonuncusunu da çıkarmıştı ve ya atardamarlarını kesip parçalayacaktı ya da bacanın içinden sürüne sürüne çatıya çıkıp bir megafonla bu insanı delirten coşkun ve minnettar kalabalığa bağırmaya başlayacaktı - siktirip gitmelerini ve onu siktiğimin İsa'sı aşkına siktiğimin yalnızlığı içinde bırakmalarını, buna daha fazla *dayanamayacağını*... Sonra da dizinin Yazılı Sınav formatına uygun bir biçimde psikofarmakoloğun bu başına gelenleri hak edip etmediği ve yeryüzündeki toplam neşe/acı oranında herhangi bir belirgin değişikliğin her seferinde ilgili denklemin diğer tarafındaki radikal bir değişiklikle dengelendiğinin doğru olup olmadığı vb. gibi oldukça öngörülebilir sorular gelecekti... Bütün bunlar uzun uzadıya sürüyordu, hem çok belirgin hem çok muğlak biçimde (örn. Sınavın "S" kısmının ikinci bölümü yeryüzünün neşe/acı oranıyla modern muhasebeciliğin "A = L + E" şeklindeki ufuk açıcı denklemi arasında makul bir benzerlik kurmaya beş satır harcıyordu, sanki bin kişide birden fazlası buna

için anlam taşıyabilir de taşımayabilir de, ama sizin için anlam taşıdı ve öyle geldi ki... Yani, yine, acil ve alışılmamış Yazılı Sınav tipi yapısının yol açtığı sığ, biçimsel alıştırma ya da sözdemetaedebiyat oyunculuğu kisvesi göze almaya değer gibi göründü. Sekizlinin iki-kere-iki-kere-iki-metninin (bunu da hem karakterlerin hem okurların "karar vermesi" gereken konular açısından bir tür Hegelci sentezin üçlü gücüyle karşı karşıya getirilen Mani'ci bir ikileme olarak hayal etmiştiniz) organik olarak bir-

---

gram değer verirmiş gibi.) Dahası bütün *mise en scene* fazlasıyla karikatür gibiydi, hem grotesk ölçüde komik hem grotesk ölçüde ciddi olmaktansa sadece grotesk derecede komik olmaya çalışıyormuş gibi görünüyordu, öyle ki çağdaş hayatta fazlasıyla hissedilen aciliyeti yok etmiş olan geberene-kadar-eğlenelim tipi sinik, ticari komedilerden biri gibi duran bir şeylerle bulanıklaşıyor ve Sınavın senaryosu ile dokunuşundaki insani değer ve aciliyet yitip gidiyordu. Bu da ironik bir şekilde sekizliden başka bir özgün metnin silinmesine yol açan şeyin tam tersiydi. Bu diğer Yazılı Sınav sorusu, 20. yüzyılın başında Doğu Avrupa'nın egzotik bir yerlerinden gelerek Ellis Adası'na çıkan ve orada denetimden geçen bir grup göçmeni anlatıyordu, tüberküloz testini geçtikten sonra Ellis Adası Kabul İşlem Görevlilerinden psikopat ölçüde şovenist ve sadist olan birinin eline düşmek gibi bir talihsizlik yaşıyorlar, adam onların Kabul belgelerindeki egzotik soyadlarını İngilizcede uzaktan yakından benzedikleri ne kadar iğrenç, gülünç, seviyesiz isim varsa ona dönüştürüyor -Pavel Bokyala, Milorad Siksalla, Djerdap Sümük, herhalde anladınız- ve göçmenler de yeni ülkelerinin dilini bilmedikleri için ne itiraz ediyorlar ne de bunu fark ediyorlar. Ama kısa süre sonra Amerika'daki hayatlarında cehennemi bir alay, utanç ve ayrıncılığa maruz kalmalarına ve Doğu Avrupalılara özgü-*intikam*-duygusutipi bir hınca neden oluyor ve bu durum kanunen zarar gören göçmenlerin büyük kısmının yaşlılıklarında gittikleri, Brooklyn'deki huzurevine kadar sürüyor; sonra bir gün huzurevinde perişan ama ürkütücü bir şekilde tanıdık görünen yaşlı bir surat beliriyor ve suratın sahibi portatif oksijen tankıyla birlikte işlemleri ardından kabul edilip tekerlekli sandalyesiyle televizyon odasının ortasındaki yaşlı göçmenlerin arasına getiriliyor ve önce keskin gözlü yaşlı Ephrosiu Benimçükümküçük ve sonra yavaş yavaş diğerleri yeni gelenin Ellis Adası'ndaki o uğursuz Kabul İşlem Görevlisinin zayıflayıp güçten düşmüş kabuğu olduğunu, adamın şimdi felçli, dilsiz, anfizemli ve iyice çaresiz olduğunu anlıyorlar; ve onun kurbanı olarak elli yıldır hemen her gün alay, saygısızlık ve öfkeye maruz kalmış olan göçmenler intikamlarını almak için karşılarına çıkan bu mükemmel şanstan yararlanıp yararlanmamayı tartışıyorlar ve böylece felç-

leşik bütününde tuhaf bir şekilde ortaya çıkan aciliyetin, o ilk postzeki metabiçimsel martaval görünümünü hafifletecek ve sonunda (bir umut) okuru sırf ortak biçimsel özelliklerine bakarak metinleri "sığ biçimsel alıştırmalar" olarak bir kenara bırakma eğilimini cidden sorgulamaya ve böyle bir davranışın tam da (en azından başlangıçta) sekizliyi suçlamak için kullandığı o sığ biçimsel kaygıları yansıttığını görmeye zorlayacak sanıyordunuz.

Fakat -işte sorun da bu- yeni-dörtlünün* metinlerini sırf organik birlik ve bu çerçevede iletişimsel öncelik kaygısı yüzünden atmış, yeniden yazmış ve yeniden yerleştirmişken, artık başka-

---

li ihtiyarın oksijen kablosunu kesmenin ya da ona benzer bir şeyin haklı olup olmadığını, adil ve merhametli bir Doğu Avrupa Tanrısının bu sadist Kabul İşlem Görevlisi eskisinin özellikle bu huzurevine düşmesini sağlayıp sağlamadığını ve gülünç isimlerinin intikamını savunmasız yaşlı bir adama işkence ederek, onu öldürerek almanın onları tam da İngilizce isimlerinin ifade ettiği seviyesizlik ve rezilliğin canlı örnekleri haline getirip getirmeyeceğini sorguluyorlar, yani isimlerinin verdiği zararın intikamını alırken, sonunda, o isimleri hak eder hale düşüp düşmeyeceklerini... Bütün bunlar da aslında (size göre) hoş ve senaryo da tartışma da sekizlinin aktarınasını istediğiniz o tuhaf grotesk/kurtarıcı öneme yönelik izler taşıyor; ama sorun bu metnin "Sınav sorularının" ((A), (B) ve benzeri ve benzeri) okura yönelteceği ruhsal/ahlaki/insani sorunların zaten metnin doruk noktasını oluşturan on iki-öfkeli-göçmen-adam-tipi tartışmasında büyük ama anlatısal açıdan zorunlu bir uzunlukta ele alınmış olması ve burada senaryo sonrası "S"nun Evet/Hayır seçeneklerinden öteye gitmemesidir; dahası bu metnin sekizlinin diğer, daha "işler" metinlerine uyup diziye, moda olan o okuru dürten türden sözde-avangard alıştırmalardan biri değil de gerçek anlamda bir edebi sanat eseri haline getirecek bir tür büklümlü-ama-yine-de-aciliyetle-birleşmiş bütünlük katmadığı anlaşılıyor; böylece, öykünün "isimler" konusunu ve isimlerin yan anlam ya da çağrışım yapmak yerine "yerli yerine oturması" gibi konuları önemli ve acil bulsanız da, sekizlinin o parçasını sessiz sedasız çıkarıyorsunuz... Bu da aslında büyük olasılıkla sizin ölçütlere, yani Olimpos'lu Tanrılara özgü ölçütler olmasa da yine de ölçüt ve inançlara *sahip olduğunuzu* gösterir ve sekizlinin tamamı ne kadar büyük bir vakit kaybı fiyaskosu teşkil etse de en azından bir teselli kaynağı olması gerekir.

* (ya da "ikili-artı-ikileme-üçüncü denemede," bunun Latincesi nasıl deniyorsa artık)

sının sekizlinin dört* metninin "birbirine uymuş" ya da "ortak bir şeylere sahip olmuş" olduğunu anlayıp anlamayacağından, yani aciliyetin onu oluşturan ayrı ayrı parçaların toplam-aciliyetini aşan birleşik bir hakiki "dizi"ye nasıl eklendiğinin anlaşılıp anlaşılmayacağından hiç emin değilsiniz. Artık yarı-dörtlüyü "nesnel olarak" okumaya ve geriye kalan parçaların içinde ve arasında sizin hissettiğiniz o garip ortamsal aciliyetin başka birisi tarafından da, sözgelimi büyük olasılıkla ağır bir çalışma gününün ardından oturmuş bu edebi "Sekizli" denen şeyi okuyarak çözmeye çabalayan bir yabancı tarafından hissedilebilir hatta fark edilebilir olup olmayacağını anlamaya çabalamak gibi talihsiz bir durum içindesiniz.** Ve kendinizi, bir kurgu yazarı olarak çok berbat bir köşeye sıkıştırdığınızı da biliyorsunuz. Okurla "yakınlık kurmanın" uygun ve verimli yolları vardır, ama kendinizi okur *olarak* hayal etmek bunlardan biri değil; aslında bu tam da okurun üzerinde çalıştığınız şeyi "*sevip sevmeyeceğini*" tahmin etmeye çalışmak benzeri bezdirici bir tuzak, arkadaşlık kurduğunuz birkaç kurgu yazarı gibi siz de biliyorsunuz ki bir şey üzerinde çalışırken zamanın ötesine geçip o şeyin "*sevilip sevilmeyeceğini*" hesaplamaya çalışmak kişinin elini kolunu bağlar ve yaptığı işin insani önemini ortadan kaldırır. Bu, tam anlamıyla ölümcül. Şöyle bir benzetme yapılabilir: Gittiğiniz bir partide çok az kişiyi tanıdığınızı varsayın, sonra eve dönerken oradakiler sizi sevdi mi sevmedi mi diye kafa patlatıyorsunuz ve şimdi *onlardan* herhangi birini sevip sevmediğiniz konusunda kesinlikle bir fikriniz olmadığını anlıyorsunuz. Bu tür bir deneyim yaşamış olan herkes bir eğlence sonrası böyle bir halde olmanın berbat bir şey olduğunu bilir. (Dahası hemen her seferin-

* (ya da kaçsa)

** Diziye yine de "Sekizli" adını vereceksiniz. Başkası için bunun bir anlamı olsa da olmasa da. Bu konuda kararlısınız. Bu kararlılık bir tür tutarlılık mı yoksa sadece delilik mi, bunu yorumlamak için vakit kaybetmeyi reddediyorsunuz. "Sekizli" diye çıkmıştınız yola, o yüzden "Sekizli" olacak bu.

de partidekilerin sizi gerçekten de *sevmediği*, gecenin başından sonuna değin o aşırı içedönük ve özbilinçli halleriniz yüzünden o partiyi sadece kendinizi sergileyecek bir sahne olarak gördüğünüzü ve onları neredeyse hiç fark etmediğinizi, onları sevip sevmediğinizi bile anlayamadan oradan ayrıldığınızı hissederek alınmaları sonucunda sizden hoşlanmamaya başladıkları anlaşılır (sonuçta onlar da insan ve onlar da sevilmek konusunda sizinle aynı kaygıları paylaşıyorlar.)

Ama gerekli miktarda zamanı kaygı, korku, oyalanma ve kağıt mendil-kemirme ve parmak-ısırmayla geçirdikten sonra, birdenbire yarı-sekizlinin sorgulayıcı/"diyalojik" biçimsel yapısı - o yapı ki tam da başlangıçta gerekli görünmüştü çünkü metametinsel martavalın olası ortaya dökülüşüyle flört için uygundu; bunun metakurgunun o çok denenmiş eski standart hareket prosedürünü izleyen "Hey-bak-bana-bakan-sana-bakan-bana" gündeminden daha derinlikli ve daha acil bir yaklaşım olduğunu sanmıştınız. Ama işlemeyen ya da dürüstlükte ısrarlı olacakları yerde standart hareket prosedürlerinden ibaret ve çekimser kaldıklarını düşündüğünüz Yazılı Sınav soruları atılmak zorunda kaldı ve bir belirsizlik meydana geldi. YS6'yı tehlikeli derecede meta olacak şekilde tekrar kurguladığınızda elinizde artık kesilip biçilmiş, yarım yamalak ve çakma bir yarım sekizli kalmıştı ve artık bütün bu kesme biçmeler sonrasında başlangıçta hedeflediğiniz o tek sesli ve ortamsal aciliyetin anlaşılacağından kuşkulu hale gelmiştiniz. Okurun aklının ve kalbinin işleyişini tahmin etmeye çabalamak gibi ölümcül bir edebiyat tuzağına düştünüz – ama aynı potansiyel olarak talihsiz-görünen avangardımsı deneysel biçim, içinde bulunduğunuz muammadan bir çıkış yolu sağlayabilir, 2+(2(1)) metnin toplamında önemli bir şey haline gelerek aciliyetini hissetirebilir ve okurun bunu atlamasını içeren potansiyel fiyaskodan sizi kurtarma şansı sağlayabilir. Çünkü artık basitçe sorabileceğinizi anlıyorsunuz. Okura. Burnunu-

zu "6 artık bir Yazılı Sınav işlevi görmüyor" ve "İşte bir deneme daha" vb. gibi şeylerin çoktan delmiş olduğu duvardan çıkartıp okura doğrudan seslenebilir ve ona sizin hissettiğiniz gibi bir şey hissedip hissetmediğini doğrudan sorabilirsiniz.

Bu çözümün püf noktası %100 dürüstlük gerektirmesi. Yani sadece içten değil aynı zamanda çıplak olmanızı. Çıplaktan da beter - daha çok silahsız gibi. Savunmasız. "Hissettiğim şey, adını dosdoğru koyamıyorum ama önemli görünüyor, sen de hissediyor musun?" - böyle açık bir soru hassas bünyelere göre değil. Öncelikle, "*Beni seviyor musun? Lütfen sev beni*," sözlerine tehlikeli bir şekilde yakın, durmaksızın süregiden bütün insanlararası yönlendirme ve boktan oyunkuruculuğun %99'u tam da bu tür şeyleri dosdoğru söylemenin bir şekilde ayıp sayılması fikri yüzünden devam etmekte. Aslında elimizde kalan son birkaç kişiler arası tabudan biri sayılır bir kimsenin böyle edepsizce, çıplak ve açıkça sorgulanması. Acınası ve umutsuz görünür. Okura böyle görünecektir. Görünmesi de gerekir. Başka yolu yok. Eğer adım atıp ona ne hissettiğini, bir şey hissedip hissetmediğini sorarsanız, bunun çekingen ya da performatif ya da sizi-sevsindiye-yapmacık-dürüstlük-taslayan bir yanı olmamalı. Bu, olayı anında mahveder. Anlıyor musunuz? Tümüyle çaresiz, çıplak, zavallı bir içtenlik göstermedikçe tehlikeli bir muammaya dönersiniz anında. Okurun karşısına gururunuzu % 100 ayaklar altına alıp çıkmanız gerekir.

O zaman yapabileceğiniz bir başka şey fazladan bir Yazılı Sınav hazırlamak olabilir - yani toplamda dokuzuncu, ama bir başka açıdan sadece beşinci hatta dördüncü ve aslında bunlardan hiçbiri de olmayabilir çünkü bu bir Sınav değil de (en iyi ihtimalle) bir tür metaSınav olacak. Bunda da yarım-sekizlideki potansiyel fiyasko ve geriye kalan yarım işler durumdaki metin-

lerin hepsinde işlenen farklı türden insan ilişkilerindeki* tuhaf ve kuşatıcı *aynılığa* işaret etmeye** çalışacaksınız. Burada konu insanların birileriyle beraber olduklarında kaçınılmaz biçimde ödedikleri *bedel* olacak, er ya da geç, eğer gerçekten biriyle*** beraber olmak istiyorlarsa, tek arzuları onu kullanmak değilse eğer (sözgelimi karşınızdaki kişiyi sadece bir dinleyici olarak ya da kendi bencil amaçlarınızın aracı olarak ya da üzerinde kendi erdemli karakterinizi gösterebileceğiniz ahlaki bir jimnastik aleti gibi kullanmak kasıt burada (tıpkı sadece cömert görünmek istedikleri için başkalarına cömert davranan, bu yüzden de biri-

* *İlişkinin* çağdaş kullanımda neredeyse mide bulandırıcı bir terime dönüştüğünü, *anne baba* sözcüğünü fiil gibi kullanan ve konuşma yerine *paylaşma* diyen türden insanlar tarafından aşırı duygusallaştırıldığını unutmayın; 1990 sonrası bir okur için bu, türlü türlü iğrenç nitelikte politik doğrucu New Age çağrışımlarına sahip olacaktır; ama eğer sözdemetaSınav taktiğini ve beraberinde getirdiği çıplak dürüstlük stratejisini fiyaskoyu atlatmak adına kullanmaya karar verirseniz, büyük olasılıkla işi uzatmayıp bu ürpertici "İ"-terimini kullanmak zorunda kalacaksınız, sonucu ne olursa olsun.

** Bu, doğru sözcük olmayabilir – fazla ukala; *göstermek* ya da *belirtmek* hatta *resmetmek* sözcüklerini kullanmak da isteyebilirsiniz (*elle yoklamak* zaten aşırı kullanıldı, üstelik tıbbi benzetme yoluyla yan anlam vermeye çalıştığınız o tuhaf psikotinsel sondajlama durumunun kimse tarafından anlaşılmaması da mümkün, bunun bir bakıma zararı yok, çünkü okur tek tek sözcükleri okuyup geçebilir, üzerinde çok durmayabilir, şansınızı zorlamanın anlamı yok.) Eğer *resmetmek* fazla yapmacık durmazsa büyük olasılıkla *resmetmek* olacak tercihim.

*** Söyleyen açısından budalalıktan başka hiçbir şey iletmeyen, boş, şekere bulanmış bir parola halinde *Olmak* fiilini ve "Senin Yanında Olacağım" cümlesini, kültürel açıdan zehirlenmiş biçimde adı geçen eserde kulanacaksınız. Okurun-%100-dürüst-çıplak-sorgulanması taktiğini kullanmaya kalkışmanın bir bedeli olmayacağını düşünmeyelim safça. İster istemez dilinizi ısırmak ve *yanında olmak* ve *ilişki* gibi terimleri cidden kullanmak, *içtenlikle* kullanmak zorunda kalacaksınız – yani tırmak içinde ya da alaycı tonlamalarla söylemek ya da söylerken göz kırpmak ya da hafifçe dürtmek gibi yollara başvurmadan kullanacaksınız – elbette sözdemetaSınavda zavallı okuru alayla sağa sola sürüklemek yerine cidden dürüst olacaksanız (o da zaten sizin ne yaptığınızı anlayabilir; bunu dile getiremese bile onu yönlendirerek edebi kıçınızı kurtarmaya çalıştığınızı bilecektir – inanın bana.)

leri beş parasız kalıp ya da belaya bulaşıp yanlarına yanaşınca sevinen, çünkü böylece hemen cömertçe olaya müdahale edip yardımsever görünebilme fırsatı yakalayan kişilerde olduğu gibi - herkes karşılaşmıştır böyleleriyle) ya da kişileri kendinin narsistçe taşlaşmış bir izdüşümü olarak görmek vb.)* Tuhaf ama adı konulmamış ve anlaşılan kaçınılmaz bir bedel bu, bazen gerçekten ölüme denk olabilir ya da en azından bir şeyden vazgeçmenize karşılık gelir (ya bir şey ya bir kişi ya da uzun zamandır saklanan değerli bir "duygu"** ya da kendinizle ve kendi erdem/değer/kimliğinizle ilgili belli bir fikir) o şeyin kaybı, doğru ve önemli bir şekilde, bir tür ölüm gibi olacak ve böylesi tümden *farklı haller, mise en scenes* ve muammalar için kapsamlı ve temel bir *aynılık* olabileceği gerçeğini (diye hissediyorsunuz) -yani, görünüşte farklı ve biçimsel olarak (kabul edelim) gösterişli ve mahcup görünümlü bu "Yazılı Sınavların" hepsinin sonunda aynı soruya indirgenebileceğini (o soru tam olarak her neyse)- söylemek size önemli, gerçekten önemli, neredeyse bacadan sürüne sürüne çıkıp çatıdan bağırmaya değer bir şey gibi geliyor.***

* Okuru birinin "yanında olmak" yerine onu "kullanmanın" tam anlamıyla milyarlarca daha çok yolu olmasını düşünmeye dürüstçe davet eden bir iki satır daha koymak isteyebilir ya da istemeyebilirsiniz. Bu sizin YS9'un ne kadar uzun ve/veya ne kadar karmaşık olmasını istediğinize bağlıdır. Benim eğilimim koymamak olurdu (herhalde kısalık ve konuya odaklanma gibi tarafsız kaygılardan çok ahlakçılığa eğilimli, bildik şeyleri tekrarlayan ya da lafazan görünmemek gibi kaygılardan dolayı) ama bu, o anki duruma göre hareket etmenizi gerektirecek bir şey olabilir.

** Sayfa 167'deki ilk ve üçüncü dipnotlarda söylenenler *duygu/duygular* için de geçerli - bakın, kimse bunun rahat ya da kolay olacağını söylemedi. Bu, umutsuzca yapılan son bir kurtarma operasyonu. Tehlikeden uzak değil. *İlişki* ve *duygu* gibi sözcükleri kullanmak işleri daha da kötüye götürebilir. Hiçbir güvencesi yok. Benim tek yapabileceğim dürüst olmak ve sizin için korkunç bedelleri ve riskleri ortaya çıkarıp karar vermeden önce onlar hakkında dikkatle düşünmeye davet etmek. Gerçekten başka ne yapabileceğimi bilmiyorum.

*** Evet: Ahlakçı ve aşırı duygusal görüneceksiniz.

Bu da zaten sizin -talihsiz kurgu yazarının- dördüncü duvarı delmeniz* ve sahneye (elinizdeki şapka dışında) çıplak çıkmanız gerektiği ve bütün bunları sizi hiç tanımayan ya da size şu ya da bu şekilde aldırmayan ve büyük olasılıkla sadece uzun bir günün sonunda eve gelince ayaklarını uzatıp nispeten güvenli ve zararsız gevşeme yöntemlerinden biriyle gevşemek isteyen birine söylemek zorunda kalacağınız anlamına geliyor.** Sonra da okura hemen bunu hissedip hissetmediğini soracaksınız - tuhaf, adı konmamış, belirsiz ve aciliyet gerektiren, insanlar arası bu aynılığı. Buna göre bütün o hırpani, yarım yamalak hazırlanmış, deneysel yarım-sekizlinin organik bir bileşimi olan edebi bir bütün olarak "işleyip işlemediğini" sormanız gerekecek. Hemen onu okuduğu sırada. Tekrar: bunu dikkatle düşünün. Bu taktiği, neye mal olacağını ciddi ciddi *düşünmeden uygulamamalısınız.* Sizin hakkınızda ne düşünülebileceğini düşünmeden. Çünkü eğer bir hamlede bunu yaparsanız (yani ona doğruca sorarsanız) bütün bu "sorgulama" olayı zararsız bir biçimsel edebiyat aracı olmaktan çıkar. Gerçek olur. Onu rahatsız ediyor olursunuz, tıpkı iyi bir akşam yemeği yiyip gevşemek için masaya oturduğunuz sırada size bir şeyler satmak için telefon eden birinin sizi rahatsız edeceği gibi.*** Ayrıca onu cidden ne tür bir soruyla rahatsız edeceğinizi de bir düşünün. "Bu işe yarıyor mu, bunu seviyor

* (Diğer şeylerin yanı sıra delmeniz de gerekecek)

** Evet: olaylar öyle bir noktaya geldi ki edebi kurgu artık *güvenli* ve *zararsız* sayılıyor (aslında, ilk sıfat büyük olasılıkla beraberinde ikinci sıfatı da getiriyor ya da onu da içeriyordu) ama sizin yerinizde olsam ben kültür politikalarını bu işin dışında tutmayı yeğlerdim.

*** (... Daha bile *kötü*, aslında, çünkü bu durumda sanki bir restorandan pahalı ve şık bir yemeği paket yaptırıp eve getirmişsiniz ve tam onun tadını çıkarmak için masaya oturduğunuz sırada telefon çalıyor ve arayan restoranın şefi ya da sahibi ya da yemeği paketleyen kımse odur ve size yemeğin ortasında yemeğin nasıl olduğunu, ondan tat alıp almadığınızı ve bir yemek olarak "işe yarayıp yaramadığını" sormaktadır. Size bunu yapan bir restoran sahibi hakkında ne düşüneceğinizi hayal edin.)

musun," vb. Böyle bir şey sorduğunuz için sizin hakkınızda ne düşünür, onu bir değerlendirin. Bu, sizi, (yani *mizansen*in kurgu yazarını) bir partiye sırf sevilip sevilmediğini saplantı haline getirdiği için gitmek bir yana, oradayken yabancıların yanına gidip onlara onu sevip sevmediklerini ciddi ciddi soran türden biri durumuna sokar. Onun hakkında ne düşünürler, onlar üzerinde nasıl bir etki bırakıyor, onunla ilgili görüşleri kendine ait benlik fikrinin karmaşık titreşimiyle hiç örtüşüyor mu vb. Sadece bir partiye gelip biraz gevşemek ve belki tümüyle rahat ve güvenli bir ortamda yeni birileriyle tanışmak için orada bulunan insanların karşısına dikilip doğruca görsel alanlarına dalmak ve hem partinin hem de yabancılar-arasındaki-ilk-görüşmelerin bütün sözsüz temel kurallarını çiğnemek ve onları kendinizi içe dönük ve özbilinçle yüklü hissetmenize yol açan şey hakkında açıkça sorgulamak.* Bunu yaptığınız bir partideki insanların yüzlerini bir düşünün. Yüz ifadelerini tam olarak, 3 boyutlu ve canlı renk-

---

* ... Ve elbette büyük olasılıkla aynı zamanda onların ne hakkında -kendileri hakkında ve partidekilerin onları sevmesi hakkında- özbilinç hissettiği de bir sorundur ve bu yüzden de parti görgüsünde bu tür soruları açıkça sormamak ya da parti etkileşimini bu tür bir kişiler arası kaygı girdabı haline getirmemek dile getirilmeyen bir aksiyomdur: çünkü tek bir parti sohbeti bile bu tür maskelenmemiş bir en-derin-düşüncelerini-açma düzeyine eriştiği zaman metastaz yapıp yayılacaktır; çok geçmeden partideki herkes oradakilerin onlar hakkında ne düşündüğüyle ilgili umut ve korkularını anlatmaya başlar, bu da farklı kişilerin belirgin kişiliklerinin ayırt edici özelliklerinin silinmesi ve partideki herkesin az çok aynı olduğunun ortaya çıkması demektir, o zaman parti çıplak bir kendini saplantı haline getirmiş aynılığın entropik homeostasis'ine ulaşır, gitgide sıkıcılaşır*, dahası başkalarını sevme ya da sevmeme duygularına dayanak olan, insanlar arasındaki ayırt edici renkli yüzey farklılıklarının da ortadan kalkması gibi paradoksal bir olgu vardır, böylece "Benden hoşlandın mı" sorusu anlamlı bir yanıt getirmekten uzaklaşır ve bütün parti kolayca tuhaf, mantıksal ya da metafizik bir iç patlamaya girer, partideki insanlardan hiçbiri bir daha dış dünyada anlamlı bir şekilde işlev göremez hale gelir.**

* (Belki de bunun ateistlerin Cennet fikrine çok yakın olduğuna dikkat çekmek ilginç olabilir, o da ateizmin görece popülerliğini açıklar.**)

** (Ama ben sizin yerinizde olsaydım, büyük olasılıkla bütün bunları örtük bırakırdım.)

lerde düşünün, sonra bir de size yönelen ifadeyi düşünün. Çünkü aldığınız bu risk, dürüstlük taktiğinin olası bedeli olacaktır - ve unutmayın ki karşılığı hiç de olabilir: eğer o iç içe geçmiş dörtlü *quart d'heures*[18] içinde okuru "sorgulamakta" ya da herhangi bir elle tutulur "aynılık" ya da "aciliyet" duygusu aktarmakta başarılı olamadıysa, sona doğru şapka elde çıkıp gelmenin ve okuru doğrudan sorgulamaya çalışmanın daha sonra dizinin metinlerinde bir şekilde yankı bulacak ve onun onları farklı bir ışık altında görmesini sağlayacak herhangi bir acil aynılık vahyine yol açıp açmayacağı hiç belli olmaz. Sizi kendi kendinin farkında olan içe dönük bir budala gibi ya da fiyaskosunu bir metaboyuta kaçmak suretiyle fiyaskonun kendisi hakkında yorum yaparak kurtarmaya çalışan o yönlendirici psödo-postmodern dangalak sanatçılardan biri gibi göstermeye yol açabilir.* En iyi niyetli yorumla bile, çaresiz görünürsünüz. Hatta zavallı gibi. Her koşulda bu, sizi okurların oturup kendilerinin çözümsüz karmaşasından kaçmak ve daha önceden hazırlanmış bir anlam dünyasına girmeye çalışmak istedikleri zaman okudukları edebiyat sanatçısının olduğuna inanmak isteyecekleri gibi bilge ya da güvenilir ya da başarılı göstermeyecektir. Onun yerine sizi tamamıyla kayıp, şaşkın, korkmuş ve aciliyet ve aynılık gibi temel sezgileri hak-

* Bu taktik bazen, edebi-kurgu toplantıları ve benzeri yerlerde, eski *Tonight Show* sunucusu Johnny Carson'un bir fıkrayı toparlamaya çalışırken hemen kasten fıkranın kötülüğü üzerine metayorum bindiren utanmış bir yüz ifadesi takınarak seyircilere kendisinin de fıkranın kötü olduğunu bildiğini göstermesinden, yıllar ve on yıllar geçse bile seyirci üzerinde iyi bir fıkradan çok daha büyük etki bırakan bu stratejisinden esinlenerek "Carsonlama" ya da "Carson Manevrası" olarak anılırdı... Ve Carson'un bu Manevrayı ta 1960'ların sonlarındaki gösterilerdeki LCD reklamlarında kullanıyor olması, bunun pek de nefes kesici, yeni bir yöntem olmadığını gösterir. Okura en azından metayorum yapmanın artık kötü, modası geçmiş bir şey olduğunun ve bir fayda sağlamadığının farkında olduğunuzu göstermek üzere bu bilgiyi YS9'a kısmen eklemeyi düşünebilirsiniz – bu da yapmaya çalıştığınız şeyin aslında çok daha önemli ve gerçek olduğu savına güvenilirlik katabilir. Tabii yine bu da sizin kararınız. Kimse elinizden tutmayacak.

kında bile kime güveneceğinizi bilmez halde gösterir... Bir okur, çamur siperde titreyen bizler gibi görünürsünüz - parıltılı, soyut bir Olimpos Karargahından temiz ve kuru ve ışıl ışıl hakim varlığını ve sarsılmaz inancını bütün seferi yöneterek gösterdiğine inandığımız bir *Yazardan* ziyade.

Kararınızı verin.

ADULT WORLD[19] (I)

BİRİNCİ BÖLÜM. SÜREKLİ DEĞİŞEN YEN KURU

İlk üç yıl boyunca, genç kadın kocasıyla sevişmelerinin onun şeyini zorladığını sanarak kaygılandı. Şeyinin tepesinin hassaslığı, nazikliği ve tokat yemişçesine pembe olması. İçine ilk girdiği anda suratı hafif ekşirdi. Kadın onun şeyini ağzına aldığı zaman hissettiği çiğliğin o belli belirsiz, sıcak, madeni para benzeri tadı - fakat nadiren ağzına alıyordu; adamın pek hoşuna gitmediğini hissetmişti.

Evliliklerinin ilk üç, üç buçuk yılında, bu kadın, genç olduğu (ve tamamen kendiyle meşgul olduğu (ama bunu sonra fark etti)) için, sorunun kendisinde olduğuna inandı. Sorun. Kendisinde ters bir şey olmasından korktu. Sevişme tekniğinde. Ya da belki de orasında onun şeyini zorlayan tuhaf bir engebe, çıkıntı ya da pürüz vardı ve adamın canını yakıyordu. Seviştikleri sırada kasık kemiğini ve bızırının altını ona doğru bastırıp sürtmek bazen hoşuna gidiyordu, biliyordu. Hatırladıkça olabildiğince hafif bastırıyordu, ama doruğa doğru çıkarken bunu sıkça yaptığını ve bazen kendini kaybettiğini biliyordu, sonrasında da bencillik edip onun şeyini unuttuğu ve onu çok zorlamış olabileceği için kaygılanıyordu.

Genç bir çifttiler ve çocukları yoktu, ama bazen çocuk sahibi olmayı, bunun onları sürükleyeceği geri dönüşü olmayan değişiklikleri ve sorumlulukları konuşuyorlardı.

Kadının korunma yöntemi diyaframdı, ama sonra diyaframın kenarlarının tasarımındaki bir şeyin ya da onu takma tarzının yanlış olduğunu, bu yüzden de adamın canını yaktığını, onu sevişirken zorlayan şeyin bu olabileceğini düşündü. Adam içine girerken kadın onun yüzünü inceledi; gözlerini açık tutmayı unutmadı ve aslında haz denebilecek ya da denemeyecek (bunu sonradan, biraz olgunlaştığı zaman fark etmişti) bir şeylerin izini sürdü, iki evli bedenin gelebilecekleri ölçüde bir araya gelmiş olmaktan duyulan hazzın açığa çıkardığı ve kadının neyi yanlış yapıyor olabileceğini anlamak için gözlerini ve duyularını açık tutmasını güçleştiren o sıcaklık ve yakınlığın neden olduğu ya da olmadığı o hafif surat ekşimesini gözledi.

O ilk yıllarda, kadın seks yaşamlarının gerçeğiyle her açıdan mutlu olduğunu hissediyordu. Kocası harika bir aşıktı ve gösterdiği özen, yakınlık ve hüner onu hazdan neredeyse deliye çeviriyordu. Bunun tek olumsuz tarafı kendisinde bir şeyin ters olduğuna ya da bir şeyi yanlış yapıp adamı seks hayatlarından kendisi kadar zevk almaktan alıkoyduğuna dair akıldışı bir kaygı duymasıydı. Kocasının ona yanlış giden şeyi söyleyemeyecek, duygularını incitemeyecek kadar düşünceli ve özverili olduğunu düşünüp kaygılanıyordu. Acı ya da yanma hissi duyduğundan, içine girerken hafifçe suratını ekşitmesinden dolayı hiç yakınmamıştı; onu sevdiğinden ve orasını sözcüklerle ifade bile edemeyecek denli çok sevdiğinden başka bir şey söylememişti. Orasının tarifsiz bir yumuşaklığa, sıcaklığa ve tatlılığa sahip olduğunu ve içine girmenin tarifsiz bir güzelliği olduğunu söylemişti. Tam doruğa varmaya hazırlanırken bedenini onunkine bastırıp sürtmesinin kendisini tutku ve aşktan neredeyse delirttiğini söylemişti. Cinsel hayatları hakkında cömert ve güven verici sözler sarf etmişti sadece. Seviştikten sonra hep övgüler fısıldıyordu ona, sarılıyordu ve seks sonrası kalp atımı yavaşlayan kadın üşümeye başladığında düşünceli bir tavırla çarşafları

bacaklarının üzerine örtüyordu. Adam şefkatle ona sarılırken çarşafların kozası altında bacaklarının hafif hafif titrediğini hissetmeyi seviyordu kadın. Üstelik adam kadına Virginia Slims sigarası almış oluyordu ve sevişmeleri sonrasında bir tane yakıp uzatıyordu.

Genç kadın kocasının harika, düşünceli, özenli, özverili, erkeksi ve hoş bir seks partneri olduğunu, hatta hak ettiğinden daha fazlası olduğunu düşünüyordu; adam uyurken ya da gecenin bir yarısında yabancı borsaları gözden geçirmek için kalkıp yatak odalarının yanındaki büyük banyonun ışığını açarak onu istemeden uyandırdığı zaman (daha sonraları, o yıllarda uykusunun hafif olduğunu fark etti) yatakta uyanık yatan kadının kaygıları hep kendiyle ilgili oluyordu. Bazen uyanık yatarken orasını elliyordu, ama keyif almak için değil. Kocası da sağ yanında yatar, yüzünü öte tarafa dönerdi. İşinin verdiği stres yüzünden uyumakta güçlük çekiyordu ve sadece tek bir konumda uyuyabiliyordu adam. Karısı bazen onun uyumasını seyrediyordu. Büyük yatak odalarında yere yakın bir yerde gece lambası duruyordu. Adamın gece kalkmasının Japon yeninin durumuna bakmak için olduğunu sanıyordu kadın. Uykusuzluk, adamın gecenin bir yarısında arabaya binip şirkete kadar gitmesine yol açabilirdi. Ayrıca rupilerin, won ve bahtların da kontrol edilmesi gerekiyordu. Üstelik haftalık market alışverişi de adamın göreviydi, bunu da gece geç vakit yapmayı alışkanlık edinmişti. Şaşırtıcı bir şekilde (bunu ancak sonraları, bir tür aydınlanma yaşayıp hızla olgunlaştığı zaman fark etmişti) kadının aklına hiçbir şeyi kontrol etmek gelmemişti.

Adam ona oral seks yaptığı zaman hoşuna gidiyordu ama kendisi karşılık verip de onunkini ağzına alınca adamın bunu o kadar sevmediğini düşünüp kaygılanıyordu. Hemen her seferinde kadını kısa bir süre sonra durduruyordu adam, ağzına değil içine girmek istediğini söylüyordu. Oral seks tekniğinde

adamın bundan kendisi kadar hoşlanmamasına yol açan ya da onun canını yakan bir kusur olması gerektiğine inanıyordu kadın. Evlilikleri süresince sadece iki kez adamı ağzıyla doruğa ulaştırabilmişti ve iki seferde de boşalması neredeyse sonsuza dek sürmüştü. O kadar uzun sürmüştü ki kadının boynu ertesi gün tutulmuş ve adam tarifsiz bir haz aldığını söylese bile onun yine de hoşlanmadığını düşünüp kaygılanmıştı. Bir ara cesaretini toplayıp Adult World'e gitmiş ve bir Dildo satın almıştı, ama sırf üzerinde oral seks tekniği çalışmak için. Bu alanda deneyimsizdi, biliyordu. Yatağın alt kısmına geçip kocasının şeyini ağzına alırken onun içinde hissettiğini sandığı o hafif gerilim ya da çekilme, kendine odaklı hayalgücünden fazlası olmayabilirdi; bütün sorun sadece kafasının içinde diye kaygılanıyordu. Adult World'de de gergin ve sıkıntılı hissetmişti. Kasa görevlisi dışında dükkandaki tek kadın kendisiydi. Kasa görevlisi ona pek münasip olmayan ya da terbiyeli sayılmayacak bir bakış atmıştı ve genç kadın içinde Dildo olan siyah poşeti arabasına götürüp kalabalık otoparktan arabayla öyle hızlı bir şekilde çıkmıştı ki daha sonra tekerleklerin ötmüş olabileceğinden korkmuştu.

Kocası hiç çıplak uyumazdı - temiz bir don ve bir tişört giyerdi.

Bazen kadın birlikte arabayla bir yere gittikleri ve yoldaki arabaların hepsinin birer ambulans olduğu rüyalar görürdü.

Kocası oral seks hakkında, kadını sevdiğinden ve şeyini ağzına alınca onu tutkudan deliye çevirdiğinden başka bir şey söylemezdi. Ama kadın ne zaman onu ağzına alıp o bildik öğürme refleksini bastırmak için dilini düzleştirerek kafasını olabildiğince yukarıya ve aşağıya doğru hareket ettirmeye başlasa, ne zaman başparmağıyla işaretparmağını halka yapıp adamın şeyinin sapının ağzına alamadığı kısmını uyarmaya çalışarak ona oral seks yapsa, her seferinde adamda bir gerginlik hissediyor-

du; her seferinde adamın karın ve bacaklarındaki kaslarda hafif bir kasılma saptadığını sanıyor ve adamın gergin ya da uzak olduğunu düşünerek kaygılanıyordu. Adamın şeyi genellikle acıyor ya da yanıyormuş gibi bir tada sahip oluyordu ve kadın dişlerinin ya da tükürüğünün onu rahatsız ettiğini, alacağı hazzı azalttığını sanarak tedirgin oluyordu. Bazen, oral seks sırasında, sanki oral seks çarçabuk bitsin diye cinsel doruğa hemen varmaya çabalıyormuş ve bu yüzden de, genellikle uzun süre o noktaya varamıyormuş gibi geliyordu kadına. Kadın adamın şeyiyle dolu ağzından hoşnut, heyecan dolu sesler çıkarmaya çalışıyordu; sonra, uyanık halde yatarken seslerin kulağa bazen belki de boğulan birine ait gibi, rahatsız edici geldiğini ve bunun da gerilimi artırdığını geçiriyordu aklından.

Bu olgunlaşmamış, deneyimsiz, duygusal açıdan kararsız genç kadın üçüncü evlilik yıldönümlerinin gecesinin geç bir vaktinde yatakta tek başına yatıyordu. Uykusuzluğa ya da sık sık uyanmasına neden olan bir meslek sahibi stresli koca uyanmış, büyük banyoya gitmiş, ardından alt kata çalışma odasına inmiş ve sonra da, kadın, arabasının sesini duymuştu. Kadının çamaşır dolabının dibinde sakladığı Dildo öylesine insanlık dışı ve kişiliksiz görünüyordu ve o kadar itici bir tadı vardı ki onu kullanmak için kendini zorlaması gerekti. Bazen adam gecenin bir yarısı arabayla işyerine gidip denizaşırı piyasaları daha derinlemesine kontrol ediyordu - dünyanın sayısız para birimi üzerinden ticaret dur durak bilmiyordu. Kadın gitgide daha sık uyanıp kaygılanmaya başlamıştı. Özel yıldönümü yemeklerinde sarhoş olmuş ve az kalsın birlikte geçirdikleri geceyi mahvedecek bir hale düşmüştü. Bazen, onu ağzına aldığı zaman, kocasının bundan hoşlanmadığı korkusuyla neredeyse boğulacak gibi oluyor ve onu hemen doruğa ulaştırarak adamın onun ağzının içinde olmaktan haz aldığına dair bir tür bencilce "kanıt" edinmek için delice bir arzuya kapılıyor, bazen hem kendini hem çalıştığı tek-

nikleri unutup başını adamın şeyi üzerinde deli gibi aşağı yukarı sallamaya, hatta bazen şeyinin küçük deliğini emmeye, gerçek anlamda emıneye başlıyordu ve bunu yaptığı zaman da onu zorladığından, eğrilttiğinden ya da incittiğinden dolayı kaygılanıyordu. Kocasının, şeyinin kadının ağzında olmasından hoşlanıp hoşlanmadığına dair kaygılarını da hissettiğini ve bunun adamın oral seksten kendisi kadar haz almasına engel olduğunu düşünerek kaygı duyuyordu. Bazen bu kaygıları yüzünden kendini küçümsüyordu - kocası mesleği yüzünden yeterince stres altındaydı zaten. Korkusunun bencilce olduğunu duyumsuyor ve kocasının onun korku ve bencilliğini hissettiğinden ve bunun da aralarındaki yakınlığa zarar verdiğinden endişe duyuyordu. Geceleri riyallerin, dirhemlerin, Burma kyatlarının da kontrol edilmesi gerekiyordu. Avustralya dolar kullanıyordu ama farklı bir dolardı ve izlenmesi gerekiyordu. Tayvan, Singapur, Zimbabve, Liberya, Yeni Zelanda: hepsi de inişli çıkışlı değerlerde dolar kullanıyordu. Yenin sürekli değişim halinin belirleyenleri de çok karmaşıktı. Kocasının aldığı terfi Stokastik Mevduat Analisti unvanıyla sonuçlanmıştı; kartvizitleri ve eşyalarında bu yazıyordu artık. Karmaşık denklemler vardı. Kocasının bilgisayar finans programları ve güncel yazılımlar konusundaki ustalığı şirkette efsane olmuştu; bunu bir partide, kocası yine tuvaletteyken, meslektaşlarından biri söylemişti kadına.

Kendisindeki sorundan ötürü kaygılanıyor, bunu zihninde mantıklı bir şekilde saptayıp çıkaramıyordu kesinlikle. Onunla bu konuda konuşmanın olanağı yoktu - kadın böyle bir sohbeti nasıl başlatacağını bile bilmiyordu. Bazen boğazını aklından bir şeyler geçtiğini belli edecek şekilde temizliyor, ama sonra dili tutuluyordu. Eğer adama kendisinde bir sorun olup olmadığını sorsa, bu soruyu teskin edilmek için yönelttiğine inanıp hemen teskin edecekti adam onu - biliyordu bunu yapacağını. Adamın uzmanlık alanı yen kuruydu, ama başka para birimleri yeni etki-

liyordu, o yüzden de sürekli analiz edilmeleri gerekiyordu. Hong Kong doları da farklıydı ve yenin durumunu etkiliyordu. Bazen geceleri, kadın delirdiğinden korkuyordu. Bir önceki ilişkisini akıldışı duygu ve korkularla mahvettiğini biliyordu. Kendini tutamayıp yine aynı Adult World mağazasına gitti ve erotik bir film alıp Dildo'yu sakladığı yere, kutusundan hiç çıkarmadan koydu; filmdeki kadınların seks tekniklerini inceleyip karşılaştırmaya kararlıydı. Bazen, adam yan yatmış uyurken kadın kalkıp yatağın öbür yanına dolanıyor, yere diz çöküyor ve lambanın soluk ışığında kocasını seyrediyordu - uyuyan yüzünü seyrediyordu kocasının, sanki kaygılanmasına son verecek, dile getirilmemiş bir şey bulacak ve seks yaşamlarının onu da kendisi kadar hoşnut ettiğinden emin olacaktı. Erotik filmin kutusunun üzerinde seviştikleri erkeklere oral seks yapan kadınların açık saçık, renkli fotoğrafları vardı. *Stokastik*, rastgele ya da tahmini veya hepsi yakından gözlem gerektiren sayısız değişken içeren demekti; kocası bazen bunun aslında kendini delirtme mesaisi için ücret aldığı anlamına geldiğini söylerdi şaka yollu.

Bir yanında çiftlere yönelik gereçler, diğer üç yanında da erotik oyuncaklar olan, ayrıca küçük karanlık bir koridorla arkadaki başka bir yere gidilen ve kasasının hemen üstünde açık saçık bir erotik filmin oynadığı Adult World, öyle korkunç kokuyordu ki kadın böyle bir kokuya daha önce hiç rastlamamıştı. Daha sonra Dildo'yu birkaç torbaya sardı ve çöp kamyonunun geleceği bir akşam çöpe attı. Filmi inceleyerek öğrendiği tek kayda değer şey erkeklerin kadınlar onları emmeye başladığı zaman başlarını aşağı çevirdikleri ve şeylerinin kadının ağzının içinde gidip gelişini seyrettikleriydi. Kadın bunun, kocasının şeyini ağzına aldığı zaman karın kaslarının gerilmesinin nedeni olabileceğine inandı - olan biteni görmek için hafifçe doğrulmak, kasılmasını sağlıyor olabilirdi. Ve adamın şeyinin oral seks sırasında kadının ağzına girip çıktığını görmesini engelleyenin saçlarının uzunlu-

ğu olup olmadığını sorgulamaya başladı kendi içinde. Saçını kısa kesip kesemeyeceğini düşünmeye başlamıştı. Erotik filmlerdeki oyunculardan çekicilikte ya da seksilikte geri kalmak gibi bir kaygısı olmaması yüzünden rahatlamıştı: bu kadınların ölçüleri abartılıydı ve silikon yaptırdıkları açıkça belli oluyordu (kendilerine has asimetrileri de vardı) ayrıca dokunmaya ya da okşanmaya gelmeyecek boyalı, sarartılmış ve uçları kırık kırık saçları vardı. En önemlisi, kadınların gözleri boş ve katıydı - herhangi bir yakınlık ya da haz hissetmedikleri ve eşlerinin hoşnut olup olmadığına aldırmadıkları besbelliydi.

Bazen kocası gece kalkar ve büyük banyoyu kullanır, sonra da garajdaki atölyesine giderek mobilya cilalama uğraşıyla bir iki saat vakit geçirirdi.

Adult World kasabanın diğer yanındaydı, otoyolun dışındaki fast food ve araba galerileri bölgesinde; otoparktan telaşla çıkan genç kadın tanıdığı arabalara rastlamamıştı. Kocası düğünlerinden önce çocukluğundan beri temiz don ve tişört giyerek uyuduğunu anlatınıştı ona - çıplak uyumaktan hoşlanmıyordu. Kadın tekrar tekrar aynı kötü rüyaları görüyordu ve adam ona sarılıyor, tekrar uykuya dalıncaya dek sakinleştirici konuşmalar yapıyordu. Döviz Kuru Oyununun getirisi yüksekti ve kullanmadığı zamanlarda adamın alt kattaki çalışma odası kapalı oluyordu. Kadın psikoterapiye gidip gitmemesi gerektiğini düşünmeye başladı.

İnsomnia'nın aslında uykuya dalma güçlüğü değil de, erken ve kati uyanma demek olduğunu söylemişti adam.

Üç buçuk yıllık evliliklerinde bir kez olsun kocasına neden şeyinin acıyor ya da yanıyor olduğunu ya da neyi farklı yapmasının hoşuna gideceğini veya sorununun sebebini sormamıştı. Bunu yapmak imkansız gibi geliyordu o sırada. (Bu felç duygusunun hatırası daha ilerki yaşamında, çok farklı biri olduğunda

onu şaşırtacaktı.) Uyuduğu sırada kocası bazen ona yan yatmış, sıkıca kendine doğru kıvrılmış, bir elini yüzüne dayamış, yüzü kızarmış ve neredeyse öfkeli denebilecek bir ifade takınmış bir çocuk gibi görünürdü. Yatağın yanına, lambanın soluk ışığının kocasının yüzüne gelmesine engel olmayacak şekilde diz çöker ve yüzüne bakarken neden ona öylece doğrudan sormanın olanaksız göründüğünü düşünerek kaygılanırdı. Adamın onda ne bulduğunu ya da ne gördüğünü hiç bilemiyordu. Onu çok seviyordu.

Üçüncü evlilik yıldönümlerinin akşamında, genç kadın adamın onu kutlama için götürdüğü restoranda bayılmıştı. Tam sorbesinden bir lokma yutuyor ve mumun öte yanındaki kocasına bakıyordu ki birden adamı yanında diz çökmüş halde, sevimsiz ve sanki bir kaşığın içine yansırmış gibi çarpık bir suratla, neyi olduğunu sorarken buldu. Kadın korkmuş ve utanmıştı. Gecelevin gördüğü kötü düşler kısa kısa ve huzursuzluk vericiydi, hepsi de kocası ya da arabasıyla tam anlayamadığı bağlantılar içeriyordu. Bir kez olsun bakmamıştı kredi kartı ekstrelerine. Kocasının bütün market alışverişini neden geceleri tek başına yapmak için ısrar ettiğini de hiç düşünmemişti; onun cömertliğinin kendi akıldışı bencilliğini ortaya çıkarmasından utanç duymuştu sadece. Daha sonra (sarsıcı rüyadan, telefon konuşmasından, gizli buluşmadan, sorudan, gözyaşlarından ve pencere kenarında yaşadığı aydınlanmadan çok sonra) o yıllardaki naifliğine özgü abartılı kendine dönüklük hali üzerine düşündüğü zaman, kadın her seferinde tamı tamına bir çocuk gibi davrandığı için tiksinti ve şefkat karışımı bir şeyler hissedecekti. Hiçbir zaman aptal denecek biri olmamıştı. Adult World'e gittiği her sefer nakit ödeme yapmıştı. Kredi kartları kocasının üzerineydi.

Sonunda kendisinde bir sorun olduğuna şu şekilde karar verdi: ya gerçekten bir sorunu olmalıydı ya da akıldışı bir şekilde kendisinde bir sorun olduğunu düşünerek kaygılanmasında bir

sorun vardı. Bu mantık sağlam görünüyordu. Geceleyin yattı ve bu sonucu aklında tartarak evirdi, çevirdi ve tıpkı bir pırlanta gibi kendi kendisinin içinde yansımalar yaratmasını seyretti.

Genç kadının kocasıyla tanışmadan önce sadece tek bir sevgilisi olmuştu. Deneyimsizdi ve bunu biliyordu. Kısa, tuhaf ve kötü rüyalarının deneyimsiz Egosunun kaygı yükünü kocasına kaydırmaya çalışmasından, kendisini onun bir sorunu olduğu ve bu sorunun onu cinsel açıdan can yakan ve zevk vermeyen biri haline getirdiği bilgisinden uzak tutma çabasından kaynaklandığından kuşkulanıyordu. İlk sevgilisiyle işler çok kötü gitmişti, bunun farkındaydı. Garajdaki atölyenin kapısında asma kilit olması da saçma değildi: elektrikli aletler ve cilalı antikalar değerli şeylerdi. Kötü rüyalardan birinde, o ve kocası seviştikten sonra yan yana yatmış, hoşnut bir şekilde kucaklaşmışlardı ve kocası bir Virginia Slims yakıp sonra kadına vermeyi reddetti, sigara kendi kendine yanıp tükenene dek ondan uzakta tuttu. Başka bir rüyada, yine seviştikten sonra hoşnut bir halde yatıyorlardı ve adam kadının da yaşadıklarından kendisi kadar hoşlanıp hoşlanmadığını soruyordu. Çalışma odasının kapısı, kilitli duran diğer kapıydı - çalışma odası bir sürü gelişmiş bilgisayar ve telekomünikasyon aleti içeriyordu, bunlar kocasının döviz kurlarının piyasa etkinliği hakkında saniyesi saniyesine bilgi sahibi olmasını sağlıyordu.

Kötü rüyaların başka bir tanesinde kocası hapşırıyor ve sonra yine hapşırıp duruyordu; tekrar tekrar ve kadın onu durdurmak için hiçbir şey yapamıyordu. Başka bir düşte, kadının kendisi kocasının yerine geçiyor ve kadının içine giriyor, misyoner pozisyonunda kadının üstüne abanıyor ve içine giriyordu; adam (yani, rüya gören kadın) altında kadının kendini kaybetmiş bir halde kasıklarını ona sürttüğünü ve doruğa ulaşmaya başladığını hissediyor, bu yüzden de daha hesaplı bir şekilde sokup çıkarmaya başlıyor ve hesaplı bir şekilde hoşnut erkek sesleri çıkarıp

kendisi de cinsel doruğa ulaşmış gibi yapıyor, doruğa ulaşma sırasındaki seslerini ve yüz ifadelerini hesaplayarak oluşturuyor ama doruğa ulaşmaktan kaçınıyordu, sonra büyük banyoya gidiyor ve tuvaletin içine boşalıyordu ve bu esnada da kendisine bakıp ürkütücü suratlar yapıyordu. Bazı döviz kurları tek bir gece içinde akıl almaz bir şekilde dalgalanabilir, demişti kocası. Kadın ne zaman kötü bir rüyadan uyansa, adam da uyanıyordu ve kadına sarılıp sorunun ne olduğunu soruyor, onun için bir sigara yakıyor ya da sırtını okşuyor ve her şeyin yolunda olduğunu söyleyerek onu sakinleştiriyordu. Sonra yataktan kalkıyordu, çünkü artık uyanmış oluyordu ve alt kata inip yenin durumunu inceliyordu. Kadın seviştikten sonra çıplak uyumayı seviyordu, ama kocası hemen her seferinde banyoya gitmeden ya da uyumak için yan dönmeden önce temiz donunu giyiyordu. Kadın uyanık yatıyor ve böylesine harika olan bu şeyi kendi kendini kaygıdan deliye çevirerek bozmamaya çalışıyordu. Sigara içtiği için dilinin kaba ve pürtüklü olabileceğinden ve onun şeyini incitebileceğinden ya da oral seks için kocasını ağzına aldığı zaman dişlerinin o hiç farkında değilken şeyine batabileceğinden dolayı kaygılanıyordu. Yeni saç kesiminin çok kısa olduğunu ve yüzünü ablak gösterdiğini düşünerek kaygılanıyordu. Göğüslerinden dolayı kaygılanıyordu. Kocasının suratının, seviştikleri zaman ara sıra aldığı hal yüzünden kaygılanıyordu.

Birçok kez gördüğü başka bir düş de, şehrin kocasının şirketinin de bulunduğu caddesinde geçiyordu; cadde gecenin geç bir vaktinde boş görünüyor, hafif bir yağmur yağıyor, kocasının Noel'de ona sürpriz yaparak aldığı özel plakalı arabası orada beliriyor ve şirkete doğru ilerliyor ama sonra şirketin yanından geçip ıslak caddede başka bir yere doğru gidiyordu. Kadın, bu rüyanın onu çok fazla üzmesinden -rüyanın sahnesinde içine saplanan tüyler ürpertici duygu kelimelerle ifade edilemezdi- ve rüyala-

rından adama açıkça bahsetmek için cesaretini toplayamamasından dolayı kaygılanıyordu. Nedense sanki onu suçluyormuş gibi hissedeceğinden korkuyordu. Bu duyguyu açıklayamıyordu ve bu da onu yiyip bitiriyordu. Kocasından psikoterapi konusunu araştırmasını da isteyemiyordu - hemen kabul edeceğini biliyordu, ama aklı takılacaktı ve kadın onun merakını gidermenin akılcı bir yolunu bulamayacağını hissederek tedirgin oluyordu. Kendisini kaygısı içinde yalnız hissediyordu; onun içinde yapayalnızdı.

Seviştikleri zamanlarda kocasının yüzü bazen ona hazdan çok derin bir yoğunlaşma ifadesi içeriyormuş gibi görünüyordu, sanki hapşırmak üzereydi de kendini tutmaya çabalıyordu.

Evliliklerinin dördüncü yılının başlarında, kadın kocasının büyük banyodaki tuvalete boşalmakta olduğu gibi akıldışı bir kuşkuyu saplantı haline getirmeye başladığını hissetti. Tuvaletin kenarını ve banyodaki çöp kovasını hemen her gün dikkatle inceliyor, temizliyormuş gibi yapıyor ve kendini gitgide denetimden çıkıyormuş gibi hissediyordu. Bazen o eski yutkunma güçlüğü de geri geliyordu. Kocasının sevişmelerinden hiç zevk almadığı ve sadece ona haz vermeye yoğunlaştığı, kadını haz ve tutku hissetmeye zorladığı gibi bir kuşkuyu saplantı haline getirdiğini hissediyordu; geceleyin uyumadan yatıyor, adamın ona haz dayatmaktan hastalıklı bir tür zevk alıyor olmasından korkuyordu. Yine de, bu masum dönemde kuşkularla (ve kendisiyle) dolu olacak kadar deneyimsiz genç kadın, bu akıldışı kuşku ve saplantıların sadece genç ve benmerkezci Egosunun kendi yetersizliklerini ve gerçek bir yakınlıktan duyduğu korkuları masum kocasına yansıtmasından kaynaklanıyor olduğuna inanıyordu; bir önceki sevgilisiyle olan ilişkisini akıldışı kaygılar yüzünden mahvetmişti, bu defa ilişkisini yine delice karşısındakine yansıttığı kuşkularla bozmamaya çabalıyordu.

Bu yüzden de kadın var gücüyle toy, deneyimsiz zihnine (o zaman öyle inanıyordu) karşı koyuyordu, herhangi bir gerçek sorun varsa bunun kendi bencil hayalgücünde ve/veya yetersiz cinsel mizacında yattığına inanıyordu. Hemen her seferinde, yatakta adamın bedeninin aşağısına doğru indiği ve onu ağzına aldığı sırada, kocası neredeyse hep (o zamanlar öyle geliyordu) gergin ve katı karın kaslarıyla şeyini kadının ağzında kesinlikle olabilecek en kısa süre boyunca tutup nazikçe aşağı uzanıyor ve onu kibar ama kararlı bir tavırla yine üstüne çekip tutkuyla öperek içine giriyor, o tepesinde otururken gözlerinin içine çok derin bir ifadeyle bakıyordu. Kadın göğüslerinin hafif asimetrik olmasından duyduğu utançla sırtını biraz kamburlaştırarak duruyordu. Adamın ya tutku ya da hoşnutsuzlukla sertçe nefes vererek uzanması ve karısını yukarı çekmesi, tek ve kesintisiz bir hareketle içine girmesi, sanki sırf şeyini ağzına almasının onu hemen kadının içine girmek üzere arzuyla çılgına döndürdüğü konusunda onu ikna etmeye çalıştığını gösterir gibiydi; ona, sertçe soluk vererek bedeninin "aşağılarında" değil "hemen yakınında" olmasını istediğini söylüyordu. İki büklüm olup sıçrayarak otururken ve adamın elleri kalçalarına yerleştiğinde, bazen kadın kendini unutuyor ve kasık kemiğini onun kasık kemiğine bastırıp sürtünüyor ve böylelikle ağırlığı ile sürtünmenin adamı yaralayacağından dolayı kaygılanıyordu. Ama genellikle kendini kaybedip yine hafif bir açıyla eğiliyor ve ona eskisinden de özensizce sürtünmeye başlıyor, hatta bazen sırtını geriye verip dokunsun diye göğüslerini öne çıkartıyordu. Adam neredeyse hep -ortalama onda dokuz kere- ya tutku ya da sabırsızlıkla soluk verip kadını kalçasından ellerini çekmeksizin hafifçe yan döndürüyor ve onu altına tamamen alana dek nazik ama kararlı bir tavırla çekiyordu. Üzerine çıktığı an, ya şeyinin hâlâ kadının derinliklerinde olduğu ya da içine yukarıdan bir kez daha girdiği sırada, kadın neredeyse hep bir huzursuzluk hissediyordu. Adam

çok usta ve zarifti hareketlerinde ve pozisyon değiştirirken kesinlikle canını yakmıyor, nadiren içine yeniden girmek zorunda kalıyordu, ama bu, sonra kadında hep endişe yaratıyordu. Yani adam alttayken neredeyse hiç doruğa ulaşmıyor (yani gerçekten doruk noktasına varıyorsa eğer) doruk noktasına varıyor gibi olduğunda saplantılı bir pozisyon değiştirme ihtiyacı duyuyor ve kadının içine üstten, erkek hakimiyetini gösteren Misyoner Pozisyonundan girmek istiyordu. Bu pozisyon, şeyinin daha derinlerine girmesine, kadının çok daha fazla haz almasına yol açıyor olsa da; kocasının doruğa yaklaştığı sırada onu altına almaya ihtiyaç duymasından, üzerinde otururken ya da hareket ederken yaptığı bir şeyin onun canını yaktığından ya da doruğa varmasına yol açacak kadar yoğun bir haz almasına engel olduğundan dolayı endişe duyuyor ve kendini tam olarak veremiyordu. Bu yüzden de sevişme sonlandığında bile endişesiyle meşgul oluyor ve orgazm sonrası adama hafifçe sürtünerek tekrar doruğa ulaşıyor, gerçekten sahici bir doruğa varıp varmadığını anlamak için adamın yüzünü yokluyor, kendini adamın altında, bazen hiç de kendininkine benzetemediği bir sesle haz çığlıkları atarken buluyordu.

Kocasıyla tanışmadan önceyaşadığı cinsel ilişkiler henüz çok genç bir kadın olduğu zamanlardaydı - daha çocukluktan yeni çıkmış olduğunu anlamıştı sonraları. Kendini çok yakın hissettiği ve harika bir sevgili olan, tutkulu ve özverili, cinsel teknik açısından çok becerikli bir genç adamla yaşadığı sadık, tek eşli bir ilişkiydi bu; adam sevişirken çok konuşkan ve duygusaldı, özenliydi ve kadının ona oral seks yapmasından hoşlanıyordu, kadın kendini kaybedip üzerine abandığı zaman canı acıyor ya da yanıyormuş gibi veya dalgın görünmüyordu; doruğa doğru ilerlerken iki gözünü birden tutkulu bir hazla kapatırdı. Kadının (o genç yaşta) sevdiğini hissettiği, birlikte olmaktan hoşlandığı ve evlenip sonsuza dek sadık bir ilişki içinde olmayı kolayca ha-

yal edebildiği biriydi - ta ki ilişkilerinin ilk yılının sonlarında, sevgilisinin seks sırasında başka kadınlarla sevişmeyi hayal ettiği gibi akıldışı kuşkulara kapılmaya başlayana dek. Sevgilisinin onunla yoğun bir haz yaşarken gözlerini kapatıyor olması, yani başlangıçta ona kendini cinsel açıdan güvende ve memnun hissettiren bu davranış, onu aşırı kaygılandırmaya başlamıştı ve adamın onun içindeyken başka kadınların içinde olmayı hayal ediyor olduğu kuşkusu gitgide yorucu bir inanca dönüşmüştü. Ama aynı zamanda bu kaygısının temelsiz ve akıldışı olduğunu ve sadece kendi zihninde var olduğunu, bu yüzden bir şey söyleyecek olsa sevgilisinin duygularını çok ağır yaralayacağını biliyordu, fakat sonunda elle tutulur bir kanıt olmadığı ve kadın bu konuda bir şey söylemediği halde bir saplantıya dönüştü; ve bütün bu olayın neredeyse kesin bir şekilde kendi zihninde olup bittiğine inansa da, saplantı öyle korkunç ve baskın bir hal aldı ki adamla sevişmekten kaçınmaya ve ilişkilerindeki en önemsiz konularda bile akıldışı, ani duygu patlamaları yaşamaya başladı - aslında adamın başka kadınlarla cinsel ilişki fantezileri kurduğuna odaklı saçma kaygı, histerik öfke ya da gözyaşı patlamalarıydı bunlar. Sonunda kendini kesinlikle yetersiz, kendine zarar veren ve delirmiş biri gibi hissetmeye başlamış ve zihninin ona akıldışı kuşkularla işkence etme yeteneği ile sadakatli bir ilişkiyi böyle zehirleyebilme yetisi karşısında korkunç bir korku duyarak çıkmıştı ilişkiden, tabii bu da kocasıyla cinsel ilişkisinde yaşadığı saplantılı kaygıyla ilgili duyduğu acıyı artırıyordu; bu ilişki de, başlangıçta, kendisi hakkında bildiği (inandığı) şeylerin tümüne bakılırsa, akılcı bir şekilde hak ettiğini sandığından daha da yakın, samimi ve tatmin edici görünmüştü.

İKİNCİ BÖLÜM. YENİSENO

Bir keresinde, ergenlik yıllarında, şehirlerarası bir otoyoldaki konaklama tesisinin kadınlar tuvaletinde, bir duvarda, tam-

pon ve kadınlara has diğer hijyen malzemeleri için konmuş makinelerin hemen sağında ve yukarısında çevresi küfürlü sözler, cinsel organ çizimleri ve değişik ellerden çıkma basit ve biraz da hüzünlü edepsizliklerle sarılmış bir halde, kırmızı keçeli kalemle ve büyük harflerle yazılmış kısa, kafiyeli

O ESKİ ZAMANLARDA
KADINLAR DA YARATILMAMIŞKEN DAHA
ERKEKLER CESUR IDI
VE SÜREKLİ DELERLERDİ
YOL KIYISINDAKİ DELİKLERİ
VE DURURLARDI İÇLERİNDE
HOŞNUTLUKLA[,]

derli toplu ve biraz da -çevresindeki bütün o karalamalara rağmen küçük elin sergilediği hassaslık sayesinde- basit kederiyle çevresindeki küfürlerin ve edepsizliğin arasından sıyrılan bir şiir görmüştü ve kadın onu o zamandan beri hatırlıyor, bazen sebepsiz yere düşünüyordu. Evliliğinin tecrübesiz yıllarının karanlığında, daha sonra anımsadığı kadarıyla, bu hatıranın ona ifade ettiği tek şey insanın aklında kalanların ne denli komik olduğuydu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM. ADULT WORLD

Bu arada, şimdiki zamana geri dönersek, toy kadın kendisinin ve kaygısının içinde gitgide daha derinlere dalıyor ve her geçen gün daha mutsuz oluyordu.

Her şeyi değiştiren ve kurtaran, bir aydınlanma anı yaşaması oldu. Aydınlanmayı evliliğin üçüncü yılının yedinci ayında yaşadı.

Seküler ruhgelişimsel terimlerle ifade edilecek olursa, aydınlanma anları, yaşam değiştiren farkındalık olaylarıdır; genellikle

insanın duygusal olgunlaşmasını katalize eden bir farkındalıktır bu. Kişi, birdenbire, "büyür," "olgunlaşır." "Çocuksu hallerini bir yana bırakır." Yıllar boyu tutunduğu ve artık bayatlamış yanılsamalarından kurtulur. İyisiyle kötüsüyle, bir gerçeklik yurttaşı haline gelir.

Aslında, gerçek aydınlanmalara nadiren rastlanır. Çağımızda yetişkinlerin yaşamlarında, olgunlaşma ve gerçekliği kabullenme aşamalı süreçlerdir, zamanla yoğunlaşır ve genellikle de fark edilmezler; böbrek taşı oluşumunu andırırlar. Modern dilde *aydınlanma,* metafor olarak kullanılır. Genellikle sadece dramatik temsillerde, dinsel ikonografide ve çocukların "büyülü düşünmesinde" anlayış başarısı bir şimşeğin çakması gibi tek bir ana sıkışır.

Genç kadının tümden aydınlanmasına yol açan şey somut ve delice bir eylem yüzünden zihinsel faaliyetlerini bir kenara bırakması olmuştu.* Aniden (karar verir vermez) daha önce ciddi bir ilişki içinde olduğu ve o sırada bir otomobil galerisinin bölge bayisinde her açıdan başarılı bir müdür yardımcısı olan eski sevgilisine delicesine telefon açmış ve onu kendisiyle buluşup görüşmeye zorlamıştı. Bu telefonu açmak, kadının (adı Jeni'ydi) yaptığı en zor, en utanç verici şeylerden biri olmuştu. Mantıksız görünüyordu ve tümüyle uygunsuz, sadakatten uzak bir davranış izlenimi yarattığı için risk taşıyordu: evliydi, bu da eski sevgilisiydi, beş yıldır tek kelime konuşmamışlardı, ilişkileri de kötü biçimde sona ermişti. Ama krizdeydi - eski sevgilisine telefonda söylediği gibi, akıl sağlığından endişe duyuyordu ve onun yardımına ihtiyacı vardı, gerekirse yalvaracak haldeydi. Eski sevgilisi kadınla ertesi gün otomobil galerisinin yanındaki fast food lokantasında öğle yemeği için buluşmayı kabul etti.

Jeni Roberts adlı kadını eyleme sürükleyen bu krize kötü rüyalarından biri yol açmıştı, üstelik evliliğinin ilk yıllarında gör-

* (Aydınlanması böylelikle Batı geleneğine uyuyordu iyice, bu gelenekte farkındalık fikir düzeyinden sıyrılır ve yaşanan deneyimin ürünü olur.)

düğü tüm o diğer kötü rüyaların toplamı olan bir rüyaydı bu. Rüyanın kendisi bir aydınlanma içermiyordu, ama etkisi sarsıcıydı. Kocasının arabası çalıştığı şirketin yanından ağır ağır geçip hafif bir yağmur altında caddede ilerliyordu, YENISENO yazan plakası gözden kaybolurken onu Jeni Roberts'ın arabası takip ediyordu. Sonra Jeni Roberts şehri çevreleyen otoyolun yoğun trafiğinde ilerliyor, umutsuzca kocasının arabasına yetişmeye çalışıyordu. Sileceklerin hareketleri kalbinin hareketlerine uyum sağlar gibiydi. Özel plakaya sahip olan arabayı ileride göremiyordu bir türlü ama onun orada olduğunu belli eden o kaygılı rüya-güvenine sahipti. Rüyada, otoyoldaki bütün diğer araçlar simgesel bir şekilde acil durum ve krizle ilişkiliydi - altı şeridin tamamı ambulanslar, sivil ve resmi polis araçları, itfaiye arabaları, devriye araçları ve akla gelebilecek her türden acil durum otosuyla kaplıydı, sirenler kulakları sağır eden şarkılarıyla bağırıyor, ışıklar yanıp sönüyordu ve bu yüzden Jeni Roberts arabasıyla bir renk denizinde yüzüyormuş gibi hissediyordu. Hemen önündeki ambulans sollamasına izin vermiyordu; hangi şeride geçse hemen önüne geçiyordu. Bu rüyanın yarattığı belirsiz kaygı, tarifsiz biçimde ürkütmüştü onu - kadın, Jeni, sadece hemen (silecek) hemen (silecek) *hemen* kocasının arabasını yakalayıp ne olduğu bilinmeyecek kadar korkunç bir krizi önlemesi gerektiğini hissediyor. Emniyet şeridinden sırılsıklam Kleenex'ler uçuşup duruyor; Jeni'nin ağzı yeni açılmış sıcak yaralarla dolu gibi; vakit gece, yollar ıslak ve etraf acil durum renkleriyle kaplı - tokat pembesi ve şaplak kırmızısı ve boğulma mavisi. Ancak ıslak oldukları zaman neden Kleenex *dokusundan* bahsedildiğini anlıyor insan, uçup geçerlerken. Silecekler kadının telaşlı kalbinin atışlarına ayak uyduruyor ve ambulans hâlâ, rüyada, geçmesine izin vermiyor; umutsuzluk içinde direksiyonu tokatlıyor. Sonra ambulansın arka penceresinde, sanki yanıt verir gibi, camda tek ve yayvan bir el beliriyor, cama yaslanıp vuruyor, bir el sedye-

den ya da hasta yatağından uzanıyor ve Jeni Roberts'ın Accord marka arabasının hareketli halojen farlarının hemen önünde arka cama vurmak, çarpmak, bastırmak için örümcek gibi açılıp kapanıyor, bu sayede kadın ambulans penceresine delice vurup duran erkek elinin yüzük parmağındaki açıkça belirgin yüzüğü görüyor ve onu tanıdığı anda (rüyada) çığlık atıyor, sinyal vermeden sertçe sola kırıyor arabayı, diğer acil durum araçlarının arasından sıyrılıp ambulansın yanına geçiyor ve durmasını çünkü çok sevdiği stokastik kocasının içeride olduğunu ve sevdiği birinin yetişip yardım etmesi için deli gibi ambulans penceresine vurarak hapşırdığını söylüyor; ama sonra (rüyanın dürtüsel etkisi o kadar güçlü ki kadın gerçekten *yatağını ıslatıyor*, bunu uyanınca anlayacak) ambulansın soluna geçip yan koltuk penceresini Accord'un otomatik yağmurlu havalar özelliğiyle indirip ambulans şoförüne arabayı durdurmasını söylemek için pencereyi açmasını işaret ederken (rüyada) ambulansı *kocasının* kullandığını görüyor, direksiyonun başındaki onun sol profili -kadın hep sol profilini sağ profiline tercih ettiğini ve bu yüzden geceleri sağ yanına yatıp uyuduğunu düşünmüştü, ama adamın sağ profili hakkındaki olası güvensizliklerinden açıkça bahsetmemişlerdi- ama kocası şoför penceresinin ve ışıldayan yağmurun içinden yüzünü Jeni Roberts'a doğru çevirince görünen hem *o* hem de *o değil*, kocasının tanıdığı ve çok sevdiği yüzü çarpık gibi ve üzerinde kırmızı ışıklar yanıp sönüyor ve suratında sadece ve sadece tek kelimeyle tarif edilebilecek bir ifade var: Müstehcen.

Ambulansta sola (ağır ağır) dönüp ona bakan yüzdeki bu bakış -altını ıslatmasını sağlayacak denli rahatsız edici olan ve sevdiği kocasına hem ait *olan* hem *olmayan* yüzdeki bu bakış- olmuştu Jeni Roberts'ı sarsılmış bir halde uyandıran. Ve bütün cesaretini toplayıp bir zamanlar ciddi ciddi evlenmeyi düşündüğü adamı aramasını sağlayan, satış müdürü yardımcısı olan

ve Rotary kulübü üyeliğine onay bekleyen eski sevgilisini anımsatan da bu olmuştu. Yüzünün asimetrisi -çocukken yüzünün sol yanının sağ yanından farklı bir şekilde gelişmesine yol açan ciddi bir kaza geçirmişti; sol burun deliği tuhaf bir şekilde büyüktü, aralıktı, sol gözü de tümüyle gözbebeğinden ibaretmiş gibi görünüyordu, aşırı zarar görmüş sinirleri rastgele çalıştıkça sürekli seğirip zonklayan iç içe geçmiş halkalar ve gevşemiş et torbalarıyla çevrelenmişti- Jeni'nin ilişkileri bozulduktan sonra çıkarsadığı üzere, adamın karakterinin saklı, içine girilmez bir yanıyla tam da sağlıklı, mükemmel simetriye sahip ve zarar görmez gibi duran tarafı yan yana barındırması, içindeyken başka kadınlarla seviştiğini hayal ettiğinden denetimsizce kuşkulanmasına katkıda bulunan unsurdu aslında. Eski sevgilinin sol gözü sağdaki, normalden daha gelişmiş gözünden açıkça farklı bir yöne bakıyordu, bu da otomobil satıcılığı mesleğinde üstünlük sağlıyordu, söylediğine göre.

Sarsıcı krize rağmen, eski sevgilisiyle buluşup pencere kenarındaki plastik bölmelerden birine geçerek yemek seçtikleri ve fazlasıyla yersiz bir şekilde havadan sudan konuştukları sırada Jeni Roberts kendini tuhaf ve utançtan neredeyse perişan hissediyor ve aydınlanması ile beraber evlilik hayatının eskisi kadar masum olmayan dönemini başlatacak soruyu yöneltmeye hazırlanıyordu. Kağıt bardakta kafeinsiz kahve almış ve altı paket süt tozu koymuştu; eski seks partneri de yemeğinin köpükten kutusunu açmaksızın hem pencereden dışarıyı hem de onu seyrediyordu. Küçük parmağında bir yüzük vardı ve spor ceketinin düğmeleri açıktı, ceketin içindeki beyaz gömlek de kısa süre önce paketinden çıkartılmış Oxford gömleklere özgü izler taşıyordu. Büyük pencereden gelen güneş ışığına öğle renkleri hakimdi ve kalabalık işletmeyi bir sera havasına sokuyordu; nefes almak güçleşmişti. Satış müdürü yardımcısı, kadının süt tozlarının ambalajını tırnaklarını korumak için dişleriyle koparıp

parçaları alüminyum kül tablasına atmasını, azıcık süt tozunu kağıt bardağın içine doldurup ucu kare şekilli plastik kaşıklarla peşpeşe karıştırmasını seyrederken, düzgün bir şekilde gelişmiş olan gözünde bulanık bir nostalji havası seçiliyordu. Kadın hâlâ süt tozu savurganıydı. Hem evlilik yüzüğü hem de pırlanta bir nişan yüzüğü takıyordu ve taşı kesinlikle pahalı görünüyordu. Eski sevgilinin midesi ağrıyor ve gözü epey fena seğiriyordu çünkü ayın sonundaki o üç başbelası hesap kapatma gününe gelmişlerdi ve Mad Mike's Hyundai son üç gündür bayileri satışları yükseltmeye, merkez bürodaki soytarılar için kayıtlara geçmeye zorluyordu. Genç kadın boğazını birkaç kez Mad Mike'ın temsilcilerine yapılan gösterilerin tek sorumlusu olan adamın çok iyi hatırladığı bir şekilde temizledi; arkalarında kötü bir geçmiş bırakmışlardı ve artık herhangi bir bağları kalmamıştı, kadın mutlu bir evliliğe sahipti; bu sorunun yersiz olduğunu bildiğini ve utandığını ama aynı zamanda bir şeyler yüzünden ciddi bir psikolojik-kriz-tipi durumun içinde ve çaresiz olduğunu ortaya koyuyor -genellikle sadece ciddi maddi sorunlar insanları bu kadar umutsuz ve çaresiz kılardı- ve gözlerindeki boğuk bakışla bu umutsuz durumdan onu yargılayarak ya da alay ederek faydalanmaması için yalvarıyor, umutsuzluğunu ifade etmek üzere yaşadığı gerginliği boğazını temizleyerek belli ediyordu. Üstelik burası gibi sıcak bir yerde bile bardağı iki eliyle tutarak içiyordu kahvesini. Hyundai-ABD'nin işlem hacmi, marjları ve finans terimleri de yenin ve onunla bağlantılı Pasifik para birimlerinin kurlarındaki dalgalanmalardan etkilenen sayısız ekonomik koşulun arasındaydı. Genç kadın üzerindeki şekilsiz bluzu ve bol pantolonu seçmek için aynanın karşısında bir saat harcamıştı, hatta gözlüklerini takabilmek için yumuşak kontakt lenslerini de çıkarmıştı ve pencereden yüzüne düşen ışık altında makyaj niyetine sürdüğü dudak parlatıcısı seçiliyordu. Otoyolun ağır trafiği onu sağ yanından güneşle aydınlatan pencerede ışıldıyordu;

ve camın ötesinde Mad Mike'ın otoparkı göze çarpıyordu, plastik flamaları ve tekerlekli sandalyesi üzerinde hastane kıyafetiyle yanına karısını ya da bakıcısını almış bir adam – şişko Kidder içinden bir ok geçen ve Messerly'nin hesapları kontrol etmeye geldiği günlerde bütün temsilcilerin giymek zorunda oldukları şapka kafasında olduğu halde satış konuşması yapıyor. Kadını, şimdi nişanlı olduğu kadını değil de Marketing 204'ten Jeni Ann Orzolek'i hâlâ seven ve bunu ölümcül bir yara yeniden deşiliyor-muşçasına mide bulandırıcı bir acıyla fark eden eski sevgilinin ikiye bölünmüş görüş alanı içindeydi her şey ve onun hemen ötesinde, sıcakta ışıl ışıl, Mad Mike Messerly'nin ancak hayallerinde görebileceği çeşitlilikte araçlarla gece gündüz dolup taşan Adult World otoparkı duruyordu.

ADULT WORLD (II)

BÖLÜM: 4
FORMAT: ŞEMA
BAŞLIK: ET VE TIRNAK

> "Bir erkeğe cinsel hayalgücüyle ilgili yöneltilecek soru ne kadar sersemletici bir şekilde ani ve dramatik görünürse görünsün, Jeni Roberts'ın aydınlanmasına ve hızlıca olgunlaşmasına yol açan şey sorunun kendisi değil, soruyu sorarken neye bakmakta olduğunu fark etmesiydi."
>
> - 4. BL'ün epigrafı, "Adult World (I)"deki gibi resmi bir tarzda [→ dramatik/stokastikten şematik/düzenliye format değişimi yaşandığını gösterir]

1a. Jeni Roberts'ın sorduğu soru Eski Sevgilinin geçmişteki ilişkileri boyunca sevişmeleri sırasında gerçekten başka kadınlarla ilgili fantezi kurup kurmadığıdır.

1a (1) Sorunun başına da "Bunun bunca zaman sonra ne kadar akıldışı ve uygunsuz gelebileceğini bildiğimden özür dileyerek..." gibi bir ifade eklenir.

1b. J. bunu sorduğu sırada, E.S.'nin bakışlarını fast-food penceresinden dışarıya doğru izler & kocasının özel plakasını Adult World otoparkının içindeki araçlar arasında görür: → aydınlanma. Aydınlanma, yüzü asimetrik olan E.S'nin J.'nin sorusuna yanıtından bir nebze bağımsız olarak güçlenir.

1c. J.'nin kafeinsiz kahvesini düzgün tutamamasının & yüzünün solmasının kuru anlatımı, o sırada J. aniden srsc bir şekilde kcsnn Gizli Kompulsif Mastürbatör olduğunu & uykusuzluk/yen hikayesinin Adult World'e porno filmler & görüntüler almak/görmek/mastürbasyon yapmak için gerçekleştirilen gizli seyahatler olduğunu & "ikisinin seks hayatı" konusundaki şüphelerinin aslında ciddi sezgilere dayandığını & kcsnn J.'nin kendi özbilinçli kaygıları yüzünden göremediği [bakış açısı (1c) tümüyle nesnel, sadece dış mekan tasviri] birtakım kişisel yetersizlikler/ruhsal acılar içinde olduğunu anlaması.

2a. Bu arada J.'nin ilk sorusuna hiddetle hayır diyerek, gözleri yaşlanarak yanıt vermektedir E.S.: kahretsin ki hayır, Tanrım, hayır, hayır, asla, onu hep sevmişti, hiçbir zaman o & J. sevişirkenki kadar dolu dolu "*orada*" olmamıştı [eğer J.'nin bakış açısıyla anlatılacaksa "sevişirken"den sonraya "birlikte" ekle]

2a(1) Diyaloğun duygusal doruk noktasında, gözyaşları yüzünün ½'sinden aşağı inerken, J.'yi hâlâ sevdiğini açıklar/itiraf eder E.S., bu süre boyunca hep sevmiştir onu, 5 yıl boyunca, aslında bazen şimdiki nişanlısıyla sevişirken J.'yi düşünmektedir, bu da onda suçluluk duygusu yaratmaktadır (yani "gerçekten *orada* değilim") nişanlıyla seks yprkn. [E.S.'nin bütün yanıtının/itirafının açık transkripsiyonu → Kcsnn Gizli Kompulsif Mastürbatör olduğunu anlamanın travmasını yaşadığı sırada sahnenin duygusal odağı J.'den uzaktır → anlatıcı serimde aydınlanmayı aktarmak gibi tatsız bir sorundan böylelikle kaçınır.]

2b. Tesadüf [Hamiş: çok mu ağır?]: E.S. ayrıca hâlâ bazen J.'yle eski sevişmelerinin anısıyla gizli gizli mastürbasyon yaptığı-

nı da itiraf eder, bazen canını acıyacak/yanacak hale getirene kadar yapmaktadır bunu. [→ E.S.'nin "itirafı" burada J.'nin aydınlanmasını erkek fantezisiyle destekler & ona çok ihtiyacı olan cinsel özgüveni verir (yani "onun hatası değildir.") [Hamiş. yine Tema: E.S.'nin J. (1b)/(1c)'deki aydınlanmanın travmasıyla ½-dalgınken yürek parçalayıcı bir şekilde aşkını itiraf etmesinin örtük hüznü; yani = yeni yanlış münasebet ağları, duygusal asimetri.]]

2b (1) E.S.'nin itirafının tonu fvkld etkileyici & dokunaklı & J. ((1b)/(1c)'deki sarsıcı aydınlanmayla travma geçirmiş olsa da) bir nanosaniye bile E.S.'nin söylediklerinin doğruluğundan kuşku etmiyor; "bu adamı gerçekten tanıdığını" vb. hissediyor.

2b (1a) Anltcı [J. *değil*] E.S.'nin sol ["kötü"?] gözünün iri gözbebeğinde kırmızı & şeytani bir parıltı fark eder, ışık oyunu da olabilir, gerçekten şeytani bir parıltı da [= bakış açısı kayması / anltc müdahalesi.]

2c. Bu arada, E.S.'nin süregiden sevgisiyle ilgili açıklamaları karşısında J.'nin beti benzi atmış halini & durgunluğunu karşılıklı/olumlu bir yanıt olarak yorumlar, onun için kcsn terk etmesini ister ya da bunun yerine ("*en azından*") otoyolun hemen aşağısındaki Holiday Inn oteline gitmek & öğleden sonrayı tutkuyla sevişerek geçirmek ister [→ şytn kötücül bir parıltıyla vb.]

2d. J. (hâlâ Dostoyevski'nin Nastasya F.'si gibi %100 solgun halde) aniden Holiday Inn'deki zina interlüdünü kabul eder [kuru bir sesle = "'Hı, Tamam' dedi".] E.S yenmemiş yemek & boş bardak & süt tozları & vb. dolu tepsiyi kaldırıp, J.'nin peşinden fast-food otoparkına girer. E.S. kendi Ford Probe [Hamiş: çok mu ağır?] aracını M.M. Hyundai otoparkından

bu gerilimli ay sonu satışları gününde Messerly ya da satış temsilcilerine göstermeksizin çaktırmadan çıkartmaya çabalarken, J. de kendi Accord'unun içinde bekler.

2d(1) J.'nin Holiday Inn interlüdünü kabul etme ndn mat kalır [→ bu da (2d)'nin sadece E.S.'nin bakış açısı bakımından tutarlı olmasına yol açar.] E.S.'nin sıra sıra araçlar arasında iki büklüm sürünüp M.M. galerisine görünmeden Probe'una binme çabasının komik tsvrnd ürkütücü bir ton vardır [→ gizlilik, ürkütücü bir uyumsuzluk, mat utanç, "sürüngenlik" imalarıyla paralel.]

3a. J.'nin Accord'u otoyolda Hday Inn'e doğru E.S.'nin Probe'unu tkp eder. Ani bir yaz yağmuru J.'nin silecekleri çalıştırmasına neden olur.

3b. E.S. Hday Inn otoparkına doğru sapar, J.'nin Accord'unun da arkasından sapmasını bekler. Accord sap*maz*, otoyolda ilerler. [Ani bakış açısı değişimi →] J. eve doğru gitmektedir, E.S.'nin Probe'undan dışarı fırladığını & çrszc Hday Inn otoparkının içinde koşup otoyola bakarak Accord'un uzaklaşmasını, trafikte ağır ağır kaybolmasını seyrettiğini hayal eder. J., E.S.'nin ıslak/perişan/asmtrk görüntüsünün dikiz aynasında kçldğn gözünün önüne getirir.

3c. Neredeyse eve vardığı sırada, J. kendini kendisi yerine E.S. & E.S.'nin kçln görüntüsü için ağlarken bulur. Kcs için ağlar, "...sırları yüzünden nasıl da *yalnız* olmalı" [bakış açısı?] Bunun üzerinde durur & erkekler "için ağlamanın" [= "onların yerine"?] anlamı üzerine spekülasyonlar yapar. (3c)'den başlayarak J.'nin düşünce & spekülasyonları yeni bir gelişmişlik/anlayış/olgunluk sergiler. Evin park yerine girerken "[...] tuhaf bir sevinç" hissetmektedir.

3d. Anlatıcı müdahalesi, Jeni Roberts dğrlndrms ["Adult World (I.)" Blm. 3'teki 3. ve 4. kısımlarla aynı kuru & bilgiç tonla]:

E.S.'nin ördek/aqua mavisi Probe'unu otoyolda takip ederken, J. E.S.'yle gizlice zina yapma konusunda "fikrini değiştirmemiş," ama sadece "... gereksiz olduğunu anlamıştı." Hayatını değiştiren bir aydınlanma yaşadığını, "...bir eş olmanın yanı sıra bir kadın olduğunu" & vb. anlamıştı.

3d(1) J. bundan sonra anlatıcı tarafından "Bn. Jeni Orzolek Roberts" olarak anılacak; kcs da "Gizli Kompulsif Mastürbatör" olarak anılacak.

4a(I) J.O.R. üzerine sonuç serimi → anlatı dinamiğinin genişletilmesi. "Bn. Jeni Orzolek Roberts, o günden sonra, sevgilisinin umutsuz hatırasını unutmadı, ½-ıslak yüzünün anısını içinde sadakatle sakladı" & vb. Kcsnn "iç kusurları" olduğunu, bu kusurların "...bir eş [kadın] olarak kendisiyle ilgili olmadığını" anladı & vb. Bu aydınlanmanın şokunu + standart başka şokları atlattı. [Psikoterapiden bhsdlblr, ama bu kez neşeli bir şekilde: psktrp artık "umutsuzca seçilen" değil "özgürce seçilen" bir şey olmuştur.] J.O.R. altın & büyük ölçekli madencilik hisselerinde değerli envanterleri olan ayrı yatırım portföyleri oluşturur. Sigara bağımlılığından nikotin bantlarıyla kurtulur. Kcsnn kendi gizli yalnızlığını & "iç kusurlarını" onu sevdiğinden [/sevebildiğinden] daha çok sevdiğini anlar/zamanla kabullenir; kcsnn gizli dürtüleri karşısında "değişmesi mümkün olmayan bir güçsüzlük" çektiğini kabullenir [G.K.M.'lerin eşleri için ezoterik bir Destek Grubu olduğundan bahsedilebilir – böyle bir şey var mı? "Adsız Mastürbatörler"? "Ko-Otuzbir"? (Hamiş: basit esprilerden kaçın.)] Gerçek sevgi, güvenlik, yüceltim kaynaklarının benliğinin içinden gelmesi gerektiğini anlar;* ve bu

* [Hamiş: burada anlt tonu azami drcd kuru/duygusuz/uzak/donuk olacak → belirgin bir klişe bindirimi yok.]

kavrayışla J.O.R. yetişkin insan ırkının arasına katılır, artık "kendisine saplantılı"/"gelişmemiş"/"mantıksız"/"toy" bir kimse değildir.

4a(II) Evlilik artık yeni, daha yetişkin bir safhaya giriyor ["balayı bitti" basit bir espri sayılır mı?] Evllklrnn snrk yllrnd J.O.R. & kcs bir kez olsun adamın G.K.M.'lüğünü ya da acı/yalnızlık/"kusurlarını" tartışmayacak [Hamiş: bir evine sadık nüktesi patlat burada.] J.O.R. kcsnn onun G.K.M. olduğunu ya da Adult World'deki Discovery masraflarını bildiğinden hiç kuşkulanmıyor; kadın da aldırmadığını anlıyor. J.O.R. o tuvalette gördüğü aklından hiç çıkmayan grafittiden kalan ergnlk hatırasının yeni "anlamındaki" ironiyle eğleniyor. Kcs [/"G.K.M."] yatak odasını saatler boyunca terk etmeyi sürdürüyor; bazen J.O.R. arabasını çalıştırdığını duyuyor kendisi "...hafifçe irkilip sonra yine uykuya dalarken" & vb. Kcsnn onunla "seks hayatından" hoşlanıp hoşlanmadığı knsnd kaygılanmayı bırakıyor; kcsn sevmeyi [""?] sürdürüyor ama artık onun "muhteşem" [/"özenli"?] svşn bir eş olduğuna inanmıyor. Aralarındaki cinsellik kendi rayına oturuyor; 5. yılda ortalama 2 haftada bir yapıyorlar. Artık sevişıneleri için "hoş" denebilir - yoğunluğu az ama ürkütücü de [/"yalnız"] değil artık. J.O.R. seks sırasında kcsnn yüzünü incelemeyi bırakıyor [→ metafor: Tema → gözler kapalı = "gözler açık."]

4a(II(1)) "İnsanın kendi benliği için sorumluluk alması," J.O.R. "... zamanla kişisel haz kaynağı olan mastürbasyonu araştırmaya başlıyor" & Adult Wrld'e brkç kez gidiyor; düzenli mştrlrdn oluyor. 2. dildoyu alıyor [Hamiş: artık "dildo" büyük harfle yazılmıyor] sonra "Penetrator!!®" dildo artı vibratör alıyor, daha sonra "Pink Pistorella® Pistol-Tutuşlu Masaj Aleti," sonra da "Scarlet Garden MX-1000® Klitoris Emici Vibratör ve Tam Elektrikli 10 cm'lik Rahim Bölgesi Stimüla-

törü" alıyor ["perakende fiyatı 179.99$."] Anlatıcı J.O.R.'nin yeni giysi dolabı/tuvalet masasında çamaşır çekmecesi olmadığını araya sokuyor. [İroniler: J.O.R.'nin yeni ileri teknoloji mstrbsyn aletleri (a) Asya'da üretiliyor & (b) Adult Wrld rafında EVLİLİK OYUNCAKLARI adıyla sergileniyor (çok ağır/açık?)] Evliliklerinin 6. yılında, kc sk sk "Pasifik'e ani seyahatler" yapıyor; J.O.R. hemen her gün mstrbsyn yapıyor.

4a(II(1a)) Anltc mdhls, serim: J.O.R.'ye evliliklerinin 6. yılında en sık/haz veren mstrbsyn fantezisi = yüzü olmayan, aşırı abartılı bir erkek figürü, J.O.R.'yi seviyor ama elde edemiyor, bütün kadınları bir kenara itiyor & onun yerine kendini J.O.R. ile svşrkn hayal edip mstrbsyn yapıyor. Her gün.

4a(III) Sonuç: 7 ve 8. yıllar: Koca gizlice mstrbsyn yapıyor, J.O.R. açıkça yapıyor. Artık ayda bir olan sevişmeleri "...özgürce kabullenilen bazı gerçeklere hem teslimiyet hem de bunların yüceltimi." İkisi de aldırmıyor gibi. Anltc: artık onları birbirine bağlayan şey yetişkinlerin evliliklerinde uzlaşma/sevgi halini alan o derin & dile getirilmemiş suç ortaklığı → "artık gerçekten evlenmiş, birbirine yapışmış,* etle tırnak gibi [birlik] olmuşlar ve bu, Jeni O. Roberts'a dingin, istikrarlı bir mutluluk veriyor..."

4b. Sonuç [ek]: "...böylece huzur ve karşılıklı saygı içinde, [birlikte] çocuk sahibi olmaktan bahsetmeye başlamak için hazır hale geldiler."

---

* [/"yarılmış"? (espriden kaçın)]

ŞEYTAN MEŞGUL BİR ADAM

Üç hafta önce, birisi için hoş bir şey yaptım. Bundan daha fazlasını söyleyemem, yoksa yaptığım şeyin gerçek, nihai değeri ortadan kalkar. Sadece şunu söyleyebilirim: hoş bir şeydi. Genel bağlamda, para söz konusuydu. Birine açıkça "para vermek" değildi söz konusu olan. Ama ona yakın bir şeydi. Daha çok "ihtiyacı olan" birine para "yöneltmek" diye sınıflandırılabilirdi. Kendi adıma, bundan daha açık olamam.

Yaptığım hoş şey iki hafta, altı gün önceydi. Ayrıca şehir dışında olduğumu da belirtebilirim - yani, başka deyişle, yaşadığım yerde değildim. Fakat neden şehir dışında olduğumu, ya da nerede olduğumu veya ne olup bittiğini açıklamak, ne yazık ki, yaptığım şeyin değerini düşürür. Bu yüzden, hanımefendiye parayı alacak kişinin gönderenin kim olduğunu asla bilmemesi gerektiğini kesin olarak belirttim. Paranın gönderilmesini sağlayan düzenlemeye benim ismimin gizli kalmasının da eklenmesi yönünde kesin adımlar atıldı. (Para, teknik olarak benim olmasa bile onu göndermemi sağlayan gizlilik anlaşması kesinlikle yasaldı. Bu, birilerinin paranın neden "benim" olmadığını merak etmesine yol açabilir, ama ne yazık ki, ayrıntılı olarak açıklayabileceğim bir şey değil bu. Fakat, doğru.) Bu yüzden. Benim açımdan adımın bilinmesi bu hoş eylemin nihai değerini ortadan kaldıracaktı. Yani, bu hoş jestimin "motivasyonunu" etkileyecekti - başka deyişle, bunu yaparken motivasyonum cömertlik göstermek değil, sonuç olarak bana karşı minnettarlık ya da sev-

gi duyulmasını ve tasvip edilmemi sağlamak olurdu ve üzücü bir biçimde, bencil motifler güzel jestimin nihai değerini silip atar ve benim hoş ya da "iyi" biri olarak sınıflandırılabilme çabalarımı boşa çıkarırdı.

Bu yüzden, düzenlemede kendi ismimin gizli kalması konusunda en ufak bir taviz vermedim; düzenlemeye dair herhangi bir şey bilen benden başka tek kişi olan hanımefendi (o da, işi nedeniyle, paranın gönderilmesinde "araç" olarak sınıflandırılabilir) her şekilde, bildiğim kadarıyla, buna uydu.

İki hafta, beş gün sonra, kendileri için hoş bir jest yaptığım kişilerden biri (cömert fon yönlendirme işlemi iki kişiye yapılmıştı -daha açık söylersek, kanunen evlilik bağıyla bir arada olan bir çifte- ama sadece biri) aradı ve "merhaba" dedi ve benim, herhangi olası bir şekilde, _____ için kimin sorumlu olduğunu bilip bilmediğimi sordu, çünkü o kişiye "teşekkür ederim!" demek istiyordu ve _____ tarafından görünüşte durup dururken gönderilen bu _____ doların nasıl ilaç gibi geldiğini vb. söylemek istiyordu.

Bir anda, zaten böyle bir durum için uzun uzun ve dikkatle hazırlık yaptığımdan, sakin sakin ve duygularımı belli etmeksizin "hayır" dedim ve bana başvurmakla atı kesinlikle yanlış kazığa bağladıklarını söyledim. Fakat, içten içe, konuşmaya can atıyordum. Hepimizin çok iyi bildiği gibi, birileri için hoş bir şey yaparken kimliğinizi bilmelerini delicesine istememek, size karşı minnettar ve hoşnut kalmalarını istememek, bir sürü insana onlar için ne "yaptığınızı" söylemelerini ve böylece herkesçe "iyi" bir insan olarak tanınmanızı sağlamalarını istememek, çok zordu. Dünyanın geneline hakim karanlık, kötülük ve çaresizlik güçlerinin hemen hepsinde söz konusu olduğu gibi, bu dürtüye de karşı koymak güçtü.

Bu yüzden minnettar, ama sorgulayıcı arama sırasında, bir tehlike göremediğimden, çok sakin bir şekilde "hayır" ve "yanlış kazık" dedikten sonra, hiçbir bilgim olmadığı halde, aslında, gizemli bir şekilde _____'dan sorumlu *olan* kişinin, o ihtiyaç duyulan paranın nasıl kullanılacağını bilmekten sevinç duyacağını hayal edebildiğimi söyledim - yani, sözgelimi, artık yeni doğan bebekleri için sağlık sigortası yaptırmayı planlıyorlar mıydı, yoksa ta en dibine vurdukları o kredi kartı borcunu mu halledeceklerdi ya da her neyse?

Fakat, bunu söylemem, kader gibi bir anda, karşımdaki kişi tarafından benim, daha önce reddetmeme rağmen, aslında, o cömert, hoş eylemden sorumlu birey olduğumun dolaylı bir iması gibi yorumlandı ve o da, görüşmenin geri kalan kısmında, paranın nasıl belli birtakım ihtiyaçları gidereceğini ve ilaç gibi geldiğini ayrıntısıyla anlatmak için durmadan, hem minnettarlık, hem hoşnutluk hem de başka bir şey aktaran (daha kesin söylenirse, neredeyse düşmanlık ya da utanç veya ikisi birden; ama bunu fark etmemi sağlayanın nasıl bir ses tonu olduğunu tarif etmem güç) bir ses tonuyla büyük çaba harcadı. Onun yaşadığı bu duygu seli üzerine benim telefon görüşmesi sırasında yaptığım şeyin, sadece onun bu cömert jestin sorumlusunun ben olduğumu anlamasını sağlamakla kalmadığını, aynı zamanda beni çok kurnaz, sinsi ve üstü kapalı bir şekilde örtmeceli, yani "_____'dan sorumlu olan kişi" gibisinden bir örtmeceye başvuran biri gibi gösterdiğini, bunun da, paranın onlar tarafından "kullanımına" yönelik ilgimle birleşince başlıca sorumlu olduğum konusunda tereddüt bırakmadığını tatsız bir biçimde çok geç anladım. Ve bu, böylesine cömert, güzel bir şey yapan kişi olduğumu sinsice ima etmenin yanı sıra, bir yandan da "hoş" -yani, başka deyişle, "mütevazı," "cömert," ya da "onların minnettarlığına duyduğu ihtiyaca kapılmayan"- biri gibi gösteriyordu beni ve bunu yaptığımı bilmelerini bile istemediğimi üstü

kapalı şekilde ifade ediyordu. Ve, ne yazık ki, üstüne üstlük, bu üstü kapalı ifadeleri öylesine "kurnazca" kullanmıştım ki ben bile, çok sonrasına -yani telefon görüşmesi bittikten sonrayadek ne yaptığımı anlamamıştım. Böylece, kendimi ve başkalarını kandırmak konusunda bilinçsiz ve görünüşte doğal, otomatik bir yetenek sergilemiştim, öyle ki bu yapmaya çalıştığım cömert şeyin "motivasyon düzeyinde" hiçbir anlamı kalmamıştı ve gerçekten "hoş" ya da "iyi" bir insan olarak sınıflandırılmaya yönelik içten çabalarının boşa çıkması bir yana, üzücü bir şekilde, "karanlık," "kötü" ya da "içtenlikle iyi olma umudu taşımayan" biri haline gelmiştim.

ELLE YAPILMAMIŞ KİLİSE[20]

(E. Shofstahl için, 1977-1987)

SANAT

Gergin gözkapakları deriden bir perde, rüyaresimler geziniyor Day'in renkli esmerliğinde. Bu gece, zamanın dalgalanmasından kopmuş bir kayma ile, sanki geçmişe dönüyor. Ufalıyor, teni tazeleniyor, göbeği ve soluk sivilce izleri kayboluyor. Sıska ve cılız; çocuk tıraşı kafa ve fincan gibi kulaklar; teni kıllarını yutmuş gibi, burnu yüzünün içine çöküp kayboluyor; pantolonuna kundak gibi sarınıyor ve sonra kıvrılıp bükülüyor, pembe, dilsiz ve küçücük oluyor - oynaşarak dönüp duran bir şeye dönüşene değin. Her şeyin üzerini sımsıkı kaplıyor hiçlik. Kara bir nokta döneniyor. Nokta kırılıp açılıyor, pürüzlü. Ruhu tek bir renge doğru ilerliyor.

Kuşlar, gri ışık. Day tek gözünü açıyor. Sarah'nın nefes alıp verdiği yatağın yarısını kaplamış. Pencerelerin paralelogramlarını, çaprazlama görüyor.

Day, kare pencerelerden birinin başında elinde bir fincan sıcak şeyle duruyor. Merhum Cezanne bu Ağustos gündoğumunu puslu kırmızı lekelerle, kasvetli bir maviyle resmederdi. Bir Berkshire ağacının gölgesi, hissiz meme ucuna çekiliyor: ateş.

Sarah en hafif temasa uyanıyor. Gözlerini açıp sessizce uzanarak çarşafın altında oyalanıyorlar. Kumrular sabah vardiyasında, karınlarından kuğuruyorlar. Çarşafın basma deseni Sarah'nın teninden ağır ağır siliniyor.

Sarah sabah ayini için saçlarını topluyor. Day, Esther için ayrı bir çanta hazırlıyor. Giyiniyor. Ayakkabısının tekini bulamıyor. Büyük yatağın kıyısında, tek ayakkabısı ayağında, ilerleyen bir sabahın tereyağı sarısı bulutları arasında uçuşan pamuk tozunu seyrediyor.

SİYAH SANAT

O gün ev için bir çalı süpürgesi alıyor. Sarah'nın havuzunun üzerindeki muşambadan yağmur suyunu süpürüyor.

O gece Sarah Esther'in yanında kalıyor. Bütün gece metale dokunuyor. Day yalnız yatıyor.

Day, Sarah'nın yatak odasındaki kara pencerenin yanında duruyor. Massachusetts üzerinde gök yıldızlarla kaplı. Yıldızlar ağır ağır ilerliyorlar camın ardında.

O gün Sarah'yla birlikte Esther'e gidiyor. Esther'in yatağının çeliği aydınlık odada ışıldıyor. Day devler hakkında bir şeyler okurken Esther sakince gülümsüyor.

"Ben bir devim," diye okuyor Day:

"Ben bir devim, bir dağ, bir gezegen. Her şey aşağıda, uzaklarda kalıyor. Ayak izlerim eyaletler, gölgem bir zaman dilimi. Yükseklerdeki pencerelerden bakıyorum. Yükseklerdeki bulutlarla yıkanıyorum."

"Ben bir devim," demeye çabalıyor Esther.

Alerjik Sarah, hapşırıyor.

Day: "Evet."

SİYAH VE BEYAZ

"Tüm gerçek sanatlar müziktir" (farklı bir öğretmen.) "Görsel sanatlar, gerçek müziğin her şeyi içeren odasında bir köşedir sadece" (aynı kişi.)

Müzik, kendisini bir tuşla o tuşun dansı sırasında çıkan iki nota arasındaki ilişki olarak gösteriyor. Ritim. Ve Day'in savruk rüyamsılarında da müzik bütün yasaları yutuyor: en katı şey burada kendini ritim olarak gösteriyor, sadece ritim. Ritimler inandıklarınızla eskiden inandıklarınız arasındaki bağlardır.

Rahip bu gece tek renk içinde ve yakalıkla gelmiş.

Takdis et beni

Sarah adlı bu kadını kabul ediyor musun

Eşim olarak

Boyunca

Çünkü ben

bağışlama gücü olan bir merciye yaptığın son itirafından bu yana.

İtiraf ihtiyaç

Tıpkı ben bana karşı yüzenleri

bağışlamaya kalkışmadan, dur öyle, günah bilinci olmadan yapılan bir itiraf,

Takdis et beni peder çünkü sınırın bilinci olmazsa ihlalin bilinci olmazsa günahın bilinci de olamaz

Merhamet Dolu

böyle bir hayvan yok. Bir sınır vahyedilsin diye dua edelim birlikte

Kızıl bulutlar var Warhol'un kahvesinde

kendi içinde bir farkındalık yarat.

TEK RENK

O gün işin ilk haftasına geri dönüyor. Günışığı arabanın ön camının çıkartmasındaki SAĞLIK yazısını tersten pembe pembe yayıyor. Day, vilayetin aracıyla bir fabrikanın yanından geçiyor.

"Habla Espanol?" diye soruyor Eric Yang yolcu koltuğundan.

Day başını sallarken bir bacadan parça parça duman çıkıyor.

"İşin nasıl yapıldığını öğrenmek istiyordun," diyor Yang. Döndürürken gözleri kapalı. "Sana nasılını göstereceğim. Habla?"

"Evet," diyor Day. "Hablo."

Evlerin yanından geçiyorlar.

Eric Yang'ın özel yeteneği üç boyutlu objeleri zihninde döndürebilmek.

"Bu vaka sadece İsyanyolca biliyor," diyor Yang. "Kadının oğlu geçen ay öldürüldü. Kendi evlerinde. Berbat. On altı yaşında. Çete, uyuşturucu olayı. Kadının mutfağının zemini çocuğun kanıyla kocaman kaplanmış."

İşçilerle havalı matkaplarının yanından geçiyorlar.

"Kadın ondan geriye bir bu kan kaldı diyor!" diye bağırıyor Yang. "Temizlememize izin vermiyor. Bu o, diyor."

Zihninde objeler döndürmek Yang için hobi. Sertifikalı bir danışman ve kamu görevlisi Yang.

"Bugünkü görevin," diyerek hayali bir ip çeviriyor Yang ve zihninde gösterge panelinin üzerinde duran bir şeyi kementle yakalıyor, "kadına çocuğun resmini yaptırmak. Sadece kanı bile olsa. Ndiawar neyi çizdiği önemsiz dedi. Sadece bir resim olsun kadında, o yetermiş. Böylece kanı temizleyebiliriz belki."

Day dikiz aynasından arkasındaki koltukta duran malzeme çantasını görüyor. Güneşte kalmaması lazım.

"Resmini çizmesini sağla," diyor Yang Day'in göremediği ipi bırakırken. Yang gözlerini kapatıyor yine. "Bu ayki telefon faturasını döndüreceğim şimdi."

Day beyaz bir karavanın yanından geçiyor. Pencereleri örtülü. Yanlarında pas lekeleri var.

"Bugün kan seven yoksul bir kadını ve zaman için yalvaran zengin bir adamı ziyaret edeceğiz."

"Benim eski öğretmenim. Ndiawar'a söylemiştim." Day sol tarafı yokluyor. "Çok eskiden resim öğretmenimdi."

"İnsanları rahatsız ettiğini söylüyor Ndiawar," diyor Yang. Kaşlarını çatıp odaklanıyor. "Görev kağıdını döndürüyorum. Hemen yanından geçeceğiz. Yolumuzun üzerinde. Ama listedeki ilk kişi o değil."

"Eskiden öğretmenimdi," diyor Day yine. "Okuldayken."

"Listeye göre gitmemiz lazım."

"Bende çok emeği var. Çok etkiledi beni."

Boş bir arazinin yanından geçiyorlar.

SANAT

O gece, pencerenin kıyısında, kıpırdamayı reddeden yıldızların altında, Day neredeyse başarır gibi oluyor ve uyanıkken rüyaresimler yapıyor.

Resminde öğle göğüne yükseldiği zaman havuzun şişkin brandasının üzerinde duruyor. Ağırlık olmaksızın yükseliyor, yukarıdan çeken de aşağıdan çeken de yok, tepedeki gökyüzünde bir noktaya uzanan dümdüz bir çizgi. Dağlar küt duruyor, vadilerde sargı bezi gibi kıvrılıyor nem. Holyoke ve sonra Springfield ve Chicopee ve Longmeadow ve Hadley şekilsiz, bozuk paralar gibi.

Day göğe yükseliyor. Hava gitgide mavileşiyor. Gökte bir şey göz kırpıyor ve o, ortadan kayboluyor.

"Renkler," diyor paravanın siyah örgüsüne.

Paravan nane kokuyor.

"Uyurken renk değiştirmemden yakınıyor o," diyor Day.

"Bir şey anlar," diye soluyor paravan, "tabii."

Dizleri acıyan Day elleriyle ceplerini karıştırıyor. Bir sürü bozuk para.

İKİ RENK

Akıl ve Ruh Sağlığı İl Müdürü masasında oturan mavi gözlü Dr. Ndiawar esmer, dazlak bir adam; müphem bir yabancı uyruğa sahip. Konuşurken ellerini birleştirip seyretmeyi seviyor.

"Resim yapıyorsun," diyor. "Öğrenciyken de heykel yapmışsın. Psikoloji okumuşsun." Başını kaldırıyor. "Yeterince okudun mu? Yabancı dil biliyor musun?"

Day'in başıyla yavaşça evetlemesi ofisin Ndiawar'ın kafa derisine yansıyan ışığını nokta haline getiriyor. Day noktayı doğurup öldürüyor. Müdürün masası geniş ve tuhaf bir şekilde temiz. Day'in özgeçmişi o enginlikte küçücük kalıyor.

"Tereddütlerim var," diyor Ndiawar, "tam gideremediğim." Elinin açısını hafifçe yayıyor. "Bu işte para yok."

Day noktaya iki kısa ömür biçiyor.

"Fakat evliliğin dolayısıyla bağımsız gelir kaynakların olduğunu yazmışsın."

"Ve sergiler," diyor Day sessizce. "Satışlar." Dev bir yalan.

"Geçmişte yaptığın resimleri satıyormuşsun yazdığına göre," diyor Ndiawar.

Eric Yang uzun boylu, yirmilerin sonlarında, uzun saçlı ve kırpmaktansa açıp kapattığı puslu gözleri var.

Day, Yang'ın elini sıkıyor. "Nasılsınız?"

"Şaşılacak denli iyiyim."

Ndiawar açık bir çekmeceye eğilmiş. "Yeni sanat terapisi elemanın bu işte," diyor Yang'a.

Yang gözlerinin içine bakıyor Day'in. "Biliyor musun," diyor. "Üç boyutlu objeleri döndürüyorum. Zihnimde."

"İkiniz yarı zamanlı çalışıp, ilde ve çevre bölgede gezici bir saha ekibi olacaksınız," diye hazır bir şeyler okuyor Day'e Ndiawar. İki eliyle tutuyor sayfayı. "Yang kıdemli, birlikte evinden çıkamayanları ziyaret edeceksiniz. Durumu ağır olanları. Onlara burada oda yok."

"Böyle bir yeteneğim var işte," diyor Yang perçemlerini dört parmağıyla tararken. "Gözlerimi kapatıp herhangi bir objenin aşırı ayrıntılı görüntüsünü şekillendiriyorum. Herhangi bir açıdan. Sonra da döndürüyorum."

"Evden çıkamayanların belirli bir ziyaret listesi var, ona göre gidersiniz," diye okuyor Ndiawar. "Kıdemli olan Yang bu ağır hastalara psikolojik destek veriyor, sen de bu arada, maharetini gösterip sanatsal çalışmalarla dağınık duygularını ifade etmeyi öğreteceksin onlara."

"Döndürdüğüm objelerin üzerindeki dokuları, pürüzleri ve ışıkla gölgenin oyununu da görebiliyorum," diyor Yang. Belli bir şey ifade etmez gibi görünen küçük el hareketleri yapıyor. "Çok özel bir yetenek bu." Ndiawar'a bakıyor. "Tek istediğim bu elemana her şeyi anlatmak."

Dr. Ndiawar Yang'ı duymazdan geliyor. "Sapkın ve işlevsellikten uzak eğilimlerini sanatsal bakımdan yaratıcı objelere yönlendirmek," diye okuyor tekdüze bir sesle. "Zarar verilemeyecek nesnelere. Bu, müdahaleye yönelik bir saha çalışması modeli. Sözgelimi kil, obje olarak iyidir."

"Ben doktor sayılırım," diyor Yang parmaklarının arasına bir sigara sıkıştırıp.

Ndiawar'ın arkasına yaslanmasıyla birlikte çan kulesi yeniden beliriyor. "Yang ilaç kullanmakta olan bir kamu görevlisi. Fakat ucuza çalışıyor, üstelik iyi yürekli..."

Yang gözlerini Müdüre dikiyor. "Ne ilacı?"

"...başkalarına karşı hep verici."

Day ayağa kalkıyor. "Ne zaman başlayacağını bilmem lazım."

Ndiawar iki elini birden uzatıyor. "Kil satın al."

Esther'in yaralanmasından önceki gece, Sarah havuza götürüyor Day'i. Day'den dipteki fayanslarda duran lambalarla aydınlatılmış suya dokunmasını istiyor. Day ortadaki gideri ve çevresindeki suya neler yaptığını görebiliyor. Su o kadar mavi ki mavi hissi veriyor, diyor.

Sarahı sığ uçtan suya girmesini istiyor ondan.

Day ve Sarah, Sarahı'nın çocukluğunun geçtiği evin mavi havuzunun sığ kısmında sevişiyorlar. Çevresine dolanan Sarahı soğuk suyun içinde ılık su oluyor. Day onun içinde orgazma ulaşıyor. Gider kapağı açılıp kapanıyor ve gurulduyor. Sarahı orgazm olmaya başlıyor, gözkapakları titreşiyor, Day ıslak parmaklarıyla gözkapaklarını aralamaya çalışıyor, Sarahı ona tutunuyor, sırtı fayanslara ritmik bir şıpırtıyla çarpıyor, fısıldıyor, "Oh."

DÖRT RENK

"Soutine kimin nesi bilmiyorum," diyor Yang sadece İspanyolca konuşan kadının evinden uzaklaştıkları sırada. "Sana bir Soutine gibi göründü mü?"

Arabanın rengi renkten yoksun, ne kahverengi ne yeşil. Day daha önce böyle bir şey görmemişti. Yüzündeki teri siliyor. "Göründü." Malzeme çantası arkada, çelik bir kovanın altında. Süpürgenin sapı kovaya çarpıp duruyor. Malzemenin ve çantanın parasını Sarah verdi.

Yang gösterge panelinin tepesine vuruyor. Klima küf kokusu salıyor. Araba aşırı sıcak.

"Telefon faturasını döndür," diyor Day, spreyle boyanmış bir şehir otobüsünün arkasına takılırken. Otobüsten tatlı kokular yükseliyor.

Yang penceresini indirip bir sigara yakıyor. Günışığı dumanı solduruyor.

"Ndiawar bana karının küçük kızından bahsetti. Buradaki ilk haftanda izin hakkında espri yaptığım için affet beni. Özür dilerim, bilmiyordum."

Day, Yang'ın çehresini köşeden görüyor. "Telefon faturasının mavisine bayılmışımdır hep."

Klima çalışarak kendi kokusunu dağıtıyor.

Yang'ın çok siyah saçları, ince yün bir kravatı ve alabalık rengi gözleri var. O gözleri kapatıyor. "Şimdi faturayı üçgen katlıyorum. Bir yanı zemine denk düşmüyor. Yine de üçgen bu. Kaosta düzen olması gibi."

Day, yolun kıyısında sarı bir şey görüyor.

"Eric?"

"Faturada üçgenin sağ kenarında küçük bir yırtık var," diyor Yang, "altmış dolarlık bir fatura bu. Yırtık, küçük, beyaz ve biraz tüylü. Ya kağıdın dokusu ya da başka bir şey olmalı."

Day, tavuk dolu bir kamyoneti geçmek için gaza basıyor. Bir darı ve tüy seli.

"Yırtığı gözden ırak hale getiriyorum," diye fısıldıyor Yang. Yüzünün yan tarafı hilal hilal kırışıyor. "Şimdi sadece mavi bir fatura var."

Bir korna çalıyor ve araba yana savruluyor.

Yang gözlerini açıyor. "Hoop."

"Affedersin."

Pencerelerinde cam olmayan karanlık binaların yanından geçiyorlar. Kir içinde bir oğlan bir duvara tenis topu atıp tutuyor.

"Umarım yakalarlar," diyor Yang.

"Ne?"

"Sarhoş sürücüyü yakalarlar."

Day dönüp Yang'a bakıyor.

Yang ona bakıyor. "Senin küçük kıza çarpan sürücüyü."

"Ne sürücüsü?"

"Umarım o piçi yakalarlar."

Day ön cama çeviriyor başını. "Esther havuzda kaza geçirdi."

"Sizin havuzunuz mu var?"

"Karımın var. Bir kaza oldu. Esther yaralandı."

"Ndiawar ona çarptıklarını söyledi bana."

"Drenaj gideri tıkanmış. Vakum onu dibe çekti."

"Yüce Tanrım."

"Uzun süre dipte kaldı."

"Çok üzgünüm."

"Ben de yüzme bilmem."

"Tanrım."

"Onu gayet net görüyordum. Havuz tertemizdir."

"Ndiawar şoför sarhoşmuş dedi."

"Esther hastanede hâlâ. Beyninde hasar kalacak."

Yang ona bakıyor. "Bugün de orada olman gerekmez miydi?"

Day sokak tabelalarını görmek için eğiliyor. Bir trafik ışığındalar. "Nereye sapayım?"

Yang güneşliğe iliştirilmiş kayıt defterine bakıyor. Güneşliğin lastiği bir zamanlar yeşilmiş. Noktalar.

En iyi düşlenmiş eserlerde fırça darbeleri de ritim gibi görünür. Bugünün resmi, ritimlerini ışığın rüzgar etkisine açık manzarası karşısında gösteriyor. Okul kampüsünden çok sert biçimde ve dengesizce koparak gelen, De Chirico çan kulesine doğru esen, kulenin bütün gölgesini alıp götüren bir rüzgar bu. Bu, değişen ışık patlamaları ve durgunluklar barındıran bir arazi. Açık uzamlar hastalıklı sinirler gibi çakıyor ve ikibüklüm ağaçlar otları çinkomsu bir ateşle tutuşturmaya hazırlanırmış gibi yapış yapış sarkıyor, ışık demetleri çit diplerine, duvarlara yığılıyor ve dalgalanıp ışıldıyor. Çan kulesinin sivri kenarları tayfın renkleriyle patlıyor. Spor ceketli uzun boylu erkek çocuklar, göz hizasında tuttukları eskiz defterleriyle gölgeledikleri bir ışıltının içinde bıçak gibi geziniyorlar; gölgeleri önlerinden kaçıp gidiyor. Kıvılcımlı rüzgarlar durup toplanıyor, diner gibi oluyor, sonra fırlıyor ve ıslık çalarak, esip üfürerek Resim Salonu'nun yuvarlak pencerelerinden içeri soluk bir pembe yayıyor. Day'in eskiz notları aydınlanıyor. Ön taraftaki mekanik aydınlatmalı ekranında, aynı şeyin iki slaytının üzerine kürsüdeki sanat profesörünün çelimsiz ve yaprak gibi gölgesi yansıyor. Sıkıcı ve yaşlı Cizvit bozuk mikrofonu hışırdatarak yarısı erkek çocuklarıyla dolu bir salonda konuşmasını yapıyor. Elini gözlerine götürdüğü zaman, Vermeer'in renkli Delft resmine düşen gölgesi böcek gibi oluyor.

Pörsümüş rahip Vermeer ve duruluk, aydınlatma ve ışığın nesnenin dış hatlarına bir eklenti/kılıf olduğundan bahseden ders notlarını okuyor. 1675 yılında öldü. Zamanında tanınmamış çünkü gördüğünüz üzere, az resim yaptı. Ama artık onu biliyoruz değil mi, öhhö. Mavi-yeşil tonlar hakim, öhhö örneğin de Hooch'un tersine. Öğrenciler mavi spor ceketler giyiyor. Işığın benzersiz bir şekilde sunumu Tanrı'yı yüceltmek amaçlı. Öhhö, ama bazıları buna günah diyecektir. Görüyorsunuz. Görmüyor musunuz. Sıkıcılığıyla adı çıkmış bir konuşmacı. Bakanda sak-

lı olana bağışlanan bir ölümsüzlük. Görüyor öhhö musunuz. "Delft'in o korkunç güzel durgunluğunda," ifadesinden yola çıkarak. Day'in aydınlık sırasının arkasında salon karanlık. Çocukları, kravat seçiminde kendilerini ifade etsinler diye serbest bırakmışlar. Resmi, camın en derin düşlerinde olmak isteyebileceği bir şeye dönüştüren o gerçekdışı odak dengesi. Sıkça tekrarlandığı üzere, "Bütün çelişkilerin çözüldüğü iç mekanlara açılan pencereler." Hepsi de aydınlık ve gördüğünüz gibi apaçık resmedilmiş öhhö. Salı ve perşembe günleri öğle yemeğinden sonra ve postayla duyurulan zamanlarda bir araya geliyorlar. Hem organik hem ilahi çelişkiyi çözüyor. Ten ve tin. Day bir zarfın yırtılıp açıldığını duyuyor. Seyirci Tanrı gibi görüyor, başka öhhö. Zaman içinde aydınlanmış, görüyorsunuz. Zamanın ötesinde. Birisi sakız şaklatıyor. Arka sıralardan fısıltı halinde bir kahkaha yükseliyor. Salon loş. Day'in solunda bir çocuk inleyerek derin uykuya dalıyor. Öğretmen gerçekten baştan aşağı sıkıcı, beceremiyor bu işi, sönük. Day'in yanındaki çocuk, bileğinin saat duran kısmına karşı derin bir merak sergiliyor.

Sanat profesörü siyah beyaz giyinmiş, altmışlık bir bekar, Hollandalının fırça darbelerinin Delft ekolünde ölümü ve zamanı nasıl katlettiğiyle ilgili tekdüze bir şeyler okuyor. Tıraşlı kafalar saatin parlak kollarını görebilmek için belli belirsiz dönüyor. Cizvit'in derslerinin o adı çıkmış bitmek bilmezliği. Arka duvardaki saat, her esintiyle camı döven panjurlarla örtülü pencerelerin arasında.

Zayıf, sivilceli Day, rahibin gölgesi üzerindeki yüzü ıslatanın ekrana doğru yönelen parlak esintinin açısı olduğunu görebiliyor. Yaşlı adamın daktilo edilmiş ders notlarının üzerinde kocaman, jölemsi gözyaşları. Day, sanat öğretmeninin bir gözyaşının diğerine doğru ilerlemesini izliyor. Profesör dört renk tonunun Hollanda'nın Delft şehrindeki ırmağın güneşi yansıtması adına kullanımıyla ilgili bir şeyler okuyor. İki damla kavuşuyor birbirine, çene bölgesinde hızlanıyor, metne doğru ilerliyor.

Ve şimdi yıldızlarla aydınlanan resmin üçüncü istoria'sında rahip gerçekten yaşlı. Eskiden öğretmenmiş. Bir sanayi bölgesinin kıyısındaki tarlada diz çöküyor. Avuçları antik bir ibadet pozuyla kavuşmuş: aziz duruşu. İki kez başarısız olan Day, tarladaki diğer figürlerin oluşturduğu üç yönlü figürün biraz dışında. Ağustosböcekleri kuru otların arasında çığlıklar atıyor. Otlar ölü sarı renkte ve gölge uzunlukları ve açıları saçma; Ağustos güneşi bildiğini okuyor.

"Eğer kişi..." diye okuyor Ndiawar kör edici parlaklıktaki kafasıyla bildiriyi güneşin altında. Yang sigarasını rüzgardan kaçırıyor.

"...normal dışı tavırlar sergilemeye başlamışsa, bunun doğal sonucu olarak hapis cezasıyla karşı karşıya kalır," diye okuyor Ndiawar.

Day bir bitkinin sapında küçük, beyaz bir gezegen görüyor, tohumlanan bir hindiba.

Yang diz çökmüş, gölgenin çaprazında yere oturmuş, sigara içiyor. Üzerindeki tişörtte BANA GÖRÜNMEZ DÜŞMANLARIMI SOR yazıyor. Elini kendine doğru sallıyor. "Burada sorun olay mahalli, Efendim," diyor. "Buradaki gibi açık alanda olunca, konu kamu sorunu haline geliyor. Haksız mıyım Dr. Ndiawar?"

"Başka kişilerin bulunduğu bir topluluk boşluk değildir, bunu bildir ona."

"Burada boşlukta değilsiniz, Bayım," diyor Yang.

"Çatışma durumunda haklar mevcuttur. Özellikle gergin haklar." Ndiawar göz gezdiriyor kağıda.

Yang sigarasının izmaritini yere gömüyor. "Olay şu, Bayım, izin verirseniz, Peder. Sizi dua ederken gösteren bir resme dua etmek istiyorsunuz, bu tamam. Bu iyi. Hakkınız var. Ama etrafta sizi seyredecek kimse yokken yapabilirsiniz sadece. Başkalarının da onları rahatsız eden bu olayı görmeme hakkı var. Yeterince makul değil mi?"

Day, karlı bir lolilopu andıran şeyin arkasından bu konuşmaları seyrediyor. Tuval, tarlada sabitlenmiş bir şövaleye çivilenmiş duruyor. Dörtgen gölgesi çarpık. Eski Cizvit sanat öğretmeni, resimde, diz çöküyor.

"Eğer kişi" -Ndiawar- "bir sokağın köşesinde gelip geçenleri işlerinden alıkoyacak şekilde durdurup rahatsız edecek olursa ayrıca hapis cezasını hak eder."

"Sadece bir."

"Masum kimseleri zorlama, rahatsız etme, onlara musallat olma hakkı yoktur."

Yang'ın gölgesi yok.

"Bir dakika," diyor sabitlenmiş resimdeki sanat profesörü. "Eminim bir dakikanız vardır."

"Olay mahalli artı rahatsızlık verme aynı hapis cezasına yol açıyor, Efendim," diyor Yang.

"Yolu kesmek ve çevredekileri bakmaya zorlamak - gelip geçenler masum insanlardır, söyle ona."

"Ne kadar vakit ayırabilirseniz bana uyar. Ne kadar istersiniz."

"Bir kez daha ev hapsi. Sor bakalım sevmiş mi daha önce. Ona koşullu serbestliği hatırlat."

"Boşluk olsa neyse," diyor Yang, bir an omzunun üzerinden bir bakış atıyor Day'e işaret vermek için. "Ama sokaklarda yapamazsınız." Day arkasında değil oysa.

Müdür bildiriyi karton bir portföyün içine koyuyor. Tarlayı gözden geçirirken çan kulesi ilişiyor gözüne. Cizvit'in gözleri şövalenin karesinden ayrılmıyor hiç. Seyircinin rüyaresmine açılan bakış açısı, sahneye uzanan pencere tuval olduğu için gözleri Day'in üzerinde, aralarında ölü tohumlardan bir küre var. Perspektifin hiçbir anlamı yok. Ndiawar'ın başsız gölgesi şimdi

Day'in ve beyaz tohum topunun üzerinde, görüyor. "İş bilen birine ihtiyaç var," diyor Ndiawar, "fena halde."

Bildiğini okuyor.

Day'in kendi nefesi topu parçalıyor.

SINIR

Esther'in başı sargı beziyle sarılı. Day'in başı bir sayfanın üzerine eğilmiş. Sarah'nın başı odanın aydınlık köşesindeki rahibin kucağında. Oda beyaz. Din adamının başı arkaya devrilmiş, gözleri tavanda.

"Özür dilerim," diyor Sarah'nın kafası siyah kucağa. "Telefon. Gider. Oluk. Vakum. Kız giderek soluyor, Day de renkten renge giriyor. Affedersiniz."

"Ama devler," diye Day seslice okuyor. "Her ne kadar devlerin boyları aynı olsa da, biçimleri farklıdır. Yunan devi Tepegöz ve Fransız devi Pantagruel ve Amerikalı dev Bunyan var. Alev sütunu gibi olan, bacaklı bulutlara benzeyen ve bütün dünya uykudayken gerisingeri yürüyen dağlar suretinde devlerle ilgili zengin ve çok kültürlü hikayeler var."

"Hayır, *ben* özür dilerim," diyor rahibin kafası. Beyaz bir el Sarah'nın toplanmış saçlarını okşuyor.

"Ateş gibi sıcak devler var, ılık devler var," diye okuyor Day. "Soğuk devler de var. Bunlar biçimler. Bir soğuk dev de hikayelerde baştan aşağı renkli camdan yapılmış bir kilometrelik bir iskelet olarak tarif ediliyor. Camdan dev, kırağıdan bembeyaz olmuş bir ormanda yaşar."

"Soğuk devler."

"Önce siz buyurun," diye fısıldıyor Sarah Esther'in odasına giden kapıyı açarken.

"Bu ormanın efendisi."

Siyah ve beyazın ötesindeki baş gülümsüyor. "*Önce* siz buyurun."

"Camdan devin adımı bir kilometredir. Her gün, gün boyu gezinir. Hiç durmaz. Dinlenemez. Çünkü donmuş ormanın erimesinden korkarak yaşar. Bu korku onu sürekli gezinmeye mecbur eder."

"Uyumaz," diyor Esther.

"Evet, hiç uyumayan camdan dev, beyaz ormanın içinde dolanır, adımı bir kilometredir, gece gündüz dolanır ve adımlarının sıcaklığı ardındaki ormanı eritir."

Esther, kapanan kapıya gülümsemeye çabalıyor. Sargısında tek leke yok. "Gökkuşağı."

"Evet." Day resmi gösteriyor. "Eriyen orman yağmur oluyor ve cam dev de gökkuşağı. İşte hikaye bu."

"Eriyenler yağmur."

Sarah hapşırıyor, ağzını kapatmış, koridorda. Day din adamının söyleyeceklerini bekliyor.

KAPAT ONLARI

"Nefesini ritme uydur," diyor çökmüş ve gerçekten yaşlı olan eski Cizvit ona. Yang ve Ndiawar tarlanın mavi denizinin kıyısındaki köpüklerin içinde duruyorlar.

"Havayı içine çek," diyor sanat profesörü, kulaç pandomimi yaparken. "Ağzındaki suyu tükür. Bir ritim tuttur. Al. Ver."

Day kulaç atma taklidi yapıyor. Eric Yang gözlerini kapatıyor. "Faturadaki yırtık geri geldi."

Kesintisiz dua eden öğretmenin rüyaresmi, sabitlenmiş çerçeveye çivili olarak duruyor. Rüzgar çıkıyor; hindibalar kar yağdırıyor etrafa. Mavilik koyulaşırken arılar tarlanın sarısında harıl harıl çalışıyor.

"Yukarıdan al nefesi. Aşağıdan ver," diye talimat veriyor yaşlı adam. "Kulaç."

Kuru tarla, bir ada. Dört bir yandaki mavi su kuru adalarla beyaz beyaz olmuş. Esther bir yandaki adada ince, pürüzsüz, çelik bir yatağın üzerinde yatıyor. Aralarındaki kanalda su kımıldanıyor.

Day kulaç atma taklidi yapıyor. Avuçları içe bakan elleri beyaz bir tohuma değiyor. Bir anda bir bitki bitiveriyor. Sapı Day'in dizlerine kadar uzanıyor.

Yang, zihnindeki faturanın dokusundan bahsediyor Ndiawar'a. Ndiawar, arkasındaki yegane iyi kilisenin elini kolunu bağladığından yakınıyor Yang'a. Bu konuşmanın simgeciliği apaçık.

Resim öğretmeni siyah bitkinin ani büyümesi karşısında geri çekildi. Day polenlere vuruyor, ritim tutturmaya çalışıyor.

Sarah, Esther'in adasının önündeki kanalda sırtüstü yüzüyor. Sonra bitkinin gölgesi ışığı örtüyor. Day'in gördüğü en büyük şey bu gölge. Ön kısmı görüş alanından çıkıyor, fırtınayı çağırıyor. Bir payandanın ağırlığı altında gümbürdüyor yer. Payanda cepheye doğru yükselip kıvrılarak gözden kayboluyor. Şövale devriliyor. O şeyin kapıları birdenbire ortaya çıkıyor, dudak gibi titreyerek. Üzerlerine savruluyor.

"İmdat!" Resimdeki kilise onları yutmadan önce Esther çok zayıf bir sesle bağırıyor. Day süregiden büyümenin uzaktan gelen iniltisini duyuyor. Yapılmamış kilise kasvetli, sadece renkli camla aydınlanıyor. Kapıları arkalarından savrulmuş, görünmez olmuş.

Rengarenk camlı tekerlek pencere yükselmeyi sürdürüyor. Yuvarlak ve kırmızı. Kırılma noktaları ışıldıyor. Pencerede kederli bir kadın gülümseyerek camdan çıkmaya çalışıyor.

Day hâlâ serbest kulaç pandomimi yapıyor, bildiği tek kulaç.

Pencere ışıktan başka hiçbir şey geçirmiyor ve onu renklendiriyor.

"Kafandaki gözleri kapat," diyen Ndiawar'ın sesinin tahtamsı yankısı yükseliyor.

Yang kilisenin ortasına geliyor. "Kapat onları."

Tekerlek pencerenin üstündeki tonoslar kabarıyor. Pencere normal görünümü tersine çeviriyor - katı olan her şey burada siyah, aydınlık olan her şey parlak renkli. Nefes alan Day onun şeklini görebiliyor. Renk pencereden çıkıyor, bir kırılma noktasında daralıyor, ucu karanlık bir nokta halini alıyor. Beyazlı bir şey çevresinde döneniyor.

Day sivri uca doğru serbest kulaçlarla yüzüyor, ağırlığı yokmuşçasına yükseliyor.

Meslekten men edilen sanat profesörü Day'in su geçirmez saatini koyuyor sunağa. Önünde diz çökerek dine küfrediyor.

Esther sargı bezleri içinde kırmızı tekerlek pencerenin keskin renginin tepesinde, karanlık noktada yüzüyor. Day kollarıyla çizdiği ıslak yıldızlı perdenin arkasından görüyor noktayı. Havanın mavisi siyah görünüyor, perdenin ötesine yüzüyor, yıldızlar kollarının inip kalkmasıyla yukarı yağıyor. Yıldızların arasından kulaç pandomimi yapıyor. Onu açıkça, dönüp dururken görüyor.

"Bakma!"

İşte yine aşağıya baktığı zaman başarısız oluyor. Sadece ne kadar yükseldiğini görmek istemişti. Her şeyin yerle bir olması bir saniye -bile değil- sürmüyor. Kubbeden başlıyor. Doğu batıya sürükleniyor ve batının cephesi taşıyamıyor bunu, çöküyor. Duvarlar oldukları yere çökerken kucaklaşıyorlar sanki. Kırmızı demirdeki siyah nokta yarılıyor. Esther ayrık iki yarının arasında döne döne dolanıyor, pencere yamulurken bile yuvarlak pencereye doğru sürükleniyor. Fotoğraf berraklığında her şey. Hoop

diyor Yang. Payanda dışa bükülüyor ve parçalanıyor. Esther'in düşüşü uzun sürüyor. Bedeni havada ağır ağır dönüyor, sargı bezinden bir kuyrukluyıldız geliyor peşinden. Gül ona doğru savruluyor. Bir kilometre uzunluğunda biri onu düşen yıldızların arasından yakalayıp kucaklayabilir; sargı bezi de peşinden gelir. Day'in tutamadığı nefesi onu mosmor ediyor. Çocuğun gelip onu serbest bırakmasını bekleyen anneyi, kan renkli cam içerde tutuyor.

Camdan, aşırı yüksek bir çarpma sesi duyuluyor: korkunç, çokrenkli.

DÖNDÜR

Gök bir göz.

Günbatımı ve gündoğumu gözü besleyen kan.

Gece gözün örtülmüş kapağı.

Her gün kapak tekrar açılıyor, kanı ve eğilen bir devin mavi gözbebeğini ortaya çıkarıyor.

BAZI SINIRLARIN GEÇİRGENLİĞİNE DAİR BİR ÖRNEK DAHA (VI)

BAY WALTER D. ("WALT") DELASANDRO JR.'IN ANNE BABASININ EVLİLİKLERİNİN SONUNUN ONARILMIŞ TRANSKRİPSİYONU, MAYIS 1956

"Artık seni sevmiyorum."

"Al benden de o kadar."

"Boşayıp kurtulacağım."

"Bana uyar."

"Karavan ne olacak peki."

"Kamyonet illa bende kalır."

"Ben karavanı alayım diyorsun, sen de kamyoneti."

"Sadece o kamyonet benim diyorum ben."

"Peki ya çocuk ne olacak."

"Kamyonete karşılık mı yani?"

"Yani onu istiyor muydun?"

"Yani başka türlü olur muydu?"

"Onu istiyorum mu diyorsun diye soruyorum ben."

"Onu istiyorum mu diyorsun sen yani."

"Bana bak, ben karavanı alırım, sen kamyoneti, çocuk için de yazı tura atarız."

"Böyle mi diyorsun?"

"Hemen şimdi atıyoruz yazı turayı."

“Parayı görelim.”

“Tanrı aşkına, bir lira sadece.”

“Parayı görelim yine de.”

“Tanrı aşkına al bak.”

“Tamam öyleyse.”

“Ben atıyorum, sen bakıyor musun?”

“Sen atsan, ben baksam olmaz mı?”

“Laf kalabalığını kes.”

İĞRENÇ ADAMLARLA KISA GÖRÜŞMELER

K.G. No: 59 04-98

HAROLD R. VE PHYLLIS N. ENGMAN ENSTİTÜSÜ BAKIMEVİ

EASTCHESTER, NEW YORK

"Çocukken bol bol Amerikan televizyonu izlerdim. Babam nereye tayin olursa olsun, o başarılı ve güçlü kadın oyuncularıyla Amerikan televizyonuna ulaşmak mümkündü. Belki de bu, babamın çalışmalarının devlet müdafaası açısından taşıdığı önemle ilgiliydi, çünkü ayrıcalıklarımız vardı bizim ve rahat yaşardık. O zamanlar en çok seyrettiğim televizyon programı *Tatlı Cadı*'ydı, Amerikalı aktris Elizabeth Montgomery oynardı. İlk erotik heyecanlarımı bu programı izlediğim sıralarda yaşadım çocukken. Fakat duygu ve fantezilerimin kökenlerini *Tatlı Cadı* dizisine kadar götürmem, baş kahraman Elizabeth Montgomery'nin arp ya da kanun benzeri bir enstrüman sesi eşliğinde eliyle havaya daire çizdiği anda bütün hareketlerin kesildiğini, televizyon programındaki bütün diğer karakterlerin aniden donup bilinçsiz ve kaskatı kaldıklarını ve hiç hareket etmediklerini seyrettiğimi hatırlamam, yıllar sonra, ergenliğimin sonlarında oldu. Bu anlarda zamanın kendisi ortadan kalkmış gibi olur, Elizabeth Montgomery de dilediği gibi hareket etme özgürlüğü kazanırdı. Elizabeth Montgomery bu dairesel el hareketine sadece son çare olarak başvururdu; dizide sıkça karşılaştığı tehlike gündeme

geldiğinde, yani bir cadı olduğunun ortaya çıkma olasılığı söz konusu olduğunda iş adamı kocası Darion'u türlü politik felaketlerden kurtarmak için. *Tatlı Cadı* dizisinin seslendirmesi kötüydü ve birçok detayını ben o yaşta anlamıyordum. Yine de dizide zamanı durdurarak bütün tanıkları donmuş ve bilinçsiz bir hale sokabilen, gerektiği anda yine dairesel el hareketiyle yeniden canlandırabileceği canlı heykeller arasında gezinip işleri yoluna koyabilen Elizabeth Montgomery'nin bu büyük gücü hayallerimi süslerdi. Yıllar sonra, birçok ergen erkek çocuk gibi ben de mastürbasyona başladım ve bunu yaparken hayalimde kendime özgü erotik fanteziler yarattım. Zayıftım, atletik değildim ve biraz da hastalıklı bir ergendim, daha çok babam gibi kitaplara düşkün ve hayalperest, asabi bir tiptim; pek kendime güvenmezdim ve çok kimseyle görüşmezdim o yıllarda. Zayıflıklarımı telafi etme arayışında olduğum erotik fantezilerde, bu fantezilere taşıdığım kadınlar üzerinde doğaüstü güçler kullanma kabiliyetime şaşmamak gerek. Bu, büyük ölçüde, çocukluğumda izlediğim *Tatlı Cadı*'yla bağlantılıydı, ama mastürbasyon fantezilerimin televizyon dizisiyle bağlantısını fark etmemiştim. Unutmuştum bunu. Fakat, güç sahibi olmanın beraberinde getirdiği katlanılmaz sorumlulukları çok iyi kavradım, buraya geldikten sonraki yetişkinlik hayatımda bu sorumlulukların dehşetini nasıl reddedeceğimi öğrenmiş oldum, ama bunu başka zaman anlatırım. Bu mastürbasyon fantezilerinin ortamı o dönemde gerçekten yaşadığımız yerlerdi, büyük bir matematikçi olan babamın bizi, ailesini de götürdüğü bir sürü farklı askeri görev yeri yani. Kardeşimle ben, aramızda bir yaş vardı, birçok açıdan birbirimize benzemezdik. Genellikle mastürbasyon fantezilerimin ortamı, gençliğinde müsabakalara katılmış bir atlet olan annemin, her öğleden sonra babamın görevi dolayısıyla nerede olursak olalım ibadet edercesine gittiği Devlet Spor Tesisleri olurdu. Atletik ve enerjik bir tip olan kardeşim de anneme birçok öğle sonrasında

eşlik ederdi ve ben de, önceleri isteksizce ve zorla, ama sonra, erotik hayallerim orada gelişip gitgide karmaşıklaşarak güçlenmeye başladıkça kendime has nedenlerden ötürü onlara istekle eşlik ettim. Adet edindiğim üzere fen kitaplarımı yanımda getirmeme izin verilmişti; ben Devlet Spor Tesisleri'nin bir köşesindeki yastıklı bankta sessizce oturup okurken kardeşimle annem spor yaparlardı. Hayal edebilmeniz için söylüyorum, Devlet Spor Tesisleri'ni günümüzün sağlık spaları olarak gözünüzde canlandırabilirsiniz, ama orada kullanılan aletler şimdiki kadar çeşitli ve bakımlı değildi, bu binaların bağlı olduğu askeri mevkilerden gelme personelden dolayı yüksek bir güvenlik ve ciddiyet havası sezilirdi. Devlet Spor Tesisleri'ndeki kadınların atletik giyimleri bugünkünden çok farklıydı, bugünün spor giysileri kadar açık saçık değildi. Zihnin gözü böylelikle daha sıkı çalışıyordu. Şimdi, gençliğimde bu tesisler içinde doğan ve o yıllarda mastürbasyon fantezim olan fanteziyi anlatacağım. *Mastürbasyon* kelimesini kullanınam sizi rencide etmiyor, değil mi?"

S.

"Peki, düzgün telaffuz ediyor muyum?"

S.

"Betimlediğim fantezide, kendimi böyle bir öğleden sonrasında Devlet Spor Tesisleri'nde hayal ediyorum ve mastürbasyon yaptığım sırada, gayretle egzersiz yapanların arasında bakışlarının çekici, hassas ama spora kendini fazlasıyla kaptırdığından pek de cana yakın görünmeyen, enerjik ve atletik bir kadına takıldığını hayal ediyorum. Tesislere giriş izni olan ve tıpkı vakitlerinin çoğunu aşırı efor sarfederek birbirlerine ağır bir deri top atarak geçiren annemle kardeşim gibi mesafeli bir ciddiyetle egzersiz yapan, askeri ya da sivil atom mühendisliği birimlerinden gelme, çekici, ateşli, asık suratlı genç kadınlardan birine. Ama mastürbasyon fantezimde, bakışının doğaüstü gücü seç-

tiğim kadının dikkatini çekiyor ve elindeki aleti bırakıp başını kaldırmasını sağlıyor. Tesise göz gezdirip bilincine nüfuz eden o karşı konulmaz erotik gücün kaynağını arıyor, sonunda da hareket dolu odanın öte yanındaki köşede beni saptıyor, böylece bakışının nesnesiyle ben odanın içinde gayretle egzersiz yapan diğer personelin fark etmediği güçlü bir erotik çekimle birbirimize kilitleniyoruz. Görüyorsunuz ya, mastürbasyon fantezisinde doğaüstü bir gücüm var, bir nevi zihin gücü, kökeni ve mekanizmasına hiç girmiyorum, bu gizli güce sahip olan benim için bile esrarlı bir konu bu ama onu istediğim zaman kullanabilirim; öyle bir güç ki bir kadını hedef olarak seçip aşırı yoğunlaşmış bakışımı yönelttiğim zaman, kadın karşı konulmaz bir çekim duyuyor bana. Fantezinin cinsel kısmında, ben mastürbasyon yaparken bu seçilmiş kadınla kendimi odanın ortasındaki egzersiz matının üzerinde, cinsel bir taşkınlık içinde çiftleşirken görüyorum. Fantezinin bu kısımlarında başka bir şey yok pek, cinsellik ve ergenlik öğeleri içeriyorlar ve şimdi düşündüğümde biraz ortalama olduklarını anlıyorum. Bu baştan çıkarma fantezilerinde ilk gençliğimdeki *Tatlı Cadı* dizisinin nasıl bir rol oynadığını daha açıklamadım. Mastürbasyon fantezisinde sahip olduğum o ikinci büyük gücü de açıklamadım; zamanı durdurmak ve dairesel bir el hareketiyle salonda spor yapan herkesi büyüleyerek dondurmak. Devlet Spor Tesisleri'ndeki bütün hareket ve etkinliğin durmasına yol açmak gibi doğaüstü bir gücüm daha var. Bunu gözünüzün önüne getirin: kocaman kaslı bir füze subayı halterin altında kalmış, güreş yapan denizciler birbirine dolanmışken donakalmışlar, ip atlayan bilgisayar teknisyenleri çeşitli açılarda parabollerle donmuşlar ve egzersiz topu annemle kardeşimin havaya uzanmış kolları arasında asılı. Onlar ve egzersiz salonundaki bütün diğer tanıklar benim keyfime göre tek bir hareketle mumyalaşıp hissizleşmiş, sadece benim seçtiğim o çekici, tatlı, etkileyici kadın ve ben canlıyız ve zamanın ortadan

kalktığı -baştan çıkarma temel fiziğin zaman ve hareketi dışında yaşanıyor- akmış ter ve kas merhemi kokularıyla dolu bu loş, ahşap odanın farkındayız. Ve ben kadını güçlü bir bakışla ve belki bir de tek parmağımla hafif bir daire çizerek kendime çekiyorum, o da erotik çekime kapılmış bir halde bana doğru geliyor, ben bir yandan köşedeki yerimden kalkıp ona doğru ilerliyorum, sonra sanki gerçekten bir dans gösterisi gerçekleştiriyormuşuz gibi, fantezi kadınıyla ben odanın merkezindeki egzersiz matının üzerinde buluşuyoruz. O, üzerindeki ağır giysilerin bağlarını delicesine, cinsel bir çılgınlık içinde çıkarıyor; benim okul üniformamsa daha denetimli ve olayın tadını çıkaran hareketlerle, onu erotik ihtiyaçlarının acısıyla kıvrandırarak çıkıyor. Konuyu özetlersek, sonrasında çeşitli uygunsuz konumlarda ve pozisyonlarda, benim elimin büyük gücüyle zamanlarını durdurduğum o mumyalaşmış, görmeyen figürlerin arasında çeşitli birleşmeler yaşanıyor. *Tatlı Cadı* dizisiyle çocukluk heyecanlarım arasındaki bağlantıyı burada görebilirsiniz elbette. Çünkü fantezide, Devlet Spor Tesisleri'nde zamanı durdurmak ve canlı bedenleri dondurmak ek gücü - ki lojistik bir çözüm olarak düşünülmüştü, neredeyse tüm mastürbasyon fantezisinin temelini oluşturdu ve açıkça görülebileceği gibi, basit bir birleşmenin ötesinde fantezinin tamamının ana yakıtı haline geldi. Kendi büyük güçlerimin hayalini kurmak -yurttaşların iradelerinin ve devinimlerinin üzerinde, zamanın akışı üzerinde, tanıkların donakalmaları ve olan biteni bilmemeleri üzerinde, annemle kardeşimin haklı olarak gurur ve kibir duydukları dinç bedenlerini hareket ettirebilme kabiliyetleri üzerinde- çok geçmeden fantezinin özü haline gelmiş ve farkında olmadan, asıl mastürbasyonunu yaptığım şey bu güce dair fanteziler olmaya başlamıştı, onu diyorum. Bunu anlıyorum artık. Gençliğimde anlamıyordum. Ergenlikteyken, bu baskın baştan çıkarma ve birleşme fantezisini sürdürmenin bazı katı, mantıksal tutarlılıklar gerektirdiğini hissediyordum.

Yani mastürbasyonu başarıyla yapmak için, hayalimdeki sahnede egzersiz yapan kadınla birleşmemin Devlet Spor Tesisleri kamuoyu tarafından makul bulunmasını sağlayacak rasyonel bir mantık gerekiyordu. Bu mantığa karşı sorumluluğum vardı benim."

S.

"Tabii biraz garip, hastalıklı bir gencin sadece tek bir el hareketiyle cinsel arzu uyandırdığını hayal etmesinin ardında ne denli kıt bir mantık yattığı düşünülürse eğer. Buna verecek yanıtım yok gerçekten. Elin doğaüstü gücü belki de fantezinin İlk Öncülü ya da *aksiomas*ıydı, sorgulanmayan bir şeydi, rasyonel olarak her şey ondan türeyip birleşecekti. Burada, galiba *İlk Öncül* demelisiniz. Ve her şey de burada birleşiyor olmalı, çünkü ben devlet için çalışan büyük bir bilim adamının oğluydum, bu yüzden eğer fantezinin ortamında mantıksal bir tutarsızlık söz konusu olsaydı, elin gücünün bağlayıcı mantığı doğrultusunda tutarlı bir çözüm gerekirdi ve bundan da ben sorumlu olurdum. Aksi halde bu tutarsızlıklar dikkatimi dağıtırdı ve mastürbasyon yapamazdım. Anlatabiliyor muyum? Demek istediğim, sınırsız bir güçle ilgili çocuksu bir fantezi olarak başlayan şey, bir dizi sorun, karmaşa, tutarsızlık vesaireye işe yarar, kendi içinde tutarlı çözümler bulma sorumluluğu doğurdu. Bu sorumluluklar hızla büyüdü ve fantezide bile gerçek anlamda güç kullanmama izin vermeyecek ölçüde dayanılmaz hale geldi. Sizin burada fazlasıyla yalın bir şekilde gördüğünüz koşullara beni sürükleyen de bunlar oldu."

S.

"Asıl sorun Devlet Spor Tesisleri'nin aslında halka açık olduğunu, spor yapmak isteyen ve gerekli belgelere sahip personelin tümüne açık olduğunu kabul etmemle başlıyor; işte bu yüzden, bazı kişiler el hareketi ile baştan çıkarma hadisesi

sırasında tesise her an rahatça girebilir, bu gerçeküstü biçimde donmuş, olan bitenden bihaber atletik sahnenin ortasında vuku bulan birleşmeye tanık olabilirlerdi. Benim için bu, kabul edilmez bir şeydi."

S.

"Yakalanmaktan ya da foyamın açığa çıkmasından, yani dizide Elizabeth Montgomery'nin kaygı duyduğu şeyler yüzünden değil, daha çok kendim için; çünkü bu durum mastürbasyon fantezisinin temsil ettiği güç örgüsünde bir zaafa işaret ediyordu haliyle. Dairesel el hareketimin gücü tesisin kendisi ve cinsellik üzerinde bu denli büyükken, spor yapma isteğiyle dışarıdan içeriye girecek rastgele askeri personelin müdahalesinden dolayı sıkıntı duyacak olmam gülünç görünüyordu. Bu da elimin metafizik güçlerinin, doğaüstü olsa bile, yine de çok sınırlı olduğunun ilk belirtisiydi. Daha ciddi bir tutarsızlıkla kısa süre sonra fantezide de karşılaştım. Spor salonunun kıpırtısız, bihaber personeli -seçtiğim, gücümün denetiminde olan kadın ve ben artık birbirimizi doyurmuş, giyinmiş ve geniş tesisin iki farklı noktasındaki konumlarımıza dönmüşüz, o artık sadece odanın öte yanındaki solgun oğlana karşı belli belirsiz ama güçlü bir erotik çekim duyduğu aralığı hatırlıyor ki bu da gelecekte istediğim anda cinsel ilişkinin tekrar yaşanmasını olası kılar- işte ben de o zaman tesiste zamanın ve bilinçli devinimin tekrar başlamasına izin veren o ikinci el hareketini yapıyorum ve artık egzersizlerine devam etmelerine izin verilen personelin sadece kol saatlerine bakarak nedensiz bir süre kaybı olduğunun farkına varacaklarını anlıyorum. Bu yüzden de tuhaf bir şey yaşanmış olduğundan gerçekten habersiz olmaları imkansız. Sözgelimi, hem kardeşim hem annem Pobyeda marka kol saati takardı. Bütün tanıklar *bihaber* olamazlardı gerçekten. Bu tutarsızlık fantezinin bütünsel güç mantığı içinde kabul edilebilir gibi değildi, çok geçmeden bu

hayali kurarak mastürbasyon yapamaz oldum. Burada *dikkat dağılması* demek lazım. Ama bundan fazlası var, değil mi?"

S.

"Elin bu odadaki bütün saatleri, duvar ve kol saatlerini durdurma gücünü hayal etmek ilk çözümdü, sonra şunu fark ettim, salondaki personel, daha sonra, Devlet Spor Tesisleri'ni terk edip askeriyenin dışarıdaki akışına yeniden katıldığı zaman, saate bir an bakmaları bile -ya da sözgelimi, bir komutanla yapacakları görüşmeye geç kalmış olmaları durumunda maruz kalacakları serzenişler- açıklaması olmayan ve tuhaf bir *şeylerin* gerçekleştiğini anlamalarını sağlayacak ve böylelikle olan bitenlerden *bihaber* olmaları öncülünü ortadan kaldıracaktı. İster istemez bunun fantezinin daha ciddi tutarsızlığı olduğunda karar kıldım. Dairesel hareketime ve bunun gücüne eşlik eden kısa sürece rağmen, başta naif bir şekilde zannettiğim gibi zamanın akışının durmasını ve tatlı, atletik kadınların zamanın fiziğinden dışarı çıkmalarını sağlamamıştım aslında. Mastürbasyon yapmaya çabalarken fantezideki gücün gerçekte sadece yüzeysel zamanı *görünürde* durdurmakta başarılı olmasına ve bunu da sırf fantezideki Devlet Spor Tesisleri'nin sınırları içinde yapmasına şaşırmıştım. Tam da bu sırada, bu güç fantezisini kurmak için sarf ettiğim efor gitgide fazlalaştı. Çünkü fantezinin gücünün kapsayıcı mantığı içinde, artık bu dairesel el hareketinin spor tesisinin de ait olduğu bütün askeri bölgede bütün zamanı durdurmasına ve bütün personeli dondurmasına ihtiyacım vardı. Bu ihtiyacın mantığı açıktı. Ama aynı zamanda eksikti."

S.

"Mükemmel, evet. Bunun nereye doğru gittiğini görüyorsunuz, çözümler fantezimin gücünü kullanmak için başka tutarsızlıklar ve başka ihtiyaçlar ortaya çıkardıkça çapı genişleyecek olan bu mantıksal sorunun gittiği yer belli. Çünkü, evet, baba-

nın bizim de beraberinde taşınmamıza neden olan bilgisayarlarla bağlantılı vazifeleri, devletin savunma aygıtlarının tamamıyla stratejik bir iletişim içindeydi, bu yüzden çok geçmeden fantezide tek el hareketimin -sadece Sibirya'daki tek bir askeri üste ve sadece tek bir kadın programcıyı ya da sekreteri büyülemek için- artık bütün eyaletin bir anda donmasını sağlaması, hayal gücümle çakışmamaları için yaklaşık iki yüz milyon yurttaşı o sırada her ne yapıyorlarsa onu yaptıkları sırada zaman ve bilinç açısından askıya alması gerekiyordu; elma soyarken, bir kavşaktan geçerken, ayakkabı tamir ederken, bir çocuk tabutunu toprağa verirken, bir yol haritası çizerken, çiftleşirken, bir sanayi tesisinde yeni dövülmüş çeliği taşırken gibi, sonu gelmez ve sayısız ey-"

S.

"Evet, evet ve devletin kendisi komşusu olan bir sürü uydu devletle ideoloji ve savunma bazlı yakın ittifaklar içinde olduğundan ve elbette, aynı zamanda dünyanın birçok başka ülkesiyle iletişim ve ticari ilişkiler kurduğundan, kısa zamanda, bir genç olarak, sadece kendi başına mastürbasyon yapmak isteyen bir genç olarak; zamanın dışında, kimseye belli etmeden gerçekleştireceğim bir baştan çıkarma fantezisinin bütün dünya insanlarını tek bir el hareketiyle dondurması gerektiğini, dünyanın her yerindeki zaman dilimlerini ve etkinlikleri, Nijerya'da patates ekme faaliyetlerinden zengin Batılıların kot satın almalarına ve Rock and Roll'a kadar falan... Tüm bunları dondurmak gerekeceğini anladım ve görüyorsunuz elbette, evet, sadece bütün insanların devinim ve zaman ölçümlerini değil tabii, elbette dünyanın bulutlarını, okyanusları, esen rüzgarları da durdurmak gerekiyordu, çünkü insanlar bilinçlerini dünyadaki döngüleri bilimsel olarak kesin bir şekilde kayda geçirilmiş olan dalgaların ve havanın saat ikideki halinde bırakmışken, onları saat üç ya da dörde karşılık gelen koşullarda yeniden canlan-

dırmak tutarlı olmayacaktı. Güçle birlikte gelen *sorumluluklar* derken kastettiğim buydu, çocuk gözümle izlediğim *Tatlı Cadı* programının tümden bastırdığı ve gözardı ettiği sorumluluklardı bunlar. Çünkü ben sadece eski püskü matın üstünde etkileyici, atletik, kendini kaybetmiş tutku nidaları hayal etmeye çabalarken dünyadaki doğal hayatın bütün öğelerini dondurma ve askıya alma işinin araya girmesi - bu hayal gücü çalışması beni perişan ediyordu. Kısa, on beş dakika kadar süren mastürbasyon fantezisi artık saatler alıyor ve büyük zihinsel çabalar gerektiriyordu. Zaten pek iyi olmayan sağlığım, bu dönemde ciddi bir şekilde bozuldu, öyle ki sık sık yatağa düşüp okuldan da kardeşimin annemle birlikte okul sonrası gittiği Devlet Spor Tesisleri'nden de uzak kalır oldum. Diğer yandan, kardeşim tam da bu dönemde yaşına ve kilosuna uygun takımlarda halter müsabakalarına katılmaya ve annem de ona refakat etmeye başladı; müsabakalar sırasında babamın hedefleme programları yüzünden görev başında kalması gerekiyordu, ben de peşpeşe birkaç gün evde yalnız başıma yatıyordum. Onlar yokken odamızdaki yatakta yalnız geçirdiğim zamanın büyük kısmı, artık büyük ölçüde mastürbasyonla değil, fantezimin gerçekleşmesini sağlayacak kadar devinimsiz ve zamansız bir yeryüzünün inşasını hayal çabalarıyla geçiyordu. Aslında, televizyondaki Amerikan dizisinde Elizabeth Montgomery'nin eliyle daire çizmesi yüzünden Darion'la birlikte paylaştığı banliyö evinin dışındaki bütün insanlığın ve doğal dünyanın donmasının örtülü bir zorunluluk olarak öne çıktığını hatırlamıyorum. Ama benim çocukluğumun sonlarına, bu Amerikan dizisinin Aleut Adaları'ndaki alıcılardan izlenebildiği dönemin sonuna doğru, yeni, farklı bir televizyon oyuncusunun Darion rolünü üstlendiğini ve çocukken bile, Elizabeth Montgomery'nin işadamı olan eşinin ve seks part-

nerinin artık tümüyle farklı biri olduğunu görememesi gibi bir tutarsızlık karşısında rahatsız olduğumu çok net bir şekilde hatırlıyorum. Adam diğerine hiçbir şekilde benzemiyordu ve Montgomery buna aldırmıyordu! Bu, beni çok rahatsız etmişti. Tabii, bir de güneş olayı vardı."

S.

"Yukarıda, yükseklerdeki güneş; güney ufku üzerindeki göz-le görünür hareketi, insanın ilk zaman ölçütü olan güneşimiz. Fantezinin mantığına göre, bunun da görünür hareketi içinde askıya alınması gerekiyor, ama bu durum da, beraberinde dünyanın dönüşünü durdurmayı getiriyordu. Bu yeni tutarsızlığın farkına vardığım anı çok iyi hatırlıyorum, yataktaydım. Bu durumun fanteziye kattığı zorlukları ve yeni sorumlulukları hatırlıyorum. Kaba saba, hayal gücünden yoksun kardeşimi kıskandığımı da çok iyi hatırlıyorum; bir sürü askeri okulda aldığı mükemmel bilimsel eğitim resmen şahsında harcanmıştı ve böylesi bir farkındalığın beraberinde getirdiği sonuçları hiç mi hiç umursamazdı: dünyanın rotasyonunun zamana bağlı hareketlerinden sadece biri olması ve bilimsel olarak saptanmış Güneş Günü ve Kavuşum Dönemi ölçümlerinde uyumsuzluklar yaratarak fantezinin İlk Öncülü'nü çürütmemesi için, dünyanın güneş çevresindeki eliptik yörüngesinin de elimin doğaüstü hareketiyle durdurulması gerekiyordu ve -bu yörüngenin düzlemi, çocukluğumda öğrenmek gibi bir talihsizliğe sahip olduğum üzere, dünyanın kendi dönüş eksenine 23.53 derecelik bir açı içeriyordu- ayrıca Kavuşum Dönümü ve Yıldız Dönümü ölçümünde yer alan, Güneş Sistemi'ndeki bütün diğer gezegenlerin ve onların uydularının rotasyon ve yörüngelerinin durdurulması da gerekiyordu o zaman ve bunların her biri beni mastürbasyon fantezimi bir yana bırakıp çeşitli gezegenlerin güneş çevresindeki yörüngelerine göre hangi farklı rotasyon ve açılara sahip ol-

duğunu araştırıp hesaplamaya itiyordu. Sadece çok basit hesap makinelerinin bulunduğu o dönemde bu, çok çaba gerektiren bir işti... Ve dahası da vardı, çünkü bu kabusun nereye doğru gittiği belli, evet, güneşin kendisi de Sirius ve Arcturus gibi yakın yıldızlara göre bir sürü karmaşık yörünge içindeydi, tıpkı kıyısında bizim güneşimizin de yer aldığı komşu yıldız kümelerinin hem kendi çevresinde hem de başka bir sürü bu tür kümenin çevresinde döndüğü Samanyolu Galaksisi gibi, bu yıldızların da artık elin dairesel hareketindeki gücün emrine girmesi gerekiyordu... Ve bu böylece sürüp gidiyordu, sorumluluklar ve çabalar kabusu durmadan büyüyordu, çünkü evet, Samanyolu Galaksisi'nin kendisi de 200 milyondan fazla ışık yılı uzaktaki Andromeda Galaksisi'nin karşısında galaksilerin Bölge Grubunun çevresinde yörüngesel dönüş yapıyor, bu yörüngenin durmasıyla birlikte Kızıla Kayma'da da bir durma anı yaşanması gerekiyordu ve böylece bugün bilinen galaksilerin birbirinden uzaklaşarak Bilinen Evreni sürekli genişletmesi hadisesinin de durması lazımdı. Beni geceleyin hesaplara gömüp yorgunluktan uyuyamaz hale getiren sayısız güçlük ve etkenle baş etmem gerekiyordu, sözgelimi 3C295 kadar uzak galaksilerin ışık hızının üçte birini aşan yüksek hızlarda gerilerken çok daha yakındaki, on üç milyon ışık yılı uzaktaki başbelası NGC253 Galaksisi'nin de içinde olduğu galaksilerin, Kızıla Kayma'nın onları bizden uzaklaşmaya zorlayacak olan büyük genişlemelerinden çok daha hızlı momentumları sayesinde bizim Samanyolu galaksimize matematiksel olarak *yaklaşmakta* olduğu anlaşılıyordu, bu yüzden de yatak artık bilim kitapları ve dergileriyle ve benim hesap kağıtlarımla kaplanmıştı ve artık istesem bile mastürbasyon yapacak yer yoktu. Ve işte tam o zaman, karman çorman yatakta tedirgin ve yarı uykulu halde yatarken, aylarca süren çalışmalarla toplanmış bu veri ve hesaplamalar, saçma bir şekilde dönüşü, yörüngesi ve ka-

vuşum konumları doğal olarak donmamış, sürekli değişen bir gerçeklik kipindeki dünyaya dair yaygın astronomik gözlemlere dayanıyordu ve bu yüzden hepsinin de benim fantezimdeki hareketin kuramsal olarak dünyayı ve komşu uydularını durdurmasına göre yeniden hesaplanması gerekiyordu - yani bütün herkesin zamandan koparak olan bitenlerden bihaber duruma düşmesi sırasındaki baştan çıkarma ve birleşme hadisesi dermansız bir tutarsızlıktan kaçınınayı gerektiriyorsa eğer. İşte bu, beni mahvetti. Fantezideki ergen elinin tek bir hareketinin bir erkek çocuktan çok bir Tanrıya uygun düşecek sonsuz derecede karmaşık bir sorumluluğu beraberinde getireceği ortadaydı artık. Bunlar beni mahvetti. Tam da bu noktada vazgeçtim, boşverdim ve yine o hastalıklı ve güvensiz delikanlı haline geldim. On yedi yıl, dört ay, 8,40355 günde feragat ettim, iki elimi birden göğe uzattım ve yatağımızdan başlayarak devinen bütün cisimleri içerecek şekilde hızla açılan bir feragat patlamasıyla her şeyi kendi haline bıraktım. Sanırım bunun bana neye mal olduğu konusunda hiçbir fikriniz yok. Hezeyan, eve kapanma, babamın hayal kırıklıkları - ama bütün bunların benim bu sırada yaşadıklarının bedeli ve ödülüyle kıyaslanır bir yanı yoktu. Amerikan televizyon dizisi *Tatlı Cadı*, bu sonsuz yaratıcı enerji patlaması ve daralmasının kıvılcımı olmuştu sadece. Aldanmış, umudu kırılmış ya da kırılmamış - ama başka kaç kişi Tanrı olma gücünü hissetmiş, sonra da bunu tümden reddetmiştir? Gücümden bahsetmemi istemiştiniz, işte gücümün özü: *feragat*. Bunun gerçek anlamını kaç kişi bilir? Buradakilerin hiçbiri bilmez, emin olun. Buranın dışındaki her şeyden bihaber devinimlerini yapar, caddeden geçer, elma soyar ve sevdiklerine inandıkları kadınlarla düşüncesizce birleşirler. Ne anlarlar sevgiden? Ben, ebediyen bakir kalmayı bizzat seçmiş olan ben, bütün dehşeti ve sınırsız gücü içinde gördüm sevgiyi. Bir tek benim sevgiden bahsetmeye

hakkım var. Geri kalan her şey sadece kuru gürültüden, şimdi bile durmadan uzaklaşmakta olan bir arka planın ışımalarından ibaret. Durdurulamaz."

K.G. No: 72 08-98
KUZEY MIAMI SAHİLİ, FLORIDA

"Kadınları severim. Cidden. Severim onları. Onlarla ilgili her şeyi severim. Tarif bile edemem ki. Kısa boylu, boylu poslu, şişko, ince kadınlar. İnsanın ağzını açık bırakanından aleladesine kadar hepsini severim. Bana göre bütün kadınlar güzeldir. Doyamam onlara. En yakın dostlarımın bazıları kadındır. Ortalıkta gezinmelerine bayılırım. Her birinin diğerinden farklı olmasına bayılırım. Anlaşılmaz olmalarına bayılırım. Onları çok, çok, çok severim. Cıvıl cıvıl konuşmalarını, o değişik ve ince seslerini severim. Ne yaparsan yap alışverişe çıkmalarını önleyemezsin, bunu severim. Gözlerini kısmalarını ya da somurtmalarını veya küçük bakışlar atmalarını severim. Hele yüksek topukluları çektiler mi biterim. Sesleri, kokuları. Tıraşladıkları bacaklarındaki o küçük, kırmızı noktacıklar. Muayyen günleri için dükkanlarda satılan o küçük, özel şeyler. Her şeyleri çılgına çevirir beni. Konu kadınlar oldu mu çaresiz kalırım. Hele biri girsin odaya, bittiğimin resmidir. Kadınlar olmasa dünya nasıl bir yer olurdu? Tam bir - ah, yine mi, arkana bak, *dikkat!*"

K.G. No: 28 02-97
YPSILANTI, MICHIGAN [EŞZAMANLI]

K–: "Günümüz kadını ne istiyor. Zor bir soru bu."

E–: "Bence de. Zor cidden. Bu hani nasıl-dersiniz ..."

K–: "Ya da başka türlü dile getirirsek, günümüz kadını ne istediğini *sanıyor* ama gerçekte ne *istiyor*."

E–: "Ya da ne istemesi *gerektiğini* düşünüyor."

S.

K–: "Bir erkekten."

E–: "Bir adamdan."

K–: "Cinsel anlamda."

E–: "Bildiğimiz çiftleşme ritüeli açısından."

K–: "İsterse Taş Devri'nden çıkma gibi gelsin kulağa, ben yine de bunun asıl mesele olduğunu iddia edeceğim. Çünkü mevzu çok karışık."

E–: "Bunu bir daha söyle."

K–: "Çünkü artık modern kadın ne istemesi ve cinsel açıdan nasıl davranması gerektiği hakkında bir sürü çelişkili ve emsalsiz durumla karşı karşıya."

E–: "Modern kadın kendi üzerine yığdığı çelişkilerden bir yumak, öyle ki fıttırmak üzere."

K–: "Ne istediklerini bilmek bu yüzden bu denli güç. Güç ama olanaksız değil."

E–: "Hani o klasik evlenilecek kız ile eğlenilecek kız ikilemindeki gibi. İyi kız, sürtüğe karşı. Saygı duyup annenle tanıştırdığın kız bir yanda, sikip atmakla yetindiğin kız öte yanda."

K–: "Evet üstüne bir de şu yeni beklentiyi, kadınların da tıpkı erkekler gibi seksüel failler olduğunu söyleyen o feminist-tire-postfeminist beklentiyi de ekleyelim. Buna göre seksüel olmak tamam; bir adamın arkasından ıslık çalmak, saldırganlık edip canının çektiğinin peşinden gitmek tamam. Onla bunla yatmak tamam. Günümüz kadını için neredeyse *zorunlu* bir şey onla bunla yatmak."

E–: "Yine de, içten içe, o bildik saygıdeğer kız sürtüğe karşı olayı hissedilir. Eğer feministsen onla bunla yatmak tamamdır

ama diğer yandan onla bunla yatmak kabul edilemez çünkü heriflerin çoğu feminist değildir ve önünüze gelenle yatarsanız bir daha size saygı duymaz, aramazlar."

K–: "Yap ama yapma. Kördüğüm."

E–: "Paradoks. Her yol bok. Medya da kışkırtıyor."

K–: "Bütün bu bokun ruhlarına nasıl bir yük bindirdiğini tahmin edebilirsin."

E–: "Dünya çok değişti palavrası."

K–: "Bu yüzden çoğu tırlak ya zaten."

E–: "Stresten kafayı yemişler."

K–: "Bu, gerçekten onların hatası değil."

E–: "Günümüz medya kültüründe üstlerine bindirilen o çelişkiler yumağı kime kafayı yedirmez ki?"

K–: "Burada önemli olan tam da bunun işi güçleştirmesi, sözgelimi cinsel olarak birine ilgi duyduğunuz ve onun bir erkekten gerçekten ne istediğini anlamaya çalıştığınız zaman."

E–: "Tam karmaşa. Nasıl yaklaşacağını anlayıncaya kadar kafayı yersin. Kabul eder mi, etmez mi. Bugünün kadını iki ucu boklu değnek resmen. Bir Zen *koan*ını anlamaya çalışmak gibi aynen. Ne istedikleri sözkonusu olduğunda, resmen gözlerini kapatıp balıklamasına dalman gerekiyor."

K–: "Katılmıyorum."

E–: "Benzetme yapmak istedim."

K–: "Gerçekte ne istediklerini bulmanın olanaksız olduğuna katılmıyorum."

E–: "*Olanaksız* demedim sanırım."

K–: "Yine de günümüzün postfeminist düzeninde bunun fazlasıyla zor olduğunu ve ciddi bir çıkarsama yeteneğiyle hayal gücü gerektirdiğini kabul ederim."

E–: "Eğer tam anlamıyla *olanaksız* olsaydı, o zaman insanlık ne halde olurdu ki?"

K–: "İstediklerini *iddia ettikleri* şeye inanmamak gerektiğine katılıyorum."

E–: "Sadece böyle söylemeleri gerektiğinden mi, bunu istedikleri belli değil diye mi?"

K–: "Bana göre aslında genellikle ne istediklerini *çıkartabilirsin*, yani neredeyse mantık yoluyla çıkartabilirsin, eğer onları anlamak için çaba harcamaya, nasıl zor bir durumda olduklarını çözmeye niyetliysen."

E–: "Ama söylediklerine bakarak hareket edemezsin, asıl olay bu."

K–: "Bunu kabul ederim. Modern feminist-tire-postfeministler mütekabiliyet ve bireysel özerkliklerine saygı talep ettiklerini *söylerler*. Seks yaşanacaksa, derler, cinselliklerinden ve bunun seksüel dışavurumlarından eşit ölçüde sorumlu olan iki özerk ve eşit taraf arasında karşılıklı uzlaşma ve arzuya dayanılarak yapılması gerekir."

E–: "Kelimesi kelimesine böyle dediklerini duydum."

K–: "Tam zırva."

E–: "Patron ağızlarını öğrenmişler, besbelli."

K–: "Şu bahsettiğimiz çözümü imkansız çifte açmazı anlamaya başladığın anda nasıl da zırva olduğunu kolayca görüyorsun."

E–: "Zaten apaçık ortada."

S.

K–: "Hem cinsel açıdan özgürleşmiş, otonom ve dayatmacı olması bekleniyor, hem de aynı zamanda o bildik saygıdeğer-kız-sürtüğe-karşı ikileminin bilincinde; bazı kızların sırf özsaygıdan yoksun oldukları için kendilerini cinsel anlamda kullandırdık-

larını biliyor ve bir yandan da hoppa bir kadın olarak görünme fikrinden ürküyor."

E–: "Artı, postfeminist kızların erkeğin cinsel paradigmasıyla kadınınkinin kökten farklı olduğunu bildiklerini de unutma-"

K–: "*Mars ve Venüs*."

E–: "Evet, kesinlikle, üstelik bir kadın olarak seks konusunda daha ileri görüşlü ve uzun vadeli değerlendirmeye, olayı sadece sikişme açısından değil daha çok ilişki açısından düşünmeye doğa tarafından programlandığını da biliyor ve bu yüzden birden çözülüp de biriyle yatarsa yine bir noktada kendisinden yararlanıldığını sanıyor."

K–: "Bu da elbette, içinde yaşadığımız postfeminist çağın aynı zamanda postmodern çağ olmasından kaynaklanıyor, bu çağda artık herkesin bütün o gösterge kodları ve kültür gelenekleri altında aslında neler olup bittiğini bildiği sanılıyor, herkesin diğerlerinin hangi paradigmalar üzerinden dünyaya baktığını bildiği sanılıyor, yani hepimiz birey olarak cinselliğimizden fazlasıyla sorumluyuz, çünkü yaptığımız her şey artık öngörülemez bir şekilde bilinç ve bilgi yüklü."

E–: "Bu arada kadın hâlâ bir eş bulup yerleşmek, yuva kurup üremek gibi muhteşem, salt biyolojik bir baskı altında, mesela *Kurallar*[21] denen şu şeyi oku istersen, sonra da niye popüler olduğunu başka türlü açıklayabiliyorsan açıkla."

K–: "Asıl nokta şu, günümüzün kadınlarından artık hem çağdaş olana hem de geçmişe karşı sorumlu olmaları bekleniyor."

E–: "Biyolojiyi de unutmayalım."

K–: "Biyoloji zaten geçmiş ile kastettiğim şeyin kapsamında."

E–: "Yani *geçmiş* kelimesini Foucault'cu bir bağlamda kullanıyorsun."

K–: "Ben biyoloji ve evrimin de bir parçası olduğu bir dizi etkene verilen bilinçli ve kasıtlı insani tepkiler toplamı olan geçmişten bahsediyorum."

E–: "Önemli olan bunun kadınlar üzerinde katlanılmaz bir yük oluşturması."

K–: "Asıl önemli olan aslında bu iki sorumluluğun mantık açısından çelişmesi."

E–: "Modernliğin *kendisi* geçmişte kalmış bir fenomen olsa bile, derdi Foucault."

K–: "Ben sadece kimsenin mantıksal açıdan algıda birbirinden farklı ve birbiriyle çelişkili sorumluluk kümelerini üstlenemeyeceğini söylüyorum. Bunun tarihle alakası yok, saf mantık."

E–: "Kendi payıma, ben medyayı suçluyorum."

K–: "Peki çözüm ne?"

E–: "Sözgelimi *Cosmo*'da örneğine rastladığımız şizofrenik medya söylemi bu, yani bir yandan özgür olacaksın, diğer yandan koca bulmayı garantileyeceksin."

K–: "Çözüm günümüz kadınlarının seksüel sorumluluklarını algılama biçimleri açısından olanaksız bir konumda bulunduklarını fark etmektir."

E–: "Çocuk da yaparım kariyer de[22]."

K–: "Ayrıca, bu durumda, çözüm olmaksızın çatışan iki sorumluluk kümesiyle karşılaşmış her insanın doğal olarak isteyeceği şeyi isteyecekler. Yani gerçekten isteyecekleri şey bu sorumlulukların *dışına* çıkmak için bir fırsat olacak."

E–: "Bir kaçış yolu."

K–: "Psikolojik olarak düşünürsek."

E–: "Arka kapı."

K–: "*Tutku* denen şeyin sonsuz önemi de buradan geliyor."

E–: "Hem sorumluluk sahibi hem de tutkulu olmak istiyorlar."

K–: "Hayır, istedikleri öyle büyük, öyle boğucu, öyle güçlü ve karşı konulmaz biçimde tutku duymak ki içselleştirdikleri sorumluluklarına ihanet ettikleri için herhangi bir suçluluk ya da gerginlik hissetmemek."

E–: "Başka deyişle bir erkekten bekledikleri şey tutku."

K–: "Ayakları yerden kesilsin istiyorlar. Akılları başlarından gitsin. Tüy gibi olsunlar. Sorumlulukları arasındaki mantıksal çelişki çözülemez, ama bu çelişkiye dair postmodern *farkındalıklarına* yönelik bir çözüm getirilebilir."

E–: "Kaçış. İnkar."

K–: "Yani ta derinlerde, başka hiçbir seçenekleri kalmadığını, bu olayın her şeyi aştığını, postfeminist sorumluluklar diye bir *şey* olduğunu bile unutabildiklerini hissettirecek kadar tutkulu ve güçlü bir erkek istiyorlar."

E–: "Ta derinlerde, sorumsuz olmak istiyorlar."

K–: "Sanırım katılıyorum buna, ama bence gerçekten kendi hataları sayılmaz, çünkü bilinçli yaptıklarını sanmıyorum."

E–: "Çocuk bilinçaltında yükselen Lacan'cı bir çığlık denir buna jargonda."

K–: "Yani anlaşılabilir bir şey, değil mi? Mantıksal açıdan çelişkili sorumluluklar günümüz kadınlarına ne kadar dayatılırsa, onların aşırı güçlü, tutkulu bir erkeğe, onları tutkuya boğup ellerinden başka türlüsünün gelemeyeceğine inandırarak bu çifte açmazı geçersiz kılacak bir erkeğe duydukları arzu artacaktır; böylelikle seks, sorumlu tutulacakları bilinçli bir seçim olmaktan çıkacak ve sorumluluk almak *gerekirse* bunu yapmakla yükümlü taraf *erkek* olacaktır.

E–: "Bu da sözde feminist ne kadar iddialıysa, yattıktan sonra sana musallat olup peşini bir türlü bırakmama ihtimalinin o kadar yüksek olmasını açıklıyor."

K–: "Ben buna katıldığımdan pek emin değilim."

E–: "Ama feminist ne kadar iddialı olursa, beyaz atınla içeri dalıp onu sorumluluklarından kurtardıktan sonra sana o denli minnettar ve bağımlı kalacaktır."

K–: "Kabul etmediğim kısım *sözde* kısmı. Bugünün feministlerinin bütün o otonomi laflarını ederken bilinçli bir samimiyetsizlik içinde olduklarına inanmıyorum. İçine düştükleri çifte açmazın suçlusunun onlar olduğuna da inanmıyorum. Ama temelde, geçmişten bugüne kadınların kendileri için sorumluluk alma konusunda ciddi anlamda donanımsız olduklarını kabul etmek zorundayım sanırım."

S.

E–: "Sanırım ikiniz de erkekler tuvaletinin nerede olduğunu bilmiyorsunuz."

K: "Taş Devri'nden kalma-üniversiteli-herifin-teki-cinsel-öznelliklerini-destekleyemeyecek-kadar-güvensiz-olduğu-için-kadınları-aşağılıyor mealinde söylemiyorum bunları. Suçun onlarda olmadığı besbelli, bu yüzden de küçümseme ya da suçlamalara karşı onları savunmak için elimden geleni yaparım."

E–: "Yani artık doğanın çağrısına yanıt verme vaktim geliyor gibi."

K–: "Yani, sırf evrim açısından bakılsa bile, belli bir otonomi/sorumluluk eksikliğinin ilkel çağlardaki dişiler için apaçık bir genetik üstünlük olduğunu kabul etmek zorundasınız, çünkü zayıf otonomi duygusu ilkel dişiyi besin ve korunma adına ilkel erkeğe yönelten şey."

E–: "Daha otonom, erkeksi dişiyse çıkmış kendi başına avlanıyor, daha doğrusu yiyecek için erkeklerle rekabet ediyor olacaktı."

K–: "Ama önemli olan eş bulup üreyenlerin kendine yetme konusunda daha başarısız, daha az otonom dişiler olması."

E–: "Ve çocuk büyüten."

K–: "Ve böylece türe katkıda bulunan."

E–: "Doğal seleksiyon, ava gitmek yerine eş bulanları yeğledi. *Dişi* avcıları tasvir eden kaç tane mağara resmi gördünüz ki?"

K–: "Tarihsel olarak, tırnak içinde *güçsüz* dişi eş bulup üredikten sonra, çocuklarına dair takdire şayan sorumluluklar üstlenmiştir. Dişilerin sorumluluk alma yetisi yok sayılmaz yani. Benim bahsettiğim bu değil."

E–: "Annelikte üzerlerine yok."

K–: "Burada bahsettiğimiz, tek başına yaşayan, ilk gebeliğini tecrübe etmemiş dişiler, onların genetik-tire-tarihsel otonomi yetenekleri, çünkü bu bir bakıma, erkeklerle ilişkilerinde, *kendilerine* karşı sorumluluklarıydı."

E–: "Evrim bunu onlardan çalmış. Dergilere baksanıza. Aşk romanlarına baksanıza."

K–: "Kısacası, günümüzün kadını, otonomiyle ilgili bütün söylediklerinin aslında çifte açmazların ıssızlığında umutsuz çığlıklar olduğunu ayırt etmek üzere. Arzuladığı hem tutkulu bir hassasiyete, hem de bu durumu fark edecek tümevarımsal teçhizata sahip bir erkek."

E–: "Hepsi bunu istiyor. Sadece *söyleyemiyorlar*."

K–: "Bizi, günümüzün özenli erkeğini, hem terapist hem rahip olmak gibi paradoksal bir role sokuyorlar."

E–: "Aklanmak istiyorlar."

K–: "*"Kendi başımın çaresine bakarım," "Bir erkeğe ihtiyacım yok," "Kendi cinselliğimden ben sorumluyum,"* dedikleri zaman, aslında onlara unutturmanızı istedikleri şeyleri dile getiriyorlar."

E–: "Kurtarılmak istiyorlar."

K–: "Belli bir düzeyde söylediklerine canı gönülden katılıp saygı duymanızı istiyorlar, ama daha derin bir düzeyde bütün bunların saçmalık olduğunu anlayıp onları beyaz atınıza oturtarak erkeklerin ezelden beridir yaptığı gibi tutkuya boğmanızı istiyorlar."

E–: "Bu yüzden söylediklerini doğrudan anlamaya çalışmamak gerekir yoksa fıttırır insan."

K–: "Temelde, bütün bunlar hassas, göstergebilimsel şifrelerden ibaret, modern öncesinin şövalye ve soyluluk sosu gitmiş, onun yerine postmodern otonomi ve sorumluluk sosu gelmiş."

E–: "Su dökmek için ara vermem gerek gerçekten şimdi."

K–: "Şifrenin içinde kaybolmamanın tek yolu bütün olaya mantık açısından bakmak. Bu kadın gerçekten ne diyor?"

E–: "*Hayır*, evet demek değildir, ama hayır demek de değildir."

K–: "Yani, zaten daha en başından mantık yeteneği bizi hayvanlardan ayıran şeydir."

E–: "Gücenmeyin, ama mantık kadının güçlü olduğu bir yan değildir."

K–: "Bütün cinsellik *durumu* mantıkdışı olsa bile, günümüz kadınını mantık açısından güçsüz ya da yaylım ateşi halinde durmadan paradoksal sinyaller veriyor diye suçlamak da anlamlı sayılmaz."

E–: “Başka deyişle, sorumluluk taşımadıkları için sorumlu tutulamazlar, diyor K.”

K–: “Bu biraz karmaşık ve zorlu ama eğer kafanızı kullanırsanız olanaksız değil, diyorum.”

E–: “Çünkü bir düşünsenize: eğer gerçekten *olanaksız* olsaydı türümüz nerede olurdu şimdi?”

K–: “Yaşam her zaman yolunu bulur.”

TRI-STAN: SATTIM SISSEE NAR'I ECKO'YA[23]

Ülkenin dört bir yanına saçılmış düşük bütçeli yayın organlarında insanötesi eğlence sektörünün şeceresini tutan, sözde Henson ekolünden gelme epiklet Kalın Kafalı Ovidius, UHF yayında insan figürlerinin arkasında yer alan hayaletimsi gölgenin kökenini şöyle efsaneleştiriyor:

Kablolu Yayından Önce, Agon M. Nar adlı bilge & zeki bir yapımcı ortalığı yakar & yıkar idi. Agon M. Nar namlı bu adam, Tri-Stan Yayın Ltsz.'e ait Telephemus Stüdyoları'nın Rekombinant Yapım departmanını akıllı & taşaklı biçimde yönettiği için Ortaçağ Kaliforniyası'nın ışıltılı havzasının her yerinde hürmet görürdü. Agon M. Nar'ın programlama *arkhe*'si orjinalliğin metastazıydı. Aşinalıktan aldığı ilhamı Yenilik kılığına sokan sınanmış eğlence formüllerini iç içe geçirir & rekombine edebilirdi Agon M. Nar. Aynı zamanda ailesine düşkün bir adamdı & bu yüzden de *Brady Bunch* & *All in the Family* adlı dizileri serpilip büyür & *Family Ties* & *Diffrent Strokes* & *Gimme a Break* & *Who's the Boss?* dizilerini doğururken, bunların kaşlarından da, hidra gibi, *Webster* & *Mr. Belvedere* & *Growing Pains* & *Married . . . With Children* & *Life Goes On* & efsane haline gelen *Cosby* ve benzeri diziler sonsuzluğa uzardı. Bu sırada Agon M. Nar kendi özel hayatında Leigh & Coleptic & Sissee adlı üç yarıbağımsız vasıtaya, yani kız çocuklarına can vermiş ve bunlar da ışıltılı havzanın palmiye & avm & sahil & tapınakları arasında Japon sarmaşıkları gibi büyümüş & boy vermişlerdi. Agon M.

Nar, piyasa efsanesine göre, şirket CEO'ları Stanley, Stanley & Stanley'den, ayrıca Pasif Receiver Tanrısı Stasis'ten öyle büyük saygı görüyordu & öylesine anlayışla karşılanıyordu ki -her ayın üçüncü haftasının sonunda gördüğü & taptığı- üç sevgili kerimesi ilk Cerrahi Destek işlemlerini yaptırdıkları sırada, Agon M. Nar, bütün Tri-Stan'ın Rekombine Şefi olan açgözlü, anasının gözü & meşhur Venice'li Reggie Ecko'yu ezip geçmiş, V.'li R. Ecko da böylece görevinden alınmış & öfkeden kudurmuş ve havzanın pastel renkli toprağına bir paraşütün altın renkli ipeğinin koruması sayesinde nazikçe iniş yapmıştı.

& Agon M. Nar gerçekten de bilgece & zekice yönetmişti Tri-Stan Yaym'ın işlerini & kayıtlara göre, programların taklitlerinin, atlatmalarının, çakmalarının rekombineleri öyle bir tuttu ki Kablolu Yayından Önceki o eski zamanlarda karışık durumda olan MHz'yi rahata erdirdi.

& rekombinasyon *ethos* haline gelerek metastaz yapar, yerleşir & Ortaçağ Kaliforniyası'nın pembemsi-turuncu topraklarında büyürken, Agon M. Nar'ın nüfus kayıtlarına geçmemiş kızları da perişinaslığa terfi ettiler. Hep ileriyi gören Agon M. Nar, bilge bir tavırla ışıltılı havzanın Cerrahi Destek Tanrısı'na aylık bağışlar yapmaya başladı, yuvarlak hatlı & kötü giyimli ama plastik müdahalelerde becerikli Herm ("Afro") Düttürü doktor, yani o ekose geniş paçalı pantolon & eflatun önlüklü kişi; & H. ('A.') D. Doktor ve ayrıca C.D. Tanrısı namıyla bilinen kişi yani, böylesi bir bağış karşısında pek memnun olup Agon M. Nar'ın kızlarını Doğanın tutarsız yaklaşımlarıyla kendi başına yapabileceğinden çok, çok daha sevimli perilere dönüştürdü. Doğa biraz bozuldu buna, ama Ortaçağ Kaliforniyası'nda işi başından aşkındı zaten. Leigh & Coleptic Nar zaman içinde Kaliforniya Üniversitesi'nin amigo kızlar grubunun liderleri oldular, Ra & Sisboomba adlı destekli tanrıların cumartesi ayinlerinde post-vesta rahibeliği

görevi üstlendiler. Daha sonraki işleri konusunda Kalın Kafalı Ovidius bir şey anlatmaz bizlere.

Fakat asıl Agon M. Nar'ın en küçük kızı, onun bebeği, onun Aşk-Çöreği, onun Küçük Prensesi -yani Sisse, Nar ailesinden çıkmış olan ve umut vaat eden tek oyuncu, reklamlar & pembe diziler için oyuncu seçme günlerinin ısrarlı müdavimi- Destek *tekhne*'syeni Herm ("Afro") Düttürü'nün bir tanesi & Şahsi Projesi oldu. Bir sürü Sağlık Sigortası harici bağış, artı lirik hissiyatı zorlayacak denli dehşetengiz ritüeller & işlemler sonrasında sonuçta neredeyse %100-Desteklenen Sissee Nar, akrobat kızkardeşlerini & ışıltılı havzanın diğer bakirelerini öyle bir geride bıraktı ki, *Varietae*'ye göre, "...ölümlüler arasında gezinen bir tanrıça olmuştu hani."

& Sissee *bol bol* geziniyordu. Çünkü insanötesi cazibesine dair söylenenler, Ortaçağ Kaliforniyası'nın havzaları & arazileri & iç çöplüklerinde yayıldıkça, yarık çeneli & sert saçlı, bronz tenli adamlar, Dev Kızıl Çamlar Ülkesi kadar uzak yerlerden gürültülü & aşırı fallik arabalarla Sissee Nar'ın en gergin formuna merak & guddesel heyecanla gözlerini dikmek & onunla gezinmek için çıkıp geldiler. Trajik tarihçi Fresnolu Dirk'ün bildirdiğine göre Sissee Nar'ın göğsü öyle baş döndürücü biçimde fırlaktı ki yardım olmaksızın öne eğilemiyordu, çene kemikleri öyle içe gömüktü ki dört bir yana vahşi gölgeler düşürüyordu & kapılardan yan yan geçmek zorunda kalıyordu & dişleri & ten rengi öyle kusursuz bir şekilde dünya dışıydı ki ölümüne alaya alınmış & hakarete uğramış hisseden Kablolu Yayından Önceki dönem yarıtanrıları Carie & Erythema, Stasis'e estetik adalet için başvurmuştu (özel olarak talep ettikleri şunlardı: tatsız bir siyah nokta saldırısı & gingivitis kaynaklı diş eti çekilmesi) - evet, *o* Stasis'e: San Fernandus Derebeyi, Tri-Stan'ın da içinde olduğu Üstün İyilikte Şirketler Sturm & Drang Kümesinin Yönetim Kurulu Üyesi *eskisi*, Olimpos Gözetmeni. *Summum solo*[24] tanımını

hak eden, Pasif Yayın Alma & Büyük Mitleri Dönüştürme üstadı. Carie & Erythema'nın davası bir türlü Olimpos gündemine giremedi ama; çünkü Pasif Receiver Tanrısı Stasis, şahsen aşağıya dönüp bir bakmış & Bayan Sissee Nar'ı beğenmiş, & köpük-kanatlı factota'sı[25] (vardiyayla çalışan) Nike & Fila'nın son moda elle-taşınır *technai*'si sayesinde büyüleyici bakirenin uzak çekim video kayıtlarını kendi TV modülünden izler olmuştu.

Tam da bu noktada K.K. Ovidius'un ses tonu kayıyor Ağıda. Çünkü heyhat, Tanrı Stasis'in ölümsüz hayat arkadaşı, havzanın Kraliçe Tanrıçası Codependae, Stasis'in Olimposlu çiftin yulaf-ağırlıklı kahvaltıları sırasında eşine ayırmaya tenezzül ettiği vaktin kat kat fazlasını harcayarak modülünün egzersikletindeki vizörden Sissee Nar'ın kamera kaydı görüntülerini hayranlıkla seyretmesinden ve bu pek-Destekli bakireye duyduğu tutkunluğu reddetme gereği görmemesinden ciddi şekilde rahatsızdı. Stasis'in bu durumu reddetmesi Codependae'nin ambrosia'sıydı & dolayısıyla reddin yokluğunu ziyadesiyle uygunsuz & sinir bozucu buluyordu. & dahası saunadan çıktığı & Receiver Tanrısı'm cep telefonu elinde kuğu kostümlerine fiyat biçerken bulduğu zaman hele hele - yani, anlaşılan Statis'in bu kızdan kopması güç olacaktı & Codependae bu ölümlü & fingirdek fahişeden öç almaya psikolojik Destek Grubunun bütün üyeleri önünde yemin etti. Aklını kaçıracak denli gözü dönen Kraliçe, hakarete uğramış yarı tanrılar Carie & Ertythema'yla telekonferanslar düzenlemeye başladı, ayrıca sekreterini de Doğanın sekreteriyle görüştürdü & bir brunch buluşması ayarlattı & Sissee Nar'ın Destekli & Pasif Alıma müsait cazibesi dolayısıyla özsaygıları ayaklar altına alınmış olan bu ölümsüzleri Sissee & çok sevilen babası Tri-Stan Kolektif'li Agon M. Nar'a karşı gizli eyleme geçmeye ikna etti Codependae kolayca. İnsanın üç tanrıyı artı Doğayı kendine öfkelendirmesi hiç de hoş bir karma sayılmaz ama ölümüne naif Sissee & işkolik Agon M. sigorta primlerindeki ani ve şiddetli ar-

tışları göz ardı ettiler & oynatma & sallama & rekombine etme & cerrahi destek operasyonlarından geçme & seçmelere katılma & gezinme ile devam ettiler yollarına ve yansıtıcı yüzeylerin tümünden kaçınmaya her zamanki gibi özen gösterdiler. Keyifleri gıcırdı.

Çok geçmeden Copedendae & Şürekası, bir sürü telekonferanstan sonra, bir intikam aracına karar verdi. Telefemik olarak tahttan indirilmiş, paraşütlenmiş & yüksek ölçüde intikam-meyilli Venice'li Reggie Ecko'ydu bu, büyük bir öz-saygı-kaybına uğramış & evini & safkan sazan deposunu satmış & sokaklarda Çok Kısa Dualar Tapınağı olarak bilinen uyuşturucu ve pire yuvası mahiyetinde kötü şöhretli bir Venice rezidansında oda tutmuştu & şimdi bütün vaktini & işten çıkarılma tazminatının tamamını alkaloitlerle doldurduğu pipoya abanarak & kadife kesesi içinden Crown Royal viskisi içerek & Agon M. Nar'ın 20 x 25 cm'lik resimlerine dart okları atarak & gitgide sararan dişlerini & vesaireyi sıkarak, sabahlara kadar dayanılmaz yoğunlukta televizyon seyrederek ve her şeye küsmüş bir halde geçiriyordu. Sinsice, etkin bir strateji devreye girdi. Yarı-tanrı Erythema her gece saat 4 ile 5 arası Kanal 13'te Saç Dökülmesinde Son Durum programını sunan Robert Vaughan kılığında görünmeye başladı Reggie Ecko'ya, Codependae de Agon M. Nar'ın kalbi, aklı & hayaları üzerinde çalışmaya başladı, asla video merkezlerini terk etmeyen & aralarında tek bir geniş ekran Kapalı Devre Televizyonun monitörünü & kumandasını paylaşan kadim eğlence-simsarları ve Tri-Stan'ın CEO'larından üçü olan Stanley'lerin Kerberos görüntüsü halinde Nar'ın sabah 4–5 arası tecrübe ettiği REM-safhasına adım atmaya başladı. Patronların Codependae'nin yönetimindeki görüntüleri, Nar'ın ruh sağlığına burunlarını sokmaya & geleceğe dair kehanetler göndermeye başladılar. Burada Ovidius, kindar Tanrıça'nın rüyalarından çokça etkilenen A.M.N.'ye CEO'lar vasıtasıyla söy-

lediği siren-şarkılarının upuzun liriklerine yer veriyor... Hatta öyle uzundur ki bunlar, editörü epiklesis ustasının SIREN.SRK dosyasının büyük kısmını silmiştir. Sonuçta, Cod.'un sinsi planı Nar'ın zihnini, heyhat, hakiki eğlence-piyasasının tüm o karanlık mantığından feyz alarak işlemeye koyuldu.

Bu ilham -yani Nar'm uyandığı sırada, tam bir ölümlü gibi, kendisine ait sandığı düşünce- Cerrahi Destekli Aşk-Çöreği kızının da bu işte bir rolü olmasını gerektirdi. O sırada, Yaşamın Ta Kendisinin Tanrısı Nielsen'in[26] kahinlerine danışan Telephemus Studioları & Tri-Stan Yayın Şti. Kablolu Yayının anbean büyümesinden & buna kıyasla kendi grenli hizmetlerinin ülke genelindeki geometrik dağılımından hoşnut değildi. Turner & ESP'nin, Network & Chicago'nun Super 9 şirketleri doğmamıştı daha o zamanlar. Endüstri hercümerc halindeydi. Stasis'in ışıltılı TelSat alet edavatını yıldızlara boğulmuş göğe, kullan-ve-öde yapılandırmasıyla şahsen, bizzat yerleştirdiği söyleniyordu. Ve şimdi sabah saat 4-5 olmuş. Ey yücelerin yücesi Tri-Stan, ayağını sapasağlam bas Kablo'nun zeminine henüz vakit varken, diye şarkı söylüyor üç-başlı siren & Agon M. Nar, uykuda & gözlerini kırpıştırıyor, üç S.'in buyurduğu Kehanetle aydınlanıyor ve dünyasını değiştirecek fikri yakalıyor: teleVaizler yok, çöpler önünde ağlayan bir Kızılderili[27] yok, Yayın Saatinin Sonunda milli marş ya da bayrak ya da kapat işareti yok, *Yayın Saatinin Sonu hiç yok*: onun yerine, 24 saat boyunca düşük bütçeli bir döngü mevcut ve bunlar öylesine modası geçmiş şeyler ki ileriye dönük gibi duruyorlar & hem de herhangi bir "kablo" falan gerektirmiyor & havadan geliyorlar. Nar'a kahinlerin öngörüsünü şakıyor siren, şemalar & göstergelerle destekleyerek satış işlemini pompalıyor: Kablolu yayın devrim yapamayacak & Kuzeyden gelen MHz TV siyah-beyaz görüntüleri geri dönüşüm yoluyla mini saatlerin miniminisine kadar yayarken kablolu yayın hedefine ulaşamadan silinip gidecek. & üstelik sadece geridönüşmüş *Ha-*

zel ya da *I Married Joan* değil bahis konusu, hayır, diye şakıdı madrabaz & üç kere gizlenmiş C. Maksimum Tekrar Gösterim hakkında %100 ekoyla: *mit*, klasik & Klasik *mit*: zengin, ikircikli, arketipik, kozmolojik, çok yönlü, sonu gelmez ölçüde yenilenmeye açık, daima taze. Tiz-altodan duyulan rüyasedası karmaşıktı & büyük ölçüde Do♯den ilerliyordu. Örtük tohumlar böylece ekildi A.M. Nar'ın ruhunun kuytularına: kendi kendinin REM mantra'sı oluveren, mobiusvari bir kalp atımı benzeri bir döngü: ENDYMION PYRAMUS PHAETON MARPESSA EURYDIKE LINUS THOR ESHU POLLUX THISBE BAAL EUROPA NIEBELUNGEN PSYKHE DEMETER ASMODEUS ENDYMION WALKÜRE PYRAMUS VESAİRE.

Böylece fügler & nöbetler içinde uyanan Agon M. Nar, hiç duraksamadan Kahinlere danıştı, Nielsen & Stasis suretlerine daha yüksek bağışlar sundu & Kanatlı Zafer Tanrısı Emme'nin sunakyığınına iki kutu 9 inçlik Davidoff Deluxe adadı. Büyük bir piyasa araştırması yapıldı. Sonunda, Stan 1-3'ün tek ekranlı video merkezine şahsen giden & (şemalar & göstergelerin yardımıyla) koca oğlanlara epifanisini tiz bir biçimde ileten Agon M. Nar, Tri-Stan & S & D'nin operasyon yöneticisini hoşnut kıldı. Codependae de Stasis'in çağrı cihazına giden acil çağrıları engelledi.

& böylece, Sissee Nar'ın keskin hatlı bir burunla ebediyen desteklendiği hafta, Nar & Tri-Stan'ın bol yaygarayla cafcaflanan *Satyr-Nymph Network*'ü analog yayın için doğdu & lisanslandı. S-NN yayını özünde, BBC'nin 1961-1967 arasındaki toga & asma yapraklı mitsever döneminin yüklü depolarından tanesi 10¢ ila 1$'dan toparlanmış mitopoeia'nın dahiyane bir basitlikle 24 saat boyunca tekrar tekrar döndürülmesine dayanıyordu. Burada prefeminist epiklet K.K. Ovidius, tarihçi Fresnolu Dirk'ün S-NN felsefesi değerlendirmesinden -atıfta bulunmadan ve hürmet göstermeksizin- apartarak Copendeae'nin itici rüyasedasından,

Agon M. Nar'ın rüya ilhamlı gelmiş geçmiş tüm zamanlarm en büyük birleşik network'ünü kurma kararından bahseder ve mübalağa ederek aktarır: "... BBC'nin 1960'ların antikalarıyla yüklü depolarından toparlanmış mitopoeia'nın dahiyane bir basitlikle 24 saatlik dilim dilim döngüsüydü bu & tekrar gösterimler, yutarken çiğnemeye bile zahmet etmeyen o huzursuz neoklasik demografiyi hedef alıyordu. Bu yalnız & uykusuz seyirci SNN'nin İngiliz siyah/beyaz mit parodilerinin -Endymion & Pyramus & Phaeton & Baal & Marpessa & gerçeküstü bir doğu Londra aksanıyla konuşan Niebelung'ların- daimi biçimde tıpatıp olmalarını hoş buluyordu: güvenilir, aşina, hipnotize edici & kendi ağızlarının tadı kadar tatlı. Agon M. Nar için, bu tekrarlı eko iştahı ilahi bir ilham kaynağı sunmuştu - istatistik mikroeko diliyle, *kendi kendini üreten Talep* idi bu. Çünkü S-NN'nin izleyicilerin aşinalık açlığını külliyen beslemesi bir yana, aşinalık da piyasayı besleyen mitopoeia'yı besliyordu: herhangi bir yüce bilgi mitine sahip olmama durumunun yüce bilgi mitinin ta kendisi olarak tezahür ettiği bir ülkede; güvenilir anketler, aşinalığın zamanın ötesinde sanıldığını ve her şeye kadirlik, ölümsüzlük, yani dolaylı olarak Tanrısallık kıvılcımıyla eşdeğer sayıldığını ortaya koydu.

"... Agon M. Nar, derin uykudayken, ağarmış saçlarla kaplı üç kafası & bir adet uzaktan kumandalı Curtis Mathes TV'si olan fesat Tanrıçanın şarkısına kapıldı ve omzuna tüneyip sarstığı & salladığı ülkeyi anlayabileceğine inanmaya başladı. Günümüzde, diye şakıyordu üç çakma-Stan, mitler bakımından bomboş bir iç piyasa var. Tarih öldü. Doğrusallık *cul de sac*[28]. Yenilik eskidi. Ulusal *ben* artık kargaşaya & ebedi geri dönüşlere sardırdı. Farklılıkta aynılık var. "Yaratıcılık" -misalen Nar'ın rekombine benliğine bakın- artık benimsenmiş temaların manipülasyonunda yatıyor. & Do# sirenin Kehaneti şöyleydi, çok yakında bu statik kargaşanın yüceltimi tanınacak ve kendi içine doğru

kıvrılan bir tünel gibi öngördüğü şeyi sömürmeye başlayacak. '*Yakındır, mitler hakkında mitlerin gelişi*' diye duyurdu sirenler kehanet & uzun-vadeli öngörüleri. TV şovları hakkında TV şovları. Anketlerin güvenilirliği hakkında yapılacak anketler. Yakında, belki de, saygın & cilalı yüksek-sanat kurumları bile Kablolu Yayından Önce mitlerini modernleştiren & çaprazlayan başa bela, haylaz alaycıları davet etmeye başlayabilir & bütün bu pop ironi bir ülkenin rezilin rezili açlık & yokluklarının üzerine bir mutluluk maskesi giydirir: aktarım ve sahici *bilgi*, yalanlar saçabilir ve parodi cephesinin ahşap göbeğinin içinde yatırılarak saklanır & beslenir."

"Velhasıl, Medya Mesajın Halkla İlişkilerini üstlenir."

"& bilge & zeki Agon M. Nar için, olay zaten başlamıştı. Süreç. Çünkü elbette Codependae'nin Agon M. Nar'a yaptığı şey tam da Agon M. Nar'ın S-NN'sinin ışıltılı Kablolu Yayın Öncesi dönemin piyasasına yapacağı şeydi, yani onu en çift değerli *pharmaka*'nın, uykusuz ve gözyaşlarıyla geçen bin yılın bedelinin çift değerli nimetlerin bile karşılayamayacağı denli değerli olduğuna inandırmak ... A.M.N. & A.B.D. paha biçilmez ilham nimetlerinin, rekombine yoluyla, kendi ölümlü dehasının ürünü olduğuna inanmıştı. Agon M. Nar, kısaca, Tanrı rolü yapacaktı. Tarihi yeniden sunmak için. Sözgelimi Lucifer'in düşüşü & Aepytus'un yükselişini Kronos'un katliyle ilgili *Dynasty*-tarzı bir hikayeyle birleştirerek. İsis'i Oprah, Sigurd'u JFK canlandıracaktı & *hep eğlence*lik, olay buydu yani. Hafif olsun, kendi kendiyle dalga geçsin, diye şakıyordu Codependae Nar'ın tri-Stanley'lenmiş rüyasedasında. Bırak kahramanlar anlatsınlar "kendi hikayelerini" & miti gerçekle & Klasik olanı Aydınlanma sonrasıyla hoş beşe sokmak anlamlı olacak & borsada hisseleri tırmandıracak & Sonsuza uzayacak, genç işi ve son moda şeylere reklam alınabilir arada, son moda zafer türküleri söylenir Bakkhus & Helen & ultrakaslı Thor'a. & Gülünç

ve eski BBC döngülerinin gelirleri de tekrar tekrar kasten ucuz & abartılı S-NN/Telefemik mit-reprodüksiyonlarına taşınabilir, o zaman 'orijinal' tekrar yapımlar da tekrar & tekrar, gece geç vakitlerde, misalen sabah 4 ile 5 arası, seyrede seyrede kafayı bulan o uykusuz Kablo-öncesi tekrarofillere lazerli nokta atışlarıyla ulaşabilir."

"'Yani diyor," sinsice gizlenmiş olan Codependae A.M. Nar'ın çoklu satış şemasının arkasından - kendi kurnaz döngüsünü yaratarak suretine girdiği o üç antik Stanley'e, 'S-NN mit tedarik edecek & çağdaş gülünç-görüntünün içine "zaman ötesi" mitin toptan yerleşimiyle mit tedarik ederek hisseleri tırmandıracak. Yeni bir ritüel anlatı türü, ne Eski Komik ne Yeni Trajik olmayan bir tür gelecek - yani sit-trag. Salt Efsane: kendisini anlatan, efsaneleşen; çalıntı, tekrar, ebedi geri dönüş, kendi kendini yenileme yoksunluğuyla güdümlenen bir kendi kendini yenileme hali. Bir tür kozmik sahne bu, repliklerini geveleyen, kikirdeyen, kameralara sırıtan Tanrılar.' Vesaire."

Bütün bunlar Fresnolu Dirk'in anlatımına göredir.

& Satyr-Nymph Network ortaya çıktı, olay bu. Yaşlılık lekeleriyle bezeli üç adet titrek başparmak kalktı ve yegane uzaktan kumanda için bitmek bilmez mücadeleye geri dönüldü. S-NN çekildi E-M bayrak direğine. & düşük *Sine* prodüksiyon ve uydu maliyetleri Olimpos'la boy ölçüşen dev reklam bütçesi ile S-NN, 24 saat tazı gibi koşturmaya başladı. BBC'nin hayata döndürülen durum-trajedileri, *Rascals* & Caesar/Coca gibi anında yayın klasikleri haline gelen diziler oldu. Kraliyet Shakespeare Topluluğu'nun önemsiz isimleri arasında yer alan sözleşmeli BBC oyuncuları, artık kendi trajik ihtiyarlıklarına adım attıkları için, kültleşmenin & aniden kopan beğeni fırtınasının tadını çıkarıyorlardı. Bir susturucu şirketi dişsiz, doğu Londra ağızlı Midas'la ömür boyu sözleşme yaptı & kazanç sağladı; kel & trifo-

kal bir Samson spor salonu reklamlarında boy gösterdi; vb. Herkes kazanıyordu. Tri-Stan, Üstün İyilikte Şirketler'in Sturm & Drang Kümesi'nin çok daha gururlu bir üyesi haline geldi; Agon M. Nar onursal bir Emme'ye layık görüldü & bunun karşısında bilge & zeki bir alçakgönüllülük sergiledi; Sissee Nar devam etti cerrahi olarak desteklenmeye, bronzlaşmaya, aerobik yapmaya, güzelleşmeye & gezinmeye; Venice'li Reggie Ecko detoksçulara girdi & çıktı, her seferinde piposuna & viskisine & Çok Kısa Dualar Tapınağı'na & Trinitron'una dalıp tüylerini tımarlamış Robert Vaughan aracılığıyla, deniz seviyesindeki öfkesinin anlatısal açıdan anlam kazanmasını bekleme haline geri döndü.

Tam bu noktada Codependae & Carie & Erythema, Codep.'in brunchta ilettiği retorikle daha da heyecanlanarak Doğanın intikam operasyonu liderliğine adım atmasını seyrettiler.

Heyhat, artık kahkahaya boğulmadan "heyhat" da diyemiyoruz ya; söylentiye göre heyhat, kaçınılmaz trajedilerin ardından ya da Doğanın kusurlu gidişatının o kapkara ve amansız *telos*'u karşısında sarf edilen bir sözcükmüş. Öyleyse *heyhat*: Sissee Nar'ın tanrısal zarafeti & teknik güzelliğin büyük baskısı altındaki o ılımlı, aynaları-reddeden inceliği & bir de kendi öngörülü babasının konumu & prestiji & pazarlama vizyonu, artı adamın Küçük Prensesine bağlılığı (Satyr-Nymph Network & Herm ('A.') D. Doktor'un estetik *tekhne*'sine çifte yatırımı bir yana) Sissee Nar gibi tiyatro heveslisi birinin, Nielsen metoduyla kaydedilen iki büyük başarı sezona damgasını vurmadan, seçmeler & ekran testi & iki aşamayı başarıyla atlatma olayları ardından & evet, kızın sonunda gelmiş geçmiş ilk orijinal S-NN/Tri-Stan mitsel reprodüksiyonunda başrolü kapması doğal & trajik olarak kaçınılmazdı. Bu reprodüksiyon abartılı, eski BBC sandalet resmi geçitlerinin en popülerlerinden biri olan *Endymion*'un rekombine güncellemesiydi. *Beach Blanket Endymion* adlı reprodüksiyon, hem dar bir bütçeyle kotarılmıştı, hem de prime-time bandında

ilk gösterimi, NBC'nin Seksen Küsürlük adlı programının, yani modern bir huzur evi bağlamında kendilerini & altlarını bulmaya & tutmaya çalışan özgürlükçü & caz düşkünü kadınlarla ilgili *otuz küsur*lü yaşlardakilere dair eski bir dizinin imitasyonunun o saat için elde ettiği üstünlüğü neredeyse tehdit etti.

& odak grupları da & mektuplar da bunu doğruladı: Bayan Sissee Nar, orijinal S-NN reprosunda, bir fenom olmuştu artık. Rol yapamaması, evet & desteklenemeyen sesinin tahtayı tırmıklar gibi çınlaması; bunlar hiç olumlu değildi. Ama bu kusurlar ölümcül sayılmazdı. Çünkü ünlü bir minimitin Sapphocu yorumla kısaltılarak dönüştürüldüğü dizide Sissee Nar diziye ismini de veren başrolü, ayla irtibatlı Selene'yi canlandıran çağdaş kelam-efsanesi Beyaz Elli Vanna'nın karşısında oynuyordu ve rolü için gereken yegane şey katatoniydi. Sissee doğal oynuyordu. Latmus Dağı'nda hafiften uygunsuz bir sahilde sonsuza dek uyuyakalmıştı, tek yapması gereken, kılık değiştirmek ve desteklenmiş & ölümsüzlüğüyle arzulanır bir halde orada yatmaktı; doğa dışı güzelliği yeterliydi. Donakalmış bir şiir gibiydi. Gözkapakları hafifçe kıpırdama eğiliminde olmasına rağmen, kapalı gözlerinin bir büyüsü vardı. Çoktan beridir bıkkınlık içinde olan seyirciler heyecanlanmışlardı, Vanna'nın rolünü çalıyordu, eleştirmenler memnun olmuşlardı & sponsorların hepsi de coşmuştu. Stasis bile kaydetmişti programı, evde. Sissee Nar, *Guide*'da kapakta & *Varietae* dergisinde bir tanıtım yazısıyla yer aldı. *Beach Blanket Endymion* her 23 saatte bir oynadıkça, küçük-ekran semalarında parlayan bir LED ışığına dönüştü Sissee, hep aynı rolü oynuyor olmasına rağmen: çünkü Tri-Stan'ın Gözlem Grubu-üyeleri tek bir ağızdan ilan etmişlerdi Sissee'yi bitkisel hayatı ürkütücü bir şekilde canlandırmasına rağmen değil, tam da o yüzden sevdiklerini. Onun o uykulu edilgenliği bir şövalye damarına basıyordu, anlaşılan. Büyük bir Romans piyasasıydı bu. Klasik seyirci bir bakirenin komadaki durumunu, görkemli

bilinçsizliğini izlemenin özlemini çekiyordu -- etrafta olan bitenden bihaber kişiden daha uzak & elde edilemez & bu yüzden de arzulanası biri var mıydı ki? Fresnolu Dirk'ün burada kendi getirdiği yorum bütün Romansın çekirdeğinde ölüme-benzer bir şeyler varmış gibi göründüğü yolunda ("... her aşk hikayesi aynı zamanda [bir] hayalet hikayesidir...") & Sissee Nar'ın şehvetli uzanışının çağdaş erotik *Geist* içindeki bu karanlık ölümseverliğe seslendiği şeklinde. Sissee'nin bilinçdışı cazibesinin kaynağı ne olursa olsun, endüstri bunu olumlu & bu yüzden de rekombine edilebilir buldu. S-NN, hemen Norveç miti Siegfried'i "orijinal" olarak yeniden harmanlayarak reprodüksiyona soktu, Sissee de narkolepsiden mustarip Brynhild rolünü kaptı. Yün takımları çekmiş dispepsi hastası birtakım adamlar iki Nar'ı da ziyaret için uzaklardan geldiler, çünkü bu noktada Resmi Sissee Nar Bebeği -görkemli bir şekilde herhangi bir hareket kabiliyetinden yoksundu- ticaretine başlamak pek Doğal görünüyordu.

Bilge, zeki, dünyevi & aklı başında Agon M. Nar'ın da fazlasıyla hoşnut olduğunu söylemek uygun olur.

Heyhat, fazlasıyla hoşnuttu. Sissee'yi Endymion rolünde seyretmek üzere ekran başında oturan o kendinden geçmiş, gözleri kızarık, sadık izleyiciler arasında Venice'li Reggie Ecko da vardı, Endymion uykuda yatar pozisyonuyla arzu uyandırırken Selene Sapphocu bir tavırla ona bakmaktaydı. Hain Reggie Ecko, yakın zamanda Tri-Stan & Rekombine vilayetinden, daha yakınlarda & Betty Ford kliniğinden & unutulmuşluğundan & hatta daha yakınlarda Eritremili Robert Vaughan'ın tiz sesli & Iagos[29] benzeri gece kuşağı reklamlarından anımsadığımız Ecko. Erythema'nın ziyaretleri giderek daha etkili olmuştu: bir sürü litre & çeyrek onsluk viski tüketiminden & cam pipo eşliğinde edilen çok kısa dualardan sonra R. Ecko & gerçeklik arasındaki diplomatik ilişkiler fazlasıyla zedelenmişti. & bir sabah erkenden uyuşturucu takviyeli aklının son zerreleri de tükeniverdi & en son, heyhat,

Ecko ilk kez Sissee Nar'ın S-NN'deki uyuyan görüntüsüne gözlerini dikti. Tam da bu sırada Doğa & Codependae kılık değiştirmiş & takma bıyık takmış halde Ecko'nun leş otel odasına sırasıyla bir Domino's kuryesi & sadece "Javier J." olarak bilinen ve tanınmış bir kimyevi kredi kuruluşunun saygın ortağı olarak yaklaştılar... & kıyıdaki Endymion'un öyküsü gelişmeyi bir türlü başaramadığından hevesle adamın ruhunu işlemeye başladılar – durumdan habersiz olan Sissee Nar'ın da, Trinitron'un ekranında yaptığı gibi.

Kalın Kafalı Ovidius & genellikle güvenilir olan F.'li Holinshed D bu dramatik soruyu yanıtsız bırakır: Venice'li Ecko, Sissee Nar'ın komada gibi durduğu iki boyutlu görüntüye tutulmuştu tutulmasına da - Doğa & Codependae'nin Parthenope[30] gibi dil dökmeleri yüzünden mi, yoksa kronik $C_{17}H_{21}NO_4$[31] tüketiminden kaynaklanan Dionisyen bir coşkudan mı, yoksa sadece kafası karıştığı & artık tükenmiş halde olduğu için mi, yoksa kendisi eski ihtişamını yitirip şirket tarafından iplenmezken Sissee Nar'da ticari imajın tanrılaştırılmasının bir aksini gördüğünden mi; ya da bütün bunlar bir yana, o Romantik ilk-algıda-aşklardan birine düştüğünden mi tutulmuştu ona, bilinmez. Hani şövalye söylencelerine malzeme olan, Tristan/Lancelot misali siktir-et-her şeyi hamleleri çektiren, Sicilyalıların yıldırıma[32] benzettiği, Wagner'in *Liebestod* tasvirindeki aşklardan biri miydi bu? Çok da önemi yok aslında. Önemli olan, heyhat, Eros'un marifetiydi.

Vaughan, Domino's & kredi aldığı Latin Amerikalı tip taradan fena halde serenatlanan, artı şirketten çıkarılması sonrası & basit bir oyalanma faaliyeti gibi başlayan bir tüketimin içine Lucifer benzeri düşüşünden bu yana elbette saplantıya yabancı olmayan Venice'li R. Ecko, Kablolu Yayından Önceki dönemde florasan havzada yaşayan en ürkütücü canavarlardan birine dönüşmeye hazırdı: yani, bir yıldıza manyak gibi musallat olan hayrana. Fındık kadar kalmış ruhu, Latmus'un tepesinde edil-

gen bir halde yatar durumda karşısında gördüğü şeyin imgesiyle bir anda yenildi & yutuldu. Artık sadece & sadece her sabah saat 4-5'te *Beach Blanket Endymion*'u yeniden izlemek için yaşıyordu, aynı zamanda da katot ekranın kendisini Sissee Nar'ın aşırı-Destekli iki boyutlu görüntüsüyle üç boyutlu olarak birleşmesini önleyen bir engel olarak görmeye başlamıştı. Sony televizyonunu öfkeyle kırıp & sonra koşup yenisini almaya gidiyordu. Bildiğiniz manyakça aşk-nefret olayıydı bu. S-NN & Tri-Stan'a noktasız virgülsüz ürkütücü mektuplar yazmaya başladı (kırmızı pastel boyayla), yakaran/saldıran tavırlarla telefonlar açtı. Ürkütücü mektupları daha da ürkütücü bir şekilde "Avcın Akteon" diye imzalıyordu. S. Nar'ın rekombine yıldızlığına giden yolunda beraber gezindiği genç Adonisleri tuzağa düşürmek & ifadelerini almak için alkaloitlerinden bolca kullandı. Dahası klasik musallat-tipi hayranlardan beklenecek biçimde ipsiz sapsız, hastalıklı bir günlük tutmaya başladı. Günlükte kendisini doğru yer & zamanından koparılmış & vazgeçilmez, insanüstü bir aşk-seferine çıkmış bir Gezgin Şövalye olarak görüyordu ama aynı zamanda Romantizm sonrası çağlara özgü biçimde bu şövalye tutumundan dolayı azap çekiyordu: Bu boyutlar-ötesi aşkının insanüstü, gerçekdışı, çocuksu, bir şeyleri telafi etme amaçlı, Werther'e özgü olduğunu -yani kendi kaba ifadesiyle "SÜRGÜ değil KURGU" olduğunu- biliyordu ama çaresizdi, kendini kaybetmişti, delirmişti, sanki efsunlanmıştı & bu efsun yüzünden her iki Nar'ı da suçluyordu, *pater et filia duae*[33]: ona göre, Beach Blanket Endymion'un Sissee'siyle, çağdaş endüstrinin En Erotik Nesnesini yaratmışlardı: ideal oranlı, estetik açıdan mükemmel, kılık kıyafetine bakılırsa hermafrodit, esrimeli biçimde edilgen. En baştan çıkarıcı yönü de her açıdan iki boyutlu olması ve dolayısıyla boyutsal olarak ulaşılamazlığıydı, bu yüzden de kırmızı bir arabası & güneş gözlüğü & afra tafrası ardında gizlediği bir kalbi olan ve hiç çekinmeden artık inanması çok güç olan

birtakım şeylere inanmak için can atan her erkeğin çağları aşan fantezileri için ideal zemindi. Reggie, Sissee'yi izlerken şarkısını işittiğini yazdı, Sissee'nin balıketli çobanı bir katot nabzının şaşasıyla ayışığının kollarında yatarken Do# bir ağıt söylediğini *duydu.* Daha da şaşkınlık verici bir şekilde - rolünün sözsüz olduğunu biliyordu ama kıpırdamayan vantrilog dudaklarının şarkı söyler gibi kıpırdadığını *hissetti*, hem de bir tek Çok Kısa Dualar Tapınağı'ndan R.E. için & sırf kendisi istedi diye. (Ovidius retorik bir tavırla bunun üzerinde durur. Erythemius esinli bir müzikal arayüz müydü bu? Codependae esinli miydi? Gerçek dışı mıydı? Fark etmez miydi?) Reggie Ecko, Sissee'nin konıada gibi duran TV görüntüsüyle yanık düetler yaptığını yazıyor günlüğüne & o gevşek bedenle, insanın ancak oyuncak bebekler & hayallerle -hayatta-elde-edilemeyecek-kadar ölü- olanların hayalleriyle- erişebileceği türden, tasavvur etmenin mümkün olmadığı tutku-zirvelerine ulaştığını yazdı. Kötücül tanrılar devrede olsun olmasın, Ecko'nunki en klasik türden Romantik bir sevdalanmaydı: Sissee Nar'ın elde edilememesinin acısı, şarap karası ruhundaki bütün diğer acıları & hayal kırıklıklarını & sıkıntıları & korkuları toplayan bir balık ağıydı sanki & toplanan bütün balıklar tek ve katlanılamaz, anamnestik bir yük haline gelmişti de alabora ediliyordu. & böylece Ecko yürek parçalayıcı miktarlarda serbest bazlı kokain tüketti & pastel boyalarıyla ürkütücü şiirler yazdı & Codependea & Şürekası'yla işbirliği yaptı & onların telkinleriyle Ortaçağ Kaliforniyası'nın bütün bu basmakalıp & son moda çift taraflı-içteki-çocuk-işlevsizlik hadisesini, bu çok-fazla-seven-ama-kafası-pek-işlemeyen-erkeklerde rastlanan tanafili sorununu sahiplendi ve edilgen 2-Boyutlu Sissee Nar'ın en derin hasletlerinin zamanın ötesinde yer alan & ideal nesnesi olduğuna inanınakla kalmayıp bu aşkın doğası gereği acımasız günışığının 3-Boyutlu gerçekliğinde yaşanmasının imkansız olduğunu

kabullendi. (Bu arada, Los Angeles bölgesi Alanon[34] grubu da, bunu ölümcül bir Narsizm & Kendine Acıma bileşimi diye teşhis edecekti.)

... Ovidius'a göre, sonunda Venice'li Ecko & Ç.K.D.T. Sissee Nar'a ancak ölümün bağrında kavuşacağını iddia eder. Robert Vaughan & tiz-alto sirenler bu kararı yerinde & uygun bulurlar (Codepedae "*esse*[35]" der ona.)

Sonra Codependae şu rüyayla Agon M. Nar'a eziyet etmeye karar verir. A.M.N.'nin takım mensubu kızları Leigh & Coleptic aşırı ciddi militan Hispanikler tarafından kaçırılmışlar ve militanlar eğer Nar talep ettikleri telepazarlama işini üstlenmezse kızları o parlak lülelerinden asacaklarını söylüyorlar: Nar'ın antik Yunan Narkissos'un hipnotize edici bir avatarını bulması & yayına çıkarması, yani onun o karşı konulmaz görüntüsünü tekrar & tekrar yayınlaması, böylece Ortaçağ Kaliforniyası'nın Anglolarını güneyden gelen sıska, aç, Latin barbarlar için kolay av haline getirecek şekilde donuk bir narkoz kafasına sokması gerekiyor. Nar'ın cep telefonunda militanların sesi tiz-alto çınlıyor. Agon M. her zamanki gibi Tri-Stan'ın videonik karargahına danışmaya gidiyor, ama üç ihtiyar Stan onun bu sıkıntısına gereğince kulak veremiyor: her şeyden sadece bir tane var üçü için & iki ya da daha çoğunun müdür tuvaletine aynı anda gitmesi gerekirse her seferinde bir sürü vakit harcanıyor & pazarlık söz konusu oluyor & A. Nar, kabuslara has bir konuşamama durumu içine giriyor ve hayalkırıklığıyla, o Empedoklesvari tuvalet & sıra dalaşının içinde kendi sesini duyuramıyor. Sonunda çiçekbozuğu yüzlü ve Hispanik tipli, gizemli bir bekçi kapının ağzından *pışşt* diyor - bir bağlam ya da açıklama getirmeden, Nar'a kendisinin Stasis Kahini'ne danıştığını & kirazkuşu iç organlarına[36] bakılırsa Agon M. Nar'ın erkek bir II. Narkissos'u asla vaktinde bulamayacağını (pek-Destekli florasan havzada bile, demografik milyonların bakışlarını esrimeyle sabitleyebile-

cek kadar tanrısal görünümlü, modern bir erkek yoktu) söylüyor. Ama Nar, bona fide bir *dişi* Narkissos sınıfından objeyi, ironik bir şekilde, kendi neokolonyel evinin beşiğinde ya da geçen haftaki *Guide*'ın kapağında rahatça bulabilirdi: evet, Aşk-Çöreği, *esse*, Küççük Pirensessinin ta kendisi, diyor bekçi. 88.95$'lık iç organlar tereddütsüz bir şekilde kehanet ediyor ki, Nar'ın yaşayacağı felaketin nedeni kızın ta kendisi olacak – sonra da ürkütücü & hiç de Hispanik ya da erkeksi olmayan bir kahkahayla ortadan kayboluyor. Her şeye rağmen, bu kehanetle gerektiğince korkuya kapılan, hâlâ rüya görmeyi sürdüren Nar (evet bütün bunlar hâlâ, Codependae'nin hiçbir çaba ya da masraftan kaçınmayarak hazırladığı o rüyada oluyor) Sissee'nin yeni Norveç reprodüksiyonunu daimi bir sabah saat 4-5 zaman diliminin arafına gönderiyor, 24 saatlik döngü demografiği bile iyi olmadığı halde. Fakat kadere heyhat ki heyhat, çünkü bu minicik-saat dilimi aynı zamanda bütün o gerçekten ciddi biçimde uykusuzluktan mustarip, uyuşturucu kullanan ucubelerin & nevrasteniklerin & işsiz güçsüzlerin & manyak musallat-tipi S-NN hayranlarının sadakatle gözlerini ekrana diktiği saat dilimi & en az 400 farklı türden manyak musallat-tipi hayran onun narkoBrynhild bebeğine musallat olmaya başlıyor, hatta bazen Sissee'nin S-NN soyunma odasının kapısında birbirleriyle karşılaşıyorlar & sonunda rüyada musallatlardan biri hedefine ulaşıyor & lazer-dürbünlü yarı otomatik bir silahın gaz-sıkıştırmalı kurşunlarıyla kızı öldürüyor & rüyanın kalanında Agon M. Nar bizzat öldürülmese de (yani şişko bekçinin kehaneti rüyanın kendisinde yerine gelmiyor) REM-döngüsünün sonunda o kadar korkunç & karacahil hissediyor ki kendini, sabah saat 5'te uyandığında emin oluyor: eğer rüyanın epiloğu Hispanik uşağının onu kibarca dürtmesiyle kesintiye uğramamış olsaydı Nar da ölüme Laius'u[37] anımsatan, katıksız bir keder & suçluluk duygusuyla sürüklenecekti.

Agon M. Nar gördüğü rüyadan tarifsiz biçimde korktuğu & üzüldüğü için (Kablolu Yayından Önce programlama yöneticileri rüya tefsirine büyük önem verme eğilimindedirler) & hemen Siegfried reprodüksiyonunu askıya alıyor & Sissee Nar'a bir çağrı gönderiyor & ondan Venice Beach'teki eve gelmesini & saklanmasını istiyor & bir süre için sessiz sakin & pencerelerden uzak bir hayat sürmesini talep ediyor... Sissee de buna hemen uyuyor, çünkü kendisini bir kez bile aynada görmediği için fazlasıyla küçük bir egosu var, ayrıca kız hareket halinde bir pasiflik abidesi ve babası ne derse zaten yapıyor. Ama, Venice'li Reggie Ecko için -Trinitron'unu rehine vermiş & Playa del Rey'deki Dockweiler Kumsalı'nda açılmış bir otomatik silah tezgahından kendine bir AK-47 satın almış- sarı sayfalarda bulunmasa da Sissee'nin nerede yaşadığını öğrenmek çocuk oyuncağı: o uyuyan yüzü Kaliforniya'nın bilincine kazınmış & Venice'in çeşitli sağlık kulüplerinde & silikon toptancılarında gıcır gıcır bir resmini göstermesi hoppalar & züppelerin sarı sayfalarda yer almasa da birkaç kum tepesi ötede sessiz sakin yaşayan S-NN kızının görüntüsünü anında tanımaları için yetiyor & artıyor.

& böylece Reggie Ecko, son moda Alfani & ışık-geçirmez gözlüklerini çekip & kokain böceklerinin[38] & genel bir ihtiras çılgınlığının fena halde esiri olarak, doğruca Sissee'nin uçuk menekşe rengine boyalı evine yollanıyor & bütün pencerelerin kapalı panjurlarını yokladıktan & makosenlerinden kum silkip durduktan & Cyndi Lauper melodili kapı zilini çaldıktan, kapıları yumrukladıktan & acıklı derecede naif olan kapı zincirini kopardıktan & Sissee'yi orada, Walkman & Buns of Steel aerobik videosuyla masumane biçimde vakit geçirirken bulduktan sonra -en iyi polis dedektiflerinin daha sonra belirleyebildiği kadarıyla, kapıyı kırıp & Sissee Nar'ı ayakta & uyanık görmesi bir yana üstelik şiddetle gayeli devinim içinde bulmuştur- fazlasıyla insani ve kısa bir an için harekete geçmeye & cidden ateş

etmeye tereddüt etmiş & Sissee'nin de kaçıp hayatını kurtarmak & ölümüne musallat tipten kaçmak gibi bir anlık şansı olmuş, ama kız, anlaşılan, o sırada Ecko'nun Romantik retinasını gündüz vaktinin korkunç 3-B ışığından korumak için taktığı aynalı güneş gözlüklerinde kendisinin çifte yansımasıyla karşı karşıya gelmiş & Sissee, öylece, tümüyle kendi insan görüntüsüne sabitlenip kalakalmış, tam anlamıyla kendi Destekli & insan-ötesi cazibesinin baktığı ilk yansıtıcı yüzeyde önüne çıkması karşısında donakalmış & anlaşılan orada tamamıyla statik & edilgen & duygusuz bir halde durmuş kalmış. Ecko'nun kalbindeki bu lanetli, katlanılmaz ve fevkalade Romantik Do♯-arya-melodili aşkın bir kez daha kabarması, harap olmuş Merkezi Sinir Sistemi'ni baştan sona kaplaması sonucunda adam aniden kendine gelmiş & sonra kendinden geçmiş & Sissee Nar'ı cömertçe havaya uçurup sonra da kendi kafasına kurşunu bir değil tam üç kez sıkmış.

...buradaki trajikomik ironi de Ecko'nun o çatlakça & modası geçmiş Romantik ölümde buluşma rüyasının *doğru çıkması*. Çünkü S. Nar & Ecko tam da Kehanet ettiği gibi 2-B dünyada rekombine olarak bir araya geldi. *Donahue!* & *Entertainment Tonight* programları & *Oprah* & *Geraldo!* & *A Current Affair* & *Inside Edition* & *Unsolved Mysteries* & *Sally Jessy!* & *Solved But Still Really Interesting Mysteries* gibi sayısız avatar olayı derin derin andı. Sissee Nar'ın kuyrukluyıldız misali yükselmesi & Reggie Ecko'nun Sissee'nin babası yüzünden gözden düşmesi & babanın epifanik & Laius'vari rüyaları & Sissee'nin Ecko'nun gözlük camlarının aynasındaki görüntüye bakarak paralize olması & yüksek kalibreyle havaya uçması & Walkman'i hâlâ açıkken dehşetli bir şekilde ölmesi & olay yerine ilk gelen polisi O Kaideyi Kaldırmaya mecbur etmesi & Ecko'nun gizemli üç kurşunluk intiharı & daha sonra keşfedilen pastel boya günlüğü öne çıktı. & bilinçsiz Endymion Sissee'nin çok ünlü bir *Varietae* fotoğrafı & Reggie Ecko'nun Tri-Stan'ın zirvesine geç-

tiği & sarsıldığı sırada Ricardo Montalban'la jet-ski yaparken çekilmiş bir fotoğrafı - bu iki görüntü ekranda değişik değişik yorumcuların görüntüleri eşliğinde üst üste & yan yana yerleştirilip bindirilip durdu; & hatta *Enquirer* işi layığıyla yaptı & negatifleri birbirine ekledi & onların, Ecko & Sissee'nin en başından beri iki aşık olduğunu, birbirlerinin giysilerini giymeye & su sporlarına düşkün olduklarını öne sürdü... & böylece musallat/sevgili & star/obje gerçekten, sinik bir salıtelikle ama yine de çağdaş bir şekilde derin & mitsel bir tarzda birleşmiş, ölümde, 2-B'ta, hikayelerde & ekranlarda kaynaşmış oldu.

& Kalın Kafalı Ovidius'un sokulgan masörü spinogravitasyonel bir hizalama sırasında ünlü hastasına kendi obsesyonundan bahsediyordu & Ecko & Sissee'nin, 2-B üstüste bindirmede, hangi erotik anlayışta olursa olsun Kablolu Yayından Önce yaşamış bütün Amerikalıların diyelim Grimm Masalları çağından beri Romantik bir şekilde duyduğu & okuduğu & hayal ettiği o kusursuzca lanetli çiftlerden biri gibi göründüklerini söylemek fazlasıyla duyarsız & tatsız olsa da gerçek bu, diyordu (masör)... Tam o sırada K.K. Ovidius'un aklına bütün bu olayı ironik bir şekilde çağdaş & kendi kendinin farkında ama yine de mitsel açıdan yankılı & fazlasıyla lirik bir servete dönüştürmek geldi. Agon M. Nar'ın -bu beklenmedik olay yüzünden perişan olduğundan herkesin ortasında Tanrılara basın bildirisi yoluyla lanet etmişti & bütün apartma/çakma/rekombine aktivitelerini kesmişti & S-NN'nin sezonda Ted of Atlanta's Hit ya da Myth Network adlı bir yüksek kablo taklitçisinin gerisinde kalmasına izin vermişti- Nar'ın avukatları Kalın Kafalı Ovidius'a Sissee konulu şarkı sözleri için izin alınazsa hepten içeri tıkılmasına yol açacak bir yasal eylem için zemin hazırlayacağını söylediler. Kendi kitabemsi yakarışından bölümlerde de belirttiği gibi, "...bu tür acılar karşısında şaşkınlığımızı unutmamak adına," Ovidius hikayeyi yeniden hazırlamayı & "... Romantik-arketip-tipi metamitlerde melezleş-

menin özütü" kisvesi altında, Tristan & Narkissos & Echo & Isolde arasında jakuzide geçen bir tür eş değiştirme ensesti çerçevesinde sunmayı önerdi. Ovid aynı zamanda Fresno'lu Dirk'ten intihal yapmış ve Pasif Receiver Tanrısı Stasis'in Aylık Gözdesi saydığı faninin ölüm haberini alınca kedere kapıldığını & işini bitiren sevdalı eski müdüre gazap duyarak Reggie Ecko'nun üç kez kurşun yemiş ruhuna herhangi bir Yeraltı vizesi dolayısıyla huzur bağışlamayı reddettiğini ve bunun yerine Ecko'nun hayaletini sonsuza dek UHF dalga boyundaki televizyon yayınlarının en ultrasına gönderip orada huzursuz & kusurlu bir şekilde bütün figürlerle alt alta üst üste binmeye & kenarlardan taşmaya & hassas ölümlülere yapay & kusurlu *tekhne*'yle dolayımlanmış olana sabitlenip kaldığımızı hatırlatmaya yardımcı olmak üzere bezdirici bir görsel eko olarak onların ekrandaki hareketlerini taklit etmeye mahkum ettiğini söylemişti. (Sanki bilmiyorduk bunu. (Zaten Kabloda alım neredeyse kusursuzdu artık.))

& ama nihai & şerhi bir "heyhat" şimdi. Çünkü Ovidius, Agon M. Nar & Stasis & Codependae & Satyr-Nymph Network'ü yaratan şeyle & asırlık yalanların popülerleştirilmesi ve yeniden estetik biçimde yankılanmasıyla ilgili kendi dolambaçlı kuramları üzerine kafa yorup durduğundan, Sissee Nar'ın aslında Skinner'cı bir tavırla bütün aynalardan, yansıtıcı parlaklığa sahip herhangi bir yüzeyden korkmak & kaçınmak & geleneksel olarak uzak durmak üzere yetiştirildiğinden bahsetmeyi ihmal eder. Bilge & zeki ama nasıl olduysa Davranışçı olan babasının kızın hep-Desteklenen güzelliğini fark etmesinin, onu çekiciliğini yitirecek bir şekilde narsist, kendi kendini sevmeye saplanmış kılmasından korkmuştu & Ovidius, A.M.N.'nin Sissee'nin çıkışı için koma rolü seçmesinin başlıca nedeninin böylece çekimler sırasında gözlerinin ciddiyetle kapalı kalması & kendisini gayriihtiyari monitörlerde ya da bantta vb. görmemesi olduğunu açıklamayı da ihmal etmişti; yani eğer A.M.N. Desteklenmiş

Aşk-Çöreği'nin, Venice'li Ecko'nun yansıtıcı gözlükleri onu hazır olmadığı bir manzarayla karşılaştırmadan evvel, aynada bir iki ani panzehirvari bakışla kendini görmesine izin vermiş olsaydı -yani böylece Herm Düttürü Doktor'un estetik Desteklerinin neler yaptığı konusunda biraz olsun fikir sahibi olmasına izin vermiş olsaydı- Sissee kendini bütün o ışıltılı havzada bir tek kendinin görebileceği gibi *kusurlu* ve de *aksak* & yetersiz Desteklenmiş & dosdoğru yamuk yumuk bir *ölümlü* gibi görmez, görüntüsü karşısında böylesine donakalmaz & şoka girmezdi & o zaman deli gibi koşarak kaçmak için gerekli fiziksel gücü kendinde bulabilir & manyak UHF-hayalet-adayının yarı otomatik Wagnervari emellerinden sakınabilirdi. Ovidius, anlatı açısından önem taşıyan bütün bu bilgileri sona sıkıştırmak zorunda kaldı ve bunları sonnot başlığı altında topladı & satmaya çalıştığı cilalı basın yayın organının Satın Alma Editörü sonuçtan hoşnut kalmadı & kurum yazdığı şeyi satın almadı sonuçta, fakat Ted of Atlanta's kablo Hit ya da Mit kanalı Ovidius'un "Sissee'yi Unutmamak" özel yapım anma belgesellerinden birinin genel konseptinin haklarını satın aldı, Endymion görüntüleri için telif ödenmiyordu ve art arda gösterilebiliyorlardı & "Sissee'yi Unutmamak" bir türlü yayına çıkamamış olsa da (Hit ya da Mit o sırada her gün 660 mit-rekombinesi yapıyordu), Ovidius'a yapılan Opsiyon Ödemesi fena sayılmazdı & üstüne üstlük saygıdeğer cilalı yayın organından tazminat da alan Kalın Kafalı Ovidius yolunu bulmuştu; Ovidius için kaygılanmayın siz.

ÜNLÜ VE GENÇ OYUN YAZARININ BABASI, ÖLÜM DÖŞEĞİNDE, SENİN ELİNİ TUTARAK BİR İYİLİK DİLİYOR

BABA: Dinle: Ondan hep tiksindim. Tiksiniyorum.

[Göz kanaması yüzünden ARA; hemşire sağ göz çukurunu temizleyip merhem sürer; sargı değiştirilir]

BABA: Neden kimse söylemiyor sana? Neden hepsi de kutlu bir olay sanıyor? Seni habersiz bırakmak için komplo kurmuşlar sanki. Neden kimse seni bir kenara çekip olacakları anlatmıyor? Neden doğruyu söylemiyorlar? Karşılığında yaşamından olacağını neden söylemiyorlar sana? Artık her şeyden vazgeçmen gerektiğini ve minnettarlık beklemek bir yana, bunu umut bile edemeyeceğini neden söylemiyorlar? Hem de hiç. Yıllar boyunca adının yaşam olduğunu öğrendiğin uzlaşma sürecini bir kenara bırakıp artık hiçbir şey istememen gerektiğini? Hiçbir şey istememenin ötesinde: artık *kendine* ait bir yaşamının olmayacağını? *Kendin* için istediğin her şeyi artık onun için istemeni beklediklerini? Nereden çıkıyor bu beklenti? Makul mü? Bir insandan böyle bir şey beklemek mümkün mü ki? Hiçbir şeye sahip olmamak ve *kendin* için hiçbir şey istememek? İnsani tabiatın bir şekilde değişecek, başkalaşacak, sanki büyülenmişsin gibi; onun içinden, müthiş bir acının ardından bedenini feci şekilde biçimsizleştirerek çıktığı andan sonra–karın bir şekilde kendi kendine değişecek, sanki büyülenmiş gibi, o ortaya çıktığı anda, sanki salgı mekanizmaları büyüye maruz kalmış gibi başkalaşacak, ama sen, onu taşımamış ya da ona tüplerle bağlanmamış olan sen, her zaman olduğun gibi, öylece kalacaksın. Ama değişmen de beklenecek senden–her şeyi, kendi isteğinle bırakman

mı beklenecek? Neden kimse bundan, bu çılgınlıktan bahsetmiyor? Kendini bir kenara bırakmayı, değişmeyi ve neşeden çılgına dönmeyi başaramamandan - bunun da yargılanacağından? Sadece sözde baba olarak değil, bir erkek olarak. İnsani değerin yargılanacak olan. Anne babaları yargılayanlardaki o aşırı ciddi, kendini beğenmiş bakış, onları sihirli bir şekilde değişmedikleri, daha önce istedikleri her şeyden anında vazgeçmedikleri için yargılayanlardaki ve–*securus judicat orbis terrarum*[39], Peder.

Ama biz gerçekten de bunun çok açık ve doğal olduğuna ve kimsenin bunları söylemeye *ihtiyaç* duymadığına inanmalı mıyız, Peder? Göz kırpmak kadar içgüdüsel mi yani? Uyarmak hiç mi geçmez akıllarından? Ben kendiliğimden anlamamıştım, emin ol. Hiç plasenta gördün mü? Dışarı akıp yere düşmesini, onunla ne yaptıklarını ağzın bir karış açık halde seyrettin mi? Kimse bana söylemedi, emin ol. Karının sırf onun evlendiği erkek olarak kaldığın için seni yargılayabileceğini bilmiyordum. Bunlardan haberi olmayan bir ben miydim? Neden böyle bir sessizlik oluyor her–

[Nefes darlığı nöbeti için ARA]

BABA: Ondan daha ilk görüşte tiksinmiştim. Hiç abartmıyorum. Sonunda içeri girmemin uygun olduğunu söyledikleri zaman başımı aşağı çevirip onu annesine hemen yapışmış bir halde, hemen emmeye başlamış halde gördüğüm o ilk andan beri. Onu emiyor, içini boşaltıyordu ve annesinin yukarı dönük -bedeninin hangi kısımlarını emebileceğim konusundaki görüşlerini bana çok net bildirmiş olan annesinin- yüzü, değişmiş, uzaklaşmıştı. Doğum yapmış suratı coşku içinde, ışıl ışıldı, sanki agresif ya da grotesk bir şeyler yaşanmıyormuş gibi. Ameliyat masasında çığlık atmıştı, *çığlık*, ama şimdi neredeydi? Onu hiç böyle görmemiştim–"kendinden geçmiş" mi deniyor, ha? Kimse düşündü mü bu sözü? Bu sözle gerçekten ne denmek istendiğini

düşünen oldu mu? Bir anda ondan tiksindiğimi anladım. Başka ifadesi yok bunun. Tiksinti verici. O andan sonra yaşanan her şey öyleydi. Doğru bu: ne doğal ne tatmin edici ne güzel ne de hoş buldum. Hakkımda ne derseniz deyin. Doğru bu. Tamamen iğrençti. Kesintisiz. Duyusal saldırı. Bilemezsiniz. Altını tutamama. Kusma. Keskin koku. Gürültü. Uykudan çalması. Bencillik, yenidoğanın o korkunç bencilliği, bunu bilmen mümkün değil. Kimse hazırlamamıştı bizi buna. Durumun bu katıksız *nahoşluğuna* hazırlamamışlardı. Pastel renkli plastik objelerin böyle delice pahalı olması. Çocuk odasındaki bok kokusu. Hiç bitmeyen çamaşır yıkamalar. Kokular ve dinmek bilmeyen gürültü. Zamansal planlama namına her şeyin altüst olması. Salyalar, dehşet duygusu ve delici çığlıklar. İğne gibiydi çığlıkları. Belki bizi biri hazırlamış olsaydı, uyarmış olsaydı. Yapılacak her şeyin hep ona göre düzenlenmesi. Onun arzularına göre. Daha beşikten başlamıştı yönetmeye, en başından beri yönetiyordu bizi. Annesini yönetiyordu, onu indirgiyor ve yeniden yapılandırıyordu. Bebekken bile büyük bir güce sahipti! Ondan sonu gelmez hırsı öğrendim ben. Oğlumunki. Akla sığmayacak denli küstahlığı onda gördüm. Krallara layık bir hırs, düşüncesiz bir keşmekeş ve sersemliğe varan bir acımasızlık - tam *düşüncesizlik*. Hiç bu sözün gerçek anlamı hakkında kafa yoran var mı? Onun dünyaya nasıl da *düşüncesizce* yaklaştığı hakkında? Her şeyi bir yana atıp her şeye saldırması, her şeyi kırması ve öylece yürüyüp gitmesi. Daha yürümeye yeni başlamışken. İki Yaş Sendromu derler ya, haklılar. Diğer çocukları da seyrettim; onun yaşındaki çocukları inceledim - bir şeyler farklıydı onda, eksikti. Psikozlu, sosyopat. Ona verdiklerimize karşı grotesk bir aldırışsızlık sergilemesi. İnan bana. "Onun parasını ben ödedim! Dikkat et! Kendin dışında bir şeye biraz olsun saygı göster!" Bunları demek yasaktı elbette. Asla söyleyemezdin. Asla. Gaddarlıktı bu. Anne baba nasıl olur da işler buralara kadar nasıl geldi der? Asla.

Düşünmek yok. Şaşkınlıktan ağzım bir karış açık halde geçirdim yılları, bunu bile fark edemeyecek kadar sersemlemiş–bunu dile getirebileceğim bir yer bulamadan. Sanki kimse görmüyordu benden başka. Onu. Tam bir karakter bozukluğuydu söz konusu olan. "İnsan" derken kastettiğimiz şey, sanki yoktu onda. Kimsenin teşhis etmeye cüret edemediği bir psikoz. Kimse söylemiyor bunu–psikozlu biri için yaşayacak ve ona hizmet edecek olduğunu. Kimse gücünü kötüye kullanacağından bahsetmiyor. Kimse, o psikoz dolu öfke nöbetleri geçirdiği sırada senin içinden–suratından bile nefret ediyordum onun. Küçük, yumuşak, ıslak bir surat; insan suratı değil. Ürkütücü bir hamura aceleyle açılmış delikleri andıran hatlarıyla bir kalıp peynir. Ben - tek ben miydim? Bir bebeğin yüzünün hiçbir şekilde tanınabilecek bir şey olmadığını, insan yüzü olmadığını -doğru bu- hem herkes neden karşısında el çırpıp güzellik diye adlandırır ki bunu? Neden sonradan değişecek bir çirkinlik olduğu kabul edilmez? Neden böyle -daha en başından beri gözü- oğlumun sağ gözü fırlaktı, hafifçe, evet, sol gözünden biraz daha fazla fırlak, mefluç; çok hızlı bir şekilde kırpışıyordu, bozuk bir devrenin cızırtısı gibi. O huzursuz göz kırpmaları. Hafifti ama bir kere fark ettikten sonra görmezden gelmek mümkün değildi. Hafif ama saldırgan, ileriye doğru çıkık. Her şey onun olacaktı, o göz bozuyordu - bir zafer vardı onda, ışıldayan bir gurur. Çocuk hastalıklarında "ekzoftalmi" deniyordu; zararsız, zaman içinde düzelen bir şeydi. Annesine hiç söylemedim kendi bildiğimi; düzeltilemez olduğunu, tesadüfi bir işaret olmadığını söylemedim. Bakılması gereken göz oydu, onun içini yansıtıyordu, eğer başkalarının kabul etmek istemediği şeyleri görmek istiyorsan tabii. Maskenin tek yarığı buydu. Dinle bunu. Çocuğumu istemiyordum. Gözünü, ağzını, dudağını, küçük burnunu, ıslak ve sarkık dudağını istemiyordum. Teni bile belaydı. "İmpegito" diyorlardı, kronikmiş. Doktorlar bir sebep bulamıyordu. Sigorta tam kabustu. Adamlarla

telefon görüşmeleri yaparak günler geçirdim. Annesininkine uygun bir kaygı maskesi takındım yüzüme. Tek kelime etmedim. Hasta bir çocuk, zayıf ve peynir gibi beyaz, kronik iltihap. Kronik impegitosunun cerahatli yaraları, kabuklar. Patlayan cerahat. "Cerahatlanma," dışarı sızdırma. Oğlum sızdırıyor, akıtıyor, pul pul oluyor, iltihaplanıyor, salya akıtıyordu dört bir yanından. Bunu kime anlatabilirsin? Bana bedenden tiksinmeyi öğrettiğini, tiksinti veren, iğrendiren bir bedenin ne demek olduğunu öğrettiğini kime anlatabilirdim ki? Hep başımı çeviriyordum, saklanıyordum, bir köşeye çekiliyordum. Kendi bedenini düşüncesizce çimdiklemesi, tırmalaması, yoklayıp onunla oynaması, ona dipsiz ve narsist bir hayranlık beslemesi. Sanki el ve ayakları dünyanın dört bucağıymış gibi. Kendi kendinin kölesi. Akılsız bir irade motoru. Tam bir terör hükümranlığı, inan bana. İstekleri engellendiği zaman geçirdiği delice öfke nöbetleri. Bir ödül verilmediğinde ya da ertelendiğinde. Kafkaeskti tamamen - onu kendisinden koruduğun için cezalandırılıyordun. "Hayır, hayır, yavrum, biricik oğlum benim, elini kaynamakta olan sıcak suya, vantilatörün keskin kanatlarının arasına sokınana izin veremem, o çamaşır suyunu içme" – ve öfke nöbeti. Baştan aşağıya çılgınlıktı bu. Anlatmak da anlaşmak da imkansızdı. Dehşete düşüp uzaklaşabilirdin sadece. Bir sonraki seferde ona izin vermemek, "Buyur da dene şu çamaşır suyunu, yavrum" diyerek zor yoldan öğrenmesine izin vermemek, gülümseyip olur dememek için zor tutacaktın kendini. İnlemeler, sızlanmalar, itip kakınalar ve kabaran öfke. Aslında psikozlu olmadığını anladım sonra. Aptal rolü yapıyordu sadece. Her öfke patlamasının arkasında bir beklenti yatıyordu. "Aşırı heyecanlanmış, fazla yorulmuş, kendini kaybetmiş, ateşlenmiş, yatması lazım, şaşırmış sadece, uzun bir gün olmuş" - annesinin onun için bulduğu bahaneler listesi. Annesini sonsuz bir duygusal yönlendirme becerisiyle oradan oraya sürüklemesi. Başı sonu yoktu ve annesinin gayrı-

insani tepkisi eksiksiz biçimde devam ediyordu. Ne yapmaya kalkıştığını anladığı zaman bile affediyordu onu, korunmasızlığının çıplaklığı karşısında büyülenmiş gibiydi; ona "ihtiyaç" dediği şeyi duymasıyla ya da "güven tazeleme ihtiyacı" adım verdiği şeyle. Güven tazeleme ihtiyacı mı? Ne güven tazelemesi? Hiç kuşkusu yoktu ki. En başından beri her şeyin ona ait olduğunu biliyordu. Hiç şüphe etmemişti. Sanki bu, onun yüzündenmiş gibi. Sanki hak etmiş gibi. Çılgınlık. Bencillik. Her şeyi istiyordu. Sahip olduğum her şeyi, eskiden sahip olduğum ve hiç sahip olmayacağım. Asla sonu gelmedi. Kör, akılsız bir iştah. Adlı adınca söyleyeyim: Kötülük. Orada. Ne düşünürsünüz, tahmin ediyorum. Ama kötüydü. Ve bir tek ben biliyordum sanki bunu. Bana binbir farklı biçimde sıkıntı veriyordu ve hiçbir şey söyleyemiyordum. Günün sonunda sergilediğim denetimden dolayı yüzüm ağrırdı - nefes alıp verirken bile inceden inceye şikayet eder gibiydi. Gözlerinin altında, dizginsiz iştahından kaynaklanan morluklar. Nefes alıp verirken sızlanması. Iki farklı göz; biri korkunç. Ağzının kıpkırmızı, sarkık ve dudaklarının biz ne kadar silersek silelim sürekli ıslak olması. Kendiliğinden ıslak bir çocuk, hep yapış yapış, üzerinde belli belirsiz mantarsı bir koku. Hazza kapıldığı zaman yüzünün boş boş bakması. Kibirindeki o sonsuz arsızlık. Tam bir otorite duygusu. Üstünkörü bir teşekkür etmeyi bile öğretmek ne kadar uzun sürdü, bilemezsin. Ve hiçbir zaman hakkıyla söylemedi bunu; annesi hiç aldırmadı ama. O– hiç aldırmadı. Hizmetçisiydi onun. Köle zihniyeti. Benimle evlenmesini istediğim kız bu değildi. Onun kölesiydi artık ve haz duyuyordu yaptıklarından. Annesiyle kedinin oyuncak fareyle oynadığı gibi oynuyordu ve o da haz alıyordu. Çılgınlık mıydı bu? Benim karım neredeydi? Üzerine abanıp onu emmesine izin verirken saçlarını okşadığı bu yaratık da neyin nesiydi? Çocukluğunun büyük kısmı -hatırladığım- benim birkaç metre ötede durmuş halde, onları şaşkınlık içinde seyretmemden ibaret. Yü-

zümde vazifemi bilircesine gülümsemeyle. Bir şey söylemekten, sormaktan bile aciz. Bu da benim hayatımdı. Sakladığım gerçek bu. Dinliyorsun, sağ ol. Bunun ne kadar önemli olduğunu bilemezsin. Bunu söylemek önemli. *Te ju*–dilediğin gibi yargıla beni. Hayır, yargıla. Ölüyorum -hayır, biliyorum- yatağa mahkum, kör olmaya yakın, bağırsaklar alınmış ve balgamla dolu bir halde, ölmekteyim, yalnız ve acılar içinde. Baksana şu lanet borulara. Böylesine sessizlikle dolu bir hayat. Ve bu da benim itirafım. Sağ ol. Yaptıkların için değil -beklediğim af değil- sadece gerçekleri dinlediğin için. Onun hakkındaki gerçekleri. Ondan tiksindiğimi. Başka türlü ifade edilemez. Genellikle gözlerimi ondan kaçırmak zorunda kalıyordum, başımı çevirmek. Saklanmak. Babaların gazeteyi neden öyle okuduğunu anladım sonunda.

[BABA'nın önünde bir şey açıp da tutuyormuş
gibi yapması için ARA]

BABA: Şimdi hatırladığım tek bir–bir şey, bir akşamüstü yemekten sonra şu ya da bu nedenle geçirdiği bir öfke nöbeti. Onun oturma odasında yemek yemesini istememiştim. Çok saçma değildi sanırım. Yemek odasında yemek yenirdi; yemek odasının "*yemek* odası" olduğunu hatırlattım ona. Oturma odası, akşam yemeğinden sonra gazete okuyup oturmak için kendime yarım saat ayırdığım yerdi - ama işte oradaydı, aniden karşımda, yeni halının üzerinde, oturma odasında tatlısını yiyordu. Saçmalıyor muydum? Benim uğrunda çalıştığım ve annesinin hazırlamak için uğraştığı sağlıklı yemekleri yemesinin karşılığında ödül olarak almıştı şekeri - hissediyor musun sen de? Aklımdan geçenleri, öfkeyi? Hiçbir zaman böyle bir şey söyleyemeyeceğimizi, parasını ödediğimizi hatırlatamayacağımızı, zaten kıt kaynaklarımızın ona ayrılmış olduğunu–bencillik olurdu, değil mi? Kötü bir babayım, değil mi? Pinti? *Bencil*? Ama yine de ben, ben ödemiştim o küçük, renkli, çikolatalı şekerlerin parasını. Şeker dolu

küçük torbayı, içindekilerin hepsini birden ağzına atmak için havaya kaldırıyor, kesinlikle tek tek yemek için değil, hepsini birden yutmak istiyor, sağa sola saçılmalarına aldırmıyor ve yiyebileceği kadar çok yemek istiyor, bu yüzden dişlerimi sıkarak suratıma bir gülücük oturtuyorum, nazikçe "*yemek* odasının" ne demek olduğunu hatırlatıyorum ve -annesinin tepki verebileceğini hiç unutmadan- *rica* ediyorum, lütfen, şeker yeme bura–ve ağzı burnu şekere bulanmış halde, öfke nöbetine girerken bile çiğnemeyi kesmeden, çırpınıyor, ayaklarını yere vuruyor ve ağzı çikolata dolu olmasına rağmen oturma odasında var gücüyle çığlık atmaya başlıyor ve o uludukça dudaklarından aşağı akan, etrafa bulaşıp çenesine ve tişörtüne yayılan şeker peltesiyle dolu açık, kıpkırmızı, salyalı ağzıyla uluyor ve ben sandalyemde kalkan gibi tuttuğum gazetenin üzerinden ürkekçe bakıp yerimden kalkmamaya ve bir şey söylememeye çalışıyorum. Annesini seyrediyorum - tek dizini kırıp yere çökmüş, o bağırırken çenesini silmeye çalışıyor ve o, mendili itip duruyor. Kim bu manzara karşısında dehşete düşmez ki? Kim yapabilir bunu, böyle bir şeyin kabul edilebilir olduğuna nerede karar verilmiş, böyle bir yaratığın hoşgörülmesi bir yana, bir de *teselli edilmesine* kim katlanabilir–yaptıkları kabul edilemez cinsten şeyler olmasına rağmen *sakinleştirilmesine*, annesinin dizlerinin üzerine çöküp yaptığı gibi, şefkatle. Nasıl bir çılgınlık bu böyle? Onu teselli etmek için -ne *yüzden*?- mırıldandığı o yumuşak, küçük, cıngıl bıngıl şarkıları duyabiliyorum. Mendili sabırla tekrar tekrar götürüyor ağzına ve o, mendili itip duruyor, annesinden nefret ettiğini haykırıyor. Hiç abartmıyorum; bunu dedi, ondan nefret ediyor. *Nefret* mi ediyor ondan? *Ondan*? Tek dizinin üzerine çökmüş, hiçbir şey duymuyormuş gibi yapıyor, hiçbir şey olmamış gibi, delice geçen uzun bir gün, o–nasıl bir sihir var bu sabrın arkasında? Nasıl bir insan dizlerinin üzerine çöküp *onun*, *onun* basit ve makul bir yasağı, sadece *oturmak* için ayırdığımız bu odayı

iğrenç bir kargaşa haline sokarak, çiğnemediği için akıttığı salyaları silebilir? Nasıl bir çılgınlığın uçurumuydu aramızdaki? Neyin nesiydi bu yaratık? Neden katlanıyorduk? Bu sahneden uzaklaşmak için akşam gazetesini kaldırdım diye hatalı olabilir miydim? Ya başımı çevirecektim ya da onu olduğu yerde gebertecektim. Bunun benim kendi kontrolüm için–uzak, katı ya da Tanrı aşkına "acımasız" olmamla ne alakası var? *Neye karşı* acımasız? Parasını ödediğin gömleğin üzerine tükürdüğü çikolata parçalarının, parasını ödediğin halıya damlayıp durmasını ve o, öfkeyle tepinip durduğu sırada parasını ödediğin ayakkabıların altına bulaşmasını istemeyen ve tek suçu onun yarattığı pisliği önlemek için makul önlemler alınması gibi ılımlı bir ricada bulunmak olan kişi için, sadece onun için neden acımasız tanımı geçerli olur? Bunun saçmalığını gören bir tek ben miyim? Tiksinen, dehşete düşen bir tek ben miyim? Neden bu tiksintinin lafı bile edilemiyor? Kim koydu bu kuralı? Neden görünen ama sesinin duyulmaması gereken kişi ben oldum[40]? Benim yetiştirilişimdeki bu sapma nereden? Benim babam nasıl da akla sığmayacak bir disiplinle–

[Nefes darlığı nöbeti ve sümkürme için ARA]

BABA: Çabalamıştı. Bazen ben de çabalardım, hayır, kesinlikle onu görmeye katlanamazdım. İmpetigo bir deri hastalığıdır. Kafa derisindeki yaralar cerahatlendi ve kabuk tuttu. Kabuklar sonra sarardı. Çocuklarda görülen bir deri hastalığı. Çocuklarda. Öksürdüğü zaman sarı kabuklar yağardı etrafa. Hastalıklı gözü sürekli ıslanırdı, adı falan olmayan yapış yapış bir şey. Annesinin hazırladığı kahvaltı sırasında kirpikleri hep saydam kabuklarla kaplı olurdu ve birinin onları temizlemesi gerekir, o da o iğrenç kabukların temizlenmesi karşısında mızıldanırdı. Üzerinde hep bir pislik, bir küf kokusu vardı. Annesi de sırf koklamak için burnunu sürterdi ona. Kesintisiz ve sebepsizce akan burnunun deliklerinde ve üstdudağında önce küçük,

kırmızı, kabarık yaralar oluştu, sonra kabuk bağladı. Kronik kulak enfeksiyonları bir sürü öfke nöbetine yol açmaları bir yana, feci kokan bir akıntıya neden oluyordu, tarif ederek sizi üzmeyeyim. Antibiyotikler. Tam bir enfeksiyon, akıntı, kızartı, sızıntı kabı gibiydi; kök kadar beyaz, lekeli, ıslak, mahzenden çıkmış gibi. Yine de onu görenler el çırpar ve sevinçle haykırırlardı. Ne güzel çocuk. Melek. Zarif. Hassas. Çok kalp kıracak. "Güzel" sözcüğünü kullanıyorlardı. Öylece dururdum orada - ne diyebilirdim? Özenle takındığım o hoşnut ifade. Ama o insanlık dışı, küçük, kusmuk-beyazı suratını bir de enfeksiyon, kriz ya da öfke nöbeti içinde görselerdi; domuz gibi hainliğini, acımasız saldırganlığını, açgözlülüğünü görselerdi hele bir de. Çirkinliği. "Bir cüzzam kabartısıyla, şişti, katılaştı"[41] - acı gerçek. Kusmuk, irin, safra, dışkı, ishal, çiş, kulak kiri, balgam, türlü türlü renkte kabuklar. Bunlar çeyiziydi onun - bize getirdiği hediyeler. Uykuda ya da ateşliyken çırpınıyor, kendine çekmek istermiş gibi havayı yakalıyor. Annesiyse hep yatağın başucunda, köle gibi, büyülenmiş gibi, siliyor, temizliyor, okşuyor, hizmet ediyor ve o, kendi bedeninden çıkan, annesinin silmesini beklediği şeyler karşısında en ufak bir dehşet sergilemiyor. Minnet olmaksızın sonsuz beklenti. Asla teşekkür etmeden. Benim evlendiğim kız bu yaratığa çok, çok farklı muamele ederdi, inan bana. Onun göğüslerine kendininmiş gibi davranıyordu. Malı. Meme uçları bereli dizleri andırır olmuştu. Yakalıyor, sıkıyordu. Kibirli sesler çıkarıyordu. Tartaklıyordu onu. Homurdanıyor, hapşırıyordu. Tümüyle kendi algılarına gömülmüş. Düşüncenin kırıntısı yok. Kendi bedeninde rahat, bedeniyle meşgul olan kendisi olmadığı için, gayet rahat. Kendi kendisine gömülmüş, taşmış bir göl gibi sadece kendini içeriyordu. O, *bedeniydi*. Bakamıyordum çoğu zaman. Hatta o ilk yıl büyüme hızı bile–ortalama değerlere göre sıradışıydı, doktorlar da söylüyordu–yabani, saldırgan bir hızla büyüyor,

benliğini uzama büyük bir istekle dayatıyordu. Sağ gözün fırlaklığı. Bazen annesi onu tutarken, kaldırırken ağırlığı karşısında yüzünü buruştururdu, ama sonra farkına varır ve hemen silerdi o ifadeyi yüzünden -gördüğüme emindim bunu- hemen uyuşuk bir sabır, soyut bir kölelik ifadesi alırdı yerini, ben de birkaç metre ötede, başka yöne bakardım, çabalardım–

[Solunum güçlüğü nöbeti için ARA;
hemşire nefes borusuna kateter takar]

BABA: Bir türlü nefes almayı öğrenemediği için. Bunu söylemem ne tatsız, değil mi? Ve tabii, elbette ironik, düşünülürse - üstelik bunları söylediğimi duysa annesi oracıkta ölürdü. Ama gerçek bu. Kronik astım ve bir nebze bronşit temayülü, evet, ama ben–demek istediğim genizden. Burnunda yapısal bir bozukluk yoktu. Birkaç kez para verip kontrol ettirdik, araştırdılar, her şey yolundaydı, burnu normaldi, biraz kapanma vardı ama az kullanmaktan sadece. Kronik bir kullanmama durumu. Doğrusu şu: öğrenmek için hiç çabalamadı. Bütün bunlar olurken. Ne diye uğraşsın? Ağzından nefes alıyordu, bu da kısa vadede daha kolaydır, daha az çaba gerektirir, bol nefes almayı sağlar, bir anda içini doldurursun. Benim oğlum bugüne değin o gevşek ve pek sevilen ağzından, hep biraz aralık olan, gevşek ve ıslak ağzından nefes almıştır; köşelerinde beyaz ve kötü kokulu köpükler toplanır ve bir tuvalet aynasında yoklayıp kimseye belli etmeden silmekle, böylece başkalarının ağzının kıyısındaki macunsu topakları fark etmemelerini sağlamakla uğraşmaz ve hiçbir şey söyleyemeyip görmezden gelmeye zorlar insanları. Tıpkı erkeklerin uzun, kirli, uzun tırnakları olduğu zamanki gibi, oysa ben onları bakımlı ve temiz tutması gerektiğini hep söylemiştim. Onu ne zaman gözlerimin önüne getirsem, ağzı hep yarı açık ve altdudağı ıslak ve normalden daha çıkık ve sarkık duruyor, bir gözü kibirle donuk donuk bakıyor, diğeriyse mefluç ve fırlak.

Çirkin mi görünüyor? Çirkindi. Elçiye zeval olsun bari. Olsun. Susturun beni. Söyleyin söyleyeceğinizi. Gerçekten öyle, Peder, ama kimin çirkinliği bu? Çünkü karım-onun hastalıklı bir çocuk olduğunu-ya astım ya da kulak enfeksiyonuyla, sürekli bronşit ve nezleyle yataklara düştüğünü, kronik astım, evet, doğru ama günlerce yatardı, biraz güneş ve açık havaya–çağırın, acıyor– roket biçimli yatağının kenarında küçük, gümüş bir çan vardı, annesini yanına çağırmak için çalıp dururdu. Yatak da normal, sıradan bir çocuk yatağı değil, kataloglardan seçilmiş bir yataktı, Otantik Gümüş Kaplama dedikleri savaş gemisi grisinde bir şey, kargo ve teslimat fiyatı içinde, aerodinamik uçuş kanatları ve burnu vardı, montaj gerektiriyordu ve kullanım kılavuzu baştan sona Kiril alfabesiyle yazılmıştı ve evet, bir tahmin edin bakalım kim monte etti onu–çanın o hafif gümüşi çınlamasıyla birlikte uçuşa geçerdi annesi, yanına uçar, belini zorlayarak yatağın kanatlarının üzerinden, soğuk demir kanatların arasından doğru üzerine eğilir, bu arada çan çalar da çalardı.

[Göz kanaması nöbeti için ARA; uzman sağ göz çukurunu temizleyip merhem sürer, sargı değiştirilir]

BABA: Çanlar tabii tarih boyunca uşakları, hizmetçileri çağırmak için kullanılmıştı, ama annesi ona çanı satın alınca bu gözlemi kendime sakladım. Nefes alamadığı zaman, haykırmak yerine bu çanı kullanacaktı. Acil durum çanıydı bu. Ama o, buna hiç aldırmadı. Ne zaman hasta olsa durmadan çaldı çanı. Bazen sırf annesini yanında durmaya zorlamak için çalardı. Varlığı ne zaman talep edilse hemen giderdi annesi. Uykuda bile, çan çaldı mı, ne kadar sessizce, sinsice çalarsa çalsın, çağrıdan çok bir rica gibi bile çınlasa, annesi duyar ve yataktan fırlayıp üzerine sabahlığını bile giymeden koridorda koştururdu. Soğuk olurdu koridor genellikle. Evin yalıtımı kötüydü ve ısıtmak da çok zordu. Uyanınca sabahlığını, terliğini ben alıp götürürdüm ona; hiç aklına gelmezdi. O delirtici çınlamayla yataktan yarı uyanık

kalkıp gittiğini görmek en basit haliyle zihin kontrolüne şahit olmaktı. Onun dehası da burada yatıyordu: *ihtiyaçta*. Uykusunu çaldı onun, her gün, yıllar boyunca. Yüzünün ve bedeninin perişan halini göre göre. Bedeni bir daha asla toparlamadı. Yaşlı bir kadın gibi görünürdü bazen. Gözlerinin altında mor halkalar. Bacaklar şişmiş. Yıllarını çaldı ondan. Ama ona sorsanız canı gönülden, seve seve verdiğini söylerdi. Söylerdi bunu. *Kendi* uykumdan, *kendi* hayatımdan bahsetmiyorum bile. O, annesini hiçbir zaman kendisiyle alakalı olmayan bir şekilde algılamadı. Gerçek bu. Onu tanıyorum. Keşke cenazede görseydiniz. Çocukken de -annesi çanı duyar duymaz gözünü bile açmadan tuvalete koşar, bütün muslukları açıp içeriyi buharla doldurur ve klozetin üzerine oturup onu buharın içinde uyuturdu- annesini onun için kendi huzurunu terke zorlardı, geceler boyu--ve ertesi sabah hepimize gereken sıcak suyun bitmiş olması bir yana o yoğun buhar üst kata çıkardı, her şey sürekli ıslak olurdu ve sıcak havalarda duyulan keskin küf kokusunun asıl kaynağının o olduğunu, onun oyuncağı ve çıngırtısı olduğunu, bütün ahşapları yıpratan ve duvar kağıtlarını parçalayan şeyin onun buharı olduğunu söylesem annesi fena sarsılırdı. Onun bize hediyesiydi bütün bunlar. O Noel filmindeki gibi--ama oradaki espri her seferinde meleklere kanat verilmesiydi. Bazen gerçekten hasta oluyordu tabii, aksini iddia etmek doğru olmaz - ama bunu *kullanıyordu* da. Gün gibi ortadaydı çanı ne için kullandığı - annesi de bunun hep kendi fikri olduğuna inanıyordu. Çevresinde dört dönmek. Kendini feda etmek. Kişi olarak kaybolmak. Soyutlanmak: ANNE, DİZ ÇÖKMÜŞ. Onun gelişinden sonraki hayat buydu - annesi çevresinde dört dönüyordu, ben de yörüngesini çıkarıyordum. Ona bir mucize demesi annesinin, onu gökteki güneş sanması. Benim evlendiğim kız değildi artık. Ve hiç bilemedi benim o kızı nasıl özlediğimi, onun yasını tuttuğumu; içine düştüğü bu halin kalbimi nasıl kırdığını hiç bilemedi. Ona gerçeği söyleyemeyecek

kadar zayıftım. Ondan tiksindiğimi söyleyemedim. Yapamadım. Sinsi kısmı buydu, gerçekten iğrendiğim kısmı, onun *beni* yönetmesi, *hem* de işin iç yüzünü bildiğim halde. Engel olamıyordum. O geldikten sonra aramıza bir uçurum girmişti. Sesim karşı yakaya erişmiyordu. Kaç gece geç vakitlerde tuvaletin kapısına güçsüz bir halde yaslanıp gözlüklerimdeki buharı sabahlığının kuşağıyla sildim ve söylemek, dile getirmek için can attım: "Peki ya *biz* ne olacağız? *Bizim* yaşamlarımız nereye gitti? Bu aksıran, tıksıran, minnet yoksunu şey neden bizden daha önemli oldu? Bunun böyle olması gerektiğine kim karar verdi?" Bu durumdan çıkması, kendine gelmesi için yalvaracaktım. Çaresizlikten, güçsüzlükten, söyleyemedim - beni duymayacaktı. Nedeni buydu. Asıl korktuğum duyduğu bu sözlerin--sadece kötü bir baba, yetersiz bir erkek ve ilgisiz, bencil birinin sözleri olduğuna inanması ve aramızdaki özgürce kurulmuş son bağların da kopmasıydı. Onun bir seçim yapmasından korktum. Güçsüzlük. Ah, lanetlenmiştim ben, biliyordum. Kendime saygım da o yapış yapış, küçük ellere oyuncak olmuştu. Güçsüzlüğünün *dehası*. Nietzsche, neden bahsettiğini bilmiyor. Kahrolası tüm bu--ve bu, bu da benim teşekkürüm mü--bedava bilet mi? Kara bir şaka. *Bedava* mı diyor? Uçak biletine para vererek oraya gidecek ve onu alkışlayıp suratıma diğerleri gibi bir gülümseyiş yerleştireceğim - bu muymuş benim teşekkürüm? Ah, o sonsuz yetki duygusu. Sonsuz. Sonsuza dek lanetlenmiş olduğunuzu gece geç vakit o gülünç roket şekilli yatağın kanatlarının birinin üzerinde iki büklüm geçen o hastalık dönemlerinde anlardınız, annesini kandırırken -yataktan çok oyuncaktı, direktifleri imkansız olan kullanım kılavuzu dizlerimin üzerinde yanlış aletle birlikte dururken o da yanımda dikilmiş, ışığı engelliyordu- demir kanat bir domuz butu ebatlarındaydı; ama o kötü monte edilmiş yatağın kenarında diz çöktüysem eğer kahrolayım. Benim görevim nem makinesini kontrol etmek, ıslak havlu hazırlamak ve

annesi gece nöbetçi eczane bulmak için soğuğa fırlayınca elinde çanıyla yatan çocuğun nefesini ve ateşini yoklayıp mentollü jel kokusuyla kaplanmış kanadın kenarına çökmek, esnemek, saate bakmak ve ıslak ağzı aralık biçimde uyurken ona göz kulak olmaktı, göğsündeki o pısırık, asgari yükselip alçalma hareketini seyretmekti–sonra neredeyse rüyalar aleminden çıkar gibi olup bunu kesmesini, göğsünün, üzerine örtülmesini istediği o İkizler burcu desenli battaniyenin altındaki hantal hareketini kesmesini istediğimi farketmek–hareketsiz kaldığını, kıpırdamadığını, çanın o soylu çıngırtısını kestiğini, o güçsüz ve her şeye kadir göğüsten yükselen hırıltının son nefesi olduğunu hayal ettiğimi, ve evet o zaman kendi göğsüme de vuracağımı, böyle döveceğimi–

[BABA güçsüzce kendi

göğsünü yumruklar gibi yapar]

–bu istekten dolayı kendimi cezalandırarak, utançla; işte böyleydi benim ona köleliğim. Öylece durmuş benim kendi kendimi yiyip bitirmemi seyrediyordu ıslak ıslak sarkan kırmızı dudağı, kokuşmuş tükürüğüyle; cüzzamlı gibi kabuk bağlamış yaralarıyla, çenesi salyalı, göğsü merhemin mentolüyle pis pis kokar halde, kaymaksı bir sümük parçacığı fırlamış burnundan, o boş boş bakan gözü bozuk bir ampul gibi titriyor–söndür onu! söndür onu!

[Hemşirenin BABA'nın burnundaki oksijen borusunu çıkarması, temizlemesi, yeniden takması için ARA]

BABA: O kanadın üzerinde eciş bücüş olarak eğilip alnına hafifçe dokunmak ve çenesindeki köpükleri silip mendildeki kalıntılara bakmak, çabalamak–ve evet, yastığa, yastığa bakmaya çabalamak, bakmak ve düşünmek, ne kadar çabuk–ne kadar kolay, sadece istemek değil yapmak da, o nasıl orada her zamanki gibi şen bir havayla, benim halimi görmeyecek denli ateşliymiş

gibi yatarak kendi iradesini dayatıyorsa benim de ona kendi irademi dayatmam - ama bu, bu acıklıydı, yani. Yastığa abanmayı borçlu bir adamın birden servet sahibi olmayı, piyango kazanmayı, bir mirasa konmayı düşünmesi gibi geçiriyordum aklımdan. Dilediğim buydu benim, yapmayacak olsam da. O zaman kendi irademle mücadele ettiğime inandım, ama bu sadece fanteziydi. İrade değil. Aquinas'ın heves[42] dediği. Yapabilmek için gereken-den yoksundum - ya da belki de yoksun olmam gereken bir şey-den mi yoksundum ben? Yapamazdım. İstiyordum ama - hem ahlak *hem* zayıflıktı belki de. *Te judice*, Peder, değil mi? Güçsüz olduğumu biliyordum. Ama dinle: Bunu istedim. İtiraf değil bu, gerçek sadece. Bunu istedim. Ondan iğrendim. Annesini özledim ve yas tuttum. Pişman oldum–güçsüzlüğünün nasıl olup da kazanmasını sağladığını anlayamadım. Deliceydi, anlamsız - hangi hüner ya da olanağıyla kazanacaktı ki *o*? Ve annesi hiç bilmedi. Bu en kötüsüydü, *lèse majesté*[43], affedilmez: annesiyle benim aramda oluşan uçurum. Rol yapmaktan asla vazgeçmemem. Onun beni bir canavar ya da yetersiz sayacağından korkmam. En az onun kadar seviyormuş gibi davrandım. İtiraf ediyorum. Annesiyle bir–birlikte geçirdiğimiz yaşamımızın son yirmi dokuz yılı bir yalandı. Benim yalanım. Hiç bilmedi. En güzel numaraları çekiyordum. Aldatan bir koca bile benden daha üçkağıtçı olamazdı. Üzerine şalını sarıyor, eczaneden getirdiği ilacı kapıyor ve en dokunaklı sesimle çocuğun o yokken nasıl nefes alıp verdiği ile vücut ısısına dair raporumu veriyordum, beni dinliyor ama görmüyordu, ona bakıyordu, benim yüzümdeki kaygı ifadesinin onunkiyle nasıl da kusursuz biçimde tıpatıp aynı olduğunu görmüyordu. Yüzümü onunkine benzettim; numara yapmayı o bana öğretti. Asla da anlamadı. Bunun beni ne hale soktuğunu kavrayabiliyor musunuz? Benim böyle hissettiğimden, kendimden vazgeçtiğimden bir an olsun şüphe duymadı–benim de o süt emen şeyin büyüsü altında olduğumdan.

[Şiddetli bir nefes darlığı nöbeti için ARA; uzman hemşirenin soluk borusuna kateter uygulaması]

BABA: O zamandan bu yana beni hiç tanımadığını? Karımın beni tanımayı bıraktığını? Benim de hiç sesimi çıkarınayıp onun yanındaymış gibi yaptığımı? Hiç umut edebilir miyim birinin çıkıp–

[Göz kayması nöbeti; hemşirenin kanama kalıntılarını yıkaması/temizlemesi; göz sargısının değiştirilmesi için ARA]

BABA: Sevişip sonra da o özel pozisyonumuzda uyumaya hazırlanırdık ama bir türlü yerinde duramaz, sürekli onunla ilgili bir şeyler fısıldardı, onunla ilgili akla gelebilecek türlü ıvır zıvır, kaygılar, istekler, bir annenin gevezelikleri - ve benim sessizliğimi de onay sayardı. Uçurumun temeli onun bir uçurum olmadığına inanmasında yatıyordu. Yatağımız günden güne genişledi ve bunu hiç–bir kez olsun fark etmedi. Çocuğun numaralarını yemediğimi ve ondan nefret ettiğimi fark etmedi. Büyüyü paylaşamadığım gibi, karşısında dehşete düştüğümü fark etmedi. Benim hatamdı bu, onun değil. Şöyle söyleyeyim: çocuk, benim ondan sakladığım tek sırdı. O, benim göğümde açan güneşti. Bu sırrın yalnızlığı geçmişte acı–ah, onu ne çok sevdim. Ona karşı hissettiklerim hiç değişmedi. Onu en başından beri sevdim. Beraber olmak için yaratılmıştık. Birleşmiş, kaynaşmış. İlk anda anlamıştım - kürk palto giymiş Bowdoin öğrencisi o alımağın kolunda onu gördüğüm zaman. Onu bir flama gibi taşıyacağına şemsiye gibi tutuyordu. Oracıkta aşık oldum. O zamanlar biraz aksanım vardı; benimle dalga geçerdi o yüzden. Canım sıkkınken taklidimi yapardı -sadece hayatınızın aşkı yapabilir bunu- ve kızgınlığım hemen geçerdi. Beni öyle çok duygulandırırdı ki. Amerikan futbolu düşkünüydü ama futbol oynayamayan bir oğlu oldu ve sonra da, gizemli bir şekilde hastalıklı halinden çı-

kıp gösteriş ve güç kazandığında oynamak istemedi. Annesi de onun yüzmesini seyretmeye gitti. Mide bulandırıcı sıfatlar; Tontoncuk, Aslan Parçası. Okulun havuzunda yüzerdi. İçerdeki ucuz klor kokusundan güçlükle nefes alırdı insan. Tek bir yarışı bile kaçırmış mıydı? Çarpık duran Zenith'te birlikte futbol seyrederdik eskiden, izlemeyi ne zaman bıraktı -tutardık onu- sevişirdik ve aynı rahimde ikizmiş gibi kıvrılıp yatar, her şeyi konuşurduk. Ona her şeyi anlatabilirdim. Ne zaman gitti bütün bunlar? Ne zaman aldı bunları bizden? Neden hatırlamıyorum? Tanıştığımız günü sanki dün gibi hatırlıyorum ama dünü hatırlıyorsam ne olayım. Acıklı, iğrenç. Hiç aldırmıyorlar ama eğer bilselerdi– nefes almanın nasıl da acı verdiğini. Borulara dolanmış halde. Piçler, her yerim kanıyor -evet, onu gördüm, o da beni gördü, çekingen çekingen taşımaya başladığım ve bırakamadığım flama- gözlerimiz buluştu, bütün klişeler anında gerçek oldu ve benim her şeyime sahip olacak kişinin o olduğunu anladım. Çimlerin öte yanından bir spot ışığı izlemişti sanki onu. Anında anlamıştım. Peder, hayatının doruk noktasıydı. Seyrettim - "her şeyimle istediğim kız buydu işte/kıymetsiz hayatım feda olsun sana" [bu ezgi tanıdık değil, ahenksiz.] Kilisenin ve insanların önünde ona söz vermek. Tanrı'nın birer lütfuymuşuz gibi soymak birbirimizi. Bir ömür süren sohbetlerimiz. Keşke onu düğünümüzde görseydin–elbette hayır, o bakışı–sadece benim için. Böyle bir derinlikte sevmek işte. Dünyada daha güzel bir his yoktu. Bir şey hoşuna gittiği zaman başını geriye doğru atardı. Pek çok şey hoşuna giderdi. Her şeye gülerdik. Bizim sırrımız kendimizdik. Beni seçmişti. Birbirimizi seçmiştik. Ona, kardeşime bile anlatmadığım şeyler anlattım. Biz birbirimize aittik. Kendimi seçilmiş hissetmiştim ben. *Çocuğu* kim seçti, söylesene? Daha önceki her şeyin kaybolmasına kim rıza gösterdi? Beni iğrendiğimi saklamaya zorladığı için iğrendim ondan. Gündelik yaşantıya, yargılara ve seni onu sevip okşarken, oynarken görmek iste-

melerine hadi tamam. Peki ya annesi? Annesi için bu maskeyi takmak zorunda olmama ne demeli? Canavarca geliyor kulağa ama doğru: onun hatasıydı bu. Yapamadım işte. Ona söyleyemedim. Ben - onun gerçekte tiksinti verici olduğunu söyleyemedim. Onu hamile bıraktığım için pişman olduğumu. Onu, gerçekten *göremediğini*. Bana güvenmesini, büyü altında olduğunu, kendini kaybettiğini. Geri dönmesi gerektiğini. Onu çok özlediğimi. Hiçbirini. Ve kendimi düşündüğümden değil, emin ol - bunu kaldıramazdı. Mahvolurdu. Yıkılırdı, hem de onun adına. O yaptı bunu. Her şeyi kendince çarpıttı. Onu büyüledi. Korktuğum için - "Zavallı, savunmasız Tontonum; babanın hiç görmediğimiz, canavarca, sevgisiz, insanlık dışı bir yanı varmış ama şimdi görüyoruz onu değil mi, ama ihtiyacımız yok artık ona değil mi, artık izin ver ben yoluna koyayım her şeyi, yorgunluktan yere yığılmadan önce." Bir şey eksikti. "İhtiyacımız yok artık ona değil mi." Onun yörüngesinde. Hem ilk hem son sözü söyledi. O kız olmaktan çıkmıştı–artık Anneydi, rol yapıyordu, bir peri masalı, her şey burada bitiyordu. Hayır, bunun onu mahvedeceği doğru değil, anlayacak meziyet kalmamıştı zaten onda, en fazla *duymuş* olurdu - başını azıcık geriye atar ve bana manasızca bakardı. Güneşin her gün doğmadığını söylemek gibi bir şey olurdu. Onun dünyası olmuştu çocuk. Asıl yalan *onunkiydi*. O, *onun* yalanına inanıyordu. O yalana inanıyordu: güneş doğuyor ve batıyordu sadece–

[Nefes darlığı nöbeti için ARA, idrarda kan görülür;
uzman hemşirenin üriner kateterdeki iltihaplı
tıkanıklığı saptayıp temizlemesi; jenital bölgelerin
dezenfekte edilmesi; hemşirenin üriner kateteri ve
torbayı yeniden bağlaması]

BABA: Düğüm noktası. Engel. Başka her şeyi boş ver. Nedeni bu. Nedense bir tek benim ötesini görebildiğim kocaman, kara bir yalan - ötesini, sanki kabus gibi.

[Ağır bir nefes darlığı nöbeti için ARA; uzman hemşirenin soluk borusuna kateter yerleştirmesi; pulmoner wedge basıncı ölçümü; hemşire (1)'in forsepsleri temizlemesi; BABA'nın soluk borusundaki mukus tıkanıklığının saptanması ve temizlenmesi girişimi; hemşire (2)'nin sprey adrenalin kullanması; mukus kitlesinin gırtlaktan çıkartılması; hemşire (2)'nin ruhsatlı Medikal Atık Kutusuna kitleyi atması; hemşire (1)'in oksijen borusunu yeniden BABA'nın burnuna takması]

BABA: Esaret. Dinle. Benim oğlum kötü. Bunun kulağa nasıl geldiğini biliyorum, Peder. *Te judice.* Senin yargının ötesindeyim çoktan, baksana. Tek kelimeyle, "kötü." Abartmıyorum. Annesinden bir şeyler emdi. Algısından bir şeyler götürdü. Annesi mizalı duygusunu kaybetti, dikkatimi çeken net bir işaretti bu. Uğursuz bir duman saçtı ortalığa o. Etrafı göremiyorduk ve elimiz kolumuz–ve sadece annesi değil, Peder, ikimiz de. Herkes. Önceleri belli belirsizdi ama ortaokuldayken falan apaçık ortaya çıkmıştı: daha geniş bir dünya büyünün altındaydı. Kimse onu *göremiyordu* sanki. Sonra tam bir şok oldu annesinin yanında durup öğretmenlerin, müdürlerin, koçların, komitelerin, kilise görevlilerinin, hatta rahiplerin bile o gerçeküstü heyecanlı beyanlarını hayretler içinde, dilimi ısırarak dinlemek zorunda kalmak, annesi heyecana boğulduğu sırada. Sanki hepsi birden annesi gibi olmuşlardı. Annesi ve diğerleri, oğlumla ilgili bu mutluluk havasına girmişken ben de orada durup yıllarca üzerinde çalışarak biçimlendirdiğim o sorumluluk sahibi, hoşnut ifadeyle başımı sallıyor, onlar konuştukça kendimden geçiyordum. Sonra arabayla eve döndüğümüzde bir bahane uydurarak gidiyor ve yatakta kafamı ellerimin arasına alıp bir başıma oturuyordum. Bunu kendi iradesiyle yapıyordu sanki. Çevremizdeki herkese. Koca bir yalan. Lanet olası bütün dünyayı ele geçirmişti. Abart-

mıyorum. Ağzı bir karış açık halde orada durup dinleyen sen değildin: ah, ne kadar akıllı, nasıl da hassas, böylesi bir duyarlılık, hiç abartmadan söylüyorum size, vaktinden evvel olgunlaşmış, tanımak büyük mutluluk, gelecek vaat ediyor, yetenekleri nasıl da sınırsız. Böyle sürüp gidiyordu. Paha biçilmez bir *değer*, grubumuzda, takımımızda, listemizde, ekibimizde, dramaturji panelimizde, akıllarımızda olması büyük *mutluluk*. Böylesine *sınırsız yetenekler*. Bu sözü duymanın verdiği hissi hayal bile edemezsiniz: "yetenekler." Sanki bedavaya gelmiş gibi, sanki–bir kez olsun içlerinden birini kravatının düğümünden yakalayıp kendime çekme ve suratına gerçeği haykırma cesareti gösterseydim. O ışıl ışıl gülümsemeler. Esaret. Keşke ben de aldanabilseydim. Oğlum. Ah, ama yaptım, onun için dua ettim, düşünüp taşındım, onu inceledim, tarttım, dua ettim ve hiç durmadan çare aradım. Aldanmaya, büyülenmeye, onların gördüklerini görmeye çabaladım. Onu her açıdan inceledim. Hepsinin gördüğüne inandığı şeyi ısrarla aradım, *natus ad glo*–müdür bizi bir kenara çekip nefesinde cin kokusuyla oğlanın ortaokulda tanıdığı en iyi ve en çok umut vaat eden öğrenci olduğunu söylerken, öğretmenler arkasına dizilmiş onaylıyorlardı–ne büyük mutluluk, böyle bir öğrenciyle karşılaşmak yaptığımız işi değerli kılıyor–sınırsız yetenekler. Dizginlediğim dehşeti sırıtma gibi bir şey haline getirirken annesi de ellerini önünde kavuşturmuş teşekkür ediyor, teşekkür–anlamalısın, çocukla birlikte o*kumuştum* ben. Uzun uzadıya. Onu denemiştim. Toplama çıkarma öğretmiştim uzun uzadıya. Yaralarıyla oynayıp sayfaya boş boş bakardı. Bir şeyler okumaya çabalarken onu dikkatle izledim ve sonra da okuduklarını sordum ona. Onunla uğraştım, inceledim; titiz ve kapsamlı bir şekilde, önyargı taşımadan. Lütfen, inan bana. Oğlumda zeka kıvılcımından eser yoktu. Yemin ederim. Entelektüel zirvesi, en temel işlemleri bile anlasın diye harcanan sonu gelmez çabalar ardından öğrendiği toplama çıkarmada sıradan bir beceri sergi-

lemekten ibaretti. Sekiz yaşına kadar bütün S'leri ters yazardı - "örnek" sözcüğünü bile doğru dürüst telaffuz edemezdi. Sosyal kişiliği sahte bir nezaket üzerine yapılandırılmıştı ve konuştuğu dilin edebiyatının inceliklerini kavrayacak nükte ya da idrak kabiliyetinden kesinlikle yoksundu. Bunda bir günah yok elbette, ortalama bir çocuk, sıradan - ortalama olmak günah değil. Ama bütün bu beğeni nereden kaynaklanıyordu? Neydi ki yetenekleri? Bütün oyunlarına, hepsine, hiç kaçırmadan, provaların tümüne gittim. Vakit ayırmaktan hiç kaçınmadım. Çalışmaları için vakit ayırdım. Kendimi önyargıdan uzak tutmaya çalıştım. Kapı ağızlarında durup seyrettim. Üniversitedeyken bile Sofokles'in *Oresteia*'sına haftalarca, bön bön, hiçbir şey anlamadan bakıyordu bu çocuk. Kapı ağızlarında, cumbalarda, bodrumlarda durdum. Kimse yokken gözledim onu. *Oresteia* öyle zor ya da anlaşılmaz bir eser değildir. Hiç yılmadan, gizlice, herkesin ne gördüğünü anlamaya çalıştım. *Çeviri* hem de. Haftalarca didinip çabaladı, Sofokles'in Yunancası bile değildi, dangalak bir uyarlama ve orada görünmezmiş gibi, sersem sepelek dikildi. Ama yine de becerdi - hepsini kandırdı. Hepsini birden, koca bir seyirci topluluğunu. Pulitzer almalı. Ah, tabii biliyorum bütün bunların kulağa nasıl geldiğini; *te jude*, Peder. Ama gerçeği bil: Onu tanıdım, içini dışını biliyorum ve bu onun tek gerçek yeteneğiydi. Bu: bir şekilde parlak *görünmek*, sıra dışı *görünmek*, erken gelişmiş, yetenekli, umut vaat eder *görünmek*. Evet, *umut vaat etmek*, hepsi de eninde sonunda söyledi bunu, "sınırsız *umut*," çünkü yeteneği buydu onun. Buradaki karanlık hüneri, seyircileri yönlendirmedeki dehasını görüyor musun? Yeteneği bir şekilde hayranlık uyandırmak, herkesin onunla ilgili tahminlerini ve beklentilerini artırmak, böylece sadece annesini değil, sınırsız umut vaat ettiğine inanma budalalığına kapılmış herkesi başarmasına, beklentileri karşılamasına ve gerçekleştirmesine yönelik dua etmeye zorlamaktı. Özündeki vasatlığı görüp

hayal kırıklığına uğramalarını önlemiş oluyordu böylelikle. Sapkın dehayı görebiliyor musunuz? İncelikli eziyeti? Başarması için beni dua etmeye zorlamasındaki eziyeti? Yalanını sürdürmesini arzulatmasının verdiği eziyeti? Hem de onun için değil, başkaları için? Annesi için mi? Bu da çok özel, sapkın ve iğrenç türden bir zeka, değil mi? Eski Yunancada birinin özel yeteneğine ya da dehasına o kişinin *techno*'su denir. *Techno* muydu? "Yetenek" için tuhaf. İyelik ekiyle değişiyor mu? Herkesi ağına böyle çekiyor, *sınırsız yetenekler*, parlak başarılara dair beklentiler. Böylece sadece yalana inanmakla kalmıyorlar, ona bel de bağlıyorlar. Sıra sıra ayağa kalkıyorlar en şık kıyafetleri içinde, yalanı alkışlıyorlar. Benimki de vazife bilir bir gurur - maske takarsanız yüzünüz ona uyar sonunda. Ama aynalardan kaçınmak gerekir - ve hayır, daha da kötüsü, kaderin cilvesi şu ki: şimdi karısı ve kızları bu şekilde büyülenmiş durumda, anlıyor musun? Annesi gibi - onun üzerinde geliştirdi bu sanatı. Yüzlerinde görüyorum, nasıl yürek parçalayıcı bir şekilde bakıyorlar ona, onu bakışlarıyla bütünlüyorlar. Mükemmel bir güvenle dolu çocuksu gözleri, hayranlık içinde. O da sonra karşılık olarak, dikkatle, edilgen bir tavırla -sanki aslında böyle bir şeyi *hak etmiş* gibisanki yeryüzünün en doğal şeyiymiş gibi davranıyor. Ah, nasıl özlem duyuyordum gerçeği haykırmaya ve herkesin üstüne serptiği bu büyüyü kırıp onu teşhir etmeye -farkında bile olmadan, ne yaptığını bilmeden yaptığı, böyle hiç çaba harcamadan ve neyi kullandığını bilmeksizin- sanki bu tür bir sevgi ona *aitmiş* gibi, doğasından kaynaklanıyormuş ve güneşin doğuşu misali kaçınılmazmış gibi, hiç düşünmeden, hepsini ve daha fazlasını hak ettiğinden hiç kuşku duymadan. Düşünmek bile düğümlüyor boğazımı. Bizden kaç yıl alıp götürdüğünü. Bizim yeteneklerimizi. İyelik eki, ismin -den hali, yalın hali–"yetenek" tesadüfü. Annesi ölüm döşeğindeyken ağladı. Ağladı. Hayal edebiliyor musunuz? Onu kaybettiği için ağlama hakkı buluyordu *kendin-*

de. O, bu hakka sahipti. Yanında hayretler içinde durdum. O kibir. Ve annesi hasta yatağında o kadar çok acı çekiyordu ki. Bilinci açıkken son söylediği söz–ona oldu. *Onun* ağlamasına. Az kalsın söyleyecektim. *Gece boyu* bekledim. Söyleyecektim. Gerçeği. Ağlayan, o yumuşak, güçsüz kırmızı suratı ve gözleri... Şekeri elinden alınmış ve mideye indirilmiş bir çocuğunkiler gibi kısık gözleri, edepsiz ve pembe ağzı açık ve dudakları ıslak ve sümüğü ip gibi sarkıyor ve karısı -*onun* karısı- kolunu sevgiyle ona dolamış, onu teselli için, *onu* teselli etmek için, *onun* kaybını–düşünsene. Artık benim kaybım bile, benim arsız gözyaşlarım bile, kaybetmem benim biricik–benim acıma bile el konuyor, hiç düşünmeden, bir kere olsun hakkı verilmeden, sanki ağlamak bir tek onun hakkıymış gibi. Onun için ağlamak. Kim demiş hakkı olduğunu? Neden bir tek ben kapılmıyordum sanrılara? Neydi - bu küçük, üzüntülü hayatımda hangi günahlar yol açmıştı bu lanete, gerçeği görme ve onu dile getirememenin lanetine? Sucum neydi ki bunlar benim başıma gelmişti? Neden kimse sormuyordu? Onlar hangi duyudan yoksundu da ben lanetlenmiştim? Neden doğdu diye soran bir ben miydim? Ah, neden doğdu ki o? Bu gerçek, öldürürdü annesini. Anlasaydı eğer kendi hayatının baştan sona–bir yalana teslim edildiğini. Bu onu hemen, olduğu yerde öldürürdü. Denedim. Bir iki kez söyleyecek gibi oldum, bir keresinde onun düğününde - içimde o cesareti bulamadım. Kendimi yokladım durdum, ama cesaretim yoktu. İnsanın bedeli ne olursa olsun yapılması gereken şeyi yapmak için ihtiyaç duyduğu o çelik parçası yoktu işte bende. Ve annesi mutlu öldü, yalana inanarak.

[Hemşirenin ilyostomi kesesini ve kesenin ağzını
değiştirmesi; stomanın kontrolü; süngerle kısmi
temizlik için ARA]

BABA: Ah, ama *o* biliyordu. Biliyordu. İçten içe ondan iğrendiğimi biliyordu. Bir tek oğlum biliyordu. Sevdiklerimden

saklıyordum -ne pahasına olursa olsun, hepsini korumak için ne kadar yaşam ve sevgi feda olursa olsun, gerçeği sakla- ama bir tek o, ötesini gördü. Kimden iğrendiğimi ondan saklayamadım. O fırlak, çıkık göz üzerime çevriliyor, yarattığım ve doğurduğum bu canlı yalana karşı nefretimi okuyordu. O korkunç, fırlak sağ göz kendi iğrençliğinin bende yarattığı gizli tiksintiden haberdardı. Peder, görüyorsun ironiyi, değil mi? Annesi bana karşı kördü, bana kayıptı. Bir tek o, benim onu olduğu gibi gördüğümü anladı. Bizimki bu sırrın çevresinde şekillenen karanlık bir yakınlıktı, çünkü ben onun bildiğimi bildiğini biliyordum; o da benim bunu bildiğimi biliyordu. Paylaştığımız bilginin derinliği ve o bilgideki ortaklık aramızda dalgalanıyordu–"*Seni biliyorum*" - "*Evet ve ben de seni*" –havada korkunç bir gerilim olurdu ikimiz yalnız olduğumuz zaman, annesinin görmediği o nadir anlarda; nadiren yalnız bırakırdı bizi. Bazen–nadiren–bir keresinde, onun ilk kızının doğumunda, karım yatağın üzerinden uzanmış kızı kucakladığı sırada ben de ona doğru bakarken, gözlerini üzerimden ayırmadan çocuğu bana uzatır gibi yaptı ve gerçek, sanki ona ait bir şeyi bahşediyormuş gibi, uzattığı o güzel çocuğun sallanan başının üzerinde gidip geldi aramızda. Ağzının sağ yanını çarpıtan karanlık, küçük, yarım bir gülümsemeyle, "*Senin ne mal olduğunu biliyorum,*" diye geçirdim ve kısacık bir an gidip geldi aramızda. O da kendi gevşek, yarım gülüşüyle karşılık verdi, odadaki herkes bunu baba oğul arasındaki minnettarlık ve şükran duygularının dışavurumu sandı - görüyor musun onu neden istemediğimi? Buradaki büyük hakareti görüyor musun? Kalbimden geçenleri bir tek onun bildiğini, gerçeği bildiğini, içten içe, sevdiklerimden saklamak için perişan olduğum gerçeği bir onun bildiğini? Korkunç bir suç, benim ona duyduğum nefret ve onun bizim aramızda paylaşılan bu saklı acıdan zevk duyması, ergenliğinden itibaren, öksürüp tıksırmayı bırakıp gösterişe terfi ettiği zamanla birlikte herhangi bir ortak uzamın havasını

bozan, benim gizli acım karşısında duyduğu şen coşku. Ama durum daha da kötüleşti, büyüyüp güçlerini onaylattıkça ve dünyanın daha büyük kısmını etkisi altına alınca--kabul görünce.

[ARA]

BABA: Fakat annesi bizi pek yalnız bırakmazdı bir odada. Annesi. Gönülsüzlük. Onun da nedenini bilmediğine eminim. İçgüdüsel bir huzursuzluk, sezgi. Birbirimizi babalarla oğullara has o gergin, donuk tarzda sevdiğimize ve bu yüzden söyleyecek bu kadar az sözümüz olduğuna inanıyordu. Sevgimizin sözsüz ve aşırı yoğun olduğu için bizi böyle tuhaf bir hale soktuğuna inanmıştı. Yataktayken, çocuğa karşı "tuhaf" davranışlarımla ilgili tatlı tatlı azarlardı beni. Nadiren bırakırdı bizi aynı odada, bir şekilde aracı olduğuna inanırdı, gerginliğin ortasında. Ben çocuğa ders verirken -ona toplama çıkartma öğretirken bile masaya oturmak için binbir numara yapardı- ikimizi de koruması gerektiğine inanırdı. Bu kırıldı--ah kırdım ben bunu--ah, yüce İsa aşkına lütfen çal şu--

[Hemşirenin ilyostomi kesesini ve kesenin ağzını değiştirmesi için ARA; BABA'nm hazım gazlarının tahliye edilmesi; ödemin kateterle emilmesi; orta şiddette nefes darlığı; uzman hemşire yorulduğuna dikkat çeker ve ziyaretin kesilmesini önerir; BABA'nın uzman hemşire, hemşire ve Baş Hemşire'ye öfkelenmesi]

BABA: Kalbimden geçenleri bilmeden öldü. Tanrı, Kilise, onun ailesi, yanımda duran benim annem ve kardeşimin önünde birbirimize verdiğimiz, o ilelebet beraber olma sözüne uymadık. Sevgiden. Sevgiydi, Peder. Evliliğimiz bir yalandı ama o bilmiyordu, benim o kadar yalnız olduğumu hiç bilmedi. Yaşamımızı sessiz ve tek başına geçiriyordum. Kararım onu korumaktı. Sevgiden. Tanrım, ne çok sevdim onu. Nasıl bir sessizlik. Güç-

süzdüm. Kahrolası rezil, acınası, trajik bir şey o güçsüzl–çünkü gerçek onu bana getirebilirdi, bir şekilde onu görmesini sağlayabilirdim. Onun asıl yeteneğini, yapmaya çalıştığı şeyi. Biraz şans verilseydi. Çok şey değişirdi. Yapamadım bir türlü. Ona acı veremeyecek kadar güçsüzdüm, yararına olacak bir acıyı veremedim ona. O, onu koruyordu; ben de karımı. Ona karşı nefretim güçsüzleştirdi beni. Kendimi tanıdım: güçsüzüm ben. Yetersiz. Kendi yetersizliğimden tiksindim. Türümün zavallı bir örneğiyim. Omurgasız. Onun da bir omurgası yoktu; ama ihtiyacı da yok buna, yeni bir tür o, ayakta durması gerekmiyor: başkaları destek oluyor ona. Dahiyane bir güçsüzlük. Dünyanın ona sevgi borcu var. Dünyanın da her nasılsa inandığı o yetenekleri. Neden? Neden güçsüzlüğü yüzünden bedel ödemesi gerekmiyor *onun*? Bunun neresi adil? Kim verdi ona hayatımı? Hangi kararla verildi? Çünkü ve o da, o da gelecek yanıma, bugün, daha sonra. Saygı gösterecek, elimi tutacak, kaygılıymış rolü yapacak. Taze çiçekler, kızlarından gelen elyapımı kartpostallar. Dahice. Buraya geldiğimden beri bir gün olsun aksatmadı. Burada yatarken. Sadece o ve ben biliyoruz nedenini. Onları beni görmeye getiriyor. Sevgi dolu bir oğul diyor bütün hemşireler, sevgi dolu bir aile, ne şanslısınız, çok minnettar olmalısınız. Şükredin. Kızlarını getiriyor, beni baştan ayağa görsünler diye havaya kaldırıyor. Yatağın kenarına. Baştan kıça. Tepeden tırnağa. Onlara gözbebeklerim diyor. Tam şu anda girişte olabilir - konuştuğumuz bu sırada. Sesini alçalt. "*Gözbebeğim.*" İnsanı yer o. Yiyip bitirir. Bunu dinlediğin için sağol. Hayatımı yedi bitirdi ve beni kendi halime bıraktı. Acınacak durumdayım burada yatarken. Dinlemen kibarlıktı. Müteşekkirim. Rahibe, bir ricam var. Çabalıyorum - güç bulmaya çabalıyorum. Ölüyorum, farkındayım. İnsan gelişini hissedebiliyor yani, yola çıktığını hissediyor. Bu his, tuhaf bir şekilde tanıdık. Çok, çok eski bir dostum geliyor sanki ziyarete. Sizden bir ricam var. Günahlarının bağışlanmasını istemeyeceğim. Bir iyilik istiyorum. Dinleyin. Birazdan gelir, ya-

nında da onunla evlenmiş, ona hayranlık duyan, onu ne zaman sevindirse başını sallayan, beni bu boruların ağma yakalanmış halde yatarken görünce kendini koyverip ağlayan o tatlı karısını ve kusursuz bir sevgi gösterisi sergilediği -"Gözbebeğim"- ve ona hayranlık duyan iki kızını getirecek. Ona hayranlık duyuyorlar. Görüyor musunuz yalanın sürüp gittiğini. Eğer güçsüz olursam benden sonra da yaşayacak. Onu sevdiğine inanan kıza acı verebilecek kadar yürekli miyim göreceğiz. Kötü bir adam damgası yemeye. Yaptığım zaman. Tatsız, kindar ihtiyar. Bunun kısmen de olsa hezeyan sayılacağını umut edecek kadar güçsüzüm. İşte, bu kadar güçsüz bir insanım. Onun beni sevmesi, seçmesi, benimle evlenmesi ve çocuğunu benden yapması hataydı belki. Ölüyorum, o da gelmek üzere, bir tek şansım kaldı - gerçek, gerçeği sesli söylemek, onu teşhir etmek, esareti kırmak, dengeleri bozmak; ele geçirdiği masumları uyarmak için. Onlara nasıl baktığını bir görseydiniz, o küçük bebeklerine, o gözle, kendini beğenmiş, muzaffer, güçsüz gözkapağı geriye sarkınış-hiç kuşku duymuyor bu zevki hak ettiğinden. Zevki görev sayıyor. Birazdan buraya gelip dikilirler. Sizin gibi tutarlar elimi. Saat kaç? Saatiniz kaç? Girişi geçti, hissediyorum. Bugün de eğilip bu yatakta yatarken bana bakacak, bu parmaklıklar arasında ve borulara bağlanmış, çişini tutamayan, budala, perişan, nefes almakta bile güçlük çeken bana bakacak ve doğumundan beri yüzünde olan boşluk yine benim dışımdaki her gözden gizlenecek gözlerinde; iki gözünde birden beliren, beni böyle görme sevinci. Ve o bile bilmeyecek, kendine karşı kör, kendi de inanıyor yalana. Asıl hakaret bu. Bu, onun *coup de théâtre*[44]'ı. Kendini de aldatıyor, beni sevdiğine inanıyor, inanıyor. Bunu onun için de yapacağım. Söyleyeceğim. Onu bile etkisi altına alan bu büyüyü bozacağım. Gerçek kötülük bu; insanın kendisinin kötü olduğunu bile *bilmemesi*, değil mi? Ruhunu kurtarır diyebilirsiniz. Belki. Yürekli olsaydım. Heves. O cesareti bulabilseydim. İnsanı özgür

kılmaz mı? Vaat edilmiş değil mi Peder? Size doğrusunu söyleyeyim. Söyleyeyim mi? Affedin beni, çünkü ben. Rahibe, huzura kavuşmak istiyorum. Devreyi kapamak. Bunu odanın havasına salmak: ne olduğunu bildiğimi söylemek. Beni tiksindirdiğini ve iğrend–midemi bulandırdığını, ondan iğrendiğimi ve doğumunun katlanılmaz bir ayıp olduğunu. Belki evet, iki kolumu birden kaldırırım hatta–onca zaman önce parasını benim ödediğim roketin içinde onun boğulması gerekirken benim boğuluyor olmam tam kara mizah–

[ARA]

BABA: Tanrım, Aiskhylos. *Oresteia*: Aiskhylos. Antresi, çeviri sırasında kendini kurcalıyor. Aiskhylos, Sofokles değil. Acınası.

[ARA]

BABA: Erkeklerde uzun tırnaklar iticidir. Onları kısa ve temiz tutarsın. Benim ilkem bu.

[Göz kanaması nöbeti için ARA; bakıcının sağ göz çukurunu temizleyip merhem sürmesi; sargının değiştirilmesi]

BABA: Sonunda yaptım. İtirafımı. Size yaptım, merhametli Rahibe. Ondan iğrendiğimi değil, hayır. Onu tanısaydınız. Eğer benim gördüğümü görseydiniz çok uzun zaman önce yastıkla boğardınız onu, inanın bana. Lanet olası güçsüzlüğümün ve yönü şaşmış sevgimin beni gerçeği söyleyemeden cennete gönderdiğini itiraf ettim. Yasak gerçeği. Söylememek gerektiğini bile sesli söylemiyorlar. *Te judice.* Keşke yapabilseydim. Ah, bu güç kaybından nasıl da iğreniyorum! Keşke acıttığını bilseydiniz -hem de nasıl- ama ağlamayın. Ağlamayın. Ağlamayın. Benim için yapmayın. Hak etmiyorum - neden ağlıyorsunuz? Bana acımaya kalkışmayın. Benim ihtiyacım–acımanıza ihtiyacım yok benim. Neden değil. Hiç değil - durun hemen, görmek istemiyorum. *Durun.*

SEN [acımasızca]: Ama Baba, benim. Oğlun. Hepimiz buradayız, geldik, seni çok seviyoruz.

BABA: Peder, iyi ve çünkü ben, ben sizden bir şey istiyorum. Peder, dinleyin. O şey kazanmamalı. Bu kötülük. Siz - siz gerçeği duydunuz artık. Ne iyi. Şunu yapın: ben ölünce siz nefret edin ondan. Yalvarırım. Ölen birinin son arzusu bu. Dinimiz adına. Merhamet. Gerçeği sevdiğiniz için, Tanrı da–çünkü itiraf ediyorum: hiçbir şey söylemeyeceğim. Kendimi tanıyorum ve artık çok geç. Yapamam. Düşüncesi bile hayal. Artık içeri girmiştir bile, hediyelerle. Bebekleri kaldırıp bana göstermek için. Düşünmesi güzel ama gerçekleştirmem imkansız, kendimi iğrenç ve rezil gerçekle Lazarus gibi dirilteceğimi sandım - çanım nerede? Yatağın çevresine toplanacaklar ve onun zayıf gözü karısının çocukça gevezelikleri arasında bana dikilecek. Kollarında bir çocuk olacak. Gözü benimkiyle buluşacak ve ıslak kırmızı, labial dudağı aramızdaki kabul karşısında görünmez bir şekilde kıvrılacak, ben çabalayıp duracağım kollarımı kaldırıp son nefesimle büyüyü bozmaya, tahttan indirmeye - onu teşhir etmeye, çok uzun zaman önce onu ayağa kaldırayım diye annesine yaptığı kötülüğü suçlamaya. Peder, *judicat orbis*. Daha önce hiç yalvarmadım. Şimdi tek dizimin üzerindeyim - harcamayın beni. Yalvarırım. Benim için iğrenin ondan. Benim adıma. Bunu sürdüreceğinize söz verin. Bu, sürüp gitmeli sonsuza. Ben güçsüzüm, yükümü alın, hizmetkarınızı kurtarın *te judice* çünkü senin olan -yok-

[Ağır nefes darlığı nöbeti için ARA; sağ göz çukurunun sterilizasyonu ve kısmi anestezisi; doktor çağrılır]

BABA: Beni bırakmayın. Benim çanım olun siz. Kıyınetsiz yaşam, hepiniz için. Yalvarırım. Bu korkunç sessizlikte ölmeyeyim. Bu yüklü ve gebe boşluk dört bir yanı sarmış. O gözün altındaki ıslak ve açık, her şeyi emen delik. O korkunç göz yaklaşıyor şimdi. Nasıl bir sessizlik.

BİR TÜR HEDİYE OLARAK İNTİHAR

Bir zamanlar bir anne vardı, duygusal bakımdan çok zor günler geçiren, içten içe.

Hatırladığı kadarıyla hep zor günler yaşamıştı, çocukken bile. Çocukluğunda olup bitenlerden çok azını hatırlıyordu, ama hatırladıkları kendinden nefret, dehşet ve umutsuzluk duygularıydı ve bunlar sanki hep onunla birlikteydi.

Nesnel bir perspektiften, bu anne adayının üzerine küçük bir kızken çok ağır, ruhsal bir pislik bindiği ve bu pisliğin bir kısmının ebeveyn tacizi sayılabileceğini söylemek yanlış olmazdı. Çocukluğu bazılarınınki kadar kötü geçmemişti, ama hiç de gülük gülistanlık sayılmazdı. Bütün bunlar, doğru olsa bile, sorunu dile getiremez.

Sorun şuydu ki gelecekte anne olacak kadın, hatırlayabildiği kadar küçük yaşlardan itibaren kendinden nefret etmişti. Yaşamdaki her şeye endişeyle bakıyordu; sanki her fırsat ya da olay, tembellikten ya da aptallıktan doğru dürüst hazırlanamadığı, aşırı önemli bir sınav gibiydi. Ağır bir cezadan kaçınmak için böyle sınavlarda tam not almak gerekiyormuş gibi hissediyordu.* Her şeyden korkuyor ve bunu belli etmekten de korkuyordu.

Anne adayı, daha küçük yaşlardan itibaren, hissettiği bu müzmin ve korkunç baskının kendi içinden kaynaklandığını

* Bu arada, anne ve babası onu dövmemiş, hatta gerçekten disipline sokmaya kalkışmamış ve ona baskı da yapmamıştı.

biliyordu. Kimsenin hatası değildi. Bu yüzden de kendisinden daha da çok nefret ediyordu. Tamı tamına kusursuzluk beklentisi içindeydi kendinden ve kusursuzluktan uzaklaştığı zamanlarda onu ucuz bir ayna gibi paramparça etmekle tehdit eden katlanılmaz ve boğucu bir umutsuzluğa kapılıyordu.* Bu fazlasıyla yüksek beklentiler, yaşamının her alanında, özellikle de başkalarının onayına ya da kınamasına açık alanlarda hissediliyordu. Akranları onun enerjisine, kararlılığına, görünümüne, zekasına, tavrına ve başkalarının ihtiyaçları ve duygularına gösterdiği bitmek bilmez ilgiye imrenir gibi görünürlerdi;** yakın dostu çok azdı. Ergenliği boyunca öğretmenler, işverenler, grup liderleri, rahipler ve Fakülte Öğrenci Birliği'ndeki danışmanları geleceğin genç annesinin "kendisinden çok, çok yüksek beklentileri varmış gibi göründüğü" yorumunu yaptılar ve bu yorumlar genellikle nazik bir ilgi ya da sitem havasında dile getirilse de, içerdikleri o hafif ama açık onay -otoritelere özgü o nesnel takdir ve tasvip etme tavrı- havasını fark etmemek imkansızdı; gelecekte anne olacak kadın (o an için) her koşulda tasvip edildiğini hissediyordu. Ve görüldüğünü hissediyordu: standartları *yüksekti*. Kendine karşı acımasızlığı ona sefil bir gurur veriyordu.***

Büyüdüğü zaman, bunu kendi içinde çok ağır bir şekilde yaşadığını söylemek yerinde olacak.

---

* Annesi ve babası dar gelirliydi, fiziksel açıdan kusursuz değillerdi ve pek zeki de sayılmazlardı - çocuğun farkına varmış olmaktan hicap duyduğu özellikler.

** *Kasmamak* ya da *kafayı takmamak* gibi deyişler bu sırada kullanıma girmemişti (aslında, *ruhsal pislik* de girmemişti; *ebeveyn tacizi* hatta *nesnel perspektif* bile kullanıma girmemişti.)

*** Aslında, anne ve babasının onu cezalandırmaktan çok küçükken vazgeçmelerinin bir nedeni de, kızlarının herhangi bir yetersizlik ya da ihlal yüzünden kendisini çok acımasız bir şekilde paylaması, bu yüzden de ona ceza vermenin "köpek tekmelemek gibi" gibi olacağını düşünmeleriydi.

Anne olduğu zaman, her şey daha da zorlaştı. Annenin kendi küçük çocuğundan beklentileri de, görünüşe göre, aşırı yüksekti. Ve çocuk bunları karşılayamadığı zaman, annesinin doğal eğilimi nefret oluyordu. Başka deyişle, ne zaman o (çocuk) annesinin aslında, içinde, sahip olduğunu hissettiği yüksek standartlardan taviz verecek gibi olsa, annenin kendine duyduğu içgüdüsel nefret dışa ve aşağıya, çocuğun kendisine yansıma eğilimi gösteriyordu. Bu eğilim, annenin zihninde kendi kimliğiyle küçük çocuğunun kimliği arasında çok küçük ve belli belirsiz bir ayrım olduğu gerçeğiyle birleşiyordu. Çocuk, küçültücü ve fazlasıyla çarpık bir aynada annenin kendi yansıması gibiydi bir bakıma. Bu yüzden ne zaman kaba, kibirli, hain, karanlık, bencil, acımasız, asi, tembel, budala, hırslı ya da çocuksu davransa, annenin en derin ve en doğal eğilimi ona nefret duymak oluyordu.

Ama ondan nefret edemiyordu. İyi bir anne kendi çocuğundan asla nefret edemez ya da onu yargılayamaz, incitemez veya ona zarar vermek isteyemez. Anne bunu biliyordu. Ve bir anne olarak kendisinden beklentileri, tahmin edileceği üzere, aşırı yüksekti. Bu yüzden de ne zaman "hata yapsa," "çıkışsa," "sabrı taşsa" ve çocuğa duyduğu (kısacık da olsa) tiksintiyi ifade etse (hatta sadece hissetse) anında katlanılmaz bulduğu bir kendi kendini suçlama ve umutsuzluk girdabına sürükleniyordu. Yani anne savaştaydı. Beklentileri temel bir çatışma içindeydi. Hayatı pahasınaymış gibi üstlendiği bir çatışmaydı bu: Çocuğuna karşı duyduğu içgüdüsel tatminsizliği aşmaya çalışmakta başarısız olursa kendi içinde uygulamak zorunda kalacağı korkunç, sarsıcı bir cezayla karşılaşacaktı. Başarılı olmakta, bir anne olarak kendine yönelik beklentilerini tatmin etmekte, bedeli ne olursa olsun bunu yapmakta -umutsuzca- kararlıydı.

Nesnel bir perspektiften bakıldığında, anne kendi kendini denetleme çabasında feci başarılıydı. Çocuğa karşı tavrı, dışarıdan bakıldığında tartışmasız bir şekilde sevecen, şefkatli, anla-

yışlı, sabırlı, sıcak, coşkulu ve koşulsuz görünüyordu; herhangi bir biçimde yargılama, burun kıvırma ya da sevgisini çekme yeteneğinden yoksundu. Çocuk ne denli nefret uyandırırsa, anne kendisini o denli sevecen olmaya mecbur hissediyordu. Tavırları, olağanüstü bir annenin nasıl olması gerektiğiyle ilgili standartlar açısından kusursuzdu.

Buna karşılık, küçük çocuk da, büyüdükçe, anneyi yeryüzündeki bütün her şeyden daha çok seviyordu. Eğer hissettiklerini gerçekten dile getirme yeteneği olsaydı, çocuk kendisini hiç hak etmediği bir talihle bütün yeryüzünün en iyi, en sevecen, en sabırlı ve güzel annesine sahip olan çok kötü, iğrenç bir çocuk gibi hissettiğini söylerdi.

Çocuk büyürken annesi içten içe kendi kendinden nefret ve umutsuzluk duygularıyla yüklenmişti. Elbette, çocuğun yalan söylemesinin, hile yapmasının ve komşuların ev hayvanlarını korkutmasının onun hatası olduğunu hissediyordu; elbette ki çocuk bütün dünyaya onun bir anne olarak grotesk ve acınası yetersizliklerini göstermekteydi böylece. Bu yüzden, sınıfındaki UNICEF parasını çaldığı ya da bir kediyi kuyruğundan tutup yandaki tuğla evin keskin köşesine tekrar tekrar çarptığı zaman, çocuğun grotesk kusurlarını kendisi üstlendi; çocuğun gözyaşlarını ve kendi kendine yönelttiği suçlamaları, kendisini bu olanaksız beklentiler ve acımasız yargılar ve sonu gelmeyen ruhsal pislikler dünyasındaki tek sığınakmış gibi gösteren koşulsuz sevgiyle dolu bir bağışlayıcılıkla ödüllendirdi. Oğlan büyürken anne onda kusurlu olan her şeyi kendi içine aldı, sakladı ve böylece onu özgürleştirdi, kurtardı ve yeniledi; bütün bunlar onun kendi içindeki nefret fonuna eklense bile.

Çocukluğu ve ergenliği böylece sürüp gitti; öyle ki çeşitli ehliyet ve ruhsatlara başvuracak kadar büyüdüğü zaman annesi, derinlerde, neredeyse tepeden tırnağa nefretle doluydu: kendisi-

ne karşı, kusurlu ve mutsuz çocuğa karşı, olanaksız beklentileri ve acımasız yargıları olan bir dünyaya karşı nefretle dopdolu. Elbette bunların hiçbirini dile getiremezdi. Ve böylece -bütün çocuklar gibi sadece annelerden bekleyebileceğimiz o kusursuz sevginin karşılığını vermeye can atan- oğul, bütün bunları onun yerine dile getirdi.

İĞRENÇ ADAMLARLA KISA GÖRÜŞMELER

K.G. No: 20 12-96
NEW HAVEN, CONNECTICUT

"Akıl almaz derecede korkunç, gaddarca saldırı ve kaçırılma olayını anlatana ve ölümün kıyısından döndüğünden bahsedene dek ona aşık olmamıştım ama."

S.

"Açıklayayım. Kulağa nasıl geldiğinin farkındayım, emin olun. Açıklayabilirim. Yataktaydık, bir şeylerin tetiklemesi ya da çağrışımıyla, otostop çektiğini ve önceden de suç işlemiş psikotik bir saldırgan olduğunu sonradan anladığı birinin arabasına bindiğini, adamın onu ıssız bir yere götürüp tecavüz ettiğini, müthiş bir dehşet ve korku hissederken aklını başına toplamasa onu kesinlikle öldürmüş olacağını söyledi. Adamın onu sağ bırakmaya razı olmasını sağlayan şeyin niteliği ve içeriği hakkında ne düşünebileceğime aldırmadan."

S.

"Ben de yapmazdım. Kim yapar ki artık, böyle bir çağda, her–psikopatların, seri katillerin kartvizit bastırdığı bir çağda? Günümüz şartlarında herhangi birinin tırnak içinde kendi kaşındığına dair herhangi bir şey ima etmek istemem, bu mevzuya girmeyelim bile, ama böyle bir davranışın sergilenmesi devrede olan yargının niteliği hakkında bir duraksamaya yol açıyor, emin olun, ya da en azından naifliğin–"

S.

"Fakat belki de tipi göz önünde bulundurulduğunda o kadar da inanılmaz sayılmazdı, tırnak içinde Organik Gevrekçi[45], ya da post-Hippie veya New Age tayfası diye nitelenebilecek tipi bağlamında; bilirsiniz, sınıflandırmanın gelenekten sayıldığı üniversite ortamlarında onlara Organik Gevrekçiler ya da basitçe Organikçiler derdik. Prototip sandaletler, işlenmemiş lifli gıdalar tüketmeler, tuhaf bir gizemcilik, duygusal patavatsızlık, karman çorman uzun saçlar, toplumsal konularda aşırı liberallik, küçümsedikleri ailelerinden aldıkları finansal destek, çıplak ayaklar, ne idüğü belirsiz çakma dini inançlar, hijyene aldırışsızlık, yıvışık ve biraz kapalı bir konuşma tarzı, bütün o bildik barış-ve-sevgi temalı post-Hippie sloganları hani şe–"

S.

"Şehir merkezindeki parkta büyük bir açık hava konseri-tiregösteri-sanatları festivali gibi bir şey – kız götürme hadisesiydi, yalın ve basit. Olduğundan daha hoş ya da tesadüfiymiş gibi göstermeye çalışmayacağım. Ve çıkarcı görünme riskini alarak prototip Organikçi morfolojisinin hemen ilk bakışta belli olduğunu, sahnenin öte yanından bile fark edildiğini, bu durumun götürme yaklaşımının ve taktiğinin koşullarını belirleyerek olayın tamamını müthiş kolaylaştırdığını kabul edeceğim. Oradaki kadınların yarısı–pek öyle sanılmaz ama buralarda genç ve eğitimli kızlar arasında çok nadir bir tipolojidir bu. Bu hangi festivaldi ya da biz üçümüz orada ne arıyorduk, bilmek istemezsiniz, emin olun. Ben her şeyi göze alıp onu kesinlikle tek gecelik bir hedef olarak sınıflandırdığımı ve ilgimin neredeyse tamamının güzelliğine dayandığını itiraf edeceğim. Cinsel açıdan çekiciydi, seksiydi. Pançosunun altında bile çarpıcı bir vücudu vardı. Beni çeken de vücudu oldu. Yüzü biraz tuhaftı. Çirkin değil de, eksantrik. Tad'e göre gerçekten de seksi bir piliçti. Yine de onu kon-

serde battaniyesinin üzerinde görür görmez tek gecelik bir hedef olarak belirleyip çevresinde yamyam gibi dolandığım suçlaması karşısında *nolo*[46] derim. Organikçi soyuyla bundan önce bazı ilişkilerim olduğundan, tek gecelik koşulu New Age tayfasıyla bir geceden daha fazla *konuşmak* zorunda kalmanın korkunç katlanılmazlığı yüzündendi. Bana katılsanız da katılmasamz da sanırım anladığınızı varsayabiliriz.

S.

Yaşam-aslında-güllük-gülistanlık temalı *yüzeysellikler*, ciddiye alınanızı güçleştiriyor; onları sömürüyormuşsunuz gibi bir hisse kapılıyorsunuz.

S.

Yüzeysellik, salaklık veya entelektüel omurgasızlık, bir bakıma kendini beğenmiş bir naiflik hali. Hangisi sizi daha az rencide ediyorsa onu seçin. Ve evet, üzülmeyin, bütün bunların kulağa nasıl geldiğinin farkındayım ve beni ona çeken şeyin ne olduğunu betimleme tarzımdan yola çıkarak geliştireceğiniz yargıları tahmin edebiliyorum. Ama eğer bunu size gerçekten istediğiniz gibi açıklayacaksam acımasızca dürüst olmaktan başka şansım yok; yeterince deneyimli, eğitimli bir insanın sıradışı biçimde iyi görünen ve yaşam felsefesi yüzeysel, özensiz ve açıkçası tiksinti verici olan bir kıza bakış açısıyla ilgili örtmece yaparak sözde hassasiyet gözetmek yerine dürüst olacağım. Sabırsızlık ve hatta tiksinti duymamanın güçlüğü hakkında söylediğim şeyleri anlayıp anlamama konusunda *endişeleniyormuş* gibi *yapmadığınız* için sizi takdir etmeliyim - ikiyüzlüler ve kendileriyle çelişiyorlar; yağmur ormanları, benekli baykuşlar, yaratıcı meditasyon, kendini iyi hissetmeye odaklı psikoloji, uzun ömür gibi konulara gösterdikleri zorunlu heyecan, otorite sandıkları şeye bağnaz bir güvensizlik duymaları ama bir kere bile durup kendi tırnak içinde aykırı giyimleri, konuşma tarzları ve tavırlarının tekdüzeliğinde

örtülü olan katı otoriterliği sorgulamayışları. Hem üniversitede hem de ikinci yılını geride bıraktığım yüksek lisans öğrenimim boyunca çalışmış biri olarak bir genelleme yapayım: yırtık kotlu bu zengin veletlerin Apartheid'ı protesto etmekten anladıkları Güney Afrika mahsülü otu boykot etmektir.Silverglade bunlara İçe Dönükler derdi. Kendinden memnun bir naiflik hali, geleneksel Amerikan yaşam tarzını benimsedikleri için tırnak içinde tutsak ya da tuzağa düşmüş gibi hissedenlere karşı duydukları sözde şefkatteki küçümseme. Ve bunun gibi ve bunun gibi. İçe Dönüklerin hiçbir zaman düşünmüyor olmaları bu dürüstlük ve tasarruf sayesinde– kendilerinin de ait oldukları kültüre dair her şeyi yansıttıklarından habersizler ve muhalif olduklarını sanıyorlar; narsizmleri, materyalizmleri ve kendilerinden hoşnutlukları, olan bitene sorgusuz ayak uydurmaları–sözde yaklaşmakta olan Yeni Çağ'ın gamsız teleolojisinin Manifest Destiny[47] ya da Reich'la veya Kültür Devrimi'nin proletarya diyalektiğiyle aynı kültürel bokun soyu olmasındaki ironiyi düşünmüyorlar. Hepsi aynı bunların. Ve üstelik onları aynı kılan şeyin aslında farklılıklarına duydukları inanç olduğu hiç akıllarına gelmiyor.

S.

"Anlatsam şaşarsınız."

S.

"Tamam, biraz horgörü var yaklaşımın içinde. Öyle rastgele yanından geçiyorsun, uzandığı battaniyenin yanına çökerek konuşmaya başlıyorsun, battaniyenin saçaklarıyla boş boş oynayarak kızı kaldırmak için ciddi bir ilgi ve yakınlık havası yaratıyor ve bir yandan da kurduğun muhabbet aranızda bir yakınlık duygusuna bu kadar kolay yol açtı diye neredeyse pişman oluyorsun; bu tipin karşısındakini candan bir insan saymasını sağlamanın bu denli kolay olması karşısında onu istismar ediyormuş gibi hissetmemek elde değil - daha o sevimli ağzını aralamadan

önce, ne söyleyeceğini kestiriyorsun. Tad, kızın tertemiz ve kusursuz, çakma bir sanat eseri gibi göründüğünü ve insanda satın alıp eve götürme isteği uyandırdığını ve bi–

S.

"Hayır, hiç değil, çünkü burada sınıflandırmanın utangaç bir şaşkınlıkla kaba bir samimiyet karışımı içeren bir taktik dayattığını açıklamaya çalışıyorum. Sözde itirafta bulunmayı azıcık bile olsun makul göstermeye yetecek denli yakınlık kurulduğu anda hemen hassas-tire-acılı bir yüz ifadesi takındım ve aslında battaniyesinin yanından öylesine geçmediğimi ve birbirimizi tanımadığımız halde yanına yaklaşıp merhaba demek için gizemli ama yoğun bir istek duyduğumu, nedense ona dair bir şeyin beni aslında yanına bilinçli olarak yaklaşıp konuşmaya sürüklediğini çünkü onu ta platformun oradan görüp gizemli ama yoğun bir duygusal enerji, sanki onun varlığının derinliklerinden akan bir enerji hissettiğimi ve eğilip kendimi tanıttığımı ve onunla konuşmaya başladığımı çünkü onunla yakınlık kurup karşılıklı olarak doyurucu ve zevkli biçimde sevişmek istediğimi ama bu doğal arzuyu tırnak içinde itiraf etmekten utandığım için önce neden yanına geldiğimi açıklamak için bir şeyler uydurduğumu, fakat şimdi ruhunda sezdiğim gizemli zarafet ve cömertliğin kendimi daha önce söylediklerimi uydurduğumu itiraf edecek kadar huzurlu hissetmemi sağladığını "sözde" itiraf ettim. Retorik açıdan *Merhaba* ve *uydurmak* gibi çocuksu sözlerin *doyurucu*, *enerji* ve *huzurlu* gibi yumuşak soyutlamalarla kendine özgü bir şekilde karışmış olmasına dikkat edin. İçe Dönüklerin ortak dili böyle. Aslında onu gerçekten sevdiğimi fark ettim, bir birey olarak - bütün bu konuşma sırasında yüzünde hoşnut bir ifade vardı ve gülümsememek çok zordu; zaten istemsiz bir gülümseme ihtiyacı, var olan en iyi hislerden biridir, değil mi? Bir bardak daha? Bir bardak daha içme vakti, değil mi? Hayır mı?"

S...

"Evet ve eski deneyimlerimden, dişi Organikçi'nin tırnak içinde burjuva kadınların ezber ve ikiyüzlülük dolu tutumları diye nitelediği şeylere muhalefet ederek kendi tavrını oluşturduğunu biliyordum. Bu yüzden rencide olmaz, edep ve terbiyesizlik kavramlarını reddettiği için en kaba ve itici şeylerde bile sözde dürüstlüğü içtenlik ve saygının kanıtı olarak görür, dolayısıyla tırnak içinde gerçekçi olursanız, benliğine saygı gösterdiğiniz izlenimini yaratırsınız. Onu olmadık kurgularla bunaltmayıp en temel doğal enerji ve arzularınızı açığa vurduğunuzu düşünmesini sağlarsınız. Tabii bir de -kızgınlığınızı ve tiksintinizi artıracaktır bu, eminim- her tipten aşırı derecede, akıl almaz hoşlukta kadınların hepsi de, deneyimden söylüyorum, *saygı* fikrine yönelik standart bir takıntı geliştirmiştir ve kendilerine yeterince derinden ve bütünüyle saygı gösterildiğini hissettirecek olan bir adam için hemen her yerde, her şeyi yaparlar. Herhalde bunun, başkalarının da sizi sizin kadar ciddiye aldığına inanmaya yönelik psikolojik ihtiyacınızın özel ve dişil bir çeşidinden başka bir şey olmadığını belirtmeye gerek yok. Psikolojik ihtiyaçlar söz konusu olduğunda gayet normal; ama yine de başka insanlardan herhangi bir şey almaya yönelik derin ihtiyaçların bizi kolay av haline getirdiğini unutmayalım. Yüzünüzdeki ifadeye bakarak bu kaba samimiyet hakkında *sizin* ne düşündüğünüzü görebiliyorum. Bedeni, benim bedenimin cinsel açıdan çekici bulduğu ve birleşmek istediği bedendi; olay bundan daha yüce ya da karmaşık filan değil. Şunu da ekleyeyim, kendisinin gerçekten de Organikçi tayfadan olduğu anlaşıldı. Amerikan kereste sanayine karşı saplantısal bir nefret besliyordu ve Yakın Doğu'nun o bol apostroflu olduğu için adını doğru söylememe imkan olmayan dinlerinden birinin mensubu olduğunu, vitamin ve mineralleri hap olarak değil kolloidal süspansiyon biçiminde almak gerektiğine inandığını falan söyledi ve sonra, duygusuzca birbiri ardına

attığım adımlar ardından birden bir baktık ki benim evimdeyiz ve benim ona yapmak istediğim şeyi yapmışız ve o standart yatay pozisyonda karşılıklı övgü ve onaylamalarımızı bildirmişiz. O, ne idüğü belirsiz Levanten dini inancının enerji alanları, ruhlar ve ruhlar arasındaki bağlarla ilgili görüşlerini sürekli tırnak içinde odak dediği bir şey üzerinden anlatmaya koyulmuştu. Sevgi sözcüğünü, sürekli tekrarla iyice basmakalıp hale gelse de gayet ciddi biçimde kullanıp duruyordu, şimdi en azından tırnak içine almak gerektiğine dair herhangi bir farkındalık sergilemeksizin. Sanırım daha en başından beri benim de sabahleyin, kuşkucu bir azınlık dışında herkesin yapmaya bayıldığı o telefon numarası alışverişini yaptığımız sırada ona o özel sahte numarayı vermeyi planladığını söylemem lazım. Numara verme. Tad'in hukukta haksız fiiller pratik çalışma grubundaki birinin büyük amcası ya da dedesi veya başka bir şeyinin Milford'un hemen dışında bir yazlık evi varmış, oraya gittiklerinde illa bir telefonları oluyormuş ama makineleri ya da hatları yokmuş, yani özel numarayı verdiğin biri aradığı zaman sadece çalıyor ve çalıyor, böylece birkaç gün boyunca kız verdiğin numaranın gerçek numaran olmadığını anlamıyor ve senin ya çok meşgul ya da kayıplarda olduğunu, o yüzden onu aramadığını düşünüyor. Bu da duygu*larının incinmemesini* sağlıyor ve bu yüzden de, kabul ediyorum, peki, ama ben de iyi sö–"

S.

"Hiçbir şey içmemişken bile öpüşünde içki tadı olan, gözalıcı bir kız. Frenküzümü, çilek, jelibon. Şehvetli ve yumuşacık. Tırnak aç kapa."

S...

"Evet ve böylece hikayede otoyolda tasasızca otostop çekiyor ve tam da o gün elini kaldırır kaldırmaz duran arabadaki herif, meğer–bindiği anda hata yaptığını anladığını söyledi. Arabaya.

Arabadaki enerji alanı dediği şeyden anlamış, öyle dedi ve korku hissi bindiği anda ruhunu sarmış. Tabii arabadaki herif çok geçmeden otoyoldan çıkıp ıssız bir yere doğru basmış gaza, zaten psikotik tecavüzcüler hep böyle yaparlar, *acımasız seks katliamı* ve *kimliği belirlenemeyen ceset* izci grubu ya da amatör botanikçi vb. tarafından bulundu haberlerinin hepsinde hep *ıssız yer* diye yazar, herkes bilir bunu. O da dehşete kapılmış, adam daha otoyoldayken gitgide daha ürkütücü ve psikotik bir tavır takınmaya başlamış, biraz sonra bulduğu ilk ıssız yere daldığında bunları aklından geçirmiş olmalı."

S.

"Söylediğine göre arabanın kapısını kapatıp yola çıktıkları ana kadar psikotik enerji alanını hissetmemiş, o zaman da artık çok geçmiş. Bu konuda melodramatik davranmadı ama korkudan tam anlamıyla felç olduğunu söyledi. Herif manyakça sırıtmaya ve tuhaflaşmaya başlayıp annesinden ne kadar nefret ettiğini ve kadının LPGA[48] onaylı golf sopasının takozuyla ona tecavüz edip sonra da 106 kere bıçaklamayı hayal ettiğini vs. öylesine söylediği anda neden kapıyı açıp aşağıya atlamadığını düşünüyorsunuz tabii siz de benim gibi. Ama burada da hızla ilerleyen bir arabadan kendini atıp saatte yüz kilometreyle şoseye çarpma olasılığını hatırlattı - hiçbir şey olmasa bir bacağını kırar insan, sonra adam dönüp geri gelmesin diye kendini yolun kıyısındaki çalılıklara sürüklemeye çalışırsın, ama tabii saatte yüz kilometre hızla şoseye düşmeyi onun yanında kalmaya tercih ettiğin için adamın daha da öfkeleneceğini unutmamak lazım, psikotik tecavüzcülerin red karşısında hoşgörülerinin epey kısıtlı olduğu göz önünde tutulursa, vesaire."

S.

"Adamın tavrı, gözleri, arabadaki tırnak içinde enerji alanı - ruhunun derinliklerinde hemen o anda adamın niyetinin ona acımasızca tecavüz, işkence edip öldürmek olduğunu anladığını

söyledi. Ben de inandım bu dediklerine, insan sezgiyle tehlike epifenomenini duyumsayabilir, birinin tavırlarından psikozunu hissedebilir - bir ölüm kalım meselesi söz konusuysa sezginin geçerli olabileceğini kabullenmek için enerji alanları ya da altıncı his mavralarını yemek gerekmez. Hikayeyi anlattığı, yeniden yaşadığı sırada nasıl olduğunu tarif etmeye nereden başlasam boş; çıplak, saçları sırtına dökülmüş, dağınık yatağın ortasında düşünceli bir halde bacaklarını çaprazlayarak oturmuş, katkı maddeleriyle dolular diye tehlikeli olduklarını söylediği ve filtrelerini çıkarttığı ultra light Merits sigaralarından tüttürüyor -orada sigaraları *peşpeşe içerken* tehlikeden bahsediyor, o kadar mantıksızdı ki tek söz bile söyleyemedim- evet ve Aşil tendonunda kabarcık gibi bir şey vardı, sandaletlerinden olmuştu, gövdesinin üstünü vantilatörün esintisini yakalamak üzere eğiyordu ve bu yüzden ay dışarıda yükseldikçe kırılma açısı değişen ayışığı huzmesinin içine girip çıkıyordu ve--tek söyleyebileceğim şey sevimli olduğu. Ayaklarının altları kirli, neredeyse kararmış. Ay o kadar yuvarlak ki patlayacakmış gibi görünüyor. Ve her yana dökülen o uzun saçlar, daha da güzel–kadınların neden saç kremi kullandıklarını anlamanızı sağlayan, güzel, parlak saçlar. Tad'in yakın dostu Silverglade bana sanki başından saç değil de saçından baş çıkmış gibi göründüğünü söylemiş ve onun türünde kızışma döneminin ne kadar sürdüğünü sorup ho ho diyerek salyalarını akıtmıştı. Korkarım, benim belleğim görselden çok dilsel. Altıncı kattayız ve yatak odamda hava biraz boğucu; sanki vantilatör soğuk su püskürtüyormuş gibi yapıyor ve rüzgarı ona çarparken gözlerini kapatıyor. Söz konusu psikopat ıssız yere varıp asıl niyetinin ne olduğunu belli edince -anlaşılan belli birtakım planların, yordamların ve uygulamaların detaylarını anlatıyor- kız hiç şaşırmıyor, arabasına bindiği sırada uğursuz bir şekilde hastalıklı ruhsal enerjisinden onun ne tür bir zavallı ve ne amansız bir psikopat olduğunu, bu ıssız yerde nasıl bir etkile-

şime doğru yöneldiklerini anlamış, eğer herifin onu öldürmesini güçleştirecek derin bir ruhsal bağlantı kurmaya odaklanmazsa birkaç gün sonra amatör bir botanikçinin açığa çıkaracağı tüyler ürpertici bir keşife malzeme olacağını anlamış. Bunlar onun sözleri, böyle sahte bir terminoloji kullanıyordu - kendimi hikayeye o kadar kaptırmıştım ki terminolojisini bir tür yabancı dil gibi alıyor ve onu yargılamaya ya da açıklamaya davet etmeye kalkışmıyordum, sadece *odak* sözünün mensup olduğu dinde dua etmek yerine kullanılan ne idüğü belirsiz bir örtmece olduğunu varsaymaya karar vermiştim; böylesine umutsuz bir durumda hissedilecek şok ve korkuya nasıl tepki vermesi gerektiğini kim kesin olarak söyleyebilir, duanın uygun olmayacağını kim iddia edebilir diye düşündüm. Siperler ve ateistler[49] mevzusu gibi bir şey işte. En iyi hatırladığım şey de bu sırada, ilk kez, onu dinlemenin pek o kadar zor olmadığı - ilgiyi kendisinden uzaklaştırıp hikayeyi öne çıkartarak anlatabilmek gibi beklenmedik bir becerisi vardı. İtiraf etmeliyim ki ilk kez onu hiç de sıkıcı bulmuyordum. Bir tane daha ister misin?"

S.

"Bazı güzel kadınların bir öykü ya da anektod anlatırken başvurdukları o en can sıkıcı yöntemleri kullanmıyordu; hikaye konusunda, bana anlatmak konusunda o kadar melodramatik davranmıyordu, bazı insanlar gibi olayı anlatırken sahte bir rahatlık takınmıyordu, öyküdeki dramı artırmak ve/veya kendini rahat ve sofistike göstermek amaçlı bir tarzda doğal olmayan dingin pozlar da atmıyordu –güzel kadınlar insanların ilgisini çekmeye fazlasıyla alışıklardır ve bu ilgiyi denetlediklerini hissetmek isterler, onlara gerekli derecede ilgi gösterdiğinize güvenmek yerine sizin ilginizi türüne, derecesine varıncaya kadar denetlemek isterler. Eminim siz de fark etmişsinizdir bunu çok çekici kadınlarda, ilgi gösterildiği anda hemen poza girerler, doğal görünmeye çalışan ama gösterişe dayalı bir rahatlık pozu

bile olabilir bu. Kısa sürede sıkar. Ama çekiciliğine ve anlatacak dramatik bir öyküye sahip olmasına rağmen hiç poz yapmıyordu ya da öyle görünüyordu. Dinlerken bu, çok etkiledi beni. Olayı anlatırken hiç poz takınmıyormuş gibiydi, ilgiye açıktı ama hevesli değil - ilgiden rahatsız olmuyordu, ilgi gösterince beni hor görmeye ya da rahatsızlık göstermeye kalkışmıyordu ki bundan da nefret ederim. Güzel kadınların bazılarının seslerinde bir şey vardır, ya tiz ya tekdüzedir ya da makineli tüfek gibi gülerler ve insanın yanlarından dehşetle kaçası gelir. Konuşurken tizleşmeyen, düzgün, alto bir sesi vardı; O'ları uzatmıyor, genizden gelen ağlamaklı bir hava taşımı–insanı deliye çeviren *falan filan, hani* ve *yani* gibi sözcükleri de gayet ekonomik kullanıyordu. Kikirdemiyordu da. Gülüşü olgun bir gülüştü; tok, kulağa hoş geliyordu. Anlattığı hikayeyi gitgide artan bir dikkatle dinlerken ilk kez o anda üzüntü ya da melankoli hissettim; hikayeyi anlatış biçiminde hoşuma giden nitelikler onu parktan kaldırdığım sırada küçümsediğim niteliklerle hemen hemen aynıydı."

S.

"En önemlisi de -ironik olsun diye demiyorum bunu- *içten* görünmesiydi, kendinden hoşnut bir naiflikti belki de ama psikopatla karşılaşmasını anlatışını dinlediğim sırada çekici ve çok etkileyiciydi, tümüyle hikayeye odaklanmamı sağlıyordu ve böylece neredeyse korkunç derecede canlı ve gerçekçi bir biçimde onun ya da herhangi birinin böyle bir durumda nasıl *hissetmiş* olabileceğini anlamama yardımcı oluyordu. Tam bir tesadüf eseri kendisini karşısında bulduğu, ölüm meleği olduğunu iddia eden, psikotik bir neşeyle bir gülüp bir bağıran, arabanın bagajında sakladığı çeşitli kesici aletler hakkında ürkütücü şarkılar söyleyerek coşan, o aletlerle başkalarına neler yaptığını ve şimdi ona ne yapmayı tasarladığını bütün detaylarıyla anlatan koyu tenli ve kot yelekli bir adam onu ıssız bir ağaçlığa sürüklediği sırada nasıl hissetmiş olabileceğini anlıyordum. Bunu sağlayan–

duygusuz içtenliği sayesinde tırnak içinde *korku ruhumu sardı* gibi ifadeleri, televizyon klişesi ya da melodram niyetine değil sadece nasıl hissetmiş olabileceğini gösteren, saf korku dalgalarıyla gidip gelen şok ve gerçekdışılık duygularını, bu büyüklükte korkunun katışıksız duygusal *şiddetini* ve katatoni ya da şok veya sanrı haline girme arzusunu anlatmaya yönelik, özellikle ustalıklı olmasa da içten çabalar olarak aldım. Issız yerin derinliklerine doğru sürüklenirken bunun hata olduğu, otobanın kenarına çeken ilk araba olan egzozu patlak 1987 model kestane rengi Cutlass'a binmek gibi basit ve rastgele bir hareketin soyut başka birinin değil bizzat kendi, kişisel ölümünle ve üstelik seninle ya da karakterinin içeriğiyle en ufak ilişkisi olmayan birinin elinde, sanki karakter ve niyet ve sonuç arasındaki ilişki hakkında anlatılan her şey acı bir yalanmış gibi, başından–"

S.

"–sonuna dek, histeri ve çözülmenin sırayla bastırdıklarını hissediyor ve siper ararcasına yaşamın için pazarlık yapıyorsun ya da katatonik bir şekilde ortamdan koparak kafanın içindeki gürültüye gömülüyorsun; zihninde dallanıp budaklanan o fikre yoğunlaşıyorsun; yani tesadüfi, belki biraz zayıf ve kendine dönük görünen ama yine de masum sayılacak yaşamının bir şekilde en başından beri seni bir olaylar zinciriyle bu son ve gerçekdışı noktaya getirdiğini, yaşamının amacının bu olduğunu, bir çeşit zirve ya da dönüm noktası olduğunu düşünüyorsun ve *korku ruhumu sardı* ya da *bu sadece başkalarının başına gelir* ya da *gerçeğin ortaya çıktığı an* gibi yıllanmış klişeler bile dehşetli bir sinirsel tını ve canlılık kazanıyor–"

S.

"Ama sırf anlatım becerisinin yetkinliği sayesinde sizin bu durumda nasıl da küçücük bir çocuk gibi *korkacağınızı*, yanınızda bağırıp duran ve fırsat olsa hiç duraksamadan öldüreceğiniz bu hasta, kaçık pislikten ne kadar çok tiksinip nefret

edeceğinizi ve ona aynı zamanda istemsiz olarak çok yüksek bir saygı, neredeyse hürmet duyacağınızı düşünüyorsunuz - sizi bu kadar korkutabilen birinin o katışıksız, etken *gücü*, sizi sırf isteğiyle bu noktaya getirebilmesi ve şimdi de, eğer isterse, sizi onun da ötesine, kendinizin ötesine götürebileceği, sizi *dehşet anlarına*, *acımasız seks katliamına* malzeme yapabileceği fikri karşısında tecavüze razı olup sonra sizi bırakması, hatta işkence etmesi, ama ölümcül olmayacak şekilde işkence etmesi için ne gerekiyorsa söylemeye hazırsınız. Yeter ki sizi incittikten sonra ne nedenle olursa olsun arabasına binip gitmeyi ve sizi otların arasında yaralı ama nefes alır halde göğe bakıp hıçkırıklar ve onarılması imkansız bir travma içinde bırakmayı pazarlık konusu olarak kabul etsin; yeter ki *hiçbir şey* olarak bırakmasın sizi geride, evet, basmakalıp belki ama *hepsi* bu mu olacak? Son, bu mu olacak? Ve büyük olasılıkla meslek okulu bile bitirmemiş, başka hiç kimseyle yakınlık kuramayacak ölçüde belirgin bir derinlik ya da yetenekten yoksun, yerçekimi ya da kuduz bir köpek gibi salt körlemesine, çirkin bir güçten ibaret olan birinin elinde hem de, ama yine de bunun olmasını isteyen oydu ve o sahipti bunların gerçekleşmesini sağlayacak güce ve elbette aletlere; bıçaklar, palalar, oraklar, şişler, keserler, kazmalar ve adlarını kızın tanımadığı ama *kulağına* tam da–"

S.

"Evet ve hikayenin orta kısmında aksiyonun büyük bölümü, histerik bir korkuya teslim olmak ile duruma konsantre olmak, odaklanmaya olan kararlılığını korumaya yoğunlaşıyor ve söyleyecek işe yarar ve ikna edici bir şey bulmaya çabalarken kendi içinde verdiği bu mücadelenin ayrıntılarını içeriyordu; ıssız yerin derinlerine ilerlediği ve uygun bir nokta aradığı sırada, psikopat iyice raydan çıkarak bir gülüp bir bağırırken ve zaman zaman Tanrı'dan ve acımasızca katledilen annesiyle ilgili anılar-

dan dem vurarak Cutlass'ın direksiyonunu ellerini mosmor yapacak kadar sıkı kavrarken."

S.

"Doğru, psikopat aynı zamanda melez, kartal burunlu ve kadınsı incelikleri olan yüz hatlarına sahip, hikayenin büyük kısmı boyunca ihmal ettiği ya da sakladığı bir olgu bu. Ona pek önemli gelmediğini söyledi. Öyle bir vücudu olan birinin bir melezle tuhaf bir otomobile binmesi fikrinin çok sert eleştirilmemesi doğru olur; açık fikirliliğini alkışlamak gerekir bir bakıma. Hikaye sırasında bu etnik ayrıntıdan bahsetmeyi bu kadar uzun süre ihmal ettiğini fark etmemiştim, ama bunda alkışlanacak bir şeyler de var, kabul etmeniz gerekir, ama eğer siz–"

S.

"Asıl olay bütün o korkuya rağmen bir şekilde aklını başına toplayabilmesi ve durumu doğru dürüst değerlendirip kurtulmak için tek şansının, onları ağaçlık ıssız yerin derinliklerine sürükleyerek arabayı park etmek ve acımasızca üzerine saldırmak için uygun bir nokta arayan tecavüzcü psikopatın tırnak içinde ruhuyla tırnak içinde bağlantı kurmak olduğuna karar vermesi. Hedefi, psikotik melezi ona yönelik bir tehdit ya da kötü bir güç veya ecel diye değil de acı çeken ve kendince ruhu olan güzel biri olarak görmeye odaklanmak. Terminolojideki duygusal New Age cıvıklığını bir kenara bırakın ve uyguladığı stratejiye odaklanmaya çalışın eğer mümkünse, çünkü anlatmaya çalıştığı şey klasik Sevgi Her Şeyin Üstesinden Gelecek lafazanlığından ibaret, farkındayım ama şu an için hissedebileceğiniz rahatsızlığı askıya alıp somut yol ayrımlarını görmeye çalışın - durumu onun cesaret ettiği ve burada inançla bizzat uygulamaya kalkıştığı şey açısından görün, çünkü yeterince sevginin ve odaklanmanın psikozu ve kötülüğü bile kırabileceğini ve tırnak içinde bir ruh-bağlantısı

kurabileceğini ve eğer melezin bu ruh-bağlantısı denen şeyden bir nebze bile hissetmesi sağlanırsa onu gerçekten öldürmeme şansı olabileceğine inandığını söylüyor. Bu da psikolojik düzeyde olmayacak şey değil; çünkü tecavüzcü psikopatların kurbanlarını kişiliksizleştirip onları nesnelere ya da kuklalara çevirdikleri, deyim yerindeyse *Senden* çıkarıp *O* haline getirdikleri bilinir ve bu bilgi, genellikle nasıl bu kadar akla hayale sığmayacak şeyler yapabildiklerine dair bir açıklama olarak sunulur; yani onları insan olarak değil de sadece kendi ihtiyaç ve niyetlerinin nesneleri olarak gördükleridir söylenen. Yine de bu tür bağlayıcı nitelikte bir sevgi ve yakınlık, tırnak içinde bütünsel odaklanma gerektirir, diyordu ve korkusu ve kendisi için duyduğu tümüyle anlaşılabilir kaygı bu noktada, her şey bir kenara, fazlasıyla kafa karıştırıcıydı. Bu yüzden yaşamının en zorlu ve önemli mücadelesinde olduğumu anladım, dedi; tümüyle kendi içinde ve onun ruhsal yetenekleriyle yaşanacak bir mücadele - o sırada bu fikri ilginç ve etkileyici bulmuştum, çünkü genellikle *ölüm kalım mücadelesi* ifadesi bangır bangır bir melodram işareti ya da dinleyiciyi yönlendirme aracıdır, dinleyiciyi iyice heyecanlandırmak için, vesaire."

S.

"Dikkat ediyorum da siz bana tam da benim onun sözünü kesip sorduğum soruları soruyorsunuz, bu tam da o tür bir çakışma ama–"

S.

"Dinine mensup olanların tamamladığı, derinlemesine ve uzun soluklu ders ve egzersizleri takip etmemiş birine odağı anlatmanın en iyi yolunun, onu tek ve keskin bir nokta şeklinde daha da keskin ve yoğun hale getirerek hayal etmek, aşırı inceliği ve kırılganlığı sayesinde içeri girme olanağı artmış bir tür yoğun ilgi iğnesi olarak göz önüne getirmek olduğunu söyledi.

Ama tüm dış kaygıları bir kenara bırakmak ve iğneyi hassas ve keskin bir şekilde odaklanarak hedefe yönelik tutmak en iyi koşullarda bile zordu ve içinde bulunduğu feci dehşet verici durum, bu koşullardan uzaktı."

S.

"Böylece, arabada, unutmayalım ki aşırı tehdit ve baskı altında olduğu halde, konsantre oluyor. Tecavüzcü psikopatın gözünün içine dosdoğru bakıyor -adam Cutlasss'ı sürerken kartal burunlu profilinde görebildiği gözün içine- ve bakışlarını hiç ayırmadan üzerinde sabitlemeye şartlanıyor. Ağlayıp yalvarmaktansa cinsel tacizcinin psikozunu, öfkesini, korkusunu ve ruhsal acısını hissedip onunla yakınlık kurmak için o delici odağı kullanmaya şartlıyor kendini ve onu gözünde, melezin psikoz peçesini yırtıp altında yatan insan ruhunun genel güzelliğine ve soyluluğuna erişmek için öfke, korku ve hayalkırıklığı katmanlarını delip geçen ve ruhları arasında olgun, merhamete yönelik bir bağlantı dayatan bir şey olarak canlandırdığını söylüyor, ona sessizce ruhunda gördüklerini anlatıyor. Bunların gerçek olduğunda ısrar etti. Ruhsal yaşamının en büyük mücadelesi olduğunu söyledi - içinde bulunduğu koşullar altında, nefret ve korku duyduğu sapık karşısında odağını bozarak bağlantıyı koparması işten değilken oldukça anlaşılır bir mücadele. Fakat aynı zamanda psikopatın yüzüne odaklanmasının etkileri belirginleşmeye başlıyor - odağı tutup onun içine işleyebildiği, ruhları arasında bir bağ kurabildiği zaman direksiyondaki melez bağırıp çağırmayı yavaş yavaş kesiyor ve zihni bir şeylerle meşgulmüş gibi gergin bir sessizliğe gömülüyor, sağ profilinden göründüğü üzere yüzü aşırı biçimde kasılıp geriliyor ve donuk sağ gözü başka bir ruhla, elbette ruhunun derinliklerinde, hem hep arzuladığı hem de hep korktuğu türden bir bağın hafiften yapılandığını hissettiğinden kaygı ve şaşkınlıkla dolmaya başlıyor."

S.

"Sırf tecavüzcü katil prototipinin kurbanıyla anlamlı denebilecek bir ilişki kurmasının geçerli tek yolunun tecavüz ve cinayet olduğu fikri genel anlamda kabul gördüğünden. Temel bir insani ihtiyaç olduğundan. Yani belli bir tür bağ kurmak kastettiğim tabii. Ama aynı zamanda korkutucu; sanrı ve psikoza da epey açık. Bu, onun tırnak içinde bir ilişki sahibi olmak için bulduğu çarpık yol işte. Sıradan ilişkiler onu korkutuyor. Ama bir kurbanla olunca, ona tecavüz edip, işkence edip öldürünce tecavüzcü psikopat yoğun korku ve acı hissettirebilme yeteneği sayesinde kurbanıyla bir tür tırnak içinde bağ kurabiliyor, bu arada kurbanının üzerinde -onun hisleri üzerinde; tabii kurban hissediyor, nefes alıyor, yaşıyorsa- tam Tanrı benzeri bir denetime sahipmiş gibisinden yüce bir his sayesinde ilişkide bir tür güvenlik alanı yaratıyor."

S.

"Aklından rahatsız olan adamın özündeki güçsüzlüğe, bir bakıma onun grotesk *ürkekliğine* hitap etmesi açısından başlangıçta bu, uyguladığı taktiğin zekice tarafı gibi göründü -terimler ne denli budalaca olursa olsun- aklından rahatsız olan adam, başka bir insana ruhunu açarak herhangi bir geçici bağ kurmanın onu yutma ve/veya silip atma tehdidi taşıdığından, başka deyişle *kendisini* kurban haline sokacağından ürküyordu. Onun kozmolojisinde ya yiyecek ya da yenecekti -Tanrım, nasıl bir yalnızlık bu, hissedebiliyor musunuz?- ama onun ve keskin aletlerinin kızın yaşamını ve ölümünü dizginliyor olması melezin burada ilişkiyi yüzde yüz denetlediğine ve bu yüzden de böyle çaresizce, tutkulu bir şekilde arzuladığı bağın karanlık taraflarını ortaya çıkarmayacağına, onu yutmayacağına ya da ortadan kaldırmayacağına inanmasını sağlıyordu. Bu da elbette çekici bir kızı ölçüp biçen ve onu kaldırmak için uygun söylemi ustaca

kullanarak doğru noktalara temas eden, ona ancak nazik, keyif verici ya da saygılı bir tarzda dokunan ve aynı tarzda konuşan, saten çarşaflarla kaplı yatağına onu kibarca ve saygıyla götüren ve ayışığı altında çok özenli bir şekilde onunla sevişen, tırnak içinde yeter diye yalvartıncaya değin tekrar tekrar boşalmasını sağlayan, tümüyle duygusal denetimine girdiğine ve çok derin ve kopmaz bir bağa sahip oldukları için bu akşamın böyle kusursuz ve karşılıklı saygı ile tatmin içinde geçtiğine inanan, sigarasını yakıp darmadağınık yatakta bir iki saatlik, sözde samimi bir sevişme sonrası gevezeliğine koyulan ve o çok yakın, hoşnut görüntüsü ardında aslında kızın olduğu yerden en uzak noktaya kaçmak isteyen, sahte bir telefon numarası vererek onunla bir daha temas kurmamayı tasarlayan bir adamın durumundan farklı değil temelde. Soğuk, hırslı ve belki de kızı biraz mağdur duruma düşürücü davranışlarının nedeni, biraz da karşısındakine hissettirmek için çok uğraştığı bağın gizil derinliğinin onu dehşete düşürmesidir. Size zaten bildiğinize emin olmadığınız bir şey söylemediğimi biliyorum. O incecik, buz gibi gülümsemeniz. Bakın, insanları okuyabilen tek kişi siz değilsiniz. Bu herif aptal çünkü kadını aptal yerine koyduğunu sanıyor, diye düşünüyorsunuz. Sanki bir şeylerden yırtmış gibi. Satirosaurian Sibaritic Heterosapien bir er kişi; sizin gibi kısa saçlı, aybaşı kanamalı sutyen düşmanlarının[50] bir kilometre öteden hemen tanıdığı türden. Ve acınası. O bir avcı, diyorsunuz; kendini avcı sanıyor, ama asıl korkan o, asıl kaçan o."

S.

"Sizi psikotik olan kısmın *motivasyon* olmadığını düşünmeye davet ediyorum. Tecavüz, cinayet ve akla hayale sığmayan bir korkuyu alıp yerine incelikli bir sevişme ve sahte olduğu hemen anlaşılmayan sahte bir numara vermek suretiyle karşınızdakini incitmemeyi ve kendi canınızı sıkmamayı koymak aradaki tek fark."

S.

"Ve lütfen benim sizin bu kibar ifadelerinizin ve duygusuz, küçük sorularınızın arkasında yatan tipolojiyi çok iyi tanıdığını bilin. Konu dışı laf nedir, zarif bir nükte nasıldır, bilirim. Benden çaktırmadan bir şeyler, itiraflar kopardığınızı falan sanmayın sakın. Sadece sandığınızdan daha fazlasını anlıyor olabileceğimi düşünün. Eğer bir tane daha isterseniz yine ısmarlarım."

S.

"Tamam. Bir kez daha, tane tane. Katilin bağ kurma ihtiyacıyla herhangi bir bağ kurma korkusu arasındaki çatışmayı çözmesinin psikopatik bağlamda birebir yolu kaçmak yerine öldürmektir. Özellikle de, evet, bir kadına bağlanmak; tecavüzcü psikotiklerin büyük kısmı kadınlardan nefret eder ve korkar, genellikle çocukken anneleriyle yaşadıkları çarpık ilişkiler yüzündendir bu. Psikotik tecavüzcü katil bu yüzden genellikle tırnak içinde simgesel olarak anneyi, nefret edip korktuğu ama elbette sevgisi olmazsa öleceği gibi çocuksu bir inanç yüzünden bizzat öldüremediği anneyi öldürmektedir. Psikotiğin onunla ilişkisi hem korku yüklü nefret ve dehşete hem de çaresizce ümitli bir ihtiyaca dayanır. Bu çatışmaya katlanamaz ve bu yüzden de psikotik seks suçları aracılığıyla simgesel olarak çözme ihtiyacı duyar."

S.

"Anlatma tarzında çok az ya da neredeyse hiç–şu ya da bu şekilde yorumlamadan ya da tepki vermeden olanları aktarıyor gibiydi. Ama soğuk ya da tekdüze değildi. Biraz ikiyü–bir ağırbaşlılık vardı üzerinde, kararlı bir yoğunlaşmayı andıran, içine kapanık ya da mübalağadan uzak bir hal. Bunu parkta onu ilk kez görüp yanına çöktüğüm zaman da fark etmiştim, çünkü son derece özbilinç yoksunu bir dikkat ve yoğunlaşma hali, aslında yün bir battaniyenin üzerine oturmuş, öylece göz kamaştıran bir Organikçi'den beklenecek şey değildir–"

S.

"Tabii, yine de insanın ezoterik diyeceği türden bir şey değil, çünkü çok bilindik; yetişkinlerin işledikleri seks suçları ile çocuklukları arasındaki bağlantı kanıksanmış bir bilgi haline geldi artık. Tanrı aşkına biraz haberleri izleyin. Kadınlara bağlanmayla ilgili sorunları çocukken anneyle yaşanan ilişkideki sorunlara bağlamak için von Braun[51] olmak falan gerekmez. Çok bilinen bir şey bu."

S.

"Müthiş bir mücadele oldu ıssız bir yere doğru ilerleyen Cutlass'ın içinde, dedi. Çünkü ne zaman korkusuna yenik düşse ya da meleze yönelik yoğun odağını kaybetse, aralarındaki bağ üzerindeki etkisi apaçık görünüyordu - adamın çehresinde yine bir sırıtma beliriyordu ve sağ gözü yine boş ve donuk bakmaya başlarken kötüleşiyor ve bir kez daha cansız bir sesle bagajdaki aletlerden, ideal ıssızlıkta bir yer bulduğu zaman ona yapacaklarından bahsediyordu; ruhları arasındaki bağın dalgalanması yüzünden adamın bağlanma çatışmasını bildiği tek şekilde çözmeye otomatik olarak şartlandığını görebiliyordu. Ve kızın boş bulunup odağını bir an için kaybettiği ve adamın yüzü o çatışmadan uzak, ürkütücü, psikotik bir ışıltıyla aydınlandığı zaman artık kendisi için felç edici bir korku yerine adam için, psikotik melez için neredeyse yürek paralayıcı bir üzüntü duyduğunu fark ederek şaşkınlığa kapıldığını söylediğini çok iyi hatırlıyorum. Az çok tam da bu noktada hâlâ çıplak bir halde yatakta yatmış dinlerken, sanırım bunun olağanüstü bir sevişme sonrası hikayesi olmasının yanı sıra, karşımdakinin de olağanüstü bir kadın olduğunu düşündüm ve parkta ona ilgi duyduğum sırada olağanüstülüğünü fark etmediğim için biraz üzüntü ya da pişmanlık duyduğumu anlamaya başladım. Tam o sırada melez, ölçütlerini karşılayan bir yer saptamış ve pat diye ıssız bir yerde arabayı

kenara çekmişti ve ondan, biraz özür diler gibi ya da anlaşılmaz bir tavırla Cutlass'tan inip yere sessizce uzanmasını ve ellerini polis tutuklamalarında ve çete idamlarında olduğu gibi, herkesin gayet iyi bildiği ve kuşkusuz çağrışımları nedeniyle seçilmiş, hem gözaltı hem şiddetli bir ölüm fikrini vurgulamak üzere düşünülmüş bir konumda tutmasını istiyordu. Hiç duraksamamış ya da yalvarmamış. Yalvarmaya, yakarmaya, haykırmaya ya da herhangi bir şekilde ona karşı koymaya kalkışmaması gerektiğine çok önceden karar vermiş. Bu aptalca görünen ve ruhun en temel ve öncelikli bileşenleri psikoz ya da kötülük değil bağlar, yücelik ve şefkat olmalıdır fikrine dayanarak oynamış kumarı. Biri bütün hayatını bunlara bağlayacak olduğu zaman, bu inançların o kadar eski moda ya da yüzeysel görünmediklerinin altını çiziyorum. Adam ona yolun kenarındaki çakılların üzerine yüzükoyun yatmasını söyleyip işkence aletleri koleksiyonunu elden geçirmek için bagaja gidiyor o arada. Bu sırada iğnemsi odağının bağ kurma yetisinin kendisininkinden çok başka güçlerden yardım aldığını baskın bir şekilde hissettiğini söyledi, çünkü yüzü arabanın yanındaki çakılların arasındaki yoncalarla alevçiçeklerinin arasına gömülmüş ve gözleri de sımsıkı yumulmuş olduğu halde melezle ruhları arasındaki bağın geçerliğini sürdürdüğünü ve daha da güçlendiğini hissedebildiğini, Cutlass'ın arkasına giden tacizcinin ayak seslerinden çelişkisini ve aklının karışıklığını duyabildiğini söylüyor. Odağında tümüyle yeni bir derinlik tecrübe ediyormuş. Büyük dikkatle dinliyordum onu. Meraktan değil. Orada çaresiz, bağ kurmuş halde yattığı sırada duyularının bizim ancak uyuşturucu ya da aşırı yoğun meditasyon ile erişildiğine inandığımız, neredeyse katlanılmaz bir berraklık kazandığını söylüyor. Alevçiçeği ve kuzukulağı kokularıyla leylak ve sudanotu kokularını, yeni bitmiş yoncanın ıslak rahiyasını ayırt edebiliyormuş. Göğsü açık, pamuklu, folklorik elbisesinin altına kuzguni bir streç giymişmiş ve bir kolunda da bakır gö-

rünümlü taklit bilezikler varmış. Suratının dibindeki çakılların kokusunda altındaki bahar toprağından yükselen ıslak çimenin kokusunu seçiyor ve tek tek her çakıl tanesinin giysisinin üzerinden iri göğüslerine ve yüzüne battığını, omurgasının tepesinde güneşin hangi açıda durduğunu ve soldan sağa boynundaki hafif ter katmanını yalayarak geçen kesik esintideki ince girdabı hissediyormuş. Başka deyişle neredeyse sanrılarda olduğu gibi ayrıntıların güçlendiğini söyledi, tıpkı bazen gördüğünüz kabusta anneniz evi terk edip sizinle birlikte kız kardeşine yaşamaya gittiği sırada babanızın bahçesinde büyümüş her otun kendine has şeklini tek tek hatırladığınız gibi. Ucuz bileziklerin çoğu hediyeymiş anlaşılan. Soğuyan araba motorunun ağır tıkırtısını ve ormanın uzaklarındaki pervaneleri ve cırcır eden cırcırböceklerini duyabiliyormuş, sırtında hissettiği esintinin ağaçlar arasında dolanmasını ve kuşları -arka ayak bileğinden bağlanmış bir halde yattığınız yerden birkaç metre uzaktaki uçarı kuşların ve böceklerin sesleriyle umutsuzluğa gömülmenin işten bile olmadığını hayal edin- sinirli bir el tarafından karıştırıldıkları zaman birbirlerine çarparak çıkardıkları seslerden şekilleri de hayal edilebilen aletlerin tangırtıları arasında ayak seslerini ve nefesini duyabiliyormuş. Folklorik eteğinin o hafif, neredeyse rafine edilmemiş pamuklusunu duyumsayabiliyormuş."

S.

"Kasaplar yapar böyle. Kan rahat aksın diye arka ayaktan asarlar. Ayağa kalkıp koşarak kaçmaya çabalamak aklına bile gelmemiş. Psikotiklerin bazısı kaçıp gitmesinler diye kurbanlarının Aşil tendonlarını keser, belki adam bunun gerekli olmadığını anlamıştı, direnmediğini hissedebiliyordu; direnmeyi düşünmediğini, bütün enerjisini ve odağını onun fırtınalı umutsuzluğuyla bağ kurma duygusunu desteklemek üzere kullandığını hissedebiliyordu. Korku duymuş ama kendi içinden gelmiyormuş, öyle dedi. Melezin bagajdan büyük bir bıçak ya da pala çı-

kardığını, Cutlass'ı boydan boya kat edip yüzükoyun yattığı yere gelmek üzereyken biraz tereddüt ettiğini, sonra da inleyip arabanın yanında fenalaştığını ve dizlerinin üzerine çökerken yana yattığını duymuş. Kusmuş adam. Düşünebiliyor musunuz. Korkudan kusan kişi *o* olmuş. Bu sırada bir şeyin ona yardım ettiğini ve tümüyle odaklanmış olduğunu söyledi. Artık odak kendisiymiş, bağın kendisiyle kaynaşmış artık. Karanlıkta sesi durağandı ama donuk sayılmazdı - olduğu gibi, çanlar nasıl öyle, oldukları gibiler ise. Sanki yine yola dönmüş gibi hissetmiş, ta en baştaki gibi. Gözün karanlığa uyum sağlama becerisi gibi biraz. Çevresindeki her şeye yüksek bir dikkat gösterirken yoncanın biraz nane gibi, alevçiçeğinin de taze biçilmiş çim koktuğunu ve artık yoncayı, alevçiçeğini ve alevçiçeklerinin altındaki nemli otları hissettiğini ve melezin çakıllara yığıldığını ve hatta midesindekilerin de hep aynı şeyden yapılmış olduğunu ve bizim sınırlı bir şekilde tırnak aç kapa sevgi dediğimiz şeyden daha derin ve temel bir şeyle, onun kendi perspektifinden bağ dediği şeyle bağlı olduklarını ve psikopatın bunun doğruluğunu onunla aynı zamanda duyumsadığını hissedebildiğini ve bu bağlantı hissinin onun ruhunda uyandırdığı ağır korku ve çocuksu çatışmayı duyumsayabildiğini söyledi ve yine hiç rol yapmadan ya da utangaç bir tavır takınmadan kendisinin de bu korkuyu, ona değil adama ait olan korkuyu hissedebildiğini dile getirdi. Elinde bir pala ya da iri bir bıçak ve kemerinde de avcı bıçağıyla ve koyu tenli alnında bir önceki kurbanın kanı ya da rujuyla çizilmiş bir tür rituel deseni, sameh veya felçli bir omikronu andıran bir lekeyle belirdiğini ve onu çakılların üzerinde sırtüstü, tecavüze hazır konuma getirirken ağladığını ve altdudağını korkmuş bir çocuk gibi ısırıp tuhaf sesler çıkardığını. Üzerindeki yağmurluğu ve ince eteği kaldırıp streçini ve iç çamaşırlarını yırtarak ona tecavüz ederken gözlerini üzerinden hiç ayırmadığını, tam bir odaklanma sayesinde yaşadığı, gerçeküstü duyusal bir berraklık sağ-

layan bu hali, bıçağının kabzasıyla her hamlesinde göğsünü ezen bir adamın ona çakıltaşlarının üzerinde hüngür hüngür ağlayarak tecavüz etmesi halini, arıların ve çayır kuşlarının seslerini, otoyolun uzaklardan gelen fısıltısını, adamın bıçağının her hamlede tok tok diye taşlara çarptığını, ağlayıp hıçkırarak ona tecavüz eden adamı rahatça kucakladığını ve başını okşadığını ve onu sakinleştirecek, ninni gibi küçük ve hafif teselli heceleri fısıldadığını. Bu sırada ben de anlattığı öyküye ve yol kenarındaki tecavüze yoğun bir şekilde kendi zihnimde odaklandığımı ve duyguların da bağlantılar ve çağrışımlar yaptığını fark ettim, sözgelimi onun tecavüz sırasındaki bu davranışının kasıtlı olmasa da taktik açıdan tecavüzü önleme ya da biçimini değiştirme, onu hainice bir saldırı ya da şiddet eylemi olmaktan çıkarmanın dahiice bir yolu olduğunu kavradım; çünkü saldırgan bir tecavüzcünün vahşice üzerine çullandığı bir kadın bir şekilde kendini *vermeyi*, içtenlikle ve şefkatle vermeyi seçebilir ve o zaman gerçekten şiddete ya da tecavüze maruz kalmış sayılmaz, değil mi? Şimdi ruhsal anlamda hokkabazlık yapıp zorla teslim alınmak yerine kendini veriyordu ve bu dahice yolla, hiçbir şekilde direnmeden, tecavüzcünün hakimiyet kurarak alma becerisini reddetmişti. Sizin ifadenize bakarak şunu söyleyeyim; hayır, olayı istediği anlamına gelmiyor ya da onu istediğine karar verdiğini de göstermiyor, ayrıca hayır, tecavüzün kendisini suç olmaktan çıkarmıyor. Hiçbir şekilde tecavüzü şiddet yükünden azat etmek adına taktik olarak rıza göstermeye ya da merhamete soyunmamıştı; odaklanma ve ruhlar arasında bağ kurma adamda çatışma, acı ve anlam veremeyeceği bir korku yaratmaya dönük taktikler değildi, yani şekil değiştiren ve duygusal açıdan akut tecavüzün hangi noktasında bütün bunların farkına vardıysa, odaklanmasının ve inanılmaz şefkat ve bağ kurma becerilerinin adamın psikozu ve ruhu üzerindeki etkilerini ve yol açtığı acıları gördü ve durum karmaşık bir hal aldı - amacı sadece ken-

disini öldürmesini ve ruhları arasındaki bağı koparmasını güçleştirmekti, ona acı vermek değil; o yüzden şefkat dolu odağı adamın sadece ruhunu değil şefkatli odaklanma halinin o ruh üzerindeki etkisini de kapsar kapsamaz bölündü ve iki kat karmaşık hale geldi, bir farkındalık hali devreye girdi böylelikle ve artık o da bir odak nesnesi oldu; özbilinçte bir tür sapma ya da gerileme, özbilinç farkındalığı gibi. Bu bölünme ya da gerilemeyi duygusal terimler dışında sözcüklerle anlatmadı. Ama olan şey buydu - bir bölünme. Ve dinlerken ben de aynı şeyi yaşıyordum. Bir düzeyde ilgim yoğun bir şekilde sesine ve öyküsüne odaklanmıştı. Bir başka düzeyde ben - sanki aklım evdeki kelepir eşyaları satılığa çıkarmıştı. Üniversitenin ilk yıllarında hepimizin katılması gereken bir din dersi sırasında anlatılan kötü fıkrayı hatırlıyordum: keşişin teki sosisli satıcısına gider ve 'içinde her şey varolsun'[52] der. Bu öyle hem dinler hem dinlemez gibi olduğum, dikkat dağınıklığından kaynaklanan bir bölünme değildi. Hem entelektüel hem duygusal olarak dinliyordum. Ben–bu din dersi çok popüler olmuştu çünkü profesör çok renkli bir tipti ve altmışlar kafasının kusursuz ve basmakalıp bir örneğiydi, o yüzden sömestr boyunca birkaç kez psikotik sanrılarla bazı dinsel sanrılar arasındaki ayrımın çok ince ve ezoterik olduğunu söylemeye kalkışınış ve ikisi, yani psikoz ve vahiy arasında ne kadar ince bir hat olduğunu göstermek için keskin bir bıçak sırtı benzetmesini kullanmıştı ve bu arada ben o akşamki açık hava konserini ve festivali ve çimenlere ve battaniyelere uzanmış insan toplulukların ve kötü ses düzenine sahip sahnede lezbiyen folk şarkıcıların gösterisini ve tepedeki bulut kümelerini ve Tad'in bardağındaki köpüğü ve havaya basılmış çeşitli böcek ilaçlarının kokusunu ve Silverglade'in tıraş losyonunu ve mangalda pişmiş yiyecekleri ve güneş yanığı çocukları ve onu uzaktan, arkadan ve vejetaryen kebap satıcısının bacaklarının arasından üzerinde market etiketi hâlâ duran bir elma yerken gördüğümü ve etiketi çıkarıp çı-

karmayacağını biraz nesnel bir neşeyle seyrettiğimi de hatırlıyordum. Adamın boşalması uzun zaman almış ve bu sırada o da ona sarılıp sürekli sevgi dolu bir şekilde bakmış. Eğer melezin tecavüzü sırasında onu gerçekten sevdiğini *hissetmiş* mi yoksa sadece *sevgi dolu bir tavır içindeymiş* gibi mi davranmış cinsi size özgü bir soru sorsaydım bana boş boş bakar ve neden bahsettiğimi hiç mi hiç anlamazdı. Çocukken hayvanlarla ilgili filmlere ağladığımı hatırlıyorum, oysa bu hayvanların bazıları yırtıcı hayvanlardı ve hiç de sempatik karakterler değillerdi. Farklı bir düzeyde bu, onun o festivalde en temel hijyen kurallarına bile aldırmadığını fark edip sadece buna dayanarak yargı ve çıkarımlara varmamla bağlantılı bir şey. Tıpkı sizin ben bir şeyler anlatmaya başlarken yargılara varmanız ve bu yargıların anlattıklarının devamını duymanızı engellemesi gibi. Benim şu anda öfkelenmek yerine sizin için üzülüyor olmam da onun sayesindedir. Ve bütün bunlar eşzamanlı oluyordu. Gitgide daha üzgün hissediyordum kendimi. Iki yıldır içtiğim ilk sigarayı yaktım. Ayışığı onun üzerinden bana doğru kaymıştı ama hâlâ çehresini görebiliyordum. Çarşafın üzerindeki, fincan tabağı büyüklüğündeki ıslaklık kuruyup kaybolmuştu. Siz tam da retorikçilerin tumturaklı giriş bölümleri[53] tasarlamalarına yol açan dinleyicilerdensiniz. Çakılların oradan psikotik meleze o bildik Kadın Bakışını[54] atıyor. Ve adamın tecavüz sırasındaki yüz ifadesini gelmiş geçmiş en yürek paralayıcı şey gibi anlatıyor. Yüzündeki ifadeden çok anti-ifade sayılırmış, onunla bağ kurmak için bulduğu tek yolu elinden hiç beklenmedik bir şekilde aldığı için her şeyden yoksun bir ifade. Gözleri yeryüzünde delikler gibiymiş. Odağın ve kurulan bağın, adamın ona verebileceğinden çok daha fazla acı verdiğini fark edince yüreği parçalanmış gibi hissetmiş, öyle dedi. Bölünmeyi böyle anlattı - yeryüzünde bir delik. Odamızın karanlığında korkunç bir üzüntü ve korku duymaya başlamıştım. Sanki yaşadığı o anti-tecavüzde benim peşinde

koştuğum bütün o sözde sevişmelerden daha fazla hakiki duygu ve bağ mevcuttu. Şimdi eminim neden bahsettiğimi anladığınızdan. Şimdi sizin topraklarımzdayız. Prototipik erkek sendromu. Eric Sarah'yı Saçlarından Sürükleyerek Çadırına Götürdü. O bildik Ayrıcalıklı Özne mevzusu. Sizin dilinizi konuşamadığımı sanmayın. Karanlıkta bitirdi anlatmayı ve ancak hatıramda açıkça görebildim onu. O bildik Erkek Bakışı işte. Tek kalçası güçlü ve kirli bir yün kokusu yayan Nikaragua battaniyesinin üzerinde, yemin ederim nefes kesici olan bacakları yana kıvrılmış, bir kolu gerisinde ve ağırlığını taşıyor ve diğer elinde elmayı tutarken protokadınsı bir contraposto pozunda oturuyordu -bunu doğru anlatıyor muyum? Siz yapabilir misiniz- kanvas eteği, neredeyse battaniyeye kadar uzanan saçları, sarı iplikleriyle biraz iç bulandırıcı mor püsküllleri olan koyu yeşil battaniye, keten atlet ve sahte güderiden bir yelek, hintkamışı çantasında sandaletler, akıl almaz derecede, fevkalade kirli topukları olan çıplak ayaklar, tırnakları bir işçinin elinin tırnakları gibi olan ayaklar. Size yapmakta olduğu şey yüzünden ağlayan birini teselli ettiğinizi bir düşünün. Müthiş mi yoksa hastalıklı mı? Hiç *couvade*[55] diye bir şey duydunuz mu? Parfüm sıkmamış, uzak bir teyzenin sararmış çamaşır sabunu kalıpları gibi kalitesiz, hafif bir sabun kokusu var sadece–hiç kimseyi sevmemiş olduğumu anladım o zaman. Biraz basmakalıp, değil mi? Bayat bir dize gibi? Size karşı ne kadar açık olduğumu görüyor musunuz? Ama kim sadece sebze kebabı yapmaya zahmet ederdi ki? Yaklaşırken, battaniyesinin sınırlarına saygı gösterınem lazımdı. Durup dururken öylece ortaya dalıp birinin yün battaniyesini paylaşamazsınız. Bu tiplerde sınırlar önemli bir meseledir. Hemen kıyısında ağırlığını eklemlerime vererek saygılı bir tavırla durunca kravatım aramıza bir denge ağırlığı gibi dikilmişti. Mesafeli bir tavırla laflayıp gevezelik eder ve asıl-sebebin-zar zor-itiraf-edilmesi taktiğini kullanırken onun yüzünü seyrettim ve sanki

benim neyi neden yaptığımı bildiğini ve bundan hem hoşlanmış hem de açık olduğunu hisseder gibi oldum, aramızda kolayca yakınlık kurulduğunu; bir bağlanma halesi hissetmişti sanki ve onun uysallığına, bana karşılık vermesine nasıl baktığımı, bu kadar kolay olmasından dolayı biraz hayal kırıklığı duyduğumu, rahatlığının hem şaşırtıcı hem de güç verici olduğunu düşündüm. Onun o yanına yaklaşılmayacak denli güzel olduğuna inanan ve her erkeği ricacı ya da libidosu yüksek bir goril gibi gören nefes kesici kızlardan olmadığı, soğuk olanlardan ve yapmacık bir yakınlık -eğer kadın tipolojilerinden anlıyorsan- insanın kalbini kıracak kadar kolay bir yakınlık göstermek yerine yıpratma taktiği kullanınanı gerektiren o kızlardan biri olmadığı için hayal kırıklığı duyduğumu hatırlamak biraz üzücü. Eğer istersen, tekrar edebilirim söylediğimi. Tecavüzü anlatışı, benim göz ardı ettiğim bazı lojistikler, uzun, ayrıntılı ve retorik açıdan masumdu. Dinledikçe daha çok üzülüyordum, neyin üstesinden geldiğini hayal etmeye çalışıyordum; parktan çıkarken duyduğum hayal kırıklığının o hafif acısını, hatta öfkesini hissederek beni biraz daha uğraştırmış olmasını dilediğim için gitgide daha çok üzülüyordum. Keşke iradesi ve istekleri benimkilere birazcık daha ters düşseydi demiş olmama üzülüyordum. Bu arada buna Werther Aksiyomu derler, tırnak içinde A arzusunun yoğunluğu A'nın yüceltiminin kolaylığına ters oranlıdır. Ayrıca Aşk da derler buna. Ve daha da, daha da üzücü yanı önceden bir kere bile -bundan hoşlanacaksın- bir kere bile düşünmemiş olmarındı bunun kadınlara ulaşmak için ne kadar boş bir yol olduğunu. Ne kötücül ne yırtıcı ne de cinsiyetçi - boş. Bakmak ve görmemek, yemek ve doymamak. Sadece boş hissetmek değil, ayrıca boş *olmak*. Bu arada da, hikayede, o, penisi hâlâ içinde olan psikopatın ta içinde, adam karşılık vermek için başını okşamaya kalkınca elinin başparmağını, parmaktaki taze kesiği görüyor ve adamın alnını damgalamak için kendi kanını kullandığı-

nı anlıyor. O da bir harf ya da leke değilmiş, sadece basit bir çembermiş, boşluğun özü; sıfır, ayrıca matematik adını da verdiğimiz o Aşk aksiyomu, saf mantık, birin ikiye eşit olmadığı ve olamayacağı şey. Ve tırnak içinde tecavüzcünün kahverengi teni ile sert yüz hatları siyahilere değil Brahmanlara özgü de olabilir. Başka deyişle Aryan. Bu ve diğer ayrıntıları saklamıştı - bana güvenmesi için bir neden yoktu. Ben de zaten - bir türlü hatırlayamıyorum fiyat etiketini yedi mi, elmaya ne oldu, attı mı yoksa onu. *Sevgi*, *ruh* ve *bağışlanma* gibi sadece tırnak içinde kullanılabileceğine inandığım, tükenmiş klişeler. Melezin akla hayale sığmayacak mutsuzluğunu hissettiğime inan, o sırada. Ben–"

S.

"Bu, iyi bir sözcük değil, biliyorum. Sadece insanın bir cenazede ya da filmde hissettiği tırnak içinde mutsuzluk değil. Daha vurucu bir niteliği var. Bir zamansızlık taşıyor. Işığın kış vakti alacakaranlıkta aldığı hal. Ya da hani -tamam- nasıl diyelim, sevişmenin doruğunda, ta doruğunda, tam kız gelmeye başlamışken, gerçekten yanıt vermeye başlamışken ve gelmeye başladığı yüzünden belli olurken -neden bahsettiğimi biliyorsun işte- gözleri hem şaşkınlık hem aydınlanmayla irileşmişken, eğer gözlerine gerçekten kararlı bir şekilde bakar ve *onu* gerçekten görürsen, bir kadının hayatta taklit edemeyeceği şekilde, ona kendini en yakın, onunla *birlikte* hissettiğin insani cinsel bağın en azami doruk noktasındayken; kendi boşalmandan çok daha yakın, gerçek ve coşkulu bir şey, senin boşalman seni tutup düşmekten kurtaran kişiyi elinden kaçırıyormuşsun gibi hissetmene yol açar, *onun* boşalmasıyla uzaktan bile alakası olmayan sinirsel bir hapşırık sadece seninki ve -bunu nasıl karşılayacağını biliyorum ama yine de söyleyeceğim- ama bu azami bağın, bu ortak zaferin ve gelmeye başlamalarını sağlamanın delici bir mutsuzluğu vardır, gözlerinin alabildiğine kocaman açılması ve boşalmaya baş-

ladıkları zaman kapanmaları mutsuzluk verir, kapanır, gözler kapanır ve sen onlar yükselirken kendi coşkun içinde o bildik, küçük mutsuzluk zerresini duyar, seni görmemek için gözlerini kapattıklarını hissedersin; işgalci haline gelmişsindir artık, onların birlikleri artık duygunun kendisiyle, dorukla, o kapalı gözkapakları arkasında gözler artık ters yöne doğru ve kararlı bir şekilde içeri bakar, onları oraya gönderen kişinin bile takip edemeyeceği bir boşluğa. Pislik bu. Doğru dürüst anlatamıyorum. Hissettiğim şeyi hissettiremiyorum. Bunu o Narsist Erkek Doruk Noktasında Kadının Bakışını Üzerinde Görmek İster olayına çevireceksin, biliyorum. Burada hiç çekinmem ağladığımı, hikayenin doruk noktasında ağladığımı söylemekten. Seslice değil, ama yaptım. İkimiz de sigara içmiyorduk artık. Öykünün son kısmını ikimiz de yatağın baş tahtasına bakarken, aynı yöne bakar, ama sırt sırta vermişken dinlediğimi hatırlıyorum, ağlamıştım. Bellek tuhaf. Ağladığımı sırada ondan ağladığımı bildiğini hissettiren bir ses gelmesini beklediğimi hatırlıyorum. Utanmıştım - ağladığımın farkında olduğunu bir şekilde belli etsin diye beklediğimi hatırlıyorum; sempatik mi yoksa bencil biri gibi mi göründüğümü merak ettim ağlarken. Bütün gün adamın bıraktığı yerde kalmış. Çakılların üzerinde sırtüstü, ağlayarak, dedi. Kendine özgü dini ilke ve güçlerine şükran duyarak. Bu sırada eminim tahmin edebilirsiniz ki ben kendim için ağlıyordum. Adam bıçağı bırakmış ve orada öylece duran Cutlass'ına binip gitmiş, onu orada bırakmış. Ona belli bir süre kıpırdamamasını ya da bir şey yapmamasını söylemiş olabilir. Söylediyse, biliyorum ki itiat etmiş. Melezi hâlâ ruhunun içinde hissettiğini söyledi - odağı ortadan kaldırmak kolay değildi. Psikotiğin kendini öldürmek için bir yerlere doğru sürdüğüne emindim. Hikayenin daha başından belliydi birinin ölmesi gerektiği. Öykünün benim üzerimdeki duygusal etkisi çok derin ve beklenmedik oldu ve bunu size açıklamaya kalkışmayacağım. Dinen inandığı ruhsal

güçlerin otostop yaptığı sırada psikopatı ona yönelttiğini anladığı için ağladığını söyledi; adam sayesinde inancı kuvvetlenmiş, odak yeteneği derinleşmiş ve şefkat eylemiyle enerji alanlarını değiştirmişti. Minnettarlıkla ağladım, dedi. Adam bıçağı toprakta dibine kadar sapladığı yerde bırakmıştı, umutsuz bir vahşetle yeri defalarca bıçaklamıştı anlaşılan. Benim ağlamam ya da bunun onun için anlamı konusunda tek bir kelime söylemedi. Onun sergilediğinden daha fazla duygu sergiledim ben. Tecavüzcüyle geçirdiği o gün, sevgi hakkında ruhsal yolculuğunun bütün diğer aşamalarında öğrendiğinden çok daha fazlasını öğrendiğini söyledi. İkimiz de son bir tane daha alalım ve bitsin. Aslında bütün yaşamı açıklanamaz bir şekilde arabanın durduğu ve onun bindiği o ana yönelmiş bir tür ölüm gibiymiş; ama ıssız yere girdikleri zaman korktuğu gibi bir ölümle karşılaşmamıştı. Hikayenin sonunda yaptığı tek yorum bu oldu. Bunun tırnak içinde doğru olup olmadığına aldırmadım. Doğru derken ne kastettiğinize bağlı. Sadece aldırmadım. Etkilenmiştim, değişmiştim - neye inanırsanız artık. Aklım tırnak içinde ışık hızıyla çalışıyordu sanki. Çok üzgündüm. Ve onun olduğuna inandığı şeyin olup olmadığı - olmamışsa bile doğru görünüyordu. Bütün o odak-ruh-bağ inancı, sadece kaydırmacalı New Age lafazanlığı olsa bile, inanması onun hayatını kurtarınıştı ya, lafazanlık kısmının ne önemi vardı ki? Bunun, bunu anlamanın, beni nasıl bir çatışmaya düşürdüğünü görüyor musunuz - orada öylece yatıp psikopat kılığında bir meleğin onu ziyaret etmesinden ve ona bütün hayatı boyunca dua ettiği şeyin doğru olduğunu göstermesinden bahsetmesini dinlediğim sırada, bütün cinselliğimin ve cinsel geçmişimin orada öylece yattığım andaki kadar içten bir bağ ya da duygu içermediğini fark edince? Kendi kendimle çeliştiğimi sanıyorsunuz. Ama bunun bana neler hissettirdiğini biraz olsun hayal edebilir misiniz? Odanın öte yanında yerde duran sandaletlerini görüp daha birkaç saat önce onlar hakkında ne düşün-

düğümü hatırlamanın? Sürekli adını tekrarlıyordum ve Ne? diye sorunca adını söylüyordum tekrar. Nasıl algılayacağınızı umursamıyorum. Artık utanmıyorum. Ama keşke anlayabilseydiniz, benim--bu olaydan sonra gitmesine neden izin veremezdim, anlıyor musunuz? Neden çantasını ve sandaletlerini ve New Age battaniyesini alıp gülerek çekip gitmesi düşüncesi karşısında böyle büyük bir üzüntü duyduğumu ve elbisesine yapışıp ona gitmemesi için yalvardığımı ve onu sevdiğimi söylediğimi anlıyor musunuz? Kibarca kapıyı kapatıp koridordan çıplak ayakla geçip gittiğini ve bir daha onu hiç görmediğimi? Yüzeyselliğinin ya da pek de öyle zeki olmamasının neden önem taşımadığını? Hiçbir şeyin önemi yoktu. Gözüm ondan başkasını görmüyordu. Ona aşık olmuştum. Beni kurtarabileceğine inanıyordum. Kulağa nasıl geldiğini biliyorum, emin olun. Sizin tipinizi tanıyorum ve neyi sormak zorunda olduğunuzu biliyorum. Sorun haydi. İşte fırsat. Beni kurtarabileceğini hissettim diyorum. Sor şimdi. Söyle. İşte çırılçıplak karşındayım. Yargıla beni, seni soğuk orospu. Seni lezzo; sürtük, yarık, amcık, aşifte, yosma seni. Mutlu musun şimdi? Oldu mu isteğin? Mutlu ol. Bana ne. Beni kurtarabileceğini biliyordum onun. Sevdiğimi biliyordum. Bu kadar."

BAZI SINIRLARIN GEÇİRGENLİĞİNE DAİR BİR ÖRNEK DAHA (XXIV)

Sobanın nemli sıcağı ve bizlerin nefesi ile buğulanan soğuk mutfak penceresiyle, açık bir çekmecenin ve pilli radyonun sehpasının üstündeki kare girintide asılmış yaldızlı ferrotip fotoğrafta; yelekli, kör bir babanın iki yanında birbirinin tıpkısı iki erkek çocuk; ayakta duran Annem, uzun saçlarımı o dengesiz sıcağın ortasında kesiyordu. Çıplak boynumun arkasındaki nefes ve bedenlerden yayılan rutubet ile sobanın ısısı vardı, pilli radyonun şehir istasyonları arasında gezinirken çıkardığı delice hışırtı vardı sonra; Babam daha iyi çeken bir kanal arıyordu. Kıpırdayamıyordum: üzerime yayılmış havlular saçımı omuzlarının teni üzerinde yakalarken Annem sandalyenin çevresinde dönüyor, kör makası kasenin kıyısına dayayıp kesiyor da kesiyordu. Görüş alanımın kıyısında bir çatal kaşık çekmecesi açıktı, diğerinde de Babamın başlangıcı vardı, başı radyonun ışıl ışıl göstergesinin yanında sallanıyordu. Ve önümde, dosdoğru karşımda ve masadaki muşambanın parlaklığının tam ortasında, kilerin dişler gibi duran açık kapılarının arasında kardeşimin suratı dil gibi asılı duruyordu. Başımı kıpırdatamıyordum: Kasenin ve havluların ağırlığı, Annemin makası ve başımı tutan eli yüzünden - annem gözlerini acımasız çabasına yoğunlaşmış halde aşağı indirmişti, kilerin karanlığının içinden kardeşimin suratının belirdiğini göremiyordu. Bense kıpırdamadan ve dimdik, tıpkı bir kurşun asker gibi oturmak ve kardeşimin yüzünün bir anda

ve saf acımasızlığa özgü bir içtenlikle, benim yüzümün takınamadığı bütün ifadeleri takınmasını seyretmek zorundaydım.

Güzelce yağlanmış kapıların aralığında asılı durdu surat, ben kıpırdamadım; surat, boyunsuz ve açılı kapıların boşluğunda desteksiz bir şekilde yüzdü. Taşıdığı duygu yoğunluğu eğlenceyle saldırı arasında bir yerdeydi, Babamın kabarık kafası radyonun düğmesinin yanında sallanıyor ve bir şey görmüyordu, fırtına yaylı çalgıların müziğini bozuyor ve sesler kesik kesik gidip geliyordu ve kafatasıma odaklanan Annem benim suratımı çoğaltan, beni kopyalayan -kardeşimle ben buna böyle, "kopyalama" derdik ve bundan ne kadar nefret ettiğimi bilirdi- ve bunu sadece benim için yapan beyaz saçlarla çevrelenmiş suratı göremiyordu. Üstelik kardeşimin suratı öylesine yoğunlukla ve o kadar az gecikmeyle benim suratımı taklitten çok alaya alıyordu ki, suratım parça parça hangi ifadeye bürünse onun suratı da anında şişiyor ve edepsizleşiyordu.

Sonra mutfağın bakırının, fayansının, ahşabının ve yanan bataklık kömürünün buharının ve parazitin ve cama dalga dalga vuran sulusepken yağmurun ortasında, önümde soğuk hava ve arkamda kavurucu sıcakla her şey daha da kötüye gitti: Ben kopyalanmaya sinirlendikçe ve sinirim -bunu hissettim- yüzümde belirdikçe, kardeşimin suratı da bu siniri taklit edip alaya aldı; yüzümdeki sıkıntının ikiz taklidi yüzünden ben daha da sinirlenir ve o da bu yeni sıkıntıyı saptayıp çarpıtırken, Annemin elindeki makasın yüzüme gerçek şeklini vermesine engel olmamamı sağlamak için ağzımın üzerine gerdiği havlunun altında daha da sinirlendim. Adım adım artıyordu sinir: Radyo ışıklarının resmi geçidinde babamın bir görünüp bir kaybolması giderek azaldı, çatal bıçak çekmecesi payandanın ötesine çekildi, kardeşimin gövdesiz suratı benim yüzümü şekilden şekle soktu. Annemin başını çevirip onu görmesini sağlamaya yönelik çabalarımı da taklit edip çarpıtırken, ben artık yüzümün hareketlerini hisse-

demiyor ve fakat onları kilerin karanlığının önündeki o kıpır kıpır beyaz suratın üzerinde, boğulmak üzereymiş gibi fırlamış gözler ve ağzındaki engele karşı şişmiş yanaklar vasıtasıyla taklitleri yapılırken seyrediyordum. Annem kulaklarımı düzeltmek için sandalyenin yanına çöktü; karşımızda duran yüzüm gitgide denetimden çıkar olmuştu. Kardeşimin ikiz suratında şekere bulanmış ellerinden tutulup gezdirilen bütün veletlerin lunapark aynalarında göreceği türden bir şeyi seyrederken–sırık gibi boyunlarla içbükey kafataslarına, kenarlara doğru sarkmış gözlere yan yan bakıp kikirderken ve o çarpıklığı, o kaba saba ve acımasız *aynılığı* seyrederken aslında, küçücük de olsa, akislerde acımasızca doğru olan bir şeyler vardır–taklit sürerken yansıma katmanları ıslak bir histeri hicvine dönüştü, kesilmiş saç telleri ıslak beyaz bir tepe oluşturdu, havlu boğazlanmakta olan adamın hıçkırıklarını bastırdı, fırtınanın tangırtılarının ve elektrikli cızırtılarının eşliğinde aslen koyun kırpmak için kullanılan makasın sesi ardında Babamın mırıltısı duyuldu, beklenmedik bir nöbet birden gözlerimi şokla kendi yuvalarından içeri uğrattı. Bakamasam da ikizimin alaycı yüzünün aynısını yansıtacağını biliyordum, kendimi onsuz düşünüp hissedemediğim, görünmeyen ve - gören– o aynada, sığınacak son şey vurdumduymazlık olana değin; gevşek, ağzı tıkalı bir maskenin anlamsız bakışları karşısında aldırmazlık. Hayır, bir daha asla.

NOTLAR

1 Suda oynanan ve körebe ile yakalamaca karışımı oyun.

2 Pat Buchanan ile bağlantılı muhafazakar siyasal parti; *America First.*

3 İkinci el eşya satışı yapan mağazalar zinciri.

4 Orijinal metinde Wallace, "teaching a pig to sing" ifadesini kullanıyor. Kalıp, Robert A. Heinlein'ın *Time Enough For Love* adlı kitabında Lazarus Long karakterine ait bir söylemdir.

5 Orijinal metinde *Signifying Nothing.* Shakespeare'e gönderme niteliğinde olan bu söz öbeği, Macbeth'in 5. perdesinde yer alır: *It (Life) is a tale told by an idiot, full of sound and fury, signifying nothing.* (Yaşam bir budalanın anlattığı, ses ve öfke dolu, hiçbir anlamı olmayan bir hikayedir.)

6 Nicholos Rowe'nin *The Fair Pentinent* (1703) oyununda yer alan baştan çıkarıcı, yakışıklı erkek karakterin adı olan Lothario, İngilizce'de bu tip erkekleri tanımlamaya yarayan bir ifade haline gelmiştir.

7 (İsp.) Ahbap, yakın dost.

8 (Lat.) Yakışıksız.

9 (Lat.) İstenmeyen. *Persona non grata* (istenmeyen kişi) kalıbından.

10 *Umut ettiğim sürece, yaşamdan zevk alıyorum* anlamına gelen melez ifade. Kalıp, Cicero'nun meşhur 'Dum spiro spero' (Nefes aldığım sürece umut ediyorum) sözüne benziyor.

11 (Alm.) Baskı. Wallace, burada *Drang* terimini bir edebiyat akımını da tanımlayan *Sturm und Drang* (sözcük anlamıyla Fırtına ve Gerginlik) kalıbına gönderme yaparak kullanıyor.

12 Terim, çözüme yönelik yaklaşımlarda hızlı ve pratik düşünenleri yavaş ve etkisiz kalanlardan ayırmaya yönelik problemler için kullanılır. Euclid'in teoremlerinden biri olarak literatüre girmiştir.

13 (Lat.) Başlangıçtan günaha değin.

14 Orijinal metinde *cryovelate.* David Foster Wallace'ın taş kalpli, merhametsiz kişileri betimlemek için kullandığı, yazara özgü bir kelime.

15 (Lat.) Yaşasın kanser.

16 (Fr.) Felsefi hikaye.

17 Orijinal metinde *Flash Fiction*. Mikro kurgu da denilen aşırı kısa öyküleri betimlemek için kullanılan terim.

18 (Fr.) Çeyrek saat.

19 (İng.) Yetişkin Dünyası. Yetişkin anlamındaki *adult* sözcüğü, porno içeriği betimlenirken de kullanılır. Burada, özel isim olduğu için orijinal haliyle yer alıyor.

20 Bkz. İncil, Yeni Ahit. Elçilerin İşleri 17:24: "Dünyayı ve içindekilerin tümünü yaratan, göğün ve yerin Rabbi olan Tanrı, elle yapılmış tapınaklarda oturmaz."

21 Orijinal adı *The Rules* olan ve Ellen Fein ile Sherrie Schneider tarafından yazılmış kitap. 1995 yılında yayımlanan kitap, epey tartışma yaratmış ve antifeminist yönleriyle suçlanmış. Yazarlar kitapta kadınların "hayallerinin erkekleriyle" evlenebilmeleri için belli kurallar çerçevesinde davranmaları gerektiğini savunurlar ve kuralları geleneksel kadın-erkek dinamiklerinden yola çıkarak kadının pasif kaldığı bir perspektifle yapılandırırlar.

22 Orijinal metinde: *I can bring home the Bacon mm mm mm mm fry it up in a pan mm mm mm mm* olarak geçen, 1970'li yıllarda popüler olan bir reklam jingle'ına gönderme. Enjoli parfümlerinin reklamında, Peggy Lee'nin *I Am A Woman* şarkısının sözleri değiştirilerek reklama uyarlanmış ve çalışmasına rağmen evini, kocasını, çocuklarını ihmal etmeyen "çağdaş" bir kadın imajı yüceltilmiştir.

23 Orijinal metinde: *Tri-Stan: I Sold Sissee Nar to Ecko*. Tristan ve Isolde ile Narsissos ve Ecko göndermelerine dikkat.

24 (Lat.) Yegane zirve.

25 (Lat.) Her işi gören uşaklar.

26 Rating ölçümü hizmetleri sunan kuruluş.

27 Bkz. *Iron Eyes Cody* (1904 - 1999.) Demir Göz Cody, Hollywood'da canlandırdığı Kızılderili karakterleriyle tanınan bir aktördür. 1970'li yıllarda doğayı koruma temalı bir sosyal bilinçlendirme kampanyası için kamera karşısına geçmiş ve çevreyi temiz tutmanın önemine dikkat çekmiştir. Bir arabadan atılan çöp karşısında gözyaşı döktüğü sahne ile akıllarda yer etmiştir.

28 (Fr.) Çıkmaz sokak.

29 Bkz. *Othello*, William Shakespeare.

30 Odyssea'da bahis konusu olan sirenlerden biri. Parthenope, Odysseus'un kulaklarını tıkayarak sirenleri alt etmesi üzerine kendini kayalardan aşağı atarak can vermiştir söylenceye göre.

31 Kokainin kimyasal bileşimi.

32 (İtal.) *Colpo di Fulmine*. İlk görüşte aşkı tanımlamak için kullanılan ve kelime anlamı yıldırım çarpması olan ifade.

33 (Lat.) Babayı da kızı da.

34 Adsız Alkolikler benzeri bir destek grubu. Alanon üyeleri, alkolizmle savaşan kimselerin dost ve akrabalarının bir araya geldiği bir topluluktur. Tecrübelerini paylaşarak birbirlerine destek olmak suretiyle alkolizmle savaşan tanıdıklarını motive etmeye çabalarlar.

35 (Lat.) Öyle olsun.

36 Hayvanların iç organları, kimi topluluklarda kehanetlerde bulunmak için incelenmiştir.

37 Yunan mitolojisinde Laius, başına gelen felaketler ve kahinlere kulak asmaması ile bilinir.

38 Orijinal metinde *coke bugs*. Kokain ve türevlerinin aşırı kullanımı sonrasında yaşanan ve kişinin deri altında böcekler gezdiği sanrılarına kapılmasına yol açacak denli ağır kaşınma duygusuna argoda verilen ad.

39 (Lat.) Dünyanın yargısı kesindir.

40 (İng.) *Children should be seen and not heard*. 'Çocuklar görülmeli ancak duyulmamalı' anlamına gelen bu söz öbeği, çocukların yetişkinlerin dünyasında lafa karışmamaları gerektiğini vurgulamak amaçlı kullanılan bir atasözüdür.

41 Bkz. *Hamlet*, William Shakespeare. Perde 1, Sahne 5.

42 (Lat.) *Velleitas*.

43 (Fr.) Krala yönelik saygısızlık suçlarını tanımlayan hukuki terim.

44 (Fr.) Başarılı oyun.

45 Orijinal metinde *Granola Cruncher*. Arınerikan argosunda liberal bir yaşam tarzı benimsemiş, çevreye duyarlı, organik beslenme ve alternatif yaşam felsefelerine açık kimseler için kullanılan bir terimdir. *Granola Crunch*, yulaf ve kuru meyve karışımıyla üretilmiş, sağlıklı bir kahvaltılık gevrek çeşididir.

46 (Lat.) *Nolo Contendere*: Ne suçu işlediğini kabul etme ne de işlemediğini iddia etme durumuna dair hukuksal terim.

47 (İng.) *Manifest Destiny*: 19. yüzyıl sonlarında Amerika'nın güneye ve Orta Amerika'ya doğru genişleme politikalarını haklı çıkarma savlarıyla yapılandırılan yayılmacılık doktrini.

48 *Ladies Professional Golf Association* için kısaltma: Profesyonel Bayan Golf Birliği.

49 "Siperlerde ateist olmaz." Peder Williams Thomas Cummings'in bu sözü, inanç ve ateizm tartışmalarında sık sık tekrarlanan savlardan biridir.

50 Orijinal metinde *bra-burner* (sutyen yakan.) Sutyenler, özellikle 1960'lı yıllardaki feminist eylemlerde kadınların özgürlüklerinin kısıtlanmasını protesto etmek için yakılmıştır.

51 Roketlere yönelik çalışmalarıyla tanınan Alman asıllı bilimci.

52 Orijinal metinde: *Make me one with everything*.

53 (İng.) Exordium

54 Lacancı bir kavram.

55 Partneri hamile olan kimi erkeklerde rastlanan hamilelik sendromuna verilen ad.